

Zawody obszaru medyczno-społecznego - czy to dla mnie?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Edukacja dla pracy

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Cześć! Jestem dla Ciebie ☺

Mając lat naście, nie zastanawiasz się, jak będzie wyglądał Twój dzień w pracy. To „pieśń przyszłości”. Na głowie masz klasówki oraz plany na weekend, a w sercu miłość... Wiecej, każdy był kiedyś młody ☺

Sęk w tym, że już za kilka lat około jednej trzeciej każdej przeżytej doby będziesz spędzać w pracy. Warto dziś wybrać tak, by czuć się w niej raczej jak ryba w wodzie niż jak więzień swego losu. Chcemy Ci pomóc. Przystępnie opisujemy zawody, podpowiadamy, jak możesz poznać siebie, by dobrze wybrać, oraz – ważne! – kto może Ci w tym pomóc.

Obszar Z – o co chodzi?

W tym numerze opisujemy zadania, warunki pracy i perspektywy dla zawodów z **obszaru Z – związanych z bezpieczeństwem, ochroną zdrowia i pomocą społeczną**. Wymieniamy wszystkie zawody (dzieląc je na grupy według kolejnych dziedzin), a kilka z nich, najbardziej popularnych lub odwrotnie – mało znanych – bierzemy „pod lupę” i zaglądamy do kulis. Pytamy pracowników i pracodawców o codzienne czynności, radości i wyzwania, analizujemy możliwości zatrudnienia. Większość z opisanych profesji to tzw. zawody z przyszłością. Pamiętaj! Ważne jest nie tylko, by zawód dawał pracę, lecz by był zgodny z Twoimi zainteresowaniami i pasował do tego, jaka/jaki jesteś.

Cel: Praca fajna dla Ciebie

Każdy wie, jaka ma być jego przyszła praca: „fajna i dobrze płatna”. Ale zaraz, zaraz, konkretnie: fajna – czyli jaka? Który z kilkuset zawodów będzie **fajny dla Ciebie**? Ten zachwalany przez rodziców? Ten wybrany przez przyjaciółkę? A może taki, o którym jeszcze nie słyszałeś? Czy wiesz, czym zajmuje się ortoptystka, co robi technik elektroradiolog, a co należy do zadań terapeuty zajęciowego? Może właśnie któryś z tych zawodów idealnie pasuje do **Twoich** zainteresowań, stylu działania, usposobienia? **Sprawdź to!**

Być może Ty już masz coś na oku... Warto wiedzieć, na co się piszesz – jakie są warunki tej pracy, oczekiwania pracodawców, jakie wyzwania.

Wreszcie: gdy masz już cel – **opracuj „ścieżkę dostępu”**: jaka szkoła Cię do tego zawodu przygotuje i zwiększy Twoje szanse na rynku pracy? Jakie są dalsze, pozaszkolne możliwości doskonalenia? **Piszemy o tym!** Wskazujemy też, gdzie i jak możesz dowiedzieć się jeszcze więcej!

Edukacja dla pracy

Doradztwo
EDUKACYJNO-ZAWODOWE

Dowiedz się jakie masz
mocne strony, talenty i w
jaki sposób wykorzystać je
w planowaniu dalszej edukacji.

Twoja kariera

Rynek pracy

Strefa edukacji

Strefa doradcza

Witamy na stronie poświęconej tematyce wyborów edukacyjnych i zawodowych.

Kimkolwiek jesteś - na pewno znajdziesz tu coś dla siebie! Z jednym wyjątkiem - to nie jest strona dla ludzi zdających się na los. Spodobamy się tym, którzy cenią świadomy wybór i biorą życie w swe ręce. Jeśli jesteś Uczniem - to naprawdę dobrze, że tu zaglądasz! Podajemy sposoby na poznanie siebie i zaplanowanie dopasowanej do siebie edukacji i kariery, opisujemy w **Przewodniku** zawody szkolnictwa zawodowego, podpowiadamy gdzie znaleźć doradców zawodowych i jak korzystać z ich pomocy.

W zamian prosimy podzielić się z nami swoją opinią - w **Sondzie** i na **Facebooku**. Interesuje nas jak planujesz karierę i jakie napotykasz trudności. By nie zapomnieć do nas zaglądać - zapisz się na **newsletter**.

Znajdź nas na facebook

podyskutuj na forum

Spis treści

Cześć. Jestem dla Ciebie, czyli wstępniak	2
W tym numerze	3
Z jak Usługi? – co łączy zawody obszaru Z?	4-5
Czy wiesz, że... – całkiem bezpieczne quizy i psychozabawy	6
O zawodach związanych z bezpieczeństwem – zupełnie serio	7
„Spokojnie, jestem tu...” – czyli o pracy technika ochrony fizycznej osób i mienia	8
Starość to radość – o pomaganiu innym na luzie: psychozabawy i ciekawostki	9
Bardziej serio o zawodach związanych z pomocą społeczną	10
Czy Ala polubiłaby Scarlett Johansson, czyli o pracy niani w Polsce	11
Psychika, kręgosłup i ludzkie historie – o pracy opiekuna w domu pomocy społecznej	12
Tajemnica zdrowia, czyli o zawodach medycznych na luzie	13
Zawody w ochronie zdrowia	14
„Prześwietlę Cię profesjonalnie!” – codzienność w pracy elektroradiologa	15
Boli, lecz pomaga – o pracy masażyście	16
Skoro nie stawami, to czym zajmuje się... ortoptystka? – portret tajemniczego zawodu	17
Co ma garnitur do szkolnej wycieczki? – czyli o poznawaniu zawodów	18
PoZnaj Zawody Z obszaru Z – może w którymś Zasmakujesz?	19
„Stanowcza uprzejmość” – wywiad z pracownikiem ochrony	20
„Stanowcza uprzejmość – cz. 2” – wywiad z szefem agencji ochrony	20
Z życia wzięte: „Nie mam zainteresowań!” – „Nie znam osoby bez pasji” – odpowiada doradca zawodowy	21
W następnym numerze	22
Klucze do psychozabaw	22

**Zawody,
kwalifikacje,
predyspozycje
– to proste!
Zacznijmy od Z.
– na stronach 4–5**

**Stanowcza uprzejmość
– o pracy w agencji ochrony
z pierwszej ręki** – przeczytaj
wywiad z szefem i pracownikiem
na stronach 18–19

**Czy Ala polubiłaby
Scarlett Johansson?**
– o tym, gdzie może
i jak powinna pracować
opiekunka dziecięca
przeczytaj na stronie 11

**Patrzysz w oczy
czy na nogi?**
– sprawdź, jaka
czeka Cię kariera©
– z przymrużeniem
oka o pracy
w ochronie zdrowia:
psychozabawy,
ciekawostki i quizy
na stronie 13

„Nie znam osoby bez pasji” –
doradca zawodowy o określaniu
własnych zainteresowań
i predyspozycji na stronach 20–21

Zawody, kwalifikacje, predyspozycje – to proste! Zaczniemy od Z

Kwalifikacje – to coś nowego

W klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego wskazano **obszary kształcenia**, do których przypisane są poszczególne zawody. Obszary kształcenia obejmują zawody pogrupowane pod względem wspólnych efektów kształcenia wymaganych do realizacji zadań zawodowych. **Kwalifikacje** zaś to zestawy umiejętności, których nabycie jest niezbędne do właściwego wykonywania zawodu. W ten sposób opisane kształcenie w zawodzie przybliża się do rzeczywistych potrzeb pracodawców.

Z jak Usługi? – co łączy zawody obszaru Z

Na tej i kolejnych stronach znajdziesz informacje o zawodach z obszaru medyczno-społecznego. Dlaczego ten obszar zaznaczono literą Z? Trudno powiedzieć... Może dlatego, że

- 3 z tych zawodów dotyczą szeroko pojętego **bezpieczeństwa**?
- przedstawiciele kolejnych 5 potrafią skutecznie się kimś **Zaopiekować**?
- a wykonujący pozostałe 14 profesji dbają o **Zdrowie** innych?

Grupa I – zawody związane z bezpieczeństwem – 3 zawody

Jeśli bezpieczeństwo i porządek są dla Ciebie ważne, jeśli jesteś uważny lub potrafisz szybko reagować na zagrożenia...

Zawód i jego symbol cyfrowy

Technik ochrony fizycznej osób i mienia – 541315

Technik bezpieczeństwa i higieny pracy – 325509

Technik pożarnictwa – 311919

Prezentacja tej grupy zawodów na stronach 6-8.

Do obszaru Z należą 22 zawody, zarazem w całym obszarze wyodrębniono 23 kwalifikacje. Każda kwalifikacja jest potwierdzana przez zdanie egzaminu zawodowego – najczęściej w ostatniej klasie szkoły – i wiąże się ze zdobyciem jednego odpowiedniego zawodu. Wyjątkiem w obszarze Z jest zawód technika pożarnictwa, na który składają się 2 kwalifikacje – aby uzyskać dyplom, należy potwierdzić zdaniem egzaminem obie z nich. W innych obszarach znajdujemy też zawody trójkwalifikacyjne – czytaj o nich w kolejnych numerach e-gazetek.

Z jak... Usługi ☺

Jedno jest pewne: wszystkie zawody z tego obszaru należą do **sektora usług**, czyli polegają na wykonywaniu określonych czynności dla kogoś, kto zamiast zrobić coś samodzielnie, zamawia to u innych – z powodu braku umiejętności (najczęściej) albo czasu, sił czy chęci.

Grupa II – zawody związane z pomocą społeczną

Jeśli chętnie poświęcasz czas i uwagę potrzebującym, jeśli cieszysz Cię niesieniem pomocy i ulgi w trudnościach...

Zawód i jego symbol cyfrowy

Opiekun medyczny – 532102

Opiekunka środowiskowa – 341204

Opiekun w domu pomocy społecznej – 341203

Opiekun osoby starszej – 341202

Asystent osoby niepełnosprawnej – 341201

Opiekunka dziecięca – 325905

Prezentacja tej grupy zawodów na stronach 9-12.

Usługi grupują wszystkie formy działalności poza rolnictwem, przemysłem wydobywczym i przemysłem przetwórczym, oferującymi wytwory materialne. Usługi są dominującym sektorem w gospodarkach krajów rozwiniętych, takich jak większość państw europejskich, USA, Kanada czy Japonia. Zarówno przedsiębiorstwa, jak i gospodarstwa domowe tworzą stale rosnący popyt na usługi, zatem zatrudnienie w nich znajduje coraz więcej osób. Można powiedzieć, że żyjemy w społeczeństwie usługowym¹.

Dlaczego 20 zawodów, a 3 grupy zawodowe?

Zawody w ramach jednego obszaru kształcenia pogrupowaliśmy pod względem wspólnych lub zbliżonych kwalifikacji, wymaganych do realizacji zadań zawodowych, uzyskując tym samym trzy grupy: zawody związane z bezpieczeństwem, pomocą i opieką społeczną oraz zawody medyczne. **Należy pamiętać, że w obrębie tej samej grupy są profesje różniące się warunkami pracy, wymagające innych umiejętności i pasujące do różnych osobowości. Co wziąć pod uwagę, by podjąć jak najlepszą decyzję?** Gdy już poznasz zawody, zerknij do sekcji „Doradca radzi” na stronach 18-21.

Specyficzne zawody obszaru medyczno-społecznego

Aktualnie wg rozporządzenia MEN, na rok szkolny 2013/2014, już nie prowadzi się rekrutacji do klasy I szkół kształcących w zawodach **ratownik medyczny i dietetyk** – by je zdobyć, musisz ukończyć wyższe studia zawodowe. Zatem nie będziemy ich bliżej charakteryzować.

Obszar Z – technikum lub szkoła policealna

Ponad 20 profesji – od asystentki stomatologicznej do zajęciowego terapeuty, wybór szeroki jak alfabet. Na co się zdecydować? Przede wszystkim pamiętaj o tym, że w przypadku większości z tych zawodów istnieje możliwość kształcenia wyłącznie w szkołach policealnych. By rozpocząć naukę w takiej szkole, musisz **najpierw ukończyć szkołę średnią** – dowolne technikum lub liceum.

Dwa zawody, dla których przewidziano możliwości kształcenia w technikach, czyli bezpośrednio po gimnazjum, to technik ortopeda i technik masażysta. Jednakże na poziomie technikum nauka w zawodzie masażysty może być prowadzona wyłącznie dla uczniów niewidomych i słabo widzących. Pozostali mogą go zdobyć, ale w szkole policealnej.

Zawody deficytowe w 2012 roku – obszar Z górą!

Co roku Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej publikuje ranking zawodów, w których występuje deficyt (brak) lub nadwyżka pracowników. W roku 2012 wśród 30 zawodów deficytowych aż trzy należały do obszaru Z: pracownik ochrony fizycznej, opiekun osoby starszej i opiekunka dzieciąca². Czyli tych pracowników w całej Polsce poszukiwano. Natomiast wśród zawodów nadwyżkowych nie było ani jednego zawodu z obszaru medyczno-społecznego.

Grupa III – zawody medyczne, 13 zawodów

Jeśli interesuje Cię funkcjonowanie ludzkiego ciała, chcesz poznać sposoby dbania o zdrowie, zasady profilaktyki i leczenia, ale niekoniecznie chcesz być lekarzem...

Zawód i jego symbol cyfrowy

Technik masażysta – 325402
Technik ortopeda – 321403
Terapeuta zajęciowy – 325907
Ortoptystka – 325906
Ratownik medyczny – 325601
Higienistka stomatologiczna – 325102
Asystentka stomatologiczna – 325101
Dietetyk – 322001
Technik dentystryczny – 321402
Protetyk słuchu – 321401
Technik farmaceutyczny – 321301
Technik sterylizacji medycznej – 321104
Technik elektroradiolog – 321103

Prezentacja tej grupy zawodów na stronach 13-17.

¹ 1. Mudie P., Cottam A., „Usługi. Zarządzanie i marketing”, PWN, Warszawa 1998.

² <http://www.mpips.gov.pl/analizy-i-raporty/raporty-sprawozdania/rynek-pracy/zawody-deficytowe-i-nadwyzkowe/rok-2012/>

Psychozabawa: strażak czy inspektor?

Nie bierz tych wyników zbyt serio, okej? ☺

Psychozabawa

Zaznacz wybrane	Treść pytania i odpowiedzi
0	Całkiem na wesoło: Spośród 4 żywiołów wybieram:
A	góry i wiatr.
B	ogień lub wodę.
C	Tylko nie żywioły! – bo są nie do opanowania...

TAK lub NIE			Pół żartem, pół serio – wybierz odpowiedź.
	TAK	NIE	
1			Wolę gorące lato niż mroźną zimę.
2			Lubię obserwować ludzi z boku, gdy nie zwracają na mnie uwagi.
3			W nagłych nieprzewidzianych sytuacjach często tracę głowę.
4			Zawsze mam zaktualizowane antywirusy i kopie zapasowe w komputerze.
5			Wiele czynności wykonuję wg swojej stałej „procedury” – dzięki temu oszczędzam czas i eliminuję ryzyko błędów.
6			Życie bez odrobiny adrenaliny byłoby usypiające.
7			Lubię się dzielić swoją wiedzą, uczyć innych.
8			Od gadania wolę działanie.
9			Użytkowanie sprzętu zaczynam od lektury instrukcji – w końcu ktoś ją po coś napisał!
10			Monotonia przytępia moją spostrzegawczość i osłabia czujność.
11			Nie lubię konfliktów – wolę ustąpić, nawet gdy wiem, że mam rację.
12			Boję się ludzi i sytuacji nieprzewidywalnych.
13			Potrzebuję regularnego snu – praca zmianowa to dla mnie jakiś koszmar.
14			Lepiej pracuję w zespole niż samodzielnie.
15			Zarówno moje otoczenie, jak i ja sam uważam się za osobę asertywną.

Klucz do wyników znajdziesz na stronie 22.

Grupa I – O zawodach związanych z bezpieczeństwem – całkiem serio

Bezpieczeństwo jest jedną z podstawowych potrzeb człowieka – zapewniać je i dbać o nie można na bardzo wiele różnych sposobów. Do tej grupy przyporządkowaliśmy 3 zawody, którym odpowiadają 4 kwalifikacje.

Jeśli lubisz mierzyć się z zagrożeniami, możesz pomyśleć o tych zawodach. Rozważ nie tylko dziedzinę wiedzy, która odnosi się do zawodu, ale i osobiste predyspozycje. Z pewnością inne będzie miejsce pracy, inną będą obowiązki i obciążenia technika pożarnictwa, a inne technika BHP. Działania inspektora BHP to praca planowa, powtarzalna, skrupulatna, ale mniej istotne jest w niej podejmowanie decyzji i działań pod presją czasu. Strażak i pracownik ochrony to „ludzie zdecydowanych reakcji”, umiejący działać w sytuacji kryzysowej, choć z zachowaniem procedur, i gotowi na ryzyko.

Rozważ więc, czy chcesz:

- nosić mundur jak technik pożarnictwa i technik ochrony fizycznej osób i mienia, czy też wolisz pracę „w cywilu” jak technik BHP?

- mieć możliwość prowadzenia własnej działalności gospodarczej jak technik BHP i technik ochrony fizycznej osób i mienia, czy pracować w strukturach formacji państwowej jak technik pożarnictwa?
- wykonywać czynności ratownicze i interwencyjne jak technik pożarnictwa i technik ochrony fizycznej osób i mienia, czy działać planowo w kierunku tropienia przyczyn wypadków przy pracy i przeciwdziałania im?

Jeśli jednak bezpieczeństwo jest dla Ciebie bardzo ważne i jesteś

- odpowiedzialny i konsekwentny
 - sprawny fizycznie
 - opanowany, spostrzegawczy i masz podzielność uwagi
- pomyśl – może jeden z powyższych zawodów jest właśnie dla Ciebie.

Aby ułatwić Ci wybór, zamieszczamy na kolejnej stronie charakterystykę zawodu, w którym wciąż są w Polsce wolne miejsca pracy: technik ochrony fizycznej osób i mienia zwany często skrótem pracownikiem ochrony.

Zawód	Kwalifikacja
Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	Zarządzanie bezpieczeństwem w środowisku pracy
Technik ochrony fizycznej osób i mienia	Ochrona osób i mienia
Technik pożarnictwa	Wykonywanie działań ratowniczych Zarządzanie działaniami ratowniczymi

Spokojnie, jestem tu... – Technik ochrony fizycznej osób i mienia

Umiesz błyskawicznie podejmować decyzje i sprawdzasz się w działaniu. Interesuje Cię broń palna, jesteś sprawny fizycznie, a może nawet ćwiczysz jakiś sport walki? Jesteś asertywny i nie tracisz głowy w sytuacjach konfliktowych lub zaskakujących? Chciałbyś, aby przy Tobie ludzie czuli, że nic im nie grozi – pomyśl o tym zawodzie!

Co tak naprawdę robi pracownik ochrony?

- chroni mienie firm i osób prywatnych, nie wpuszcza osób niepowołanych na teren chroniony
- chroni osoby w celu zapewnienia bezpieczeństwa życia, zdrowia i nietykalności osobistej
- stosuje środki przymusu bezpośredniego (m.in. kajdanki, pałki służbowe, paralizatory, broń palną)
- konwojuje wartości pieniężne i nie tylko...
- zapewnia porządek i bezpieczeństwo podczas imprez masowych (np. koncertów, meczy)
- współpracuje z innymi formacjami ochronnymi

Potrafi:

- opracować skomplikowany dokument zwany planem ochrony
- zabezpieczyć miejsce zdarzenia
- rozróżniać techniczne środki zabezpieczeń (systemy alarmowe, włamania i napadu)

Gdzie pracuje?

- w agencjach ochrony – także na stanowisku kierowniczym i/lub jako właściciel
- w firmach i instytucjach zatrudniających własną ochronę
- w specjalistycznych uzbrojonych formacjach ochronnych czy wewnętrznych służbach ochrony, pod warunkiem, że posiada licencję (wtedy praca może przypominać nieco bardziej to, co oglądamy w filmach sensacyjnych. Ale pamiętaj: duża część czasu pracownika każdej ochrony to **obserwacja**, gdy nic się nie dzieje, i **wyzwanie dla czujności**)
- w różnych pomieszczeniach, często na wolnym powietrzu, przy różnej pogodzie

Kariera edukacyjna

Zanim rozpoczniesz naukę w dwuletniej szkole policealnej (stacjonarnej lub zaocznej, w szkole dla młodzieży lub dla dorosłych) na tym kierunku, musisz

ukończyć dowolne technikum lub liceum. Zawód pracownika ochrony nie musi być Twoim pierwszym i jedynym zawodem. Egzamin kwalifikacyjny odbywa się pod koniec klasy drugiej.

Z pierwszej ręki

Marek, pracownik ochrony od 11 lat:
W tej pracy opanowanie i logiczne myślenie jest równie ważne jak wyszkolenie.

Możesz wyspecjalizować się i uzyskać stosowne uprawnienia, np. w zakresie ochrony imprez masowych. Dalszym etapem mogą być też studia wyższe na kierunku np. bezpieczeństwo wewnętrzne i/lub kursy doskonalące z zakresu strzelania z broni palnej oraz technik interwencyjnych, sztuk walki, taktyki ochrony, technicznych środków zabezpieczeń czy ochrony informacji niejawnych.

Po ukończeniu szkoły i zdaniu egzaminu możesz uzyskać licencję pracownika ochrony fizycznej, którą wydaje komendant wojewódzki policji.

Z pierwszej ręki

Piotr, szef ochrony w dużym zakładzie od 4 lat:
Praca u nas jest zmianowa. Po 24 godzinach pracy jest 48 godzin wolnego. Zatrudniamy mężczyzn i kobiety z licencją pracownika ochrony fizycznej – takie są przepisy.

Perspektywy zawodu

Wraz z rozwojem cywilizacyjnym wzrasta świadomość zagrożeń, a tym samym i zapotrzebowanie na profesjonalne usługi ochrony. Wykorzystanie nowoczesnej aparatury i systemów komunikacji wpływa na stałe zwiększanie efektywności usług ochronnych. Osoby przedsiębiorcze w tej branży mogą ubiegać się o uzyskanie koncesji i otworzyć własną firmę świadczącą usługi w zakresie ochrony osób i mienia.

Analiza internetowych ofert pracy z portalu *Pracuj.pl* (2012) wykazała, że w branży „ochrona osób i mienia” najczęściej szukano: pracowników ochrony, pracowników grup interwencyjnych, wartowników-konwojentów czy też szefów ochrony. Przypominamy też o rankingu zawodów deficytowych cytowanym na stronie 5.

Psychozabawa

Czy masz usposobienie pasujące do zawodów, w których pomagamy i opiekujemy się innymi, a jeśli tak, to do których? Pamiętaj, to nie jest psychologiczny kwestionariusz, potraktuj to jako pretekst do samodzielnego samopoznania.

Wybierz tylko jedną odpowiedź.

1. W pracy nie lubię:

- ☐ A. hałasu i chaosu.
- ☐ B. powtarzalności i monotonnego planu dnia.
- ☐ C. wysiłku fizycznego.

2. Gdybym musiał z kimś spędzić tydzień sam na sam, wybrałbym:

- ☐ A. chorego, który nie podnosi się z łóżka.
- ☐ B. małe, nadmiernie ruchliwe dziecko.
- ☐ C. niedołążną starszą osobę.
- ☐ D. Z nikim, nawet najfajniejszym, nie wytrzymałbym całego tygodnia.

3. Chętnie podejmuję się zadań, które wymagają ode mnie:

- ☐ A. ryzykowania i rywalizacji.
- ☐ B. bycia pod dachem w jednym miejscu i dopilnowywania szczegółów.
- ☐ C. poruszania się i przemieszczania.
- ☐ D. wymyślania nowych rzeczy i reagowania na nieprzewidziane sytuacje.

4. Wskaż dobrze określający Cię zestaw zalet.

- ☐ A. Kreatywność i pogoda ducha.
- ☐ B. Empatia i bycie taktownym.
- ☐ C. Cierpliwość i wyrozumiałość.
- ☐ D. Ambicja i bezkompromisowość.

5. W pracy chciałbym przede wszystkim

- ☐ A. czuć się potrzebnym.
- ☐ B. dobrze zarabiać.
- ☐ C. nawiązywać więź z ludźmi.
- ☐ D. rozwijać się i wspierać czyjś rozwój.

Klucz do wyników znajdziesz na stronie 22.

Grupa II – Bardziej serio o 6 zawodach związanych z pomocą społeczną

Polacy się starzeją. Europejczycy też. Z roku na rok będzie przybywało ludzi, dla których samodzielne funkcjonowanie, nawet zwykłe, codzienne, będzie utrudnione. Im większa niesprawność, tym trudniej najbliższemu zapewnić opiekę członkowi rodziny. Z drugiej strony coraz częściej młodzi mobilni rodzice mieszkają z dala od swoich rodziców. To rozbiecie powoduje, że i dziadkowie, i wnuki nie mają opieki. Wreszcie, kobiety często pracują poza domem i nie mogą zająć się osobą starszą, chorą ani dzieckiem. Rośnie zatem zapotrzebowanie na opiekę profesjonalną. W obszarze Z do grupy profesji związanych z opieką zaliczyliśmy 6 zawodów (i zarazem 6 kwalifikacji).

Jeśli chcesz poświęcić swój czas i wysiłek potrzebnym, jesteś **odporny psychicznie i sprawny fizycznie**, a jednocześnie **empatyczny** – możesz pomyśleć o zawodzie z grupy dotyczącej opieki. Ale pamiętaj, że te zawody, choć w jednej grupie, różnią się między sobą. Z pewnością inne będzie miejsce pracy, inne będą też obowiązki i obciążenia opiekunki dziecięcej i opiekunki środowiskowej.

Rozważ zatem:

- Dla kogo chciałbyś pracować: dla dorosłych jako terapeuta zajęciowy, dla dzieci jako opiekunka dziecięca, dla starszych czy niepełnosprawnych?
- Gdzie chciałbyś pracować: samodzielnie – w czyimś domu i dla jednej osoby, jak np. asystent osoby niepełnosprawnej, opiekun środowiskowy czy jako członek zespołu, w specjalnej placówce i z grupą podopiecznych, jak opiekun w domu pomocy społecznej, opiekun medyczny, terapeuta zajęciowy?

Jeśli lubisz wspierać innych w trudach codzienności i jesteś osobą:

- cierpliwą
 - łatwo nawiązującą kontakt
 - odporną na sytuacje trudne w relacjach z ludźmi
- pomyśl o zawodzie z grupy dotyczącej opieki – może jeden z nich jest właśnie dla Ciebie.

Aby ułatwić Ci wybór, zamieszczamy krótkie opisy dwóch zawodów tej grupy:

- opiekunki dziecięcej, dla której wciąż są w Polsce wolne miejsca pracy;
- opiekuna w domu pomocy społecznej, bo osób zainteresowanych tego typu placówkami co roku przybywa.

Zawód	Kwalifikacja
Asystent osoby niepełnosprawnej	Udzielanie pomocy i organizowanie wsparcia osobie niepełnosprawnej
Opiekun medyczny	Świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej
Opiekun osoby starszej	Świadczenie usług opiekuńczo-wspierających osobie starszej
Opiekun w domu pomocy społecznej	Świadczenie usług opiekuńczo-wspierających osobie podopiecznej
Opiekunka dziecięca	Świadczenie usług opiekuńczych i wspomagających rozwój dziecka
Opiekunka środowiskowa	Świadczenie usług opiekuńczych

Czy Ala polubiłaby Scarlett Johansson? – o pracy opiekunki dziecięcej

Spontanicznie i swobodnie nawiązujesz kontakty z małymi dziećmi, bez znużenia rozmawiasz z nimi i o nich? Interesuje Cię rozwój dziecka, masz zdolności manualne lub muzyczne i głowę pełną pomysłów? – pomyśl o tym zawodzie!

Od opiekunki oczekuje się przede wszystkim:

- odpowiedzialności i uważności – bo powierzamy jej bezpieczeństwo dzieci
- cierpliwości, pogody ducha i ciepła
- ale też zdecydowania, by zapanować nad maluchem
- rozumienia dziecka i kreatywności przy organizacji czasu wolnego
- rzetelności i zorganizowania w utrzymaniu porządku dnia i otoczenia

Co tak naprawdę robi opiekunka dziecięca?

- zapewnia bezpieczeństwo dziecka oraz zaspokaja jego potrzeby fizyczne i psychiczne
- wykonuje codzienne czynności związane z pielęgnacją dziecka – odpowiada za jego higienę, mycie, przewijanie, przebieranie i pielęgnację
- odpowiada za prawidłowe odżywianie dziecka, a także podawanie leków i zabiegi rehabilitacyjne, jeśli to konieczne
- opiekuje się, wychowuje i edukuje, uwzględniając poziom rozwoju dziecka przez odpowiedni dobór zabaw i sposób traktowania dziecka
- podnosi i nosi dzieci, wozi na wózkach, schyla się do nich, biega z nimi i za nimi

Z pierwszej ręki

Asia, wykwalifikowana opiekunka dziecięca, od 5 lat w zawodzie:

Mój dyplom to dla każdego rodzica sygnał, że opiekę nad dziećmi traktuję poważnie, że nie szukam tej pracy przypadkowo. To mój dodatkowy atut.

Gdzie pracuje?

- w domach prywatnych
- w żłobkach, klubach dziecięcych i domach małego dziecka
- na oddziałach szpitalnych, w hospicjach i ośrodkach, które zajmują się opieką nad dziećmi (także niepełnosprawnymi)
- w sanatoriach i prewentoriach dziecięcych
- we własnej firmie

Z pierwszej ręki

Mama 2-letniej Ali – poszukuje opiekunki:
Opiekunka dziecięca musi lubić Alę i Ala musi lubić ją. Dyplom i referencje są równie ważne. Dzięki nim wiem, co taka osoba potrafi.

Kariera edukacyjna

Zanim rozpoczniesz naukę w dwuletniej szkole policealnej kształcącej w zawodzie opiekunka dziecięca, **musisz ukończyć** dowolne **technikum lub liceum**. Pamiętaj, że ten zawód nie musi być Twoim pierwszym i jedynym zawodem. Nauka realizowana jest tylko w formie stacjonarnej w szkole dla młodzieży lub dla dorosłych. Egzamin kwalifikacyjny odbywa się pod koniec klasy drugiej.

Następnym etapem mogą być studia wyższe na kierunku np. pedagogika lub wychowanie przedszkolne.

Perspektywy zawodu

Dzisiejsi rodzice oczekują i opieki, i rozwijania potencjału dziecka. Poszukują fachowców z najwyższej półki, którzy z zaangażowaniem i w oparciu o rzetelną wiedzę pielęgnują, wychowują i edukują. Osoby przedsiębiorcze mogą otworzyć własną firmę zatrudniającą opiekunki.

Analiza internetowych ofert pracy (*Pracuj.pl* w 2012 r.) potwierdza duże zapotrzebowanie na tzw. nianie (patrz też str. 5). Oferty są zróżnicowane: od zatrudnienia godzinowego, doraźnego, po 8-godzinną regularną pracę, aż do propozycji zamieszkania z rodziną na stałe.

Z pierwszej ręki

Aneta, studentka, opiekunka 1,5-letniej Marysi:
Wyzwania? Trzeba dogadywać się i z dzieckiem, i z rodzicami: zasady wychowania, przestrzeganie czasu pracy (matka czasem wracała spóźniona i opuszczałam przez to moje zajęcia!) – grunt to precyzyjne ustalenia i asertywność. Wchodzisz w życie rodziny – tu znów trzeba taktu i zrozumienia. No i trudno się nie przywiązać, więc zmiana pracy to niełatwy moment.

Psychika, kręgosłup i ludzkie historie – opiekun w domu pomocy społecznej (DPS)

Ciekawią Cię ludzkie historie, lubisz ludzi – tych miłych i tych trudnych też, a jednocześnie Twoja psychika i kręgosłup to mocni i odporni partnerzy? Lubisz pomagać? Pomyśl o tym zawodzie!

Od opiekuna w domu pomocy społecznej oczekuje się:

- uprzejmości i empatii w kontakcie z osobami starszymi, schorowanymi, samotnymi i pokrzywdzonymi przez los
- panowania nad własnymi emocjami, nawet jeśli podopieczny nie jest osobą łatwą w kontaktach
- dobrego zorganizowania w codziennych czynnościach

Co tak naprawdę robi opiekun w DPS?

- jest osobą pierwszego kontaktu dla osób potrzebujących, oderwanych od kontaktów z bliskimi – sprawuje opiekę nad nimi i udziela im wsparcia emocjonalnego
- współpracuje z zespołem terapeutycznym, tworząc i realizując indywidualne programy oddziaływań skierowanych na podopiecznych
- pomaga w zaspokajaniu potrzeb, rozwiązywaniu problemów, samoobsłudze
- organizuje czas wolny, aktywizując, umożliwia samo-realizację, rozwój zainteresowań, integrację z rodziną, mieszkańcami placówki i lokalną społecznością

Gdzie pracuje?

W domach pomocy społecznej o różnych profilach, np. dla osób:

- w podeszłym wieku
- przewlekle chorych
- niepełnosprawnych intelektualnie i/lub chorych psychicznie

Z pierwszej ręki

Teresa, opiekun w DPS od 10 lat:

Praca jest ciężka i odpowiedzialna – trzeba mieć silną psychikę. Ale daje ogromną satysfakcję.

Kariera edukacyjna

Nauka w szkole policealnej kształcącej w zawodzie opiekun w domu pomocy społecznej trwa dwa lata, może być prowadzona formie stacjonarnej lub zaocznej, w szkole dla młodzieży lub dla dorosłych. Zanim ją rozpoczniesz, musisz **ukończyć** dowolne **technikum lub**

Z pierwszej ręki

Agnieszka, opiekunka w DPS od 4 lat:

Dobrym słowem, czynem wiele się zdziała, nawet skruszy wiele złych nawyków, trzeba być tylko cierpliwym.

liceum – ten zawód nie musi być Twoim pierwszym ani jedynym zawodem. Egzamin kwalifikacyjny czeka Cię pod koniec klasy drugiej.

Następnym etapem mogą być studia wyższe. Wskazane kierunki to: pedagogika (z ukierunkowaniem na odpowiednią specjalizację, np. asystent osoby niepełnosprawnej czy andragogika), pielęgniarstwo lub też fizjoterapia.

Perspektywy zawodu

Proces starzenia się ludności Polski i Europy stale postępuje. A zmiany w stylu życia rodzin i mobilność młodych powodują, że coraz rzadziej osoby starsze mogą liczyć na bezpośrednią opiekę ze strony aktywnych członków rodziny. To wszystko generuje popyt na instytucjonalną pomoc. Do osób wymagających takiej opieki zaliczyć trzeba także osoby dorosłe, młodzież i dzieci przewlekle chore psychicznie i niepełnosprawne intelektualnie oraz dzieci i młodzież niepełnosprawne intelektualnie.

Przegląd ofert pracy w oparciu o *Portal Publicznych Służb Zatrudnienia* i portal *Pracuj.pl* wykazuje zapotrzebowanie na opiekunów w zakładach opiekuńczo-leczniczych i domach pomocy społecznej w różnych regionach Polski oraz na terenie UE.

Rozgrzewka z przymrużeniem oka – Psychozabawa

Przyjrzyj się (z przymrużeniem oka ;), do którego zawodu medycznego pasujesz. Ale nie opieraj na tych wynikach swych wyborów – to nie jest rzetelny test psychologiczny, lecz inspiracja do dalszych „przymiarek”. W każdym pytaniu wybierz tylko jedną odpowiedź.

1. Gdy poznajesz nową osobę i przyglądasz się jej, zwracasz uwagę przede wszystkim na:

- ☐ A. uśmiech.
- ☐ B. spojrzenie.
- ☐ C. postawę ciała.
- ☐ D. charakter pisma.

I trochę bardziej na serio:

2. Największą trudnością w pracy byłoby dla mnie:

- ☐ A. uczyć cudze dzieci.
- ☐ B. wykonywać monotonne czynności usługowe: układanie, podawanie, odbieranie.
- ☐ C. stać za ladą.
- ☐ D. patrzeć na ofiary nieszczęśliwych wypadków i na niepełnosprawnych.

3. Jesteś dobra/dobry w:

- ☐ A. utrzymywaniu porządku i estetycznych pracach manualnych.
- ☐ B. usprawnianiu słabo działających mechanizmów.
- ☐ C. nawiązywaniu kontaktu z ludźmi i tworzeniu miłej atmosfery.
- ☐ D. wyłapywaniu szczegółów, pamiętaniu nazw i liczb.

4. Gdybyś musiała/musiał uczyć się cały rok tylko wybranych dziedzin wiedzy, byłyby to:

- ☐ A. fizyka mechaniczna, gimnastyka z wuefu oraz prace techniczne.
- ☐ B. chemia organiczna i nieorganiczna.
- ☐ C. chemia organiczna i prace plastyczne.
- ☐ D. geometria i optyka.

5. Spośród sztuk pięknych najbardziej lubisz:

- ☐ A. rzeźbę i rzemiosło użytkowe.
- ☐ B. balet i taniec współczesny.
- ☐ C. malarstwo i fotografię artystyczną.
- ☐ D. Nie lubię tylko sztuk współczesnych, bo nie wiadomo, o co chodzi, same niejasności.

6. Spośród poniższych największą Twoją zaletą jest:

- ☐ A. dokładność ręcznego wykonania.
- ☐ B. cierpliwość ustnego powtarzania.
- ☐ C. uważność spostrzegania i czytania.
- ☐ D. skuteczność naprawiania.

Klucz do wyników znajdziesz na stronie 22.

Grupa III – 11 zawodów w ochronie zdrowia

Żyjemy dłużej, ale dopadają nas choroby, i stare, i nowe, a medycyna ściga się z nimi, rozwijając wąskie obszary wysokiej specjalizacji w diagnostyce i leczeniu – tym samym rośnie zapotrzebowanie na specjalistyczne usługi medyczne. Cykl kształcenia w szkołach policealnych branży medycznej jest zróżnicowany i trwa od jednego roku (technik sterylizacji medycznej) do 2,5 roku (technik elektroradiolog).

W obszarze Z do grupy zawodów medycznych przyporządkowane zostało 11 zawodów i 11 kwalifikacji.

Choć zaliczone do tej samej grupy, technik dentystryczny to nie to samo co asystent bądź higienista, bo nie pracuje on w gabinecie stomatologicznym, lecz zazwyczaj w pracowni protetycznej i zlecenia przyjmuje od dentysty, a nie od pacjenta. Inne będą miejsce pracy i wyzwania zawodowe technika elektroradiologa, inne terapeutę zajęciowego, jeszcze inne ortoptystki.

Rozważ zatem, czy chcesz:

- mieć codziennie bezpośredni kontakt z pacjentem (higienistka stomatologiczna, terapeuta zajęciowy, masażysta), czy rzadszy, tak jak to jest w pracy technika dentystrycznego lub technika sterylizacji medycznej?
- pracować w zespole podobnie jak np. technik elektroradiolog, czy działać raczej samodzielnie – jak ortoptystka czy protetyk słuchu?

- zajmować się okiem – jak ortoptystka, uchem – jak protetyk słuchu, człowiekiem w grupie – jak terapeuta zajęciowy, czy też obsługiwać urządzenia – jak technik elektroradiolog lub technik sterylizacji medycznej?

Jeśli jesteś:

- odpowiedzialny, schludny, dokładny
 - sprawny manualnie
 - i lubisz wciąż się dokształcać
- pomyśl o zawodach z grupy medycznej.

Na kolejnych stronach zamieszczamy krótkie opisy trzech zawodów tej grupy: technika elektroradiologa, technika masażysty i ortoptysty – dla ciekawych, cóż to za zawód, i lubiących dzieci.

Zawód	Kwalifikacja
Ortoptysta	Świadczenie usług medycznych w zakresie ortoptyki
Protetyk słuchu	Świadczenie usług medycznych w zakresie protetyki słuchu
Technik dentystryczny	Wykonywanie i naprawa wyrobów medycznych z zakresu protetyki dentystrycznej, ortodoncji oraz epitezy twarzy
Technik masażysta	Świadczenie usług w zakresie masażu
Technik ortopeda	Wykonywanie i dobieranie przedmiotów ortopedycznych oraz środków pomocniczych
Terapeuta zajęciowy	Świadczenie usług w zakresie terapii zajęciowej
Technik sterylizacji medycznej	Wykonywanie dezynfekcji i sterylizacji medycznej
Asystentka stomatologiczna	Asystowanie lekarzowi dentyście i utrzymanie gabinetu w gotowości do pracy
Higienistka stomatologiczna	Prowadzenie działalności profilaktyczno-leczniczej pod nadzorem i na zlecenie lekarza dentysty
Technik elektroradiolog	Świadczenie usług medycznych w zakresie diagnostyki obrazowej, elektromedycznej i radioterapii
Technik farmaceutyczny	Sporządzanie i wytwarzanie produktów leczniczych oraz prowadzenie obrotu środkami farmaceutycznymi i materiałami medycznymi

„Prześwietlę cię profesjonalnie!” – technik elektroradiolog

Zawsze interesowało Cię „co jest w środku” ludzkiego ciała, a zarazem mechanizmy i elektronika zawsze były Twoją pasją? Wiesz lub chcesz wiedzieć, na czym konkretnie polega ultrasonografia, spirometria, tomografia – może więc elektroradiologia jest dla Ciebie?

Technik elektroradiolog należy do średniego personelu medycznego w placówkach ochrony zdrowia, jest partnerem dla lekarza, posiada wiedzę z zakresu diagnostyki i terapii z użyciem radiologii.

Co dokładnie robi technik elektroradiolog?

- wykonuje samodzielnie lub w zespole badania i zabiegi terapeutyczne z wykorzystaniem promieniowania jonizującego, pola magnetycznego, pierwiastków promieniotwórczych, ultradźwięków i in.
- przygotowuje sprzęt i pacjenta do badań i zabiegów w zakresie diagnostyki obrazowej, elektromedycznej, radioterapii
- wykonuje obróbkę chemiczną i techniczną, cyfrową (pośrednią i bezpośrednią) zdjęć rentgenowskich
- analizuje wyniki i przygotowuje je do oceny przez lekarza
- współdziała przy archiwizacji danych diagnostycznych

Jeśli jesteś:

- precyzyjny i spostrzegawczy
 - systematyczny
 - i wiesz, że opanujesz emocje, widząc na ekranie i w dokumentacji wskaźniki poważnych, a nawet śmiertelnych chorób u pacjentów, z którymi będziesz pracować
- rozważ ten zawód.

Z pierwszej ręki

Adam, technik elektroradiolog od 11 lat:
Przy planowaniu kariery zawodowej należy pamiętać, że praca technika elektroradiologii odbywa się w warunkach szkodliwych (np. jest się narażonym na promieniowanie jonizujące) i w stresie.

Gdzie pracuje?

W publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej, a konkretnie w pracowniach:

- rentgenowskiej (rentgenografii, rentgenoskopii)
- tomografii komputerowej
- rezonansu magnetycznego

Z pierwszej ręki

Anna, technik elektroradiolog od 7 lat:
Nie tylko obsługuję urządzenia. Do moich zadań należy również prowadzenie dokumentacji badań.

- ultrasonografii
- radiodiagnostyki stomatologicznej (i w pracowniach stomatologicznych przy wykonywaniu rentgenografii lub pantomografii)
- mammografii (i w mammobusach)
- na oddziałach intensywnego nadzoru kardiologicznego i reanimacji
- w szpitalnych oddziałach ratunkowych

Kariera edukacyjna

Zanim rozpoczniesz naukę w dwupółletniej szkole policealnej (**wyłącznie w szkole dla młodzieży**) kształcącej w zawodzie technik elektroradiolog, musisz ukończyć **dowolne technikum lub liceum**. Egzamin kwalifikacyjny odbywa się pod koniec pierwszego semestru klasy trzeciej.

Następnym etapem mogą być studia wyższe na kierunkach typu elektroradiologia, zdrowie publiczne albo medycyna.

Perspektywy zawodu

Ciągły rozwój techniki, fizyki i medycyny wymaga od techników elektroradiologów stałego poszerzania kompetencji, ale też generuje nowe miejsca pracy. Nierzadko elektroradiolodzy są jedynymi członkami zespołów interdyscyplinarnych potrafiącymi obsługiwać aparaturę elektromedyczną. Szeroki wachlarz możliwości zatrudnienia czyni ten zawód atrakcyjnym w kraju i za granicą.

Boli, lecz pomaga – technik masażysta

Umiesz zbudować atmosferę zaufania, poszanowania intymności, współpracować długoterminowo nad programem zdrowienia (z rodzicami dzieci lub z lekarzami)? Interesuje Cię układ ruchu człowieka, kwestie postawy i sprawności fizycznej? Chcesz przynosić ulgę w cierpieniu lub pomagać w odprężeniu? Masz sprawne dłonie i dobrą kondycję? Lubisz głaskać, rozcierać, ugniatać, oklepywać i cierpliwie czekać na efekty swoich działań? – poznaj zawód masażysty.

Co tak naprawdę robi technik masażysta?

- stosuje wszystkie metody i techniki masażu oraz zabiegi, które usprawniają leczenie i rehabilitację chorych lub relaksują zdrowych
- wykonuje masaż w: medycynie, sporcie, kosmetyce i profilaktyce
- pracuje jako członek zespołu rehabilitacyjnego bądź indywidualnie
- najczęściej pracuje na stojąco

Z pierwszej ręki

Dominik, technik masażysta od 5 lat:

Od 3 lat wykonuję masaże w domu u pacjenta na specjalnym przenośnym stole do masażu, który przywożę ze sobą. Nie narzekam na brak pacjentów. Raczej na brak czasu.

Gdzie pracuje?

- w szpitalu
- przychodni rehabilitacyjnej dla dzieci lub dorosłych
- gabinetach fizjoterapeutycznych
- sanatoriach
- hotelach i ośrodkach SPA
- gabinetach odnowy biologicznej
- prywatnych (także własnym) gabinetach masażu
- jako masażysta drużyny sportowej

Kariera edukacyjna

Naukę w technikum mogą rozpocząć wyłącznie osoby niewidome lub słabo widzące. Dwuletnia szkoła policealna (dla młodzieży lub dorosłych, **wyłącznie stacjonarnie**, egzamin pod koniec klasy drugiej) nie stwarza takich ograniczeń, ale oczywiście wcześniej musisz ukończyć dowolne technikum lub liceum.

Następnym etapem mogą być studia wyższe na kierunku np. fizjoterapia.

Perspektywy zawodu

Masaże bywają częścią procesu rehabilitacji pacjentów (w tym często dzieci), ale też sposobem dbania o urodę i remedium na stresy współczesnego życia. Obecnie otwiera się coraz więcej tego typu prywatnych klinik. Możesz też postawić na masaż sportowy. Sportowcy korzystają z usług masażysty podczas treningu, przed startem w konkurencji i po niej – ale zauważ, że trzeba być mobilnym i podróżować w ramach pracy.

Dyplom technika masażysty uprawnia do samodzielnego świadczenia usług. Trzeba tylko przedsiębiorczego zmysłu albo wspólnika, który zajmie się m.in. reklamą i można otwierać własny gabinet stacjonarny lub mobilny.

Z pierwszej ręki

Beata, masażystka od 20 lat:

Zajmuję się rehabilitacją dzieci niepełnosprawnych. Cierpliwa współpraca z rodzicami w moim przypadku ma ogromne znaczenie.

Skoro nie stawami, to czym zajmuje się... ortoptystka?

Zawód zagadka i kwalifikacja zagadkowa. Jeden z zawodów medycznych – zatem biały kitel jako strój służbowy prawie pewny. Podpowieź tkwi w samej nazwie: *ortos* (łac.) = prosty + *opticos* (łac.) = wzrok. Zawód ten jest integralną częścią okulistyki i wymaga wytrwałości oraz umiejętności nawiązywania kontaktów z pacjentami w różnym wieku – najczęściej są to dzieci, u których regularne ćwiczenia mogą jeszcze wiele „naprostować” ☺.

Co tak naprawdę robi ortoptystka?

- pomaga osobom z zezem i niedowidzeniem, bada i prowadzi ćwiczenia
- wykonuje badania ortoptyczne i określone badania okulistyczne
- dobiera pomoce optyczne i nieoptyczne
- komunikuje się z pacjentem, lekarzem okulistą i zespołem terapeutycznym
- prowadzi działania w zakresie profilaktyki ortoptycznej i okulistycznej

Z pierwszej ręki

Monika, ortoptystka w poradni, pracuje od roku: *W tej pracy piękne jest to, że pomagam dzieciom i staram się zapobiegać ich cierpieniu czy trudnościom w przyszłości – to daje siłę i poczucie sensu. Ale czasem trzeba długo czekać na efekty – i to bywa z kolei frustrujące.*

Gdzie pracuje?

W instytucjach leczniczych, oświatowych, integracyjnych i specjalnych, czyli:

- w szpitalach na oddziałach okulistycznych
- w poradniach okulistycznych, poradniach leczenia zezów i niedowidzenia
- w przedszkolach z dziećmi zezującymi i niedowidzącymi
- w salonach optycznych

Może również prowadzić własną działalność.

Kariera edukacyjna

Zanim rozpoczniesz naukę w dwuletniej szkole policealnej (wyłącznie dla młodzieży) kształcącej w zawodzie ortoptystka, musisz ukończyć dowolne technikum lub liceum. Zatem zawód ortoptysty nie musi być Twoim

Z pierwszej ręki

Aniela, ortoptystka z 14-letnim stażem pracy m.in. w przedszkolach:

Systematyczność i jeszcze raz systematyczność ćwiczeń. Ha! Trudno do niej przekonać dzieci. Dobra współpraca z rodzicami, właściwe podejście i do nich, i do dzieci – tego uczyłam się przez wiele, wiele lat...

pierwszym i jedynym zawodem. Egzamin kwalifikacyjny odbywa się pod koniec klasy drugiej.

Ortoptyści mogą kontynuować edukację na studiach, na kierunkach medycznych.

Perspektywy zawodu

Badania przesiewowe dzieci w wieku szkolnym dowodzą, że około 50% z nich cierpi z powodu zaburzeń widzenia obuocznego (m.in. zaburzeń akomodacji, konwergencji, fuzji obrazów, stereoskopii), nierzadko mimo prawidłowej ostrości wzroku i braku wady refrakcji. Podjęcie wczesnej diagnostyki i leczenia wpływa na jakość życia, chroni przed wykluczeniem z możliwości wykonywania wielu zawodów oraz inwalidztwem wzrokowym. Świadomość rodzicielska w tym obszarze rośnie. Absolwenci współpracując z psychologiem i pedagogiem szkolnym, pomagają w weryfikacji diagnozy o dysleksji – co dotyczy kolejnych kilkunastu procent dzieci. Wszystko razem stwarza rosnące zapotrzebowanie na usługi ortoptyczne.

Co ma garnitur do szkolnej wycieczki, czyli o poznawaniu zawodów od podszewki

Doradcy zawodowi, za Richardem Nelsonem Bollesem, powtarzają, że z karierą jest jak z garniturem czy garsonką. Na wieszaku albo na koleżance wygląda świetnie, ale czy bez założenia na siebie zaryzykowałbyś/zaryzykowałyabyś kupienie rzeczy drogiej i którą będziesz nosić niemal codziennie?

A teraz rachunek sumienia: **ilu z nas tak „bez przymierzania” kupuje przyszły zawód**, inwestując swój czas i wysiłek w zdobycie kwalifikacji i dyplomu zawodu, który nie wiadomo jak będzie „leżał”?

A jak wybieramy garnitur?

- **Sprawdzasz rozmiar** – zwłaszcza wymiary, na które poprawki krawieckie nie pomogą. **Przyjrzyj się zadaniom** w obserwowanej pracy – jakich wymagają zdolności? Czy pracujesz fizycznie, czy umysłowo, a może z użyciem pamięci do liczb? Wiesz, że nie urośniesz 20 cm, by dopasować się do rozmiaru ubrania. Zatem jeśli kompletnie nie masz zdolności matematycznych, zawód technik rachunkowości jest niejako „nie w Twoim rozmiarze”.
- **Sprawdzasz jak leży na Tobie ten fason** – czy czujesz swobodę ruchów? Czy podkreśla walory Twojej figury, czy obnaża niedoskonałości? **Poobserwuj atmosferę w miejscu pracy**, wymagania wobec stylu pracy i osobowości. Trudno na co dzień zmuszać się

do zachowania, którego nie lubimy. Osobom niecierpliwym źle będzie w dziale reklamacji, urodzony lider będzie się męczył, nie mogąc o niczym decydować.

- Kupując ubranie, **sprawdzasz też tkaninę** – czy miła, czy przewiewna. **Sprawdź** zatem i **warunki w miejscu pracy** – czy odpowiadają Twojemu temperamentowi? Odwiedź wybrane miejsce pracy. Jak tam jest? Czy wytrzymujesz ciągly hałas lub przeciwnie – czy nie usypiasz po godzinie „bibliotecznej” ciszy? Czy wytrzymasz w pomieszczeniu typu open space?
- Czasem **pytasz o opinie innych**, już noszących daną markę. **Zrób** zatem **wywiad** z kimś zatrudniającym i zatrudnionym – co jest w tej pracy wyzwaniem, a co korzyścią w długoterminowej perspektywie, czy można awansować, jakie są trendy, która marka (czyli jaka szkoła/firma?) daje możliwości rozwoju.
- Jednak w sklepie nie zabierasz do przymierzalni wszystkich garniturów. Wiesz, że zwężane nogawki – to nie dla Ciebie, bo sprawdziłaś to na dżinsach. Również **w poznawaniu zawodu możesz skorzystać ze swoich doświadczeń** nieprofesjonalnych: opiekując się siostrzenicą – przymierzasz pracę opiekunki, projektując plakat na dyskotekę – właśnie testujesz się w obszarze reklamy. Czy to było przyjemne? Jak sobie poradziłeś? Czy chciałabyś to robić przez większość dnia przez resztę życia?

PoZnaj Zawody Z obszaru Z – może w którymś Zasmakujesz?

Pytaj u źródła:

Podobno wystarczy 7 uścisków dłoni, aby połączyć nas z innym człowiekiem na świecie – nawet z prezydentem USA. Zaczynij zatem od krewnych i znajomych – może znają kogoś pracującego w interesującym Cię zawodzie?

Uczęszczaj na targi edukacyjne, giełdy zawodów, dni otwarte w szkołach zawodowych i spotkania z profesjonalistami zorganizowane w Twoim gimnazjum.

A może zorganizujesz coś sam dla klasy? Współpracując przy organizacji spotkania z interesującym Cię specjalistą, zaobserwujesz i dowiesz się dużo więcej niż tylko jako słuchacz pogadanki.

Obserwuj:

- zawsze, gdy wchodzisz gdzieś, gdzie zatrudniony jest przedstawiciel zawodu, np. do sklepu czy banku z ochroną;
- na wycieczce szkolnej zorganizowanej przez nauczyciela do różnych miejsc. To niepowtarzalna okazja, ponieważ podczas wycieczki możesz być wprowadzonym do miejsc, których nieupoważnionym się nie udostępnia.

Mundur od podszewki – czyli jak poznać zawody związane z bezpieczeństwem

- Poproś nauczyciela o zorganizowanie wycieczki do zakładu pracy.
- Zatrudnij się jako wolontariusz podczas imprezy masowej, zobaczysz z bliska, jak pracują służby ochrony.
- Wyszukaj w internecie przepisy i wzory dokumentacji BHP – przeczytaj, próbując zrozumieć ☺ i oceń przestrzeganie standardów BHP.
- Przypomnij sobie sytuację zagrożenia, w której kiedyś się znalazłeś, i przeanalizuj, jeśli pamiętasz, swoje ówczesne uczucia i działania.

Popchaj wózek, czyli jak poznać zawód z grupy opiekuńczej

- Poproś nauczyciela o zorganizowanie wycieczki do DPS. Szanuj mieszkańców, zachowuj się dyskretnie – jesteś u nich w domu.
- Zatrudnij się jako wolontariusz/pomocnik na obozie integracyjnym dla młodzieży z niepełnosprawnością ruchową lub intelektualną albo w domu opieki.
- Zaoferuj na dłuższy czas, regularnie lub na pełne kilka dni, rodzinie lub znajomym swą pomoc w opiece nad osobą starszą lub niepełnosprawną czy małym dzieckiem.

Przymierz kitel – czyli jak poznać zawód z grupy medycznej

- Przyglądaj się tym zawodom z pozycji pacjenta, np. u stomatologa lub w przychodni.
- Jeśli w Twojej rodzinie są osoby starsze lub schorowane, poproś ich, by zabrali Cię na badania w charakterze osoby asystującej – okaż zainteresowanie pracą specjalisty, dopytuj.
- Idź na masaż – przyjemne z pożytecznym.
- W bibliotece czytaj czasopisma branżowe. Na przykład dla osób zainteresowanych zawodem technika farmaceutycznego byłyby to: „Czasopismo Aptekarskie”, „Świat Farmacji”, „Farmastyle”, a nawet „Technik Farmaceutyczny w Aptece” i wiele innych.

Stanowcza uprzejmość – o pracy w agencji ochrony z pierwszej ręki

Tomasz, 30 lat, pracownik dużej agencji ochrony z 7-letnim stażem pracy

– *Dlaczego wybrał Pan ten zawód?*

Zdecydowałem się na zawód pracownika ochrony, ponieważ od dziecka interesowali mnie ludzie w mundurze: wojskowi, policjanci, strażacy. Chciałem chodzić w mundurze, nauczyć się posługiwać bronią. To, że nie policjant, nie strażak, tylko pracownik ochrony, to już raczej przypadek.

– *Co sprawia Panu satysfakcję?*

To, że spełniłem swoje dziecięce marzenia.

– *Co jest trudne w wykonywaniu tego zawodu?*

Najtrudniejsze są szybkie decyzje i co paradoksalne – stanowcza uprzejmość w stosunku do osób, które na nią tak naprawdę nie zasługują: wulgarnych, zaczepiających, awanturujących się. Często spotykałem się z takimi osobami podczas zabezpieczania imprez masowych.

– *Jak wygląda Pana dzień pracy?*

Obecnie pracuję na 8-godzinne zmiany. Moja praca polega na ochronie obiektu podlegającego obowiązkowej ochronie. Mam na wyposażeniu środki

przymusu bezpośredniego. Jestem uzbrojony w broń palną. Patroluję obiekt po wyznaczonych trasach, obserwuję, sprawdzam stan zabezpieczeń.

– *W jaki sposób znalazł Pan pracę?*

Po szkole złożyłem aplikacje do kilku agencji ochrony. Jednak przyjęła mnie ta, w której wcześniej odbywałem praktyki zawodowe. Pracowałem tam przez 3 lata, a następnie zmieniłem pracę. Jako osobie z praktyką nie było mi trudno to zrobić.

– *Jaka jest Pana rada dla gimnazjalistów rozważających wybór tego zawodu?*

Wybierzcie dobrą szkołę, taką, która zapewnia praktyki w dobrych firmach. Poza tym zarobki na początku nie są oszałamiające, ale pracę znajdziecie bez trudu.

Stanowcza uprzejmość – okiem pracodawcy

Mariusz, 55 lat, współwłaściciel agencji ochrony od 10 lat

– *Jak długo pracuje Pan w branży?*

Od 10 lat. Po odejściu na emeryturę w służbach mundurowych wspólnie z kolegą skompletowaliśmy dokumenty, uzyskaliśmy koncesję i otworzyliśmy agencję ochrony.

– *Czego oczekuje Pan od kandydata do pracy?*

Przed wszystkim kwalifikacji potwierdzonych stosownymi dokumentami: dyplomem, świadectwem, licencją pracownika ochrony fizycznej. Nie bez znaczenia jest też rozważa i opanowanie.

– *Czego często brakuje kandydatom do pracy, absolwentom szkół?*

Umiejętności praktycznych lub odwagi praktycznego stosowania wiedzy, którą zdobyli w szkole. Często ładnie mówią: „skończyłem szkołę”, „byłem na prakty-

kach”, a nie potrafią konkretnie powiedzieć, czego się nauczyli.

– *Czy łatwo jest znaleźć pracowników w tym zawodzie?*

My prowadzimy stały nabór. Jeśli komuś nie odpowiada charakter lub czas pracy, odchodzi i na jego miejsce przyjmujemy następną osobę. Nasza agencja się rozwija i chociaż nie jest to korporacja, potrzebujemy stale nowych osób. Nie ulega wątpliwości, że dobry pracownik to skarb dla pracodawcy, dlatego są w naszej firmie osoby, które pracują od początku.

Nie mam pasji

Mam 15 lat i naprawdę nie wiem, do jakiej szkoły pójść. Mam średnie oceny ze wszystkiego, rodzice nie lubią tylko, gdy przynoszę dwóję, więc uczę się wszystkiego po trochu. Nic szczególnie mnie nie kręci. (...) Wszyscy pytają: do jakiej szkoły chcesz iść, kim będziesz... Mój kolega wie, że technikum budowlane, bo lubi fizykę i geometrię, koleżanka prawo, bo lubi historię.

A ja nie wiem! Nie lubię tych pytań, bo czuję się wtedy jak osoba nieciekawa, bez pasji. (...). Pomóżcie!

Maciek

Doradca – Małgorzata Kałaska

Drogi Maćku!

Nie znam osoby bez pasji. Znam jedynie osoby, które mają pasje z dziedziny **nieopisanej** żadnym szkolnym przedmiotem ani nawet żadną dziedziną nauki. Oraz takie, które o swoich pasjach **nie wiedzą** lub ich **nie doceniają**. Pasją mojej koleżanki było rozmawianie z ludźmi – rozważała dziennikarstwo, została psychologiem. A widziałeś kiedyś w programie szkolnym przedmiot „rozmawianie z ludźmi”? No właśnie 😊

Jak dotrzeć do swoich zainteresowań? Przez samoobserwację!

Oto **lista pytań pomocniczych**:

- Przy jakich czynnościach zapominasz o całym świecie, także o głodzie i zmęczeniu? Możesz je wykonywać z najczystszą przyjemnością, za darmo. Sklejanie modeli, zabawianie rodzeństwa? Organizowanie imprez tanecznych dla klasy... Pomyśl, jaką wiedzę

i jakie umiejętności musisz wykorzystywać, żeby to robić dobrze.

- Które informacje z gazet, TV, zasłyszane zapamiętujesz niemal mimochodem, bez wysiłku?
- Które internetowe fora tematyczne odwiedzasz często? Ogrodnicze? Motoryzacyjne? Fotograficzne?
- W jakich sprawach inni (znajomi, rodzina) pytają Cię o opinię, bo wiedzą, że się na tym znasz? To może być przepis kulinarny, wybór tableta, naprawa motoroweru.
- O czym możesz rozmawiać godzinami? Na jaki temat się rozgadujesz?
- W jakich informacjach, książkach, czasopismach się zaczytujesz?

I co? Założę się, że teraz już masz zainteresowania 😊.

Idź tropem ulubionych czynności i codziennych drobnych talentów, a stąd już krok do odkrycia pasji. Trzymam kciuki!

Małgorzata

W następnych numerach

Przed nami omówienie kolejnych obszarów zawodowych. Przedstawimy wiele różnorodnych i poszukiwanych zawodów z rozmaitych branż. Być może któryś z tych zawodów to Twoja przyszła profesja? Aby się o tym przekonać, śledź kolejne wydania naszej e-gazetki.

W każdym numerze:

- charakterystyka całego obszaru i poszczególnych grup zawodów
- porady doradcy zawodowego
- wywiad z profesjonalistą – pracownikiem i pracodawcą
- list od rówieśnika – być może masz podobny problem?
Sprawdź, co odpowie doradca!
- ciekawostki, quizy i psychozabawy

Zajrzyj tu do nas koniecznie! 😊

Klucze do psychozabawy

Klucz do psychozabawy ze strony 6

Obliczanie i interpretacja wyników:

W tabelce poniżej są 3 kategorie: A, B, C. Dla każdego pytania jest wskazanie, czy w danej kategorii jest dla niej punkt i za jaką odpowiedź – TAK czy NIE. W niektórych pytaniach punkt jest zdobywany w więcej niż jednej kategorii, np. i dla A, i dla B. Podlicz swoje punkty: jeśli masz najwięcej punktów z kolumny A – poczytaj o pracy ochroniarza, jeśli w kolumnie B – pomyśl o pracy strażaka, a jeśli w C – wczytaj się w obowiązki i warunki pracy technika ds. bhp. Wynik powinien choć trochę pasować do Twojego temperamentu i stylu działania. Ale **pamiętaj – to tylko zabawa**! ☺

Lp.	Punktacja A	Punktacja B	Punktacja C
0	A = 1	B = 1	C = 1
1		TAK = 1	
2	TAK = 1		
3	TAK = 1	TAK = 1	
4			TAK = 1
5			TAK = 1
6		TAK = 1	NIE = 1
7			TAK = 1
8		TAK = 1	
9			TAK = 1
10	NIE = 1		
11	NIE = 1		
12	NIE = 1	NIE = 1	TAK = 1
13	NIE = 1	NIE = 1	TAK = 1
14		TAK = 1	
15	TAK = 1		
	MAX8	MAX8	MAX 8

Klucz do psychozabawy ze strony 9

Nr pyt.	Opiekunka dziecięca	Opiekun w domu pomocy społecznej	Opiekun osoby niepełnosprawnej
1	A = -1	B = -1	C = -1
2	B = +1 D = -1	C = +1 D = -1	A = +1 D = -1
3	A = -1 D = +1	A = -1 B = +1	A = -1 C = +1
4	A = +1 D = -1	C = +1 D = -1	B = +1 D = -1
5	D = +1 B = -1	A = +1 B = -1	C = +1 B = -1

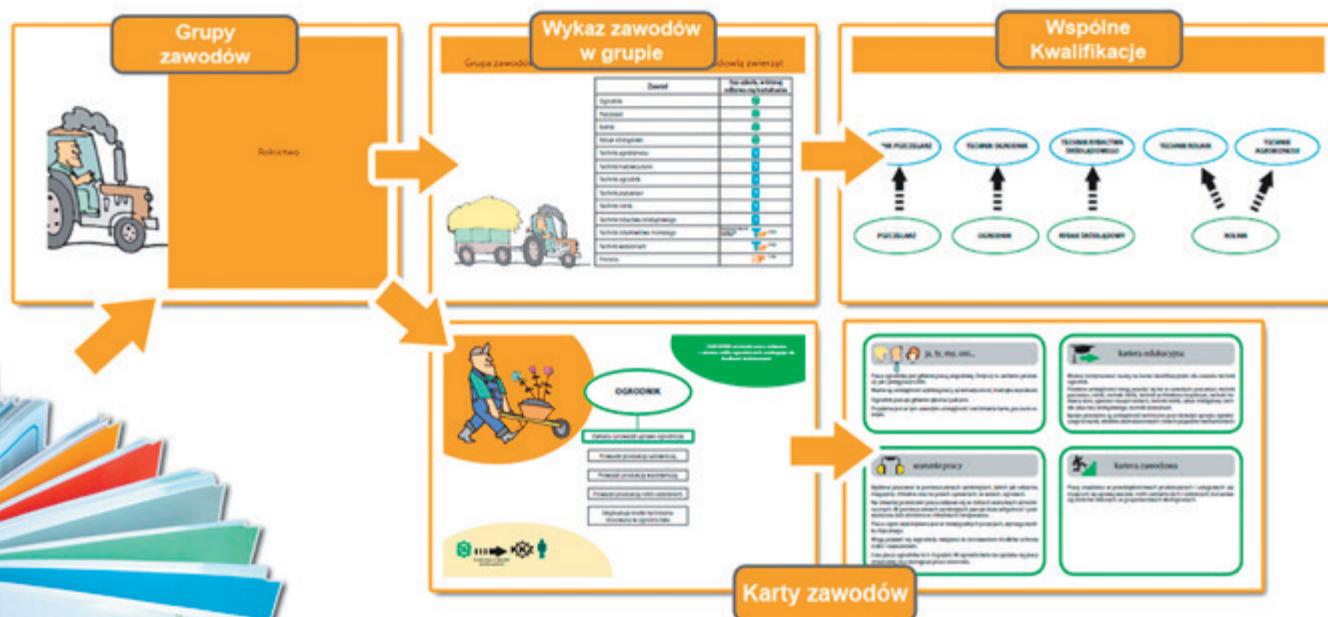
Objaśnienie: im więcej punktów w kolumnie danego zawodu uzyskasz, tym większe masz do niego przygotowanie. Zwróć uwagę na punktację minusową – niektóre odpowiedzi mogą świadczyć o trudnościach w przystosowaniu się do zadań zawodów związanych z pomocą.

Klucz do psychozabawy ze strony 13

Nr pyt. / Odpowiedź	1	2	3	4	5	6
A	S = 1	O = -1	S = 1	P = 1	S = 1	S = 1
B	O = 1	S = -1	P = 1	F = 1	P = 1	O = 1
C	P = 1	F = -1	O = 1	S = 1	O = 1	F = 1
D	F = 1	P = -1	F = 1	O = 1	F = 1	P = 1

Sprawdź, do jakiej litery przypisuje punkt udzielona przez Ciebie odpowiedź na każde z pytań. Podlicz wynik dla każdej z liter: F – technik farmacji, S – asystentka stomatologiczna, P – technik ortopeda, O – ortoptystka.

Zawód o najwyższej liczbie punktów powinien Cię zainteresować.

Czytelny system oznaczeń

	Kształcenie w zasadniczej szkole zawodowej
	Kształcenie w technikum
	Kształcenie w technikum lub szkole policealnej
	Kształcenie w szkole policealnej
	Kształcenie na kwalifikacyjnym kursie zawodowym
	Zawód, w którym można kontynuować kształcenie, zdobywając dyplom technika Zawód, który jest kontynuacją zawodu z poziomu zasadniczej szkoły zawodowej
	Kształcenie w rzemiośle
	Kształcenie dla osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych, np. niewidomych lub słabowidzących
	W ostatnich latach mniej niż 100 uczniów przystępowało do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe
	W ostatnich latach mniej niż 1000, ale więcej niż 100 uczniów przystępowało do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe
	W ostatnich latach więcej niż 1000 uczniów przystępowało do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe

Redakcja: Małgorzata Kałaska, Anna Karbowniak

Autor tekstu źródłowego: Beata Służalska, Małgorzata Kałaska

Recenzja: Daniel Kukla

Bibliografia:

- Przewodnik po zawodach. Dorota Obidniak, Agnieszka Pfeiffer, Maria Suliga. KOWEziU, Warszawa 2011.
- Przewodnik po zawodach. Wydanie II. Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2003.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach.
- www.koweziu.edu.pl
- http://new.koweziu.edu.pl/plakaty-ulotki-broszury/item/18-materialy_educacyjne Oświatowe ABC. Co dalej po gimnazjum?

Zawody rolniczo-leśne z ochroną środowiska – czy to dla mnie?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Edukacja dla pracy

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Po co Ci ta e-gazetka?

Czym mam zająć się w przyszłości? Jaką mam wybrać szkołę? Który z zawodów jest ciekawy? Czym kierować się, szukając pomysłu na siebie i dla siebie? Itd., itp.

Te i inne pytania pewnie pojawiają się. To jest całkowicie zrozumiałe. Spokojnie, natłok pytań jest czymś normalnym (dobrze, że są pytania). Odpowiedzi można znaleźć. Samodzielnie, albo np. przy pomocy tej e-gazetki.

Czy już masz odpowiedź na pytanie, które pojawiło się w tytule? Jeśli tak, to super. A jeśli nie, to możesz liczyć na podpowiedź.

Ta gazetka jest po to, by:

- zachęcić Cię do poszukiwania pomysłów na siebie i na swoją karierę,
- podzielić się z Tobą informacjami o zawodach (nie martw się, nie o wszystkich),
- zaprosić Cię do korzystania z różnych „pomocy” w planowaniu kariery.
- pokazać Ci różne ścieżki dojścia do zawodu. Pamiętaj, że zawód możesz zdobyć nie tylko w technikum czy zasadniczej szkole zawodowej, ale także na kwalifikacyjnych kursach zawodowych. Na kurs może pójść każda osoba dorosła, która ma ukończone gimnazjum. Natomiast dla osób dorosłych, które uczyły się dwa lata w danym zawodzie lub dwa lata w nim pracowały, możliwością zdobycia kwalifikacji zawodowych są eksternistyczne egzaminy zawodowe. Ale o karierze edukacyjnej dalej.

Gazetka jest dla Ciebie. Możesz ją polecić innym! Komu? Kolegom, koleżankom, rodzicom, nauczycielom i tym, o których myślisz, że im się przyda. **Możecie mieć przecież jeszcze jeden wspólny temat. Miłej lektury!**

A co w numerze e-gazetki?

Oczywiście, świetne info w pigułce:

- Informacje o zawodach związanych z:
 - kształtowaniem środowiska
 - uprawą roślin, chowem i hodowlą zwierząt
- Quizy, psychozabawy, ciekawostki i dowcipy
- Wywiady
- „Doradca radzi...”
- Informacje o kolejnym numerze e-gazetki

Polecamy ***Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego***

Dlaczego? Bo możesz:

- mieć dostęp do krótkich opisów 193 zawodów.
- znaleźć odpowiedź na pytanie: Kim mogę być?
- dowiedzieć się, w jakich typach szkół występuje interesujący Cię zawód.
- znaleźć go w prosty sposób w internecie, a dokładnie na www.koweziu.edu.pl.

Zajrzyj, bo warto!

Spis treści

Po co ta e-gazetka?	2
Zawody rolniczo-leśne z ochroną środowiska	4-5
Eko-quiz, psychozabawa, ciekawostki	6
Zawody związane z kształtowaniem środowiska	7
Zawód: technik leśnik.....	8
Zawód: technik ochrony środowiska	9
Zawód: technik architektury krajobrazu	10
Quiz, psychozabawa, ciekawostki	11
Zawody związane z uprawą roślin, chowem i hodowlą zwierząt.....	12
Zawód: florysta	13
Zawód: ogrodnik	14
Zawód: technik weterynarii	15
Zawód: technik hodowcy koni	16
Zawód: technik agrobiznesu	17
„Posmakuj zawód” i wywiady.....	18-19
Doradca radzi...	20-21
Co w kolejnej e-gazetce?	22
Godne polecenia	23

**Czy masz ochotę
na psychozabawy
i quizy?** Jeśli tak, to
polecam strony 6, 11.

**Co wiesz
o wybranych
zawodach?**

Zajrzyj na
strony 7, 12.

Doradca radzi...

Jeśli chcesz wiedzieć,
w jakich sprawach,
to zajrzyj na strony 20-21.

Zawody rolniczo-leśne z ochroną środowiska

Ten obszar kształcenia zawodowego obejmuje 19 zawodów. Jak pewnie się domyślasz, jest wśród nich i rolnik, i leśnik czy technik ochrony środowiska, ale też wiele innych zawodów, o których istnieniu być może wcale nie wiedziałeś. Naturalnie, wszystkie związane są z uprawą roślin, hodowlą zwierząt, leśnictwem oraz z ochroną i kształtowaniem środowiska. Wszystkie je wymienimy, a wybrane (interesujące i pożądane na rynku pracy) opiszemy na kolejnych stronach tego numeru e-gazetki.

Zanim poznasz wachlarz możliwości, wiązka znaczących informacji:

- Rolnictwo to bardzo ważny dział gospodarki narodowej każdego państwa – tworzy część produktu krajowego brutto, wpływa na stan środowiska i krajobrazów wiejskich. W Polsce ten sektor gospodarki jest źródłem utrzymania około 1/4 ludności, wytwarza około 6% PKB, a polskie produkty rolnicze mają wysoką wartość ekologiczną – w Europie zajmujemy pozycję lidera w produkcji zdrowej i smacznej żywności.

Grupa I – zawody związane z kształtowaniem środowiska

Człowiek od dawna kształtuje środowisko przyrodnicze, czyli dokonuje w nim zmian. Fachowcy z tej branży przeprowadzają m.in. melioracje, nawadnianie, zalesianie, zadrzewianie, rekultywację – podejmują wszelkie działania, które mają służyć gospodarczemu wykorzystaniu ekosystemów i przywróceniu im funkcji ekologicznej. Ale dbają też o wygląd terenów zielonych w miastach, przy drogach i w parkach.

Aby mieć w przyszłości wyraźny wpływ na kształtowanie środowiska, możesz wybrać jeden z sześciu zawodów należących do tej grupy, jak: **operator maszyn leśnych, technik leśnik, technik ochrony środowiska, technik inżynierii środowiska i melioracji, technik architektury krajobrazu, technik geolog.**

- Polska jest w europejskiej czołówce, jeśli chodzi o powierzchnię lasów. Zajmują one 29,2 proc. terytorium naszego kraju. Dzięki odpowiedniej polityce – zalesianiu i pracom hodowlanym – lasy przynoszą państwu dochód. Pozyskiwane z nich drewno aż w 80% jest przeznaczone na eksport, zwierzyna łowna, owoce leśne i grzyby również dają wymierny zysk. Oprócz tej produkcyjnej funkcji lasy mają też ogromne znaczenie ekologiczne i społeczne: pochłaniają szkodliwy dwutlenek węgla i są miejscem rekreacji.
- Znaczenie ochrony środowiska nieustannie rośnie w naszym kraju. Mobilizująco działają wymogi stawiane przez Unię Europejską, zmienia się też świadomość społeczna – zdajemy sobie sprawę, że środowisko jest coraz bardziej zanieczyszczone i chcemy o nie dbać. Znaczące są też nakłady państwa na ochronę środowiska – to dziesiątki milionów złotych przeznaczone na finansowanie m.in. ochrony powietrza atmosferycznego czy gospodarki odpadami.

Grupa II – zawody związane z uprawą roślin, chowem i hodowlą zwierząt

Być może w tej grupie zawodów znajdziesz coś dla siebie. Jako rolnik lub ogrodnik możesz prowadzić gospodarstwo rolne z nastawieniem na uprawę roślin lub na hodowlę i chów zwierząt. Możesz prowadzić wyspecjalizowane gospodarstwo i iść w kierunku np.: sadownictwa – i założyć sad, być dostawcą owoców albo uprawy roślin zielarskich czy grzybów – w jadłospisie Polaków coraz częściej znajdują się świeże przyprawy, a pieczarki stały się dość powszechnym elementem menu w domu i restauracji. Rolnik i technik rolnik może skoncentrować się na chowie i hodowli zwierząt – trzody chlewnej, bydła mlecznego, mięsnego, drobiu. Może postawić na hodowlę zwierząt futerkowych lub ryb. Ważną rolę gospodarczą odgrywa w Polsce hodowla pszczoł. Renomą cieszy się zawód pszczelarza, tym bardziej że podtrzymuje dobrą polską tradycję.

Zawody należące do tej grupy: **rolnik, ogrodnik, florysta, pszczelarz, rybak śródlądowy, technik agrobiznesu, technik rolnik, technik ogrodnik, technik rybactwa śródlądowego, technik rybołówstwa morskiego, technik weterynarii, technik hodowca koni, technik pszczelarz.**

Psychozabawa

Czy masz predyspozycje do zawodu: technik architektury krajobrazu?

Rozwiej swoje wątpliwości!

1. Wśród Twoich ulubionych przedmiotów jest biologia, a ściślej botanika.
2. Jedno z Twoich zainteresowań to kolekcjonowanie albumów z parkami i ogrodami.
3. Masz zdolności plastyczne, znajomi często proszą, abyś coś im naszkicował.
4. Twój najbliżsi sądzą, że masz wycucie w kwestii doboru kolorów.
5. Podobno masz rękę do kwiatów.
6. Chciałbyś w przyszłości mieć bezpośredni wpływ na wygląd okolicy, w której mieszkasz; uważasz, że można dużo zrobić w tej kwestii.
7. Jesteś dobrym kumplem, łatwo nawiązujesz kontakty z rówieśnikami.
8. Nie przeraża Cię perspektywa pracy fizycznej na świeżym powietrzu.
9. Jesteś okazem zdrowia.

☐ TAK ☐ NIE

☐ TAK ☐ NIE

☐ TAK ☐ NIE

☐ TAK ☐ NIE

☐ TAK ☐ NIE

☐ TAK ☐ NIE

☐ TAK ☐ NIE

☐ TAK ☐ NIE

☐ TAK ☐ NIE

Jeśli przy większości stwierdzeń możesz odpowiedzieć „tak”, to zawód technik architektury krajobrazu może być strzałem w dziesiątkę. To ten specjalista bierze czynny udział w kształtowaniu krajobrazu, do czego z pewnością potrzebna jest wrażliwość estetyczna, zainteresowania przyrodnicze i sprawność fizyczna. Spełniasz te warunki ☺

Pamiętaj, to tylko psychozabawa!

Eko-quiz

Czy bliskie Ci są kwestie ekologii i ochrony środowiska?

Sprawdź się!

1. Segregując odpady, papier wyrzucamy do pojemnika koloru:
 - a) białego,
 - b) żółtego,
 - c) niebieskiego.
2. Na tzw. małą architekturę krajobrazu składają się np.:
 - a) altany w parkach,
 - b) pałace i zamki,
 - c) bloki mieszkalne.
3. GMO to:
 - a) organizmy hodowane w laboratoriach,
 - b) Genetyka Molekularno-Organiczna,
 - c) organizmy modyfikowane genetycznie.
4. Jednym ze sposobów pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych (wiatr, woda, słońce, energia ziemi) są:
 - a) elektrownie jądrowe,
 - b) elektrownie wiatrowe, tzw. fermy wiatraków,
 - c) elektrownie gazowe.
5. Dzięki biopaliwom możliwe jest:
 - a) szybsze prowadzenie pojazdów,
 - b) ekonomiczne użytkowanie pojazdów,
 - c) zmniejszenie stężenia dwutlenku węgla w atmosferze.

Odpowiedzi: 1. c, 2. a, 3. c, 4. b, 5. c.

Co kryją te liczby?

80 265,3 – tyle złotych zarobił budżet państwa ze skupu zwierzyny łownej (jelenie, sarny i dziki)

35 075,2 – tyle metrów sześciennych drewna pozyskały Lasy Państwowe

10 096 – tyle skupiono ton owoców leśnych

4007 – tyle skupiono ton grzybów
(dane dotyczą roku 2011)

Czy wiesz, że...

...drzewa w lesie się mierzy? A w jakim celu? Otóż pod koniec roku leśniczy musi wyznaczyć powierzchnie lasu, które planowane są do wycięcia. Mierząc średnicę i wysokość drzew, może oszacować, ile drewna pozyska w następnym roku. To tzw. szacunek brakarski.

Zawody związane z kształtowaniem środowiska

W tej grupie umieściliśmy zawody, które mają wpływ na to, jak funkcjonuje i jak wygląda środowisko, w otoczeniu którego żyjemy i które eksploatujemy, i rzecz jasna nie chodzi o środowisko ludzi, tylko tym razem dosłownie o przyrodę.

W wykonywaniu tych zawodów na pewno odnajdą się osoby, którym leży na sercu ochrona lasów i parków, wody i powietrza oraz te, które chcą upiększać otaczający nas krajobraz.

Rozwój przemysłu, transportu i urbanizacji z jednej strony, a notowane coraz mniejsze zasoby mineralne Ziemi oraz skutki globalnego ocieplenia z drugiej, skłaniają współczesne kraje do położenia nacisku na ochronę środowiska. Recykling, sortowanie odpadów, odnawialne źródła energii to skuteczne zabiegi, ale nadal niewystarczające, aby dostatecznie dbać o środowisko. Do tego potrzebni są specjaliści, a wśród nich:

Operator maszyn leśnych – w jego kompetencjach leży przede wszystkim obsługiwanie maszyn stosowanych w pracach leśnych, ale także prace z zakresu hodowli lasu i pozyskiwania surowca drzewnego. Wykonuje on również prace związane z turystycznym i łowieckim zagospodarowaniem lasu, zna zasady ochrony przeciwpożarowej.

Technik leśnik jest opisany szczegółowo na stronie 8.

Technik ochrony środowiska jest opisany szczegółowo na stronie 9.

Technik inżynierii środowiska i melioracji – to specjalista od robót związanych z budową obiektów inżynierii środowiska. Spytasz, o jakie „obiekty” chodzi? To obiekty gospodarki wodnej i gospodarki odpadami, czyli np. oczyszczalnie ścieków, stacje uzdatniania wody czy przepompownie wody i ścieków. Ważnym działaniem podejmowanym przez technika inżynierii środowiska i melioracji jest organizowanie i prowadzenie robót melioracyjnych, do których należy m.in. badanie stanu cieków wodnych i stosunków wodno-powietrznych w glebie, odwadnianie terenów i nawadnianie użytków rolnych, ale również budowa obiektów przeciwpowodziowych. Nie kto inny jak tylko ten fachowiec zorganizuje i poprowadzi roboty związane z wykonaniem stawu rybnego. To nie wszystko – ten zawód daje też przygotowanie do organizacji i prowadzenia robót związanych z budową dróg dojazdowych do gruntów rolnych.

Technik architektury krajobrazu jest opisany szczegółowo na stronie 10.

Technik geolog – dla niego zastrzeżone są wszelkie prace geologiczne. Na czym dokładnie polegają te prace? To pomiary ilości i jakości wód, pobieranie i przygotowywanie do badań laboratoryjnych próbek skał, kopalin, wód i gruntów. Tylko ten zawód pozwala wykonywać geologiczny dozór wierceń, określać przydatność obiektów geologicznych i górniczych dla celów turystycznych.

Technik leśnik

Zadania zawodowe:

- wykonuje prace pomiarowe i szacunkowe w drzewostanach;
- prowadzi akcje zalesiania i zadrzewiania;
- organizuje i nadzoruje pozyskiwanie drewna;
- kieruje wykonywaniem zabiegów pielęgnacyjnych drzew;
- dobiera właściwe narzędzia i urządzenia do wykonywania określonych prac w lesie;
- organizuje prace z zakresu zagospodarowania łowisk leśnych;
- prowadzi dokumentację – przygotowuje plany, sprawozdania, raporty, dokumentację.

Jeśli jesteś: odporny na przebywanie i pracę w zmiennych warunkach pogodowych, cieszysz się dobrym zdrowiem, nie masz problemów ze słuchem i wzrokiem, a ponadto jesteś spostrzegawczy, komunikatywny i cierpliwy, masz dobrą orientację w terenie, możesz pomyśleć o zawodzie technika leśnika.

Warunki pracy

Praca w tym zawodzie nie jest ograniczona konkretnymi godzinami. Przygotuj się na służbę o różnych porach dnia, a nawet nocy. Będziesz pracować na wolnym powietrzu, przemierzając wiele kilometrów dziennie, w zmiennych warunkach atmosferycznych, w lesie lub szkółkach leśnych. Niemalą czasu spędzisz też w biurze (prowadząc skrupulatną dokumentację) lub w pomieszczeniach produkcyjnych i naprawczych.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć w 4-letnim technikum. Będziesz tu zdobywał dwie kwalifikacje składające się

Z pierwszej ręki

Pracownik (stażysta):

Ta praca to wyzwanie, trzeba umieć planować. Dużo prac planuje się z wyprzedzeniem. Na przykład, aby wiosną posadzić młody las, jesienią należy przygotować powierzchnię, zaplanować gatunki, wybrać konkretne miejsca, ilość sadzonek.

Z kolei pod koniec roku trzeba wyznaczać powierzchnie do wycięcia.

na ten zawód: *Ochrona i zagospodarowanie zasobów leśnych oraz Użytkowanie zasobów leśnych*. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie dwóch świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale to nie jest jedyna droga.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zdobyć zawód technika leśnika, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 2 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz dwa świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Mając maturę, możesz dalej się uczyć, podejmując studia w szkole wyższej.

Kariera zawodowa: zatrudnienie w tym zawodzie możliwe jest w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych, w lasach samorządów lokalnych, przedsiębiorstwach, biurach i organizacjach zajmujących się gospodarką leśną, ochroną lasów i sfer zieleni.

Perspektywy pracy w zawodzie: leśnicy nie powinni mieć problemu ze znalezieniem pracy. W Polsce wciąż przybywa lasów – od roku 1995 do 2011 powierzchnia lasów zwiększyła się o 388 tys. ha. Im więcej lasów, tym mniej dwutlenku węgla w atmosferze oraz więcej pożądanego surowca. Sugeruje to, że technikom leśnikom pracy nie zabraknie.

Z pierwszej ręki

Nadleśniczy w jednym z nadleśnictw Lasów Państwowych w województwie małopolskim:

Obecnie poszukujemy specjalisty ds. zagospodarowania lasu. Od kandydatów oczekujemy umiejętności współpracy i współdziałania w grupie, ale też radzenia sobie samodzielnie podczas pracy w lesie.

Technik ochrony środowiska

Zadania zawodowe:

- wykonuje badania dotyczące stanu środowiska;
- ocenia stopień zanieczyszczenia środowiska;
- planuje i wykonuje zadania dotyczące ochrony wód i powietrza atmosferycznego;
- prowadzi racjonalną gospodarkę odpadami;
- wykonuje prace dotyczące ochrony gleb.

Jeśli jesteś: odpowiedzialny, umiesz współpracować w zespole, potrafisz czekać na rezultat pracy i jesteś precyzyjny, nie przerażają Cię trudności np. praca na wysokościach czy w dużym hałasie – możesz z powodzeniem wziąć pod uwagę ten właśnie zawód.

Z pierwszej ręki

Pani Monika, 12-letni staż pracy w miejskim przedsiębiorstwie wodociągów i kanalizacji:

Niektórzy myślą, że to lekka praca, owszem, ale nie można zapomnieć o skrupulatności i dokładności. Od wyników pomiarów zależą kolejne prace i decyzje, dlatego ważna jest dokładność.

Warunki pracy

Będziesz pracować w pełnym wymiarze, czyli osiem godzin dziennie, w systemie zmianowym, z przewagą zmiany porannej. Część prac wykonuje się na wolnym powietrzu, część w pomieszczeniach – halach produkcyjnych oraz laboratoriach i biurach. Niektóre zadania będziesz wykonywał w specjalnym ubraniu ochronnym (w środowisku atmosferycznym zanieczyszczonym pyłami i gazami).

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć w 4-letnim technikum. Będziesz tu zdobywał dwie kwalifikacje składające się na zawód: *Ocena stanu środowiska oraz Planowanie i realizacja zadań związanych z ochroną środowiska*. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie dwóch świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale to nie jest jedyna droga.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zdobyć zawód technik ochrony środowiska, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 2 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz dwa świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Posiadając maturę, możesz dalej się uczyć – na studiach w szkole wyższej.

Kariera zawodowa: Pracę znajdziesz w ośrodkach badania i kontroli środowiska, organach administracji państwowej w zakresie ochrony środowiska, stacjach sanitarno-epidemiologicznych, miejskich przedsiębiorstwach wodociągów i kanalizacji, stacjach uzdatniania wody i oczyszczania ścieków, laboratoriach.

Perspektywy pracy w zawodzie: to zawód przyszłościowy ze względu na prowadzoną politykę ekologiczną w Polsce i Unii Europejskiej. Środki finansowe są przeznaczane na uzdatnianie i dostarczanie wody, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, rozwiązania systemów ciepłych w oparciu o niekonwencjonalne źródła energii oraz gospodarkę odpadami.

Z pierwszej ręki

Pan Marcin, pracownik miejskiej oczyszczalni ścieków: *Lubię swoją pracę, jest spokojna. Czasem zdarza się, że trzeba działać szybko, jakieś awarie, ale to rzadkość. Zajmuję się obsługą zbiornika biogazu, odsiarczalni i pochodni gazowej, kieruję brygadami remontowymi.*

Technik architektury krajobrazu

Zadania zawodowe:

- projektuje tereny zieleni;
- urządza tereny zieleni (zakłada trawniki, przygotowuje rośliny, mieszanki ziem ogrodniczych, torfu i podłoża dla roślin);
- pielęgnuje tereny zieleni (wyznacza drzewa do karczowania lub wycięcia, nadzoruje pielęgnację parków, starodrzewu);
- organizuje prace związane z budową oraz konserwacją obiektów małej architektury krajobrazu.

Jeśli jesteś: sprawny fizycznie, cechuje Cię wyobraźnia przestrzenna, wrażliwość estetyczna, uwielbiasz przyrodę, a do tego potrafisz dobrze rozplanować sobie pracę, to zawód w sam raz dla Ciebie. Nie odnajdziesz się w nim, jeśli nie będziesz gotowy do pracy w niesprzyjających warunkach atmosferycznych.

Warunki pracy

Praca 8-godzinna, na wolnym powietrzu, niezależnie od panujących warunków atmosferycznych, zdecydowanie bardziej intensywna w sezonie wiosennym i letnim.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć w 4-letnim technikum. W technikum będziesz zdobywał 2 kwalifikacje składające się na ten zawód: *Projektowanie, urządzenie i pielęgnacja roślinnych obiektów architektury krajobrazu oraz organizacja prac związanych z budową oraz konserwacją obiektów małej architektury krajobrazu*. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie dwóch świadectw

Z pierwszej ręki

Maciej, absolwent technikum:

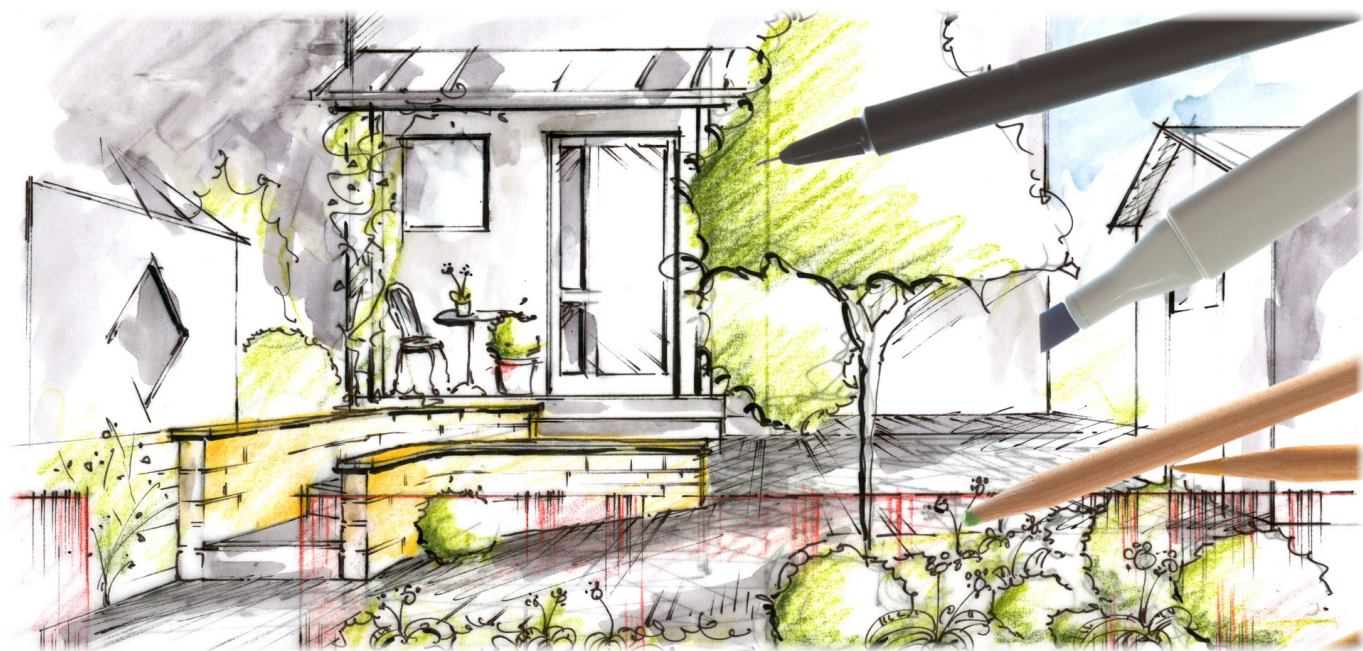
Założyliśmy z ojcem rodzinną firmę, udało nam się wygrać przetarg na pielęgnację zieleni w mieście i okolicy. Realizujemy też zlecenia od osób prywatnych – pomagamy zaprojektować i założyć ogród wokół posesji. Pracy jest dużo, ale to mój żywioł.

potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale nie jest to jedyna droga.

Jeśli zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zdobyć zawód technik architektury krajobrazu, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 2 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz dwa świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Posiadając świadectwo dojrzałości, możesz kontynuować naukę w szkole wyższej, np. na kierunku architektura krajobrazu.

Kariera zawodowa: fachowcy z tej branży potrzebni są w przedsiębiorstwach nadzorujących tereny zieleni, w pracowniach projektujących zieleni i nadzorujących budowę oraz konserwację obiektów małej architektury krajobrazu.

Perspektywy pracy w zawodzie: w ostatnich latach widać wyraźny postęp polskich miast i miasteczek w kwestii gospodarowania zielenią. Stoi za tym Europejska Konwencja Krajobrazowa, którą Polska ratyfikowała w 2004 roku, zgodnie z którą państwo zobowiązane jest zajmować się całością krajobrazu.

Psychozabawa

Czy masz predyspozycje do zawodu florysty?

Rozwij swoje wątpliwości!

1. Lubisz otaczać się ładnymi rzeczami.
2. Posiadasz zdolności plastyczne, drzemie w Tobie dusza artysty.
3. Interesujesz się kwiatami.
4. Potrafisz negocjować.
5. Jesteś sprawny manualnie.
6. Wolisz, gdy w miarę szybko widać efekt pracy.
7. Chciałbyś mieć kiedyś pracę, w której sam sobie będziesz szefem.

☐ TAK ☐ NIE
☐ TAK ☐ NIE
☐ TAK ☐ NIE
☐ TAK ☐ NIE
☐ TAK ☐ NIE
☐ TAK ☐ NIE
☐ TAK ☐ NIE

Jeśli większość z tych stwierdzeń pasuje do Ciebie, to znaczy, że masz predyspozycje do zawodu florysty ☺

Pamiętaj, to tylko psychozabawa!

Quiz

Sprawdź, czy znasz te pojęcia!

1. Kim jest masztalerz?
 - a) To ktoś wydający zastawę w stołówce polowej.
 - b) To pracownik stadniny, sprawujący pieczę nad końmi, kiedyś stajenny.
 - c) To rodzaj naczynia dla zwierząt gospodarskich.
2. Przedrostek „agro” w wyrazach agrobiznes, agrobiologia, agrotechnika:
 - a) wskazuje na ich związek znaczeniowy z rolą lub rolnictwem,
 - b) sprawia, że wyrazy te nie tworzą rodziny wyrazów,
 - c) jest ich pierwszą sylabą.
3. Luzaczka lub luzak w gwarze koniarzy oznacza:
 - a) kogoś bardzo wyluzowanego, z bezstresowym podejściem do koni,
 - b) osobę, która zajmuje się końmi i przygotowuje je do jazdy,
 - c) konia osiodłanego.
4. Oczkowanie w wykonaniu technika ogrodnika polega na:
 - a) puszczeniu oczka do koleżanki ogrodniczki ☺,
 - b) zakładaniu oczek wodnych,
 - c) łączeniu dwóch roślin (celem jest rozmnażanie roślin i ich uszlachetnianie).
5. Inseminacja zwierząt hodowlanych to:
 - a) sztuczne unięziennianie – zapładnianie zwierząt,
 - b) usypianie chorych,
 - c) transport morski zwierząt gospodarskich.

Odpowiedzi: 1. b, 2. a, 3. b, 4. c, 5. a

Czy wiesz, że...

Najpiękniejsze konie rasy arabskiej wcale nie są hodowane gdzieś daleko, na Półwyspie Arabskim, lecz całkiem blisko – w Janowie Podlaskim. Te wspaniałe konie z polskich hodowli są pożądane przez entuzjastów z całego świata.

Z największej wyhodowanej dotąd dyni na świecie (w USA, 800 kg) można zrobić 900 placków dyniowych! A w Polsce dynie rekordzistki osiągają ponad 500 kg wagi – co roku prezentują się na Festiwalu Dyni we Wrocławiu.

Pęczek warzyw, które wrzucamy do rosółu, nie nazywałby się włoszczyzną, gdyby nie królowa Bona, z pochodzenia Włoszka właśnie. To ona w XVI wieku sprowadziła wiele warzyw do Polski.

Zawody związane z uprawą roślin, chowem i hodowlą zwierząt

Czy idziesz dobrym tropem, wybierając zawód z tej grupy? Jeśli lubisz pracę w ruchu i na świeżym powietrzu, a swoją przyszłość wiążesz z życiem na wsi, to może być dobry trop. Zwróć tylko uwagę, że wykonywanie zawodu z tej dziedziny wymaga odpowiednich predyspozycji. I tak na przykład technik rybołówstwa morskiego raczej nie powinien mieć problemów z chorobą morską, katastrofą mogłaby się skończyć kariera pszczelarza, gdyby był uczulony na jad pszczele, a technik weterynarii nie może nie lubić zwierząt.

Zawody z tej grupy to:

Florysta – opisany szczegółowo na stronie 13.

Rolnik – prowadzi produkcję roślinną i zwierzęcą, obsługuje maszyny stosowane w rolnictwie. Swoje gospodarstwo może ukierunkować na uprawę roślin albo na hodowlę, np. trzody chlewnej.

Technik rolnik – prowadzi produkcję rolniczą, ale też organizuje i nadzoruje prace przy uprawie roślin i hodowli zwierząt.

Ogrodnik – opisany szczegółowo na stronie 14.

Technik ogrodnik – jego królestwo to sady, ogrody i plantacje. Zdobyta wiedza pozwala mu zakładać i prowadzić uprawy ogrodnicze oraz planować i organizować prace w gospodarstwie ogrodniczym.

Pszczelarz – to wyjątkowy zawód, bartnicy od wieków cieszyli się uznaniem. Ich zadaniem jest produkcja pszczelarska (miód, propolis, wosk). Pszczelarz uprawia też rośliny i hoduje zwierzęta.

Technik pszczelarz – posiada kompetencje pszczelarza, organizuje produkcję pszczelarską, prowadzi gospodarkę pasieczną, organizuje i nadzoruje produkcję roślinną i zwierzęcą.

Rybak śródlądowy – to znawca chowu i hodowli ryb oraz raków słodkowodnych. W tym celu użytkuje wody śródlądowe i prowadzi prace rybackie z zastosowaniem sprzętu, maszyn i urządzeń rybackich.

Technik rybactwa śródlądowego – planuje produkcję ryb i raków w akwakulturze, organizuje prace rybackie w intensywnym chowie i hodowli, a ponadto wykonuje wstępne przetwórstwo ryb i raków.

Technik rybołówstwa morskiego – jego zawodowym zadaniem jest planowanie i wykonywanie połowów ryb morskich. Wiąże się to m.in. z pełnieniem wachty morskiej i portowej na statku rybackim czy eksploataowaniem silników, urządzeń i systemów okrętowych. Ważny jest jego udział w akcjach ratowniczych na morzu.

Technik weterynarii – opisany szczegółowo na stronie 15.

Technik hodowca koni – opisany szczegółowo na stronie 16.

Technik agrobiznesu – opisany szczegółowo na stronie 17.

Florysta

Zadania zawodowe:

- projektuje dekoracje roślinne;
- wykonuje dekoracje i kompozycje florystyczne;
- pielęgnuje rośliny, zajmuje się ich przechowywaniem i transportem;
- sprzedaje rośliny ozdobne, materiały dekoracyjne i wyroby florystyczne.

Jeśli jesteś: duszą po części artystyczną, lubisz kwiaty, znasz się na roślinach, a ponadto masz zdolności manualne, zmysł estetyczny, pamięć do nazw, to może zainteresuje Cię zawód florysta.

Z pierwszej ręki

Mariola, florystka z 16-letnim stażem, prowadzi własną firmę:

To bardzo twórczy zawód, oczywiście trzeba świetnie znać rośliny, ale liczy się wizja, zmysł artystyczny. Właśnie tego oczekuję od kandydatów do pracy, poza tym zdolności manualnych i plastycznych.

Warunki pracy

Florysta może liczyć na pracę 8 godzin dziennie. Ale może zdarzyć się również, że będzie konieczność pracy w nienormowanym czasie, także w soboty i niedziele, o różnych porach. W końcu kwiaty to delikatny materiał i nieraz przyjdzie wykonywać Ci dekoracje tuż przed uroczystością, np. późnym wieczorem. W tym zawodzie ważna jest także kondycja fizyczna i umiejętne podejście do klienta. Pracę wykonywać będziesz indywidualnie lub zespołowo.

Kariera edukacyjna

Zawód florysta można zdobyć w rocznej szkole policealnej (niezbędne jest posiadanie wykształcenia średniego). W zawodzie tym wyodrębniono jedną kwalifikację: *Wykonywanie kompozycji florystycznych*.

Inną możliwością zdobycia zwodu są kwalifikacyjne kursy zawodowe z danej kwalifikacji. Po ukończeniu kursu powinieneś zdać egzamin potwierdzający kwalifikację.

Kształcąc się w zawodzie florysta, warto indywidualnie śledzić aktualne trendy florystyczne i najnowsze nowinki z tej dziedziny, można też ukończyć kurs zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej.

Kariera zawodowa: pracę znajdziesz w kwiaciarni, firmie florystycznej, firmie specjalizującej się w dekoracji wnętrz, organizującej imprezy targowe i wystawiennicze, w hotelu. W przyszłości – po zdobyciu doświadczenia – możesz poprowadzić własną firmę. Osiągnięciem zawodowym jest zdobycie tytułu Mistrza Florystyki (egzamin zdaje się przed międzynarodową komisją).

Perspektywy pracy w zawodzie: czy zwróciłeś uwagę na wszechobecne ostatnio dekoracje z kwiatów? Pożądane są nie tylko bukiety imieninowe, ale całe aranżacje florystyczne. Przygotowywane są dekoracje nie tylko na specjalne okazje (wesela i śluby), ale też na co dzień w ekskluzywnych butikach, recepcjach hotelowych, kawiarniach, biurach. Dzięki tej modzie dobrzy fachowcy z branży mają pracę.

Z pierwszej ręki

Ania, początkująca w zawodzie:
Po dwóch latach nabrałam już wprawy i łatwiej pracuje mi się w rękawiczkach, ale na początku miałam ręce poobklejane plastrami, odciski, zadrapania, zarysowany lakier. Ale wiadomo, praktyka czyni mistrza ☺, poza tym każda udana kompozycja, aranżacja cieszy niesamowicie. Zainspirowało mnie to do założenia bloga ☺.

Ogrodnik

Zadania zawodowe:

- zakłada uprawy ogrodnicze;
- prowadzi produkcję sadowniczą;
- prowadzi produkcję warzywniczą;
- produkuje rośliny ozdobne;
- eksploatuje środki techniczne stosowane w ogrodnictwie;
- obsługuje ciągnik rolniczy z przyczepą lub przyczepami.

Jeśli jesteś: zorganizowany, wytrzymały na długotrwały wysiłek fizyczny, dokładny (precyzja przyda się przy nawożeniu i opryskach roślin), spostrzegawczy (co jest ważne, aby móc szybko rozpoznać choroby i szkodniki roślin), gotowy do pracy w niesprzyjających warunkach atmosferycznych – pomyśl o zawodzie ogrodnika. Przeszkodą mogą być wady wzroku niepoddające się korekcji i alergie.

Warunki pracy

Praca odbywa się na wolnym powietrzu, w sadzie, na polu, w inspektach, pod osłonami foliowymi, w zmiennych warunkach atmosferycznych oraz w szklarniach i innych pomieszczeniach zamkniętych, np. magazynach, przechowalniach, w których panuje niska temperatura. Z pewnością przyjdzie Ci obsługiwać sprzęt ogrodniczy typu kosiarki, wózki akumulatorowe.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć, ucząc się w 3-letniej zasadniczej szkole zawodowej. W trakcie nauki będziesz zdobywał jedną kwalifikację składającą się na ten zawód: *Zakładanie i prowadzenie upraw ogrodniczych*. Kształcenie zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie świadectwa potwierdzającego posiadanie ww. kwalifikacji. Po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom

Z pierwszej ręki

Basia, absolwentka technikum ogrodniczego, pracuje przy hodowli róż:

Praca nie jest ciężka, moi pracodawcy unowocześnili linię produkcyjną, mamy np. system stołów przesuwanych, nowoczesną pakownię kwiatów. Pracuję m.in. przy doświetlaniu kwiatów, dokarmianiu dwutlenkiem węgla. Nie przeszkadza mi to, że cały dzień spędzam w tunelu.

potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale nie jest to jedyna droga.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości – chcąc zostać ogrodnikiem – możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnym kursie zawodowym (KKZ), z zakresu kwalifikacji *Zakładanie i prowadzenie upraw ogrodniczych*. Po ukończeniu kursu i zdaniu egzaminu zawodowego otrzymasz świadectwo potwierdzające nabycie tej kwalifikacji. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe

Jeśli zapragniesz zostać technikiem ogrodnikiem, to możesz wybrać naukę w technikum lub też kształcić się na kursach kwalifikacyjnych. Wymagane jest wówczas ukończenie 2 kursów i zdanie egzaminów z kwalifikacji: *Zakładanie i prowadzenie upraw ogrodniczych* oraz *Planowanie i organizacja prac ogrodniczych*. Posiadając maturę, możesz kontynuować naukę na studiach, np. na kierunku ogrodnictwo.

Kariera zawodowa: pracę znajdziesz w ogrodniczych przedsiębiorstwach produkcyjnych i usługowych zajmujących się sadownictwem, produkcją warzyw, roślin ozdobnych, ogrodnictwem ekologicznym, uprawą roślin zielarskich, kształtowaniem terenów zieleni. Możesz też znaleźć zatrudnienie w dużych gospodarstwach ogrodniczych, szkółkarskich. Ogrodnicy pożądati są też w kwiaciarniach i sklepach ogrodniczych.

Perspektywy pracy w zawodzie: Polska znajduje się w czołówce wśród krajów Unii Europejskiej, jeśli chodzi o dostawę owoców i warzyw. Nie słabnie zainteresowanie importerów z Unii i ze świata, którzy znają polskie produkty jako smaczne i zdrowe. Także ogrodnicy i kwiaciarze według ekspertów mają dużą szansę na rozwój związany z eksportem polskich kwiatów do południowej oraz wschodniej Europy, gdzie rynki wschodzące są mniej rozwinięte, a konkurencja mniejsza.

Z pierwszej ręki

Pan Stanisław, ogrodnik sadownik z 25-letnim stażem w branży:

Od kandydatów na praktyki czy do pracy w sezonie i poza sezonem oczekuję sprawności, dobrej kondycji fizycznej, ale też sprytu, refleksu, umiejętności logistycznych. To się przydaje nawet podczas prac przy zbiorach, przy nawożeniu.

Technik weterynarii

Zadania zawodowe:

- zajmuje się chowem, hodowlą zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
- wykonuje czynności pomocnicze w diagnozowaniu chorób zwierząt;
- wykonuje czynności związane z profilaktyką i leczeniem chorób zwierząt;
- przeprowadza zabiegi pielęgnacyjne i zootechniczne u zwierząt;
- wykonuje czynności pomocnicze z zakresu bezpieczeństwa żywnościowego oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt;
- wykonuje czynności pomocnicze podczas badania przedubojowego zwierząt i poubojowego mięsa.

Jeśli jesteś: odważny, rozsądny (zdrowy rozsądek jest niezastąpiony w pracy z agresywnymi czasami zwierzętami), spostrzegawczy i dokładny, nie masz większych problemów ze wzrokiem czy ze słuchem, jesteś odporny na widok krwi, a zarazem wrażliwy na cierpienie zwierząt, cechuje Cię duża sprawność fizyczna, lubisz pracę w ruchu – możesz rozważyć zawód technik weterynarii.

Z pierwszej ręki

Ania, lekarz weterynarii, 12-letni staż, kierownik lecznicy małych zwierząt:

Technik weterynaryjny to prawa ręka lekarza, między tymi osobami musi istnieć nić porozumienia.

Warunki pracy

Czas pracy jest zróżnicowany – w lecznicach małych zwierząt pracuje się od 6 do 8 godzin dziennie, ale w lecznicach terenowych pełni się całodobowe dyżury. Wtedy możliwe są wyjazdy na odległość ok. 20 km, niezbędne jest posiadanie prawa jazdy. Nierzadko pracuje się w nocy, w weekendy, a nawet święta, w zespole lub indywidualnie. Pracuje się w miejscu pobytu zwierząt, w budynkach gospodarskich (obora, chlew, stajnia, kurnik) albo na pastwiskach, lub w lecznicy, laboratorium.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć w 4-letnim technikum lub w 2-letniej szkole policealnej. W trakcie nauki będziesz zdobywał 3 kwalifikacje składające się na ten zawód: *Prowadzenie chowu, hodowli i inseminacji zwierząt, Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu usług wete-*

rynaryjnych oraz Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu realizacji zadań inspekcji weterynaryjnej.

Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie dwóch świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje. Ale nie jest to jedyna droga.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to

w przyszłości chcąc zostać technikiem weterynarii, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 3 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz trzy świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Posiadając maturę, możesz kontynuować naukę na studiach np. na kierunku weterynaria.

Kariera zawodowa: pracę w tym zawodzie można podjąć w prywatnych i państwowych lecznicach dla zwierząt, schroniskach dla zwierząt, zakładach hodowlanych oraz fermach przemysłowych, rzeźniach, ogrodach zoologicznych, gospodarstwach rolnych i agroturystycznych, inspektoratach weterynaryjnych, stacjach sanitarno-epidemiologicznych, zakładach przetwórstwa mięsa, drobiu, ryb oraz mleka. Wykonywanie zawodu umożliwi również prowadzenie własnej działalności gospodarczej.

Perspektywy pracy w zawodzie: rynek weterynaryjny na przełomie ostatnich 10 lat bardzo się zmienił. Można zauważyć wzrost zapotrzebowania na kompleksowe badania dla zwierząt oraz najnowsze technologie w diagnostyce. Wzrosło zainteresowanie zwierzętami towarzyszącymi. Na rynku pojawiło się wiele firm produkujących oraz dystrybuujących sprzęt, leki czy preparaty dla zwierząt.

Z pierwszej ręki

Bartek, technik weterynarii z rocznym stażem pracy: *Już w pierwszym tygodniu pracy miałem przyjemność asystować przy skomplikowanym chirurgicznym zabiegu. Trwało to tak długo, że zdrętwiały mi stopy i bark, i tak było jeszcze wiele razy, ale poprawiłem kondycję i nie mam już takich problemów.*

Technik hodowca koni

Zadania zawodowe:

Zajmuje się chowem i hodowlą koni, w tym:

- pielęgnowaniem i przestrzeganiem terminów szczepień ochronnych koni;
- nadzorowaniem właściwego żywienia koni stosownie do ich wieku;
- dbaniem o czystość i higienę pomieszczeń stajennych oraz koni;
- prowadzeniem rozrodu koni;
- organizuje produkcję w gospodarstwie rolnym;
- przygotowuje konie do zawodów, pokazów i sprzedaży;
- prowadzi gospodarstwo rolne z ofertą rekreacji konnej;
- organizuje i kieruje pracą zespołu pracowników.

Jeśli jesteś: opiekuńczy, lubisz konie bardziej niż inne zwierzęta, nie boisz się ich i nie opuszcza Cię zdrowy rozsądek, a jednocześnie marzysz o pracy, która łączyłaby się z pasją i akceptujesz specyficzne zapachy towarzyszące zwierzętom oraz zmienne warunki pogodowe, to może być zawód dla Ciebie.

Warunki pracy

Praca trwa z reguły 8 godzin dziennie, czasem dłużej, sporadycznie w nocy. Zaplecze służbowe technika hodowcy koni to, rzecz jasna, budynki inwentarskie i gospodarskie (stajnie, chlewnie, obory, magazyny, paszarnie), hale produkcyjne (hale udojowe), a także biuro i wolne powietrze.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć w 4-letnim technikum. W trakcie nauki będziesz zdobywał dwie kwalifikacje składające się na ten zawód: *Organizacja chowu i hodowli koni* oraz *Szkolenie i użytkowanie koni*. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest

Z pierwszej ręki

Państwo Kowalscy, od 15 lat hodują konie rasy ciężkiej zimnokrwistej:

Kandydaci do pracy w naszym gospodarstwie powinni być sumienni, odpowiedzialni, prowadzący zdrowy tryb życia. Oczekujemy samodzielności, samodyscypliny i zamiłowania do zwierząt.

zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie dwóch świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale nie jest to jedyna droga.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc uzyskać zawód technika hodowcy koni, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 2 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz dwa świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifi-

Z pierwszej ręki

Michał, 2-letni staż pracy w stadninie:
Zaczynałem od stajennego, teraz mam więcej obowiązków związanych z obsługą szkoły jeździeckiej.

kacje zawodowe, a posiadając świadectwo dojrzałości, możesz kontynuować naukę na studiach (wybierając np. kierunki typu: zootechnika, weterynaria, hipologia i jeździectwo).

Kariera zawodowa: pracę znajdziesz w przedsiębiorstwach specjalizujących się w chowie, hodowli i użytkowaniu koni, w stadninach i szkołach jeździeckich. Oferty pracy często obejmują zakwaterowanie. Możesz też poprowadzić indywidualne gospodarstwo rolne specjalizujące się w hodowli koni.

Perspektywy pracy w zawodzie: Konie pomocne są w terapii dzieci i dorosłych (tzw. hipoterapia), w organizowaniu różnych form rekreacji. Coraz więcej stadnin powstaje przy dużych aglomeracjach miejskich. Bez techników hodowli koni ta branża nie istnieje.

Technik agrobiznesu

Zadania zawodowe:

- prowadzi produkcję rolniczą: roślinną i zwierzęcą;
- ocenia opłacalność produkcji rolniczej;
- stosuje zasady marketingu;
- organizuje dystrybucję i sprzedaż produktów rolnych;
- promuje i reklamuje produkty rolnicze;
- dobiera właściwy sprzęt i materiały eksploatacyjne, obsługuje je;
- organizuje i prowadzi przedsiębiorstwo w agrobiznesie;
- prowadzi rachunkowość i rozliczenia podatkowe przedsiębiorstwa agroturystycznego;
- planuje przetwórstwo żywności.

Jeśli jesteś: otwarty i kontaktowy, masz smykałkę do biznesu, lubisz pracę w ruchu, ale mógłbyś też pracować przy komputerze, lubisz zwierzęta i przyrodę, nie brakuje Ci werwy i tężyzny, rozważ zawód technika agrobiznesu.

Warunki pracy

Praca na otwartej przestrzeni, w różnych porach roku i warunkach pogodowych, ale też w pomieszczeniach produkcyjnych i w biurze. Z reguły 8–9 godzin dziennie.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć w 4-letnim technikum. W trakcie nauki będziesz zdobywał dwie kwalifikacje składające się na ten zawód: *Prowadzenie produkcji rolniczej* oraz *Organizacja i prowadzenie przedsiębiorstwa w agrobiznesie*. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończony jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie dwóch świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale nie jest to jedyna droga.

Z pierwszej ręki

Pani Bożenka, szefowa przetworni owoców i warzyw:

Kandydaci do tej pracy powinni interesować się produkcją, ekonomią, ekologią, funduszami unijnymi. Wiedza wyniesiona ze szkoły musi być uzupełniona aktualnymi informacjami.

Z pierwszej ręki

Piotrek, roczny staż w zawodzie w gospodarstwie agroturystycznym:

Trzeba mieć głowę pełną pomysłów, turyści są żądni stale czegoś nowego, trzeba umieć przeliczyć, no i prowadzić uprawę ekologiczną.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc uzyskać zawód technika agrobiznesu, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 2 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz dwa świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Warto dodać, że z uzyskanym dyplomem technika agrobiznesu można poszerzyć swoje kwalifikacje, a nawet

zdobyc kolejny zawód: technik rolnik. Oba te zawody mają bowiem jedną wspólną kwalifikację: *Prowadzenie produkcji rolniczej*. Mając zdaną maturę, można kontynuować edukację w szkołach wyższych, wybierając np. kierunek typu turystyka i rekreacja lub hodowla i ochrona zwierząt.

Kariera zawodowa: pracę znajdziesz w przedsiębiorstwach produkcji lub przetwórstwa żywności, w firmach produkujących żywność ekologiczną, w firmach świadczących usługi techniczne, finansowe i bankowe na rzecz rolnictwa. Możesz także prowadzić własne przedsiębiorstwo agroturystyczne lub rolne dowolnej wielkości.

Perspektywy pracy w zawodzie: technicy agrobiznesu są fachowcami niezbędnymi w branży rolniczej, która musi dostosowywać się do standardów Unii Europejskiej. Mają bezpośredni wpływ na restrukturyzację gospodarstw, wspierają grupy producenckie, pomagają w starcie młodym rolnikom.

Posmakuj zawód!

Czy będąc w gimnazjum możesz w jakiś sposób „posmakować” interesujący Cię zawód. Czy są sposoby, które po zastosowaniu zwiększą prawdopodobieństwo, że Twój wybór będzie trafny. Oczywiście, że są:

- Rozejrzyj się i poszukaj osób, które wykonują interesujący Cię zawód; porozmawiaj, zapytaj, rozwiejsz swoje wątpliwości.
- Poproś wychowawcę, by zorganizował wycieczkę zawodoznawczą do firmy, która Cię interesuje.
- Sięgnij do filmów o zawodach, zobacz, o co w nich chodzi (patrz: str. 21).
- Pomyśl, czy możesz popracować jako wolontariusz w firmie, o której myślisz, a może marzysz.
- Zaproponuj w szkole, by zorganizowano spotkanie z osobami wykonującymi zawód, który Cię interesuje.
- Zorientuj się, sprawdź, czy w Twojej okolicy szkoły ponadgimnazjalne mają w swojej ofercie tzw.

lekcje zawodoznawcze (ich celem jest przedstawienie zawodu w sposób praktyczny).

- Korzystaj z tzw. Drzwi Otwartych w szkołach ponadgimnazjalnych. Zwykle one poświęcone prezentacjom, pokazom zawodów.
- Porozmawiaj ze swoimi nauczycielami, bywa, że wśród nich są przedstawiciele branż, które mogą Cię zainteresować (np. marzysz o byciu informatykiem, porozmawiaj z nauczycielem informatyki w Twojej szkole).
- Bierz udział (jeśli tylko masz możliwość) w konkursach związanych z dziedziną wiedzy, która Cię interesuje (jeśli lubisz uczyć się tego, co w danym zawodzie jest konieczne, to gratulacje!).
- Jeśli masz inny pomysł, to „smakuj zawód”, do dzieła!

Liczy się dyspozycyjność – o pracy florystki z pierwszej ręki

Odpowiada Elżbieta Nowotka, florystka, 20 lat doświadczenia w branży florystycznej

– Dlaczego wybrała Pani ten zawód?

Zawsze interesowałam się roślinami ozdobnymi, podjęłam studia na kierunku ogrodnictwo i przez jakiś czas zajmowałam się produkcją kwiatów i warzyw. W końcu pasja wzięła górę i zostałam florystką.

– Co sprawia Pani satysfakcję?

Zadowolony klient. Tak naprawdę nie mnie ma się podobać przygotowana aranżacja czy bukiet, tylko klientowi. Jego zadowolenie daje sto procent satysfakcji.

– Co jest trudne w wykonywaniu tego zawodu?

Trudno obsłużyć klienta, który jest niezdecydowany, niełatwo spełnić jego oczekiwania, bo są niejasno określone. Trzeba starać się dojść do porozumienia i pomóc klientowi w wyborze.

– Jak wygląda Pani dzień pracy?

Jest długi. Bardzo długi. Pracuje się 11, a czasem i 13 godzin. Codziennie zaopatruję kwiaciarnię w świeże kwiaty i rośliny, dochodzi dojazd do pracy. Na miejscu oprócz obsługi klientów trzeba dbać o rośliny i porządek.

– W jaki sposób znalazła Pani pracę?

Założyłam własną działalność.

– Jaka jest Pani rada dla gimnazjalistów rozważających wybór tego zawodu?

Powinni wziąć pod uwagę, że wbrew pozorom nie jest to lekkie zajęcie. Wymaga po pierwsze dużej dyspozycyjności, bo czas pracy jest nieprzewidywalny. Kiedy pod koniec dnia przychodzi klient i zamawia wieńce na jutro rano, to nie ma rady, trzeba zostać dłużej i je zrobić. W weekendy, święta też się pracuje. Po drugie potrzebna jest dobra kondycja fizyczna, ponieważ spędza się na nogach kilkanaście godzin dziennie. Z moich obserwacji, kiedy przychodzi do pracy ktoś niewprawiony, po prostu nie wytrzyma. Po jakimś czasie można się przyzwyczaić, ale w okresie spiętrzenia zamówień można być bardzo zmęczonym. Ważna jest również umiejętność nawiązywania kontaktu z klientami i uprzejmość oraz to, by właściwie mu doradzić.

Więcej konkretów? Oto one:

- **Odwiedź najbliższą stadninę koni** – być może będziesz mógł za obopólną zgodą rodziców i zarządców/właścicieli stadniny pomagać przy koniach, taka umowa może trwać np. tydzień – to i tak bardzo dużo – poznasz stadninę od podszewki.
- **Przeprowadź wywiad** (np. do gazetki szkolnej lub w celu przygotowania prezentacji na lekcję wychowawczą). Tak naprawdę niech będzie to seria wywiadów – wspólnie z koleżanką lub kolegą z klasy możecie odwiedzić kwiaciarnię w okolicy, porozmawiać z pracującymi tam osobami, zapytać: gdzie nauczyły się florystyki, co najbardziej lubią w swojej pracy itp. – tego typu rozmowy będą cenną informacją o zawodach.
- W towarzystwie starszego rodzeństwa (lub innej osoby pełnoletniej) **wybierz się na targi – bukieciarstwa czy wyrobów rolniczych** itp. Możesz wówczas

porozmawiać z zawodowcami, zapytać o niuanse i walory ich pracy.

- **Zorganizuj sobie wycieczkę do lasu**, ale nie taką zwykłą wycieczkę. Przygotuj się do niej, wyszukaj w internecie, gdzie w Twojej okolicy mieści się nadleśnictwo, zadzwoń i poproś o chwilę rozmowy na miejscu.

Nieocenione zaangażowanie w zawodzie weterynarza – okiem pracodawcy

Odpowiada Dawid Czerwiński, lekarz weterynarii; wraz z żoną Aleksandrą, także lekarzem weterynarii, prowadzi własną lecznicę weterynaryjną w Zamościu.

– Jak długo pracuje Pan w branży?
Ponad rok.

– Czego oczekuje Pan od kandydata do pracy?
Umiejętności praktyczne, samodzielność i odpowiednie podejście do pacjentów, potrzeba ciągłego uzupełniania wiedzy i doskonalenia się są niezbędne w pracy.

– Czego często brakuje kandydatom-absolwentom szkół?
Z moich obserwacji wynika, że tylko jednostki nadają się do tej pracy, ponieważ nie jest to praca z rodzaju „od punktu A do punktu B”. Ważne jest zaangażowanie, nauka w szkole to jedno, a praktyka w gabinecie to drugie. Aby być dobrym w tym zawodzie, trzeba w swoją pracę wkładać dużo wysiłku i stale się rozwijać.

– Czy łatwo jest znaleźć pracownika w tym zawodzie?
Takiego, który byłby odpowiedzialny, lojalny, uczciwy i miał odpowiednie podejście do pacjentów i ich opiekunów – niezwykle trudno.

Cześć, Gimnazjalisto!

Co możesz zrobić, aby podjąć optymalną decyzję, wybierając zawód?

Po pierwsze – Poznaj siebie!

Być może jesteś zaskoczony i **brzmi to dla Ciebie nieco obco, ale naprawdę ważne jest, by wiedzieć dużo o sobie, szczególnie o swoich:**

Zainteresowaniach

Warto przyjrzeć się swoim zainteresowaniom, ponieważ większość osób zadowolonych z życia, a zwłaszcza z pracy mówi, że sekret ich szczęścia polega przede wszystkim na tym, że *placą im za to, co uwielbiają robić*. Może uda Ci się znaleźć to „coś”, co będziesz uwielbiał robić i jeszcze Ci za to zapłacać. Na pewno!

Uzdolnieniach

Każdy z nas ma różne uzdolnienia np. matematyczne, językowe, literackie, interpersonalne, plastyczne,

muzyczne, techniczne, sportowe czy organizacyjne. Jest to kwestia indywidualna, dlatego też jednym nauka np. języka obcego przychodzi z łatwością, inni natomiast muszą poświęcić na opanowanie materiału o wiele więcej czasu. A Ty wiesz, jakie masz zdolności?

Umiejętnościach

Może zastanawiasz się (czasami) nad tym, co umiesz robić? Może ktoś Cię już pytał o to, co potrafisz? Jeśli tak, to przypomnij sobie udzielone wówczas odpowiedzi. Jeśli dojdiesz do wniosku, że niewiele możesz wymienić, to nic takiego. Pomyśl zatem, jakimi umiejętnościami jesteś zainteresowany, co chciałbyś umieć robić. Powodzenia w poszukiwaniach!

Temperamencie

Z pewnością zaważyłeś, że w tych samych okolicznościach ludzie różnorodnie reagują na to samo zdarzenie. Jedni potrafią długo wykonywać monotonne zajęcie, innych po minucie dopada zniecierpliwienie i zniechęcenie. Są osoby niezwykle łatwo nawiązujące kontakt z innymi, ale są też takie, które wolą samotność i własne towarzystwo. Różnice w reagowaniu związane są właśnie z temperamentem.

Do jakiej grupy osób Ty należysz?

Z życia wzięte

Ola, klasa III gimnazjum:

Nie wiem, co mam zrobić. Mam przyjaciółkę Basię. Znamy się od przedszkola. Byłyśmy w jednej grupie. Na podwórku też bawiłyśmy się razem. Potem 6 lat podstawówki w jednej ławce. W gimnazjum też jesteśmy jak papużki nierozłączki. W zeszłym tygodniu rozmawiałyśmy o swoich planach na przyszłość. Basia chce wybrać liceum, a potem studiować psychologię. Ja nie wybiorę liceum, bo marzę o pracy hotelarza. W naszym mieście jest technikum kształcące w tym zawodzie. Basia twierdzi, że po liceum też mogę pójść do szkoły hotelarskiej. Bardzo zależy mi na przyjaźni z Basią. Co mam zrobić?

Doradca zawodowy:

Olu, rozumiem Twoje rozterki. Po pierwsze, pomyśl o sobie, o swoich planach. Jeśli jest tak, jak napisałaś, że chcesz uczyć się w technikum hotelarskim (na 100%), to nie rezygnuj. Po drugie, porozmawiaj z Basią. Opowiedz jej o tym, czego pragniesz i co dla Ciebie znaczy wybór zawodu technika hotelarstwa. Po trzecie, porozmawiaj z nią o Waszej przyjaźni. Wybór przez Ciebie innej szkoły nie oznacza przecież tego, że Tobie nie zależy na przyjaźni z Basią. Nadal możecie się spotykać, mieć swoje wspólne sprawy, liczyć na siebie. Powiedz jej o tym. Podczas rozmowy podkreśl to, że Ty akceptujesz jej wybór, bo chcesz, by robiła w przyszłości to, o czym marzy. Zapewnij ją, że Tobie nadal zależy na przyjaźni.

Cechach charakteru

W przypadku cech charakteru mówimy o mocnych i słabych stronach. Np. w stosunku do obowiązków, niektóre osoby są systematyczne, skrupulatne, dokładne i sumienne, podczas gdy inne zachowują się beztrosko i działają raczej spontanicznie. A Ty, jaki jesteś?

Stanie zdrowia

Jeśli jesteś pod opieką jakiejś specjalistycznej poradni, to zapytaj lekarza, czy nie ma przeciwwskazań do wykonywania wybranego przez Ciebie zawodu. To też jest ważne!

Zbadaj swoje predyspozycje zawodowe!

- www.talentgame.pl
- <http://einsteinpce.strefa.pl/gimnazjum/index.htm>
- <http://zawodowe.info>
- www.kariera.pl/psychotesty/pokaz/id/1
- <http://labirynt-zawodow.progra.pl>

Po drugie – Poznaj zawody!

Jeśli interesuje Cię jakiś konkretny zawód, to zachęcam do tego, by dowiedzieć się o nim jak najwięcej. Dowiedz się na początek, co robi osoba wykonująca dany zawód. Następnie zorientuj się, jakie są wymagania wobec osób zainteresowanych określonym zawodem, w jakich warunkach wykonuje się pracę, jakie trzeba mieć wykształcenie, jakie są szanse na znalezienie pracy. I to tyle!

Po trzecie – Poznaj ścieżki kształcenia!

Ostatni etap Twojej pracy to wybranie szkoły, która umożliwi zdobycie wymarzonego zawodu. Jeśli nie zdecydujesz się na wybór zawodu bezpośrednio po gimnazjum albo wybierzesz zawód, który jest dostępny dopiero na studiach czy w szkole policealnej, z pewnością Twoim wyborem może być liceum ogólnokształcące. Ale jeśli już dziś jesteś przekonana/y, że od razu po gimnazjum chcesz zdobyć zawód, to wybierz szkołę zawodową (technikum lub zasadniczą szkołę zawodową). Nawet jeśli najpierw zdobędziesz zawód, potem zawsze możesz uczyć się dalej, również na studiach.

O placówce

Kontakt

BIP

Wersja tekstowa · Wersja WAI

Strona Główna > Strefa ucznia

strefa ucznia

- Filmy i spoty
- Wybór zawodu
- Plakaty - ulotki - broszury

Modernizacja Kształcenia Zawodowego

- Podstawy programowe
- Szkolne plany nauczania
- Przykładowe programy nauczania
- Rekomendowane wyposażenie pracowni
- Pytania i odpowiedzi

KAPITAŁ LUDZI Projekty systemowe

KIERUNKI

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

PAŃSTWA

POLITYKI OŚWIATOWEJ

Obszary wsparcia

- Kształcenie zawodowe i ustawiczne

Strefa ucznia

strefa ucznia

Drodzy Uczniowie!

Witamy Was w Strefie Ucznia, gdzie znajdziecie wiele informacji pozwalających Wam wybrać ścieżkę edukacyjną.

- Po co ta Strefa?

Jak zapewne wiecie, od września 2012 weszła w życie reforma kształcenia zawodowego.

Reforma stanowi dla Was szansę, ale i wyzwanie. Wymusza zmianę myślenia o zawodzie i budowaniu swojej ścieżki edukacyjnej, która od teraz będzie bardziej elastyczna!

Co to oznacza? Otóż będziecie mogli budować swoją karierę edukacyjno-zawodową zgodnie z Waszymi zmieniającymi się potrzebami, aspiracjami, możliwościami, sytuacją życiową oraz z oczekiwaniami rynku pracy.

A wszystko po to, abyście w przyszłości mogli wykonywać zawód w poczuciu satysfakcji i spełnienia.

- Co tu znajdę?

W Strefie znajdziecie wiele informacji dotyczących możliwości kształcenia w szkole, ale i poza nią, na temat zawodów, kwalifikacji oraz zasad „budowania” zawodu oraz ścieżki edukacyjno-zawodowej.

Znajdziesz tu:

informacje o zawodach, kwalifikacjach, typach szkół, warunkach uzyskania możliwości pracy w zawodzie - strefa wybór zawodu, materiały do obejrzenia i pobrania, jak plakaty, broszury, ulotki promocyjne oraz filmy i spoty reklamowe strefa filmy i spoty oraz plakaty, broszury, ulotki

W następnych numerach

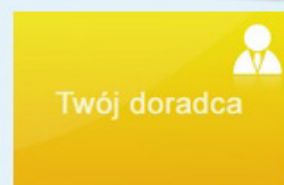
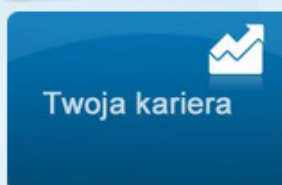
Przed nami omówienie kolejnych obszarów zawodowych. Przedstawimy wiele różnorodnych i poszukiwanych zawodów z różnych branż. Być może któryś z tych zawodów to Twoja przyszła profesja? Aby się o tym przekonać, śledź kolejne wydania naszej e-gazetki.

W każdym numerze:

- charakterystyka całego obszaru i poszczególnych grup zawodów
- porady doradcy zawodowego
- wywiad z profesjonalistą – pracownikiem i pracodawcą
- list od rówieśnika – być może masz podobny problem?
Sprawdź, co odpowie doradca!
- ciekawostki, quizy i psychozabawy

Zajrzyj tu do nas koniecznie! 😊

Witamy na stronie poświęconej tematyce wyborów edukacyjnych i zawodowych.

Kimkolwiek jesteś - na pewno znajdziesz tu coś dla siebie! Z jednym wyjątkiem - to nie jest strona dla ludzi zdających się na los. Spodobamy się tym, którzy cenią świadomy wybór i biorą życie w swe ręce. Jeśli jesteś Uczniem - to naprawdę dobrze, że tu zaglądasz! Podajemy sposoby na **poznanie siebie** i zaplanowanie dopasowanej do siebie edukacji i kariery, opisujemy w **Informatorze** zawody szkolnictwa zawodowego, podpowiadamy **gdzie znaleźć doradców** zawodowych i jak korzystać z ich pomocy.

W zamian prosimy podzielić się z nami swoją opinią - w **Sondzie** i na Facebooku. Interesuje nas jak planujesz karierę i jakie napotykaś trudności. By nie zapomnieć do nas zaglądać - zapisz się na Newsletter.

Absolwentom wkraczającym na rynek pracy oferujemy porady z zakresu **poszukiwania zatrudnienia** i **autoprezentacji**, linki do stron z ofertami **praktyk i staży**, informacje o **rynku pracy**.

Rodzicom wyjaśniamy w **Poradniku dla Rodzica** jak pomagać dziecku wybrać zawód by mu nie zaszkodzić :). Nie zapominamy o Uczniach i Rodzicach uczniów mających **specjalne potrzeby edukacyjne** - piszemy jak **pokonywać bariery** na ścieżce edukacji zawodowej i zarządzania karierą.

[Czytaj więcej...](#)

Szukaj...

Znajdź nas
na facebook
podyskutuj
na forum

Materiały
dla doradcy

Poradnik
Rodzica

Wyszukiwarka
zawodów

Czy znasz?

Z pierwszej ręki

Szefowa krakowskiego biura projektowego:
W naszej ekipie wykonawczej są i kobiety, i mężczyźni. Jest to zgrany zespół. Podziwiam ich zaangażowanie w pracę i kreatywność, ale wiem, że oni po prostu robią to, co lubią.

Redakcja: Katarzyna Druczak, Anna Karbowniak

Autor tekstu źródłowego: Katarzyna Nowakowska, Katarzyna Druczak

Recenzja: Beata Służalska

Bibliografia:

- Przewodnik po zawodach. Dorota Obidniak, Agnieszka Pfeiffer, Maria Suliga. KOWEZiU, Warszawa 2011.
- Przewodnik po zawodach. Wydanie II. Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2003.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach.
- www.koweziu.edu.pl
- http://new.koweziu.edu.pl/plakaty-ulotki-broszury/item/18-materialy_edukacyjne Oświatowe ABC. Co dalej po gimnazjum?

Jak wydobyć talent i uruchomić karierę – o zawodach obszaru mechanicznego

Część I

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Cześć! Jestem dla Ciebie ☺

Mając lat naście, nie zastanawiasz się, jak będzie wyglądał Twój dzień w pracy. To pieśń przyszłości, nudna dorosłość. Na głowie masz klasówki oraz Bardzo Ważne Sprawy, np. plany na weekend, a w sercu Miłość... Wieeeemy, każdy był kiedyś młody J Sęk w tym, że już za kilka lat około $\frac{1}{3}$ każdej swojej doby będziesz spędzać w pracy.

Warto dziś wybrać tak, by czuć się w niej raczej jak ryba w wodzie niż jak więzień swego losu. Chcemy Ci pomóc. Przystępnie opisujemy zawody, podpowiadamy, jak możesz poznać siebie, by dobrze wybrać, oraz – ważne! – kto może Ci w tym pomóc.

Wydobywać i uruchamiać talenty

Opisujemy zadania, warunki pracy i perspektywy dla zawodów z obszaru mechanicznego i górnico-hutniczego, który obejmuje wiele różnorodnych zawodów związanych z różnymi branżami przemysłu i usług. Podzieliliśmy go na dwa numery e-gazetki. W następnym numerze przedstawimy zawody hutnicze i górnice. Teraz poznasz zawody związane ściśle z produkcją, naprawą i eksploatacją maszyn (jak zegarki) i ogromne go typu, np. poruszających małe (jak zegarki) i ogromne (jak samoloty) urządzenia. Wymieniamy wszystkie zawody tego obszaru w podziale na grupy, a kilka z nich „rozbieramy na części”. Pytamy pracowników i pracodawców o codzienne czynności i wyzwania, analizujemy możliwości zatrudnienia. Większość z opisanych tu zawodów to tzw. zawody z przyszłością. Ale pamiętaj! – ważne jest nie tylko to, by zawód dawał pracę, lecz by był **zgodny z Twoimi zainteresowaniami i pasował do tego jaki/jaka jesteś**.

Cel: Praca fajna dla Ciebie

Każdy wie, jaka ma być jego przyszła praca: „fajna i dobrze płatna”. Ale zaraz, zaraz, konkretnie: fajna – czyli jaka? Który z kilkuset zawodów będzie **„fajny” dla Ciebie?** Ten zachwalany przez rodziców? Ten wybrany przez przyjaciółkę? A może taki, o którym jeszcze nie słyszałeś? Czy wiesz, czym zajmuje się technik optyk, czym technik mechanizacji rolnictwa, a czym monter kadłubów okrętowych? Może właśnie któryś z nich idealnie pasuje do **Twoich** zainteresowań, stylu działania, wartości? **Sprawdź to!**

Być może już masz coś na oku? Warto wiedzieć więcej o zawodzie, który chciał(a)byś wybrać – jakie są warunki tej pracy, oczekiwania pracodawców, jakie wyzwania.

Wreszcie: gdy masz już cel – **opracuj „ścieżkę dostępu”**: jaka szkoła Cię do tego zawodu przygotuje i zwiększy Twoje szanse na rynku pracy? jakie są dalsze, pozaszkolne możliwości doskonalenia? **Piszemy o tym!** I wskazujemy, gdzie i jak możesz dowiedzieć się jeszcze więcej!

Polecamy *Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego*

Dlaczego? Bo możesz:

- mieć dostęp do krótkich opisów 193 zawodów.
- znaleźć odpowiedź na pytanie: Kim mogę być?
- dowiedzieć się, w jakich typach szkół występuje interesujący Cię zawód.
- znaleźć go w prosty sposób w internecie, a dokładnie na www.koweziu.edu.pl.

Zajrzyj, bo warto!

Spis treści

„Cześć. Jestem dla Ciebie”, czyli wstępniak	2
W tym numerze	3
Kwalifikacje – to coś nowego! Klucz do zawodów z obszaru M	4-5
Czy kochasz maszyny i narzędzia z wzajemnością? – psychozabawy i quizy	6
„Działa – nie działa” – o grupie zawodów związanych z naprawą, montażem i obsługą maszyn, urządzeń	7
Nowoczesne gospodarstwo rolne, czyli o pracy technika mechanizacji rolnictwa	8
Samochody bez tajemnic, czyli czym zajmuje się mechanik pojazdów samochodowych.....	9
Zmierz się! – w psychozabawach i quizach z zawodami mechaniki precyzyjnej	10
Praca na miarę – o grupie zawodów związanych z wykonywaniem i naprawą sprzętu medycznego, pomiarowego, nawigacyjnego	11
Świat widziany przez różowe okulary, czyli o zawodzie technika optyka	12
Diabeł tkwi w szczegółach – o pracy mechanika automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych	13
Gigantomania? – o zawodach związanych z budownictwem okrętowym i lotniczym na wesoło	14
Kurs na sukces – o grupie zawodów związanych z budownictwem okrętowym i lotniczym na serio	15
Co pod pokładem piszczki, czyli zadania technika budownictwa okrętowego	16
Dziób i burta, czyli co naprawia monter kadłubów okrętowych	17
Co ma garnitur do szkolnej wycieczki? – o poznawaniu zawodów	18
„Ciągłe uczyć się czegoś nowego” – wywiad z mechanikiem pojazdów samochodowych	18
„Szacunek do pracy, do rzeczy, do norm” – wywiad z pracodawcą, szefem warsztatu samochodowego	19
Rejs próbny z lupą i miernikiem – o praktycznym poznawaniu zawodów z obszaru M	19
Doradca radzi: Kariera, czyli droga Twoim zdaniem słuszna. Wartości i przekonania	20-21
Od A do Z – skrócone kompendium trafnego wyboru.....	20
W internecie poznać... siebie! – narzędzia autodiagnozy predyspozycji zawodowych	20
Z życia wzięte: „Serce czy rozum?” – „I jedno i drugie!” – odpowiada doradca zawodowy	21
W następnym numerze	22

Diabeł tkwi

w szczegółach – o pracy mechanika automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych, coraz bardziej potrzebnej w dzisiejszym zautomatyzowanym świecie, przeczytasz na stronie 13

Serce czy rozum, a może dwa w jednym? –

co powinno Tobą kierować, jak możesz zarabiać i realizować swoje ideały, dlaczego warto szukać pracy także w trzecim sektorze – dylematy Waszych rówieśników komentuje doradca zawodowy, pisząc o roli wartości w wyborze szkoły i zawodu na stronach 20 i 21

Rejs próbny z lupą, miernikiem i w garniturze – o praktycznym poznawaniu specyfiki zawodów z obszaru mechanicznego i „przymierzaniu” ich do siebie – jak to robić i w jakim celu, przeczytacie na stronach 18 i 19

Kwalifikacje – to coś nowego!

Od roku szkolnego 2012/2013 w zawodach szkolnictwa zawodowego wydzielono kwalifikacje, czyli zestawy wiedzy i umiejętności, po nabyciu których można realizować określone zadania i wykonywać określone czynności. Na każdy zawód składa się co najmniej 1, a najwyżej 3 kwalifikacje – zależnie od tego, jak zróżnicowane są zadania i czynności w tym zawodzie. Każdą z kwalifikacji wyróżnionych w zawodzie trzeba potwierdzić przez zdanie egzaminu zawodowego, po którym otrzymuje się świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie. Aby zdobyć zawód potwierdzony dyplomem, absolwent musi mieć zdane wszystkie egzaminy z kwalifikacji, innymi słowy mieć uzyskane wszystkie kwalifikacje, z których składa się ten zawód i dodatkowo otrzymać świadectwo ukończenia szkoły zasadniczej lub technikum. Pamiętaj, że zawód możesz zdobyć nie tylko w szkole, ale także na kwalifikacyjnych kursach zawodowych. Na kurs może pójść każda osoba dorosła, która ma ukończone gimnazjum. Natomiast dla osób dorosłych, które uczyły się dwa lata w danym zawodzie lub dwa lata w nim pracowały, możliwością zdobycia kwalifikacji zawodowych są

eksternistyczne egzaminy zawodowe. Ale o karierze edukacyjnej dalej.

Klucz do zawodów z obszaru mechanicznego

Do obszaru mechanicznego zaliczono różne zawody, ale czym one się charakteryzują? (Na pewno masz już jakieś skojarzenia) Są to takie zawody, w których czynności i zadania są związane z pracą z różnego rodzaju mechanizmami, maszynami i przyrządami. Naprawa, montaż, obsługa, diagnostyka pojazdów mechanicznych czy też urządzeń stosowanych w rolnictwie – to tylko niewielka część zadań wykonywanych w zawodach z tego obszaru. Jeśli wolisz pracę z niewielkimi mechanizmami takimi jak zegary czy też sprzęt nawigacyjny – również znajdziesz tu dla siebie odpowiedni zawód (np. mechanik precyzyjny lub technik optyk). Ze względu na specyfikę środowiska pracy czy też zakresu czynności wyróżniliśmy w nim trzy grupy zawodowe.

Zawody związane z naprawą, montażem oraz obsługą maszyn i urządzeń

Naprawa samochodów, pojazdów i maszyn rolniczych, obsługa skomplikowanych przyrządów, wytwory ślusarskie oraz zapomniana i chyba niedoceniana praca kowala – to czynności zawodowe, które warto poznać bliżej. Jeśli zatem interesujesz się nowinkami z zakresu motoryzacji, serwisowania maszyn i urządzeń, to w tej grupie znajdziesz coś dla siebie. Zawody należące do grupy:

- technik mechanizacji rolnictwa
- operator obrabiarek skrawających
- mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych
- elektromechanik pojazdów samochodowych
- technik mechanik
- technik pojazdów samochodowych
- ślusarz
- lakiernik
- monter systemów rurociągowych
- kowal
- blacharz
- blacharz samochodowy
- mechanik pojazdów samochodowych
- mechanik-monter maszyn i urządzeń

Dokładny opis tej grupy i wybranych z niej zawodów znajdziesz na stronach 7-9.

Zawody związane z wykonywaniem i naprawą sprzętu medycznego, pomiarowego i nawigacyjnego

Do tej grupy zaliczamy profesje, w których wymaga się olbrzymiej precyzji i zdolności manualnych. Wykonywanie sprzętu optycznego, naprawa drobnych mechanizmów i maszyn do tego służących to tylko niektóre zadania osób wykonujących zawody z tej grupy. Naprawy zegarków czy też dobór okularów to usługi, z których korzystamy na co dzień. Zawody należące do tej grupy:

- technik optyk
- mechanik precyzyjny
- mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych
- optyk-mechanik
- zegarmistrz

Dokładny opis tych zawodów znajdziesz na stronach 11-13.

Zawody związane z budownictwem okrętowym i lotniczym

Jeśli interesuje Cię proces powstawania statków, okrętów czy też obsługa techniczna zespołów i wyposażenia lotniczego oraz ich naprawa – przeczytaj strony 15-17. Branża związana z produkcją statków, ich naprawą czy też demontażem ma w naszym kraju długą tradycję. Olbrzymie zmiany technologiczne zachodzące w stoczniach czy też mniejszych zakładach produkcyjnych wymuszają kształcenie sprawnych specjalistów. Warto się zainteresować, gdyż nauka w tych zawodach należy do niszowych. Zawody należące do tej grupy:

- technik budownictwa okrętowego
- monter kadłubów okrętowych
- technik mechanik okrętowy
- technik mechanik lotniczy

Poznasz je bliżej na stronach 15-17.

Psychozabawa

Czy kochasz maszynę i narzędzia z wzajemnością?

Postaw X przy TAK lub NIE w zależności od tego, co jest Ci bliższe.

Lp.	TAK	NIE	Twierdzenie
1			Lubię czytać... wszystko prócz schematów technicznych.
2			Nie lubię się brudzić przy pracy, marzę o zatrudnieniu w czystym, eleganckim miejscu.
3			Lubię wysiłek fizyczny, zmęczyć się, coś podnieść, gdzieś się przemieszczać.
4			Praca biurowa kojarzy mi się z zamkniętą kanciapą i nieustanną pisaniną, wolę konkretne zadania.
5			Uwielbiam naprawiać – ten moment, gdy dzięki mnie coś zaczyna działać – jest dla mnie bezcenny ☺
6			Gdy coś zepsuje się w domu, czuję kompletną bezradność.
7			Wolę kupować rzeczy gotowe (np. meble), z długą gwarancją, nie mam czasu ani ochoty na montaż i naprawy.
8			Terkot silnika, stukot młotka czy skrzypienia trybików to miłe dźwięki – kojarzą mi się z pracą, która wre.
9			Gdy odbieram jakiś sprzęt po naprawie, zawsze chcę zrozumieć, dlaczego to coś nie działało i jak zostało naprawione.
10			Kompletnie mnie nie interesuje, jak działają sprzęty – póki są sprawne.
11			Regularna konserwacja i przeglądy sprzętu komputerowego, narciarskiego czy nawet garderoby – to nie jest moja mocna strona.

Klucz do psychozabawy znajdziesz na stronie 22.

Quiz

czyli co wiesz o zawodzie kowal i ślusarz

Odpowiedz na poniższe pytania.

1. Jak nazywa się warsztat, w którym pracuje kowal?
2. Czy kowal to zawód rzemieślniczy?
3. Jakim głównym narzędziem posługuje się w swojej pracy kowal?
4. Co to jest „odkuwka”?
5. Nitowanie to czynność wykonywana przez kowala czy ślusarza?
6. Czym jest „nitowanie”?

Odpowiedzi: 1. kuźnia; 2. tak; 3. młot kuźniczy; 4. produkt końcowy kształtowania metalu; 5. ślusarza; 6. sposób łączenia elementów

Uwaga! Zawód kowal przeżywa obecnie drugą młodość. Szczególnie kowalstwo artystyczne zyskuje na popularności.

Ciekawostki mechaniczne

1. Czy wiesz, kiedy powstał pierwszy samochód?
2. KOMBAJN „NEPTUN” to...
3. Ile samochodów osobowych – według GUS – było zarejestrowanych na koniec 2012 roku w naszym kraju?
4. Z ilu części składa się samochód?

Odpowiedzi: 1. Już w 1770 r. we Francji; 2. maszyna do zbierania buraków cukrowych; 3. 18,74 mln; 4. ok. 20 tys. – dużo, prawda?

Działa – nie działa – zawody związane z naprawą, montażem oraz obsługą maszyn i urządzeń

Jeśli posiadasz zainteresowania techniczne, zdolności manualne i chętnie naprawiasz pojazdy, urządzenia lub interesujesz się motoryzacją, a przede wszystkim lubisz wykonywać prace dokładnie i precyzyjnie, możesz sprawdzić się jako technik mechanik czy też technik mechanizacji rolnictwa. Możesz także pomyśleć o zawodzie elektromechanik pojazdów samochodowych. Przyjrzyjmy się zatem bliżej tej grupie zawodów.

Technik mechanizacji rolnictwa, mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych to zawody związane z obsługą maszyn i urządzeń rolniczych. Będziesz zatem pracował w zmechanizowanych gospodarstwach rolnych, gdzie diagnostyka oraz ocena stanu technicznego maszyn rolniczych jest niezwykle istotna. Więcej informacji o zawodzie technik mechanizacji rolnictwa znajdziesz na stronie 8.

Ślusarz i kowal to zawody, w których liczy się niezależność i samodzielność w działaniu, dobra koordynacja wzrokowo-ruchowa, a czasami także zainteresowania o charakterze artystycznym. Zadaniem obydwu jest ręczna lub ręczno-maszynowa obróbka metali, budowa, konserwacja i naprawa prostych konstrukcji, mechanizmów, narzędzi i wyrobów metalowych. Kowal to zawód kojarzony głównie z podkuwaniem koni, nie jest to jednak jego pełna charakterystyka. To tylko jedna z wielu umiejętności nabywanych w trakcie kształcenia tym zawodzie.

Lakiernik, blacharz i blacharz samochodowy są to zawody, w których liczy się precyzja i cierpliwość. Zawód

lakiernik to przede wszystkim czynności związane z procesami lakierniczymi – zarówno wykonywanie renowacji powłok lakierniczych, jak i dobieranie materiałów do tego procesu. Natomiast wykonując zawód blacharz lub blacharz samochodowy, będziesz naprawiał przedmioty i urządzenia z blachy, w tym samochody.

Elektromechanik pojazdów samochodowych, technik pojazdów samochodowych i mechanik pojazdów samochodowych pracują przede wszystkim w warsztatach samochodowych i zajmują się naprawą pojazdów mechanicznych. Elektromechanik pojazdów samochodowych koncentruje swoje zadania głównie wokół elektrycznych mechanizmów samochodów, a dokładny opis zawodu mechanik pojazdów samochodowych znajdziesz na stronie 9.

Technik mechanik i mechanik-monter maszyn i urządzeń są potrzebni głównie do naprawy, wytwarzania maszyn i urządzeń oraz ich montażu czy też nadzoru procesu eksploatacji. Absolwenci mogą znaleźć zatrudnienie zarówno na stanowiskach produkcyjnych, jak i stanowiskach nadzoru technicznego.

Monter systemów rurociągowych zajmuje się przede wszystkim montowaniem odcinków rurociągów i wykonywaniem ich prób szczelności, jak również wykonywaniem ręcznej i mechanicznej obróbki rur. Jeśli natomiast chciałbyś obsługiwać takie urządzenia jak tokarki, frezarki, wytaczarki, szlifierki, to na pewno zainteresuje Cię zawód **operator obrabiarek skrawających**.

Nowoczesne gospodarstwo rolne – o zawodzie technik mechanizacji rolnictwa

Masz może rodzinę, która posiada gospodarstwo rolne? Uczestniczyłeś kiedyś w żniwach lub sianokosach? Do-myślasz się zapewne, jak ciężką pracę wykonują rolnicy oraz osoby obsługujące sprzęt rolniczy, dlatego też przy-bliżymy Ci zawód technik mechanizacji rolnictwa.

Jeśli:

- jesteś dokładny, dociekliwy
 - lubisz pracę wymagającą precyzji i czynności manualnych
 - potrafisz samodzielnie podejmować decyzje
 - pojazdy rolnicze zawsze Cię fascynowały i chciał-byś umieć je obsługiwać
 - nie przeszkadza Ci praca w trudnych warunkach
- możesz wziąć pod uwagę zawód technik mechanizacji rolnictwa.

Zadania zawodowe technika mechanizacji rolnictwa

- Użytkuje maszyny, pojazdy oraz urządzenia stosowane w rolnictwie, jak również dba o ich właściwą konserwację.
- Ocenia stan techniczny pojazdów stosowanych w rolnictwie, przygotowuje proces ich ewentualnej naprawy.
- Wykonuje naprawy i badania techniczne maszyn i urządzeń rolniczych.
- Prowadzi, sporządza dokumentację techniczną z przeprowadzonych napraw i montażu.

Warunki pracy

Podstawowym miejscem pracy jest gospodarstwo rolne, praca odbywa się najczęściej na wolnym powietrzu w zmiennych warunkach atmosferycznych. Technik mechanizacji rolnictwa część swojej pracy wykonuje też w warsztacie, gdzie ma możliwość oceny stanu technicznego oraz naprawy pojazdów i maszyn.

Z pierwszej ręki

Pan Marek, pracuje w gospodarstwie rolnym:
Od 5 lat pracuję w wyuczonym zawodzie jako technik mechanizacji rolnictwa. Ciągle muszę podnosić swoje kwalifikacje, bo branża produkcji cią-gników, kombajnów itp. maszyn szybko się rozwija i dziś już nie wystarczy pod-stawowa wiedza i umiejętności zdobyte w szkole.

Kariera zawodowa

Technik mechanizacji rolnictwa może przede wszyst-kim przejść lub też założyć własne gospodarstwo rolne. Ma również możliwość podjęcia pracy w stacjach diagno-styczno-usługowych, zakładach remontowych, firmach transportowych, fabrykach maszyn rolniczych, nadleśnic-twie. Znając języki obce i mając smykałkę do handlu, może zająć się także importem lub eksportem takich maszyn.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć, ucząc się w 4-letnim technikum. W trakcie nauki w tej szkole będziesz zdobywał 3 kwalifika-cje składające się na ten zawód: *Użytkowanie pojazdów, ma-szyn, urządzeń i narzędzi stosowanych w rolnictwie, Obsługa techniczna oraz naprawa pojazdów, maszyn i urządzeń stoso-wanych w rolnictwie oraz Organizacja prac związanych z eks-ploatacją środków technicznych stosowanych w rolnictwie.* Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego po-zytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie dwóch świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale to niejedyna droga.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zdobyć zawód technik mechanizacji rolnictwa, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 3 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz dwa świadec-twa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawo-dowe.

Posiadając świadectwo dojrzałości, można kontynuować naukę na studiach, np. na kierunkach takich, jak: agrotu-rystyka, agronomia, rolnictwo, inżynieria rolnictwa czy też nasiennictwo.

Perspektywy pracy w zawodzie

Wejście Polski do Unii Europejskiej wprowadziło wiele zmian w funkcjonowaniu gospodarstw rolnych. Fakt, iż do prowadzenia gospodarstwa rolnego niezbędne jest odpowiednie wykształcenie, prowadzi polskie rolnictwo w kierunku mechanizacji i specjalizacji. Proces ten będzie zapewne postępował, a zawód technik mechanizacji rolnic-twa i jego kwalifikacje będą w tym obszarze niezbędne.

Samochody bez tajemnic – czym zajmuje się mechanik pojazdów samochodowych?

Zapewnie niejednokrotnie byłeś(aś) świadkiem, jak Twój tata lub inna znana Ci osoba próbowała reperować samochód albo była zmuszona zaprowadzić go do warsztatu. Czy zastanawiałeś(aś) się, jak wygląda profesjonalna diagnostyka i naprawa auta? Tym między innymi zajmuje się mechanik pojazdów samochodowych.

Jeśli...

- jesteś sumienny(a) i dokładny(a)
 - posiadasz uzdolnienia techniczne
 - odznaczasz się dobrą koordynacją zmysłowo-ruchową, posiadasz umiejętności analityczne i manualne
 - lubisz pracować samodzielnie
- możesz rozważyć wybór zawodu mechanik pojazdów samochodowych.

Zadania zawodowe

- naprawa i prace konserwacyjne pojazdów samochodowych, zespołów samochodowych
- kontrola stanu technicznego zespołów i układów samochodowych za pomocą urządzeń diagnostycznych
- ocena stanu technicznego pojazdów samochodowych

Warunki pracy

Mechanik pojazdów samochodowych zdecydowaną większość prac wykonuje w warsztacie. Jest narażony na kontakt z różnego rodzaju substancjami drażniącymi, spalinami oraz hałasem. Mechanik wykonuje pracę samodzielnie bądź w małym zespole.

Kariera zawodowa, czyli o miejscu pracy

Mechanik pojazdów samochodowych może pracować w:

- wyspecjalizowanych warsztatach samochodowych
- zakładach diagnostycznych
- zakładach naprawczych, przedsiębiorstwach transportowych
- własnym warsztacie

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć bezpośrednio po gimnazjum, ucząc się w 3-letniej zasadniczej szkole zawodowej. W trakcie nauki w tej szkole będziesz zdobywał jedną kwalifikację składającą się na ten zawód: *Diagnostowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych*. Kształcenie zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny

Z pierwszej ręki

Pan Tomasz, dwa miesiące temu otworzył swój warsztat samochodowy; zatrudnia jedną osobę:
Zawsze chciałem pracować na własną rękę. Klientów jak na razie ciągle przybywa i mam nadzieję, że tak będzie dalej. To bardzo ciekawy zawód, bo technologia produkcji samochodów ciągle się zmienia i należy być na bieżąco.

wynik umożliwi Ci otrzymanie świadectwa potwierdzającego posiadanie ww. kwalifikacji. Po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Jeśli zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zdobyć zawód mechanik pojazdów samochodowych, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnym kursie zawodowym (KKZ), z zakresu kwalifikacji Diagnostowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych. Po ukończeniu kursu i zdaniu egzaminu zawodowego otrzymasz świadectwo potwierdzające nabycie tej kwalifikacji. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Jak widzisz, możliwości zdobycia zawodu mechanik pojazdów samochodowych jest wiele.

Posiadając świadectwo dojrzałości, możesz kontynuować naukę na studiach.

Perspektywy pracy w zawodzie

Na całym świecie, jak również w naszym kraju przybywa pojazdów samochodowych, które wymagają częstych napraw i diagnostyki. Należy także zaznaczyć, że klienci coraz częściej korzystają z warsztatów samochodowych nawet w kwestii prostych napraw (np. wymiana oleju, zmiana koła). Stąd też klientów stacji obsługowo-naprawczych przybywa i będzie przybywać. Warto także zaznaczyć, iż postęp techniczny może całkowicie wyeliminować możliwość naprawy samochodu przez przeciętnego użytkownika z pominięciem specjalistów.

Zmierz się – w psychozabawie i quizach – z zawodami mechaniki precyzyjnej!

Postaw X przy Tak lub Nie w zależności, co jest Ci bliższe.

	TAK	NIE	Twierdzenie
1			Jestem spostrzegawczy.
2			Trudno mi operować małymi przedmiotami, gubię je i upuszczam.
3			Nie lubię ślęczeć długo nad jedną rzeczą – np. zepsutą zabawką rodzeństwa.
4			W domu naprawiam wszystkie małe sprzęty domowe.
5			Konieczność wykonania czegoś dokładnie – np. modelu figury z kartonu na lekcję matematyki strasznie mnie męczy.
6			Nie mam głowy do liczb, miar i proporcji – zawsze gotuję „na oko”, sprzątam po łebkach i naprawiam prowizorycznie, posługuję się tym, co „mam pod ręką”.
7			Nie mam problemów ze zrozumieniem instrukcji i specyfikacji technicznych.

Klucz do psychozabawy znajdziesz na stronie 22.

Świat w optyce, czyli trochę ciekawostek

1. **Okulary przeciwsłoneczne bez filtra UV** są najbardziej niebezpieczne dla wzroku w słoneczny dzień.
2. **„Morderca wzroku”** – brzmi poważnie? Tak określa się jaskrę – chorobę oczu.
3. **Samoczyszczące się okulary – niemożliwe?** A jednak – powstały dzięki portugalskim uczonym, którzy chcieli ułatwić życie przede wszystkim motocyklistom, narciarzom itp.
4. **Wzrok można zbadać za pomocą smartfonu.** Wystarczy tylko specjalistyczny program.
5. **Okulary wyostrzające słuch**, czyli dwa w jednym, to wynalazek koreańskich naukowców.

Mijający czas, czyli Zegarmistrzowski Quiz

Któż z nas nie ma zegarka w domu czy też na ręce? To wynalazek bardzo stary, ale jakże użyteczny i potrzebny. A Ty, co wiesz o zegarkach? Sprawdź się!

lp.	PRAWDA	FAŁSZ	FAKTY I MITY
1			Gnomon to nazwa pierwszej konstrukcji odmierzającej czas.
2			Pierwszą wersję zegarka wodnego wymyślili Chińczycy.
3			Zegar ogniowy jest bardzo dokładny.
4			Czas astronomiczny jest mierzony na podstawie obrotów Ziemi.
5			XIX wiek to okres pierwszych zegarków na rękę.

Jeśli nie znasz odpowiedzi na powyższe pytania, to potraktuj to jako zachętę do poszukiwań informacji i zgłębiania wiedzy z tego ciekawego obszaru.

Odpowiedzi: 1P, 2-F, 3-F, 4-P, 5-P

Praca na miarę – zawody związane z wykonywaniem i naprawą sprzętu medycznego, pomiarowego i nawigacyjnego

Jeśli jesteś bardzo dokładny, skrupulatny i cierpliwy, lubisz naprawiać, montować i demontować urządzenia, przyrządy pomiarowe, to pewnie sprawdzisz się w zawodzie zegarmistrza, mechanika precyzyjnego czy mechanika automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych. Ważne są także manualne zdolności. Natomiast dobieranie i przygotowywanie elementów optycznych, montaż sprzętu laboratoryjnego, geodezyjnego i obserwacyjnego, układów oświetlających – to zadania optyka-mechanika i technika optyka. A teraz coś więcej o tej grupie zawodów.

Technik optyk i optyk-mechanik zajmują się przede wszystkim naprawą i doбором sprzętu optycznego. Obejmuje to takie zagadnienia, jak: dobór, wykonywanie i dopasowanie okularów oraz innych pomocy wzrokowych. **Optyk-mechanik** jest osobą odpowiedzialną za proces mechanicznego przygotowywania szkieł wykorzystywanych w okularach korekcyjnych i przeciwsłonecznych, a także wykonywanie oprawek do tych okularów. Optyk mechanik może zajmować się także wytwarzaniem soczewek przydatnych na przykład w mikroskopach czy lornetkach, sprzęcie elektronicznym,

urządzeniach mechanicznych. Zawód **technik optyk** bliżej opisujemy na stronie 12.

Zawód **zegarmistrz** wiąże się z wykonywaniem, konserwacją i naprawą zegarów. Ponieważ obecnie istnieje wiele różnych odmian zegarów i zegarków mechanicznych oraz elektronicznych, zegarmistrzostwo jest rzemiosłem trudnym i skomplikowanym. Wymaga doskonałego opanowania zasad mechaniki precyzyjnej.

Decydując się na podjęcie pracy w zawodzie: mechanik precyzyjny lub mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych, powinniśmy przede wszystkim wziąć pod uwagę swoje możliwości, cechy osobowości, temperament, zainteresowania, uzdolnienia i zdrowie. W tej pracy potrzebna jest olbrzymia precyzja i umiejętność skupienia uwagi, dobry wzrok również jest niezbędny. **Mechanik precyzyjny** montuje, uruchamia, użytkuje, konserwuje, naprawia urządzenia precyzyjne takie jak zegary, lunety czy nawigacje. O zawodzie **mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych** przeczytasz na stronie 13.

Świat widziany przez różowe okulary, czyli o zawodzie technik optyk

Zastanawiałeś się kiedyś, jak powstają okulary lub szkła kontaktowe? Co sprawia, że widzimy lepiej z bliska lub z daleka? To między innymi technik optyk pomaga ludziom mającym problemy ze wzrokiem. Przyjrzyjmy się bliżej temu zawodowi.

Jeśli jesteś...

- precyzyjny i rzetelny
- potrafisz skupić uwagę przez dłuższy czas
- umiesz nawiązywać dobre relacje z innymi ludźmi

– to jest duża szansa, że w zawodzie technik optyk się sprawdzisz.

Co robi technik optyk?

- Wykonuje i naprawia pomoce wzrokowe.
- Dobiera niezbędne pomoce wzrokowe oraz wskazuje ich prawidłowe zastosowanie.
- Wykonuje regulacje i konserwacje pomocy wzrokowych.
- Określa wady wzroku i sposoby ich korekcji.

Warunki pracy

Zawód: technik optyk jest wykonywany w pomieszczeniach zamkniętych, najczęściej w stałych godzinach (praca tylko w dzień). Raczej nie jest wymagana dyspozycyjność do wyjazdów służbowych. Osoba wykonująca ten zawód jest narażona na hałas emitowany przez urządzenia mechaniczne, a także nieodpowiednie oświetlenie.

Kariera zawodowa

Technik optyk może być zatrudniony przede wszystkim w pracowniach i salonach optycznych. Ma również możliwość podjęcia pracy w zakładach produkujących sprzęt optyczny czy też serwisach napraw sprzętu optycznego. Kariera zawodowa technika optyka może także rozwijać się w laboratoriach oraz biurach techniczno-konstrukcyjnych, które projektują i konstruują pomoce wzrokowe. Własna działalność gospodarcza w tym zakresie jest również doskonałym rozwiązaniem dla osób przedsiębiorczych.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć, ucząc się w 4-letnim technikum. W trakcie nauki będziesz zdobywał 2 kwalifikacje składające się na ten zawód: *Montaż i naprawa elementów i układów optycznych* oraz *Wykonywanie i naprawa pomocy wzrokowych*. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem

zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie dwóch świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Z pierwszej ręki

Pani Marta, od 2 lat pracuje w zawodzie:

Nie przypuszczałam początkowo, że będzie to tak odpowiedzialne zajęcie. Każdego dnia czuję, że nie jest to tylko praca rzemieślnicza. Często pomagam klientom po prostu dobrze się poczuć, dobrze wyglądać i zaakceptować np. konieczność noszenia okularów.

Jeśli zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zdobyć zawód technik optyk, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 2 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz dwa świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Posiadając świadectwo dojrzałości, można kontynuować naukę na studiach z zakresu usług optometrycznych.

Perspektywy pracy w zawodzie

Technik optyk to zawód, w którym na polskim rynku pracy dość łatwo znaleźć zatrudnienie niż w przypadku innego wykształcenia technicznego. Jest to zawód usługowy, na który w ostatnim czasie rośnie zapotrzebowanie. Okulary oraz inne pomoce wzrokowe stały się obecnie, a także będą zapewne w przyszłości, nie tylko elementem pomagającym korygować wadę wzroku, ale również elementem garderoby.

Diabeł tkwi w szczegółach – o zawodzie mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych

Trudno Ci wyobrazić sobie, z ilu części składa się np. luneta? To bardzo skomplikowany układ, którego naprawa jest nie tylko trudna, ale przede wszystkim niezwykle precyzyjna. Kto to robi? Mechanicy automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych.

Jeśli:

- jesteś sprawny manualnie
- masz wrażliwy dotyk, prawidłowy wzrok (szczególnie istotne jest odróżnianie barw i ostrość widzenia)
- masz uzdolnienia techniczne
- myślisz logicznie

– możesz rozważyć zawód mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych, planując ścieżkę kariery.

Zadania zawodowe:

- produkcja urządzeń i przyrządów precyzyjnych
- obsługa urządzeń i przyrządów precyzyjnych
- naprawa urządzeń i przyrządów precyzyjnych
- konserwacja urządzeń i przyrządów precyzyjnych

Warunki pracy

Mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych pracuje w fabrykach i zakładach przemysłowych oraz produkcyjnych. Jeśli prowadzi własną działalność gospodarczą, pracuje czasami u klienta w domu. Osoba wykonująca ten zawód najczęściej swoje zadania realizuje samodzielnie.

Kariera zawodowa

Mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych może być zatrudniony:

- w zakładach prowadzących usługi w zakresie instalowania, przeglądu i naprawy elementów aparatury układów automatyki oraz urządzeń precyzyjnych,
- w zakładach produkujących elementy automatyki przemysłowej, układy sterowania, aparaturę

pomiarowo-kontrolną, zautomatyzowane urządzenia dla różnych przeznaczeń oraz wszelkiego rodzaju urządzeń precyzyjnych.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć bezpośrednio po gimnazjum, ucząc się w 3-letniej zasadniczej szkole zawodowej. W trakcie nauki w tej szkole będziesz zdobywał 1 kwalifikację składającą się na ten zawód: *Montaż i obsługa układów automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych*. Kształcenie zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie świadectwa potwierdzającego posiadanie ww. kwalifikacji. Po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Jeśli zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zdobyć zawód mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnym kursie zawodowym (KKZ), z zakresu kwalifikacji *Montaż i obsługa układów automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych*. Po ukończeniu kursu i zdaniu egzaminu zawodowego otrzymasz świadectwo potwierdzające nabycie tej kwalifikacji. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Mając zawód mechanik pojazdów samochodowych i chcąc zdobyć dodatkowo zawód technik pojazdów samochodowych, powinieneś nabyć nowe 2 kwalifikacje i potwierdzić je na egzaminach zawodowych. Zdobyć dyplomu technika wiąże się jednak z koniecznością posiadania/uzyskania wykształcenia średniego (np. w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych).

Perspektywy pracy w zawodzie

Wzrastające zapotrzebowanie na automatyzację procesów produkcyjnych spowodowało próby zastąpienia w wielu dziedzinach rąk ludzkich. Dlatego na rynku pracy coraz bardziej potrzeba wykwalifikowanych pracowników, którzy będą potrafili maszyny obsługiwać, naprawiać i montować. Rozwój automatyzacji produkcji stwarza również szanse na zatrudnienie na stanowisku pracowników technicznej obsługi i serwisu zautomatyzowanych linii przemysłowych oraz brygadzystów zespołów montażowych. Rozwój automatyzacji produkcji daje możliwość otrzymania pracy na stanowiskach technicznej obsługi serwisu zautomatyzowanych linii przemysłowych.

Z pierwszej ręki

Pan Paweł, pracuje w firmie zajmującej się produkcją sprzętu używanego w gospodarstwie domowym, w zawodzie od 8 lat:

Codzienna praca wymaga przede wszystkim skupienia. Nie można pozwolić sobie na rozkojarzenie czy też niedokładność. Istotne jest także, aby umieć radzić sobie z rutyną.

Gigantomania? – o zawodach związanych z budownictwem okrętowym i lotniczym na wesoło

Postaw X przy Tak lub Nie w zależności od tego, co jest Ci bliższe.

	TAK	NIE	Twierdzenie
1			Mam lęk wysokości i dużych przestrzeni.
2			Chciał(a)bym pracować w przytulnym, miłym, ciepłym miejscu.
3			Zazdroszczę ludziom, którzy w swojej pracy tworzą imponujące domy, maszyny czy okręty.
4			Lubię spędzać czas i pracować na powietrzu lub w dużej przestrzeni.
5			Chciał(a)bym mieć zawód nietypowy, związany z czymś niecodziennym.
6			Nie lubię przebywać na lotniskach, dworcach czy w portach – takie miejsca źle na mnie wpływają.
7			Podoba mi się praca różnorodna, w terenie, w różnych lokalizacjach, o różnych porach dnia czy nocy.
8			To, co mi najbardziej przeszkadza w pracy, to hałas.
9			Zawsze mnie interesowało, jak pracują mechanizmy, które nas „przenoszą”: dźwigi, pociągi, statki, samoloty, czołgi itp.
10			Nie wyobrażam sobie pracy przez 8 godzin w pozycji siedzącej – brak ruchu to prawdziwa męka.

Klucz do psychozabawy znajdziesz na stronie 22.

Ciekawostki zza burty!

- Santa Maria to jeden ze statków Krzysztofa Kolumba. Mieścił zaledwie 40 osób.
- 1 mila morska to 1852 m.
- *Oasis of the Seas* to nazwa największego i najdroższego statku pasażerskiego, jaki kiedykolwiek zbudowano. Może zabrać na pokład 6630 pasażerów i 2160 członków załogi.
- Transatlantyki to statki służące do przewozu osób pomiędzy kontynentami.

Gra w statki, czyli czas na quiz

Odpowiedz na poniższe pytania i sprawdź swoją wiedzę z zakresu współczesnych okrętów i statków.

1. Czy znasz nazwy katamaranów pływających pod polską banderą?
2. Czy wiesz, jakie kraje mają najwięcej statków handlowych?
3. Gdzie znajdują się największe porty świata?
4. Co przewożą statki nazwane masowcami?

Odpowiedzi: 1. Rubin, Onyx, Jantar, Opal, Agat; 2. Niemcy, Chiny; 3. Szanghaj, Hongkong; 4. suche ładunki luzem, bez opakowania

Kurs na sukces – o grupie zawodów związanych z budownictwem okrętowym i lotniczym

Okręty, statki czy łodzie zapewne kojarzą Ci się z wakacjami lub morzem. Ale to również obszar, w którym można podjąć bardzo ciekawą pracę związaną z naprawą oraz montażem poszczególnych części. A może wolisz samoloty i pracę związaną z obsługą i sprawdzaniem stanu technicznego statków powietrznych? Jeśli do tego jesteś dokładny(a), lubisz pracę z maszynami, uwielbiasz majsterkować i masz uzdolnienia techniczne – możesz pomyśleć o wyborze któregoś z zawodów mechanicznych, jak: **technik budownictwa okrętowego, monter kadłubów okrętowych, technik mechanik okrętowy, technik mechanik lotniczy**.

Przyjrzyjmy się im trochę bliżej, aby ułatwić Ci podjęcie właściwej decyzji. Przede wszystkim należy zaznaczyć, iż kształcenie w tych zawodach jest dość niszowe, więc jeśli się zdecydujesz, musisz poszukać szkół, które umożliwią Ci zdobycie odpowiednich kwalifikacji. Mówiąc ogólnie, praca we wszystkich tych trzech zawodach polega na naprawianiu oraz budowaniu okrętów (obecnie szczególnie statków przewozowych oraz dla wojska). A dokładniej?

Technik mechanik okrętowy określa stan techniczny maszyn, urządzeń i systemów statków oraz ma możliwość pełnienia wachty morskiej. Specjalista wykonujący ten zawód może podjąć pracę między innymi na statkach morskich handlowych, pasażerskich i rybackich różnych armatorów, w jednostkach pływających służb portowych i ratowniczych, w zakładach

zajmujących się produkcją i remontami urządzeń okrętowych oraz w służbach technicznych armatorów.

Zawód **technik budownictwa okrętowego** został omówiony dokładniej na stronie 16.

O zawodzie **monter kadłubów okrętowych** przeczytasz szczegółowo na stronie 17.

Jeśli interesujesz się samolotami, ich budową i branżą związaną z przewozem lotniczym, być może zainteresuje Cię zawód: **technik mechanik lotniczy**. Jeśli zdobędziesz ten zawód, będziesz przygotowany(a) do wykonywania zadań zawodowych w zakresie wykonywania oceny technicznej statków powietrznych, obsługi liniowej statków powietrznych oraz obsługi hangarowej statków powietrznych. Jako technik mechanik lotniczy masz szansę podjąć pracę w zakładach projektowych i produkcyjnych przemysłu lotniczego, służbach technicznych lotnictwa wojskowego oraz organizacjach obsługowych lotnictwa cywilnego. Pożądanymi cechami technika mechanika lotniczego są: dyspozycyjność i gotowość do pracy w systemie „on-call” (ang. na telefon, gotowość do zmiany miejsca zamieszkania), umiejętność samodzielnej pracy (zarówno bez nadzoru, jak i w zespole), umiejętność analitycznego myślenia, chęć rozwoju i szybkie uczenie się, dokładność, determinacja i profesjonalizm w działaniu. Niezbędne w tej pracy będą również dobrze rozwinięte umiejętności interpersonalne takie, jak komunikatywność i asertywność.

Co pod pokładem piszczy, czyli zawód technik budownictwa okrętowego

Czy zdarzyło Ci się obserwować statki i promy z bliska? Zastanawiał Cię ogrom kadłubów i budowa mechanizmów, które nimi sterują? Kto i w jaki sposób to buduje oraz naprawia?

Jeśli...

- posiadasz dobrze rozwiniętą wyobraźnię przestrzenną
- jesteś odpowiedzialny i zdyscyplinowany
- umiesz się koncentrować i masz dobry refleks
- masz zainteresowania techniczne

– to zawód: technik budownictwa okrętowego powinien znaleźć się w kręgu Twoich wyborów.

Zadania zawodowe, czyli co robi technik budownictwa okrętowego?

- Wykonuje elementy niezbędne do budowy, konstrukcji kadłuba okrętu.
- Dokonuje montażu oraz remontu kadłuba okrętu.
- Organizuje budowę oraz remont okrętu.
- Odpowiada za remont maszyn i instalacji okrętowych.
- Opracowuje dokumentację techniczną związaną z budową okrętu.

Warunki pracy

Technik budownictwa okrętowego wykonuje swoją pracę często w trudnych warunkach atmosferycznych. Dodatkowo musi zwrócić szczególną uwagę na zachowanie wielu środków ostrożności podczas stosowania urządzeń i narzędzi niezbędnych do wykonywania swoich zadań.

Kariera zawodowa

Technicy budownictwa okrętowego mogą być zatrudnieni:

- w biurach projektowo-konstrukcyjnych przy projektach w zakresie okrętnictwa
- w stocznich (pracownie projektowe i technologiczne)

Z pierwszej ręki

Janek, pracownik stoczni:

Jestem w tym zawodzie od 7 lat. Nie próbowałem poszukiwać pracy w kraju, gdyż zaraz po szkole otrzymałem ciekawą propozycję z Holandii. Poświęciłem rok na naukę języka, ale było warto. Obecnie zarówno praca, jak i zarobki dają mi dużo satysfakcji.

- w zakładach związanych z produkcją okrętów, części do nich, podzespołów
- w ośrodkach badawczo-rozwojowych z zakresu techniki okrętowej

Otworzenie własnej firmy jest także dobrym rozwiązaniem, szczególnie dla przedsiębiorczych osób, które potrafią stworzyć sobie dostęp do rynku zbytu.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć, ucząc się w 4-letnim technikum. W trakcie nauki w tej szkole będziesz zdobywał 3 kwalifikacje składające się na ten zawód: *Wykonywanie elementów kadłuba okrętu, Montaż i remont kadłuba okrętu oraz Organizacja budowy i remontu okrętu oraz montażu maszyn i instalacji okrętowych*. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie dwóch świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale to niejedyna droga.

Jeśli zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące lub na szkołę zawodową, to w przyszłości chcąc zdobyć zawód technik budownictwa okrętowego, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz dwa świadectwa. Pamiętaj, że mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Posiadając świadectwo dojrzałości, możesz kontynuować naukę na studiach np. na kierunku budowy okrętów i jachtów, architektury statków wodnych, zarządzania w przemyśle okrętowym.

Perspektywy pracy w zawodzie

Technik budownictwa okrętowego to zawód niszowy, gdyż branża budownictwa okrętowego rozwija się tylko w nielicznych regionach naszego kraju. Dlatego oferty pracy nie muszą być dostępne w ogłoszeniach urzędów pracy, jednakże nie oznacza to, że nie jest zawodem poszukiwanym. Pracodawcy, zwłaszcza zagraniczni, poszukują specjalistów z tego zakresu. Jeśli zatem oprócz odpowiednich kwalifikacji zawodowych opanujesz także język obcy, szczególnie angielski, masz bardzo duże szanse na ciekawą pracę i atrakcyjne wynagrodzenie.

Dziób i burta, czyli co naprawia monter kadłubów okrętowych

Czy wiesz, z jakich części składa się kadłub okrętu? Każda z nich wymaga co jakiś czas renowacji i naprawy. Poznajmy więc zawód monter kadłubów okrętowych.

Jeśli...

- jesteś cierpliwy
- jesteś odporny na wysiłek fizyczny
- odznaczasz się dużą sprawnością manualną
- masz zainteresowania techniczne

– to zawód monter kadłubów okrętowych być może zainteresuje Cię.

Zadania zawodowe, czyli co robi monter kadłubów okrętowych

- Wykonuje prace remontowe kadłuba okrętu.
- Przygotowuje kadłub okrętu oraz inne urządzenia do wodowania.
- Montuje kadłub okrętu.

Warunki pracy

Monter kadłubów okrętowych pracuje najczęściej w dużych halach oraz na wolnym powietrzu (zmienne warunki atmosferyczne). Jest narażony na hałas, zanieczyszczenie pyłami, gazami spawalnymi. Czasami wykonuje pracę na bardzo dużych wysokościach.

Kariera zawodowa

Monterzy kadłubów okrętowych mogą być zatrudnieni:

- w przedsiębiorstwach produkujących spawne konstrukcje stalowe
- w stoczniach
- w zakładach związanych z remontem okrętów, części do nich, podzespołów

Otworzenie własnej firmy może być dobrym pomysłem, szczególnie dla przedsiębiorczych osób, które potrafią stworzyć sobie dostęp do rynku zbytu.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć bezpośrednio po gimnazjum, ucząc się w 3-letniej zasadniczej szkole zawodowej. W trakcie nauki w tej szkole będziesz zdobywał 2 kwalifikacje składające się na ten zawód: *Wykonywanie elementów kadłuba okrętu* oraz *Montaż i remont kadłuba okrętu*. Kształcenie zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie świadectwa potwierdzającego posiadanie ww. kwalifikacji. Po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale to niejedyna droga.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zdobyć zawód monter kadłubów okrętowych, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 2 kursów i zdaniu egzaminu zawodowego otrzymasz świadectwo potwierdzające nabycie tej kwalifikacji. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Jeśli masz zawód monter kadłubów okrętowych i chcesz zdobyć dodatkowo zawód technik budownictwa okrętowego, powinieneś nabyć nową kwalifikację Organizacja budowy i remontu okrętu oraz montażu maszyn i instalacji okrętowych, potwierdzając ją na egzaminie zawodowym. Zdobyć dyplomu technika wiąże się jednak z koniecznością posiadania/uzyskania wykształcenia średniego (np. w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych).

Perspektywy pracy w zawodzie

Monter kadłubów okrętowych to zawód niszowy, gdyż branża produkcji statków rozwija się tylko w nielicznych regionach naszego kraju. Pracodawcy, najczęściej zagraniczni, poszukują specjalistów z tego zakresu. Jeśli zatem oprócz odpowiednich kwalifikacji zawodowych opanujesz język obcy, masz dużą szansę na ciekawą i dobrze płatną pracę.

Z pierwszej ręki

Jacek, pracownik stoczni, z wykształcenia inżynier budowy okrętów:

Często poszukujemy specjalistów z zakresu budownictwa okrętowego i mechaniki. Potrzebujemy pracowników odpowiedzialnych i nastawionych na podnoszenie kwalifikacji, ponieważ w naszej branży technologia szybko się zmienia.

Co ma garnitur do szkolnej wycieczki, czyli o poznawaniu zawodów „od podszewki”

Doradcy zawodowi, za Richardem Bollesem powtarzają, że z karierą jest jak z garniturem czy garsonką. Na wieszaku albo na koleżance wygląda świetnie, ale czy bez założenia na siebie zaryzykował(a)byś kupienie rzeczy drogiej i którą będziesz nosić niemal codziennie?

A teraz rachunek sumienia: **ilu z nas tak „bez przymierzania” kupuje przyszły zawód**, inwestując swój czas i wysiłek w zdobycie kwalifikacji i dyplomu zawodu, który nie wiadomo, jak będzie „leżał”?

A jak wybieramy garnitur czy garsonkę?

1. Sprawdzasz rozmiar – zwłaszcza wymiary, czasami nawet poprawki krawieckie nie pomogą. **Przyjrzyj się zadaniom w obserwowanej pracy** – jakich wymagają zdolności? Czy pracujesz fizycznie, czy umysłowo? Wiesz, że nie urośniesz 20 cm i nie ściśniesz się w pasie o 30 cm. Zatem jeśli kompletnie nie masz zdolności matematycznych, to np. zawód technik rachunkowości jest „nie w Twoim rozmiarze”.
2. Sprawdzasz też, jak „leży” na Tobie ten fason – czy czujesz swobodę ruchów? Czy podkreśla walory Twojej figury, czy nie obnaża niedoskonałości? **Poobserwuj atmosferę w miejscu pracy, wymagania wobec stylu pracy i osobowości.** Trudno na co dzień zmuszać się do zachowania, którego nie lubimy. Osobom niecierpliwym źle będzie w dziale reklamacji, urodzony lider będzie się męczył, nie mogąc o niczym decydować.
3. Kupując ubranie, sprawdzasz też tkaninę – czy jest miła w dotyku, przewiewna. **Sprawdź zatem i warunki w miejscu pracy** – czy odpowiadają Twojemu temperamentowi? **Odwiedź wybrane miejsce pracy.** Jak tam jest? Czy wytrzymujesz ciągle hałas lub przeciwnie – czy nie usypiasz po godzinie „biblioteecznej” ciszy? Czy wytrzymasz w pomieszczeniu typu „open space” kilka godzin dziennie?
4. Czasem pytasz o opinie innych, już noszących daną markę. Jak się nosi i pierze? **Zrób zatem wywiad z kimś zatrudniającym i zatrudnionym** – co jest w tej pracy wyzwaniem, a co korzyścią w długoterminowej perspektywie? Czy można awansować, jakie są tendencje, która marka (czyli jaka szkoła/firma?) daje możliwości rozwoju?
5. W sklepie nie zabierasz do przymierzalni wszystkich garniturów. Wiesz, że zwężane nogawki – to nie dla Ciebie, bo sprawdził(a)ś to, nosząc dżinsy. Poznając zawody, możesz **skorzystać ze swoich doświadczeń nieprofesjonalnych**: opiekujesz się siostrzenicą – przymierzasz pracę opiekunki, projektujesz plakat na dyskotekę – właśnie testujesz się w obszarze reklamy. **Czy to było przyjemne? Jak sobie poradziłaś/eś? Czy chciał(a) być to robić przez większość dnia, przez resztę życia?**

Wywiad z pracownikiem

Pan Tomasz ma 32 lata. Od 8 lat pracuje jako mechanik pojazdów samochodowych.

– *Dlaczego wybrał Pan ten zawód?*

Jak typowy chłopak, zawsze interesowałem się samochodami, a zawód mechanika wydawał się po prostu ciekawy.

– *Co sprawia Panu satysfakcję?*

Na pewno moment, gdy dochodzę do tego, jak rozwiązać dany problem, jak naprawić dane uszkodzenie. Ciągłe uczenie się czegoś nowego, bo branża mechaniczna bardzo szybko się rozwija i zdarzają się naprawy bardzo wymagające i skomplikowane. Pochwała od klienta – to też bardzo ważne.

– *Co jest trudne w wykonywaniu tego zawodu?*

Często występuje zmęczenie spowodowane ha-

łasem lub też pracą po godzinach, bo klient chce mieć samochód „na już”.

– *Jak wygląda Pana dzień pracy?*

Dzień zaczyna się dość wcześnie – około 7 rano już jestem w pracy. Najpierw nadrabiam niedokończone zadania z poprzedniego dnia, a potem rozpoczynam kolejne naprawy. W pracy mamy trzy przerwy po 15 minut, które przeznaczamy na posiłek i krótki odpoczynek. Zawsze na koniec dnia porządkuję warsztat.

– *Jaka jest Pana rada dla gimnazjalistów rozważających wybór tego zawodu?*

Jeśli ktoś jest precyzyjny, dokładny, lubi samochody i majsterkowanie, to może pomyśleć o tym zawodzie. Radziłbym szczególnie przykładać się do praktyk – pytać, obserwować. Można także oglądać programy motoryzacyjne, mi one pomogły.

Rejs próbny z lupą i miernikiem – o praktycznym poznawaniu z bliska zawodów z obszaru M

Mierniki dopasowania – zawody związane z naprawą, montażem i obsługą maszyn i urządzeń

- Przyjrzyj się swoim dalszym i bliższym krewnym, rodzinie, przyjaciołom. Każdy wykonuje jakiś zawód, na pewno jest wśród nich co najmniej kilka osób, które mogą Ci przybliżyć od strony praktycznej zawody związane z naprawą, montażem i obsługą maszyn, urządzeń.
- Jeśli w Twojej miejscowości działają warsztaty samochodowe (a na pewno tak jest), zrób sobie wycieczkę do takiego miejsca, poobserwuj z zewnątrz, jak działają takie firmy.
- Gdy rodzicom lub rodzinie popsuje się samochód i będą jechać do warsztatu – zabierz się z nimi i przyjrzyj się obsłudze klienta.
- Gdy w domu zepsuje się jakieś urządzenie – zajmij się kontaktami z serwisem, warsztatem, przyglądaj się pracy specjalistów, zadawaj pytania, nie tylko techniczne, ale zapytaj też o specyfikę pracy – na przykład zadaj takie pytania, jakie my zadajemy w wywiadach na stronach 18 i 19.

Praca pod lupą – zawody związane z wykonywaniem oraz naprawą sprzętu medycznego, pomiarowego i nawigacyjnego

- Czy nosisz okulary? Przy najbliższej ich wymianie czy naprawie będziesz miał okazję przyjrzeć się pracy osób z branży optycznej.
- Czy masz zegarek w domu? Na pewno tak. Jeśli kiedykolwiek się popsuje, spróbuj zobaczyć, jak

jest zbudowany, a może wystarczy wymienić baterię? Jeśli nie czujesz się pewnie, to zleć to specjalście.

- Skorzystaj z możliwości uczestnictwa w wycieczce do zakładu pracy, gdzie pracownicy wykonują zawody, którymi jesteś zainteresowany, np. do zakładu produkującego sprzęt medyczny oraz urządzenia pomiarowe.

Rejs próbny – zawody związane z budownictwem okrętowym i lotniczym

- Wybierasz się nad morze? Namów rodziców na rejs i koniecznie zwiedź statek. Zapytaj kogoś z załogi, czy może Cię zabrać pod pokład – będąc cały czas pod nadzorem dorosłych.
- Zorganizuj też wycieczkę do stoczni – np. w Gdyni. Poczekaj na przerwę obiadową i poproś o krótki wywiad jednego z pracowników.
- Zajrzyj do prasy branżowej o okrętach i lotnictwie, np. „Lotnictwo” lub „Morza, Statki i Okręty”.
- Wybierz się koniecznie na wycieczkę do statku-muzeum – ORP Błyskawica lub Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu.
- Podczas imprez plenerowych, świąt narodowych itp. zdarzają się pokazy lotnicze – nie pomiń imprezy, spróbuj porozmawiać z personelem technicznym pracującym przy maszynach, zapytaj, gdzie mógłbyś się udać, aby zobaczyć jak budowane i naprawiane są samoloty.
- Poproś w szkole o organizację wycieczki np. do PZL Mielec.

Szacunek do pracy, do rzeczy, do norm – wywiad z pracodawcą

Pan Mieczysław jest właścicielem zakładu mechaniczno-blacharskiego, prowadzi go od 19 lat.

– Jak długo pracuje Pan w branży?

W branży jestem od jakichś 22 lat. Zaczynałem w warsztacie mojego wuja, zaraz po ukończeniu szkoły zawodowej. Potem dzięki pomocy finansowej rodziców otworzyłem własną działalność. Początkowo prowadziłem warsztat sam, teraz zatrudniam 5 osób.

– Czego oczekuje Pan od kandydata do pracy?

Kwalifikacji i to nie tych na świadectwie, ale praktycznych. Nie mogę sobie pozwolić na to, aby moi pracownicy często popełniali błędy. Oczekuję również zaangażowania w pracę i szczerości, dbania o dobrą atmosferę w pracy – potrzebuję osób, które nie są konfliktowe. Pracowitość – to cecha również waż-

na i bardzo rzadka u kandydatów, co może wydawać się dziwne w obecnych czasach, gdy o pracę trudno.

– Czego często brakuje kandydatom do pracy – absolutnie szkół?

Wiedzy z praktyk zawodowych. Młodych trzeba też nauczyć szacunku do pracy, do rzeczy, norm postępowania w pracy. No i nie ukrywajmy – czasami kandydatom brakuje po prostu chęci.

– Czy łatwo znaleźć pracownika w tym zawodzie?

Trudno jest znaleźć kogoś na stałe. Młodzi ludzie chcą po prostu dobrze zarabiać, często wyjeżdżają do pracy za granicę i rezygnują z zatrudnienia. Ale nie mam większych trudności ze znajdowaniem pracowników, często korzystam z usług urzędu pracy.

Doradca radzi

Kariera (łac. *carrere*), czyli droga Twoim zdaniem słuszna – wartości i przekonania

W poprzednich numerach pisaliśmy o tym, jak ważne jest, by praca była zgodna z zainteresowaniami, by była na miarę posiadanych zdolności i by wykorzystywała mocne strony Twojej osobowości. Ale to jeszcze nie wszystko.

Richard Bolles, o którym już kiedyś wspominaliśmy, twierdzi, że **idealna dla Ciebie praca** to taka, w której Twoje potrzeby przecinają się z ważnymi, Twoim zdaniem, potrzebami świata. Taka, w której wspierasz, wzmacniasz ważne dla Ciebie idee, wartości, ale też realizujesz **swój potencjał**. Znam projektantkę wnętrz, dla której dbanie o estetykę codzienności jest misją, budowaniem kultury. Inni uważają, że „zachęca ludzi do wyrzucania pieniędzy na zbytki, ot co”. Znam przed-

siębiorcę, który uważa, że rozwijając swą firmę, daje innym miejsca pracy, a płacąc spore podatki, wspiera rozwój kraju. Niektórzy uważają, że „on po prostu robi kasę dla siebie”. Przytoczone przykłady wskazują na to, że ludzie różnią się hierarchią wartości i przekonaniami.

Jeśli wartością jest dla Ciebie rodzina, musisz wziąć pod uwagę charakter pracy w zawodach z wybranej grupy: czy kolidują z życiem prywatnym (czy przewidywalne są godziny pracy, ile czeka Cię wyjazdów, stresu). Jeśli cenisz wartości materialne, komfort życia – musisz ocenić przy wyborze zawodu, czy wykonując go, masz szansę na sukces finansowy. Ale na te pytania jeszcze będzie czas...

Od A do Z – skrócone kompendium trafnego wyboru

ABC

A analizuj siebie:

- Zdolności i związane z nimi często zainteresowania.
- Umiejętności – mogą świadczyć o zdolnościach, a dodatkowo stanowią już teraz Twój „zawodowy pakiet startowy”.
- Osobowość – temperament, czyli usposobienie, styl działania, a także Twoja emocjonalność, Twoje przekonania.
- Wartości – jakim chcesz być wierny w swoim życiu (pomaganie innym? sukces finansowy? niezależność? – wciąż się kształtujesz jako Osoba, ale nie przyniesie Ci satysfakcji podejmowanie decyzji wbrew własnym wartościom).

B badaj rynek mądrze!

- Nie ograniczaj swych marzeń pod wpływem aktualnych warunków na rynku pracy i edukacji, to są czynniki zmienne, weź je pod uwagę, ale:
- pamiętaj, że ludzie dobrzy w swoim zawodzie znajdują pracę zawsze – choć nie zawsze w rodzinnej miejscowości.

Czas na Cel – gdzie Twoje predyspozycje i potrzeby krzyżują się z możliwościami rynku?

Pamiętaj, że przy odrobinie przedsiębiorczego zmysłu możesz sam stworzyć sobie miejsce pracy, a bazując na zdobytych w szkole kwalifikacjach, założyć firmę!

X Y Z – czyli jak NIE wybierać

X – Nie zostawiaj wyboru losowi!

To nie los będzie codziennie chodził do Twojej pracy na 8 godzin.

Y – Nie pozwól wybrać innym za Ciebie!

- Nie ulegaj naciskom Rodziny – rozważ argumenty bliskich, sprawdź aktualność podawanych przez nich informacji i podejmij decyzję sam(a).
- Zastanów się, czy warto zrezygnować z zainteresowań po to, aby wybrać tę samą szkołę, którą wybierają koledzy. Jeśli oni wybrali zgodnie z zainteresowaniami, będą w pracy z szczęśliwi, a Ty? Przecież nawet nie wiesz, czy za kilka lat będziesz z nimi pracować.
- Nie daj się porwać owcemu pędowi. To, że „wszyscy teraz wybierają... (np. liceum)”, nie powinno być wskazówką dla Ciebie.

Z – Nie zostawiaj wyboru na ostatnią chwilę – nie wolno!

Pod koniec roku może się okazać, że jesteś słabo przygotowany/a, by dostać się tam, gdzie pragniesz.

Szkolę ponadgimnazjalną warto wybierać przede wszystkim zgodnie z zainteresowaniami i zdolnościami. By je rozwinąć i poznać dobre dla nich zastosowanie. Dopiero przy wyborze **miejsca pracy** zwróć uwagę, czy rodzaj zadań i rezultaty Twoich działań pomogą realizować ważne dla Ciebie wartości. Co więcej, do tego momentu Twoja hierarchia wartości może się zmienić. Zdolności – mogą się tylko rozwinąć lub zmarnować. Twórca reklam, który chce pomagać, mógłby to robić u innego pracodawcy – w organizacji zajmującej się pomaganiem lub „ulepszaniem” świata.

Wiele instytucji non-profit potrzebuje pracowników biurowych, finansistów, dobrych menedżerów, inżynierów – choć te zawody na pierwszy rzut oka nie kojarzą się z pomaganiem.

Niemal każdy zawód, przy odpowiednim jego zastosowaniu, może realizować dowolne wartości. Nie ma też zawodów, które z definicji skazują na ubóstwo lub zapewniają bogactwo – to kwestia **przedsiębiorczości**, choć w niektórych branżach zarabianie przychodzi łatwiej i szybciej.

Doradca radzi

Z życia wzięte – serce czy rozsądek?

Mam na imię Antek. Przede mną wybór szkoły, wypadaloby szukać takiej, która ułatwi znalezienie dobrze płatnej pracy. Na testach predyspozycji wyszło mi, że będę dobry w finansach i biznesie. Nie dziwi mnie to – lubię i wygrywam olimpiady matematyczne, w liceum mam zamiar dorabiać sobie korkami dla młodszych. Niby dobrze, bo nie ma ryzyka bezrobocia. Sęk w tym, że praca w finansach wydaje mi się jakaś pusta – robienie pieniędzy dla pieniędzy. Imponuje mi praca psychologów, pracowników socjalnych. Moja mama jest dyrektorem kreatywnym w agencji reklamowej – jest w tym dobra i dobrze zarabia, ale nie jest szczęśliwa. Mówi, że trudno poczuć satysfakcję ze skutecznego reklamowania tuczących batoników. Ale wokół wszyscy radzą, by wybierać zawody z przyszłością i poszukiwane. I już sam nie wiem.

Drogi Antku,

To świetnie, że poważnie podchodzisz do wyboru zawodu, że chcesz, by praca nadawała Twemu życiu sens. Trudno Ci znaleźć połączenie między matematyką i biznesem, do których masz predyspozycje, a daniem czegoś od siebie innym ludziom? Jednak warto, żebyś dostrzegł, że pomaganie innym jest dla Ciebie wartością.

Warto tu wspomnieć o dwóch rzeczach: po pierwsze – Twoje wartości mogą jeszcze ulec przegrupowaniu, oprócz ideałów pomagania ważne może się stać jeszcze zapewnienie bezpieczeństwa – także finansowego sobie czy rodzinie, którą być może założysz. Po drugie, nie czując, że to zawód dla Ciebie, nie będziesz mógł skutecznie pomagać w zawodzie do Ciebie niedopasowanym. Warto

udać się do doradcy zawodowego, by poszukać zawodów, w których masz szansę swe zdolności i zainteresowania spożytkować dla innych. Czy kierowanie finansami w fundacji organizującej pomoc medyczną dla chorych dzieci dawałoby Ci poczucie sensu? Po tej samej szkole możesz pracować w różnych miejscach – tych nastawionych na zysk lub tych nakierowanych też na pomoc innym i zmienianie świata. Na razie możesz się sprawdzić w świetlicy szkolnej, ucząc matematyki młodsze dzieci z trudnościami. A mama może zaoferować swe usługi organizacjom pozarządowym, projektując społeczną kampanię reklamową, np. namawiającą rodziców do dbania o zdrowe żywienie dzieci.

Pozdrawiam

Małgorzata

W następnych numerach

Przed nami omówienie kolejnych obszarów zawodowych. Przedstawimy wiele różnorodnych i poszukiwanych zawodów z różnych branż. Być może któryś z tych zawodów to Twoja przyszła profesja? Aby się o tym przekonać, śledź kolejne wydania naszej e-gazetki.

W każdym numerze:

- charakterystyka całego obszaru i poszczególnych grup zawodów
- porady doradcy zawodowego
- wywiad z profesjonalistą – pracownikiem i pracodawcą
- list od rówieśnika – być może masz podobny problem?
Sprawdź, co odpowie doradca!
- ciekawostki, quizy i psychozabawy

Zajrzyj tu do nas koniecznie! 😊

Klucze do psychozabawy

Klucz do psychozabawy ze strony 6

Punkty za odpowiedzi: 1-N, 2-N, 3-T, 4-T, 5-T, 6-N, 7-T, 8-T, 9-T, 10-N, 11-N.

Wyniki: Im więcej punktów, tym bardziej warto rozważać zawody z grupy mechaniki precyzyjnej. Ale pamiętaj – to tylko psychozabawa, jeśli zdobyłeś mniej niż 6 punktów, ale marzysz o którymś z zawodów w tej grupie – nie zrażaj się – omów wątpliwości z doradcą zawodowym – może się okazać, że mimo wyniku psychozabawy pasujesz do tego zawodu. Zainteresowaniom zazwyczaj towarzyszą zdolności w danym kierunku.

Klucz do psychozabawy ze strony 10

Punkty za odpowiedzi: 1-T, 2-N, 3-N, 4-T, 5-N, 6-N, 7-T.

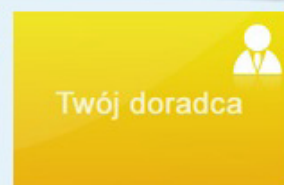
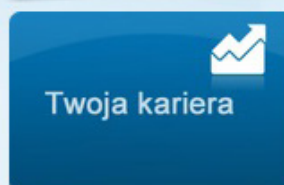
Wyniki:

Im więcej punktów, tym bardziej warto rozważać zawody z grupy mechaniki precyzyjnej. Ale pamiętaj – to tylko psychozabawa, jeśli i zdobyłeś mniej niż 4 punkty, ale marzysz o którymś z opisanych dalej zawodów – nie zrażaj się – omów wątpliwości z doradcą zawodowym.

Klucz do psychozabawy ze strony 14

Punkty za odpowiedzi: 1-N, 2-N, 3-T, 4-T, 5-T, 6-N, 7-T, 8-N, 9-T, 10-T.

Wyniki: Im więcej punktów, tym bardziej warto rozważać zawody z grupy zawodów związanych z budownictwem okrętowym i lotniczym. Ale pamiętaj – to tylko psychozabawa, jeśli zdobyłeś mniej niż 5 punktów, ale interesuje Cię budownictwo okrętowe czy samolotowe – nie zrażaj się – omów wątpliwości z doradcą zawodowym – może się okazać, że niezgodność ujawniona w psychozabawie jest pozorna lub nie jest akurat w tym przypadku przeszkodą.

Witamy na stronie poświęconej tematyce wyborów edukacyjnych i zawodowych.

Kimkolwiek jesteś - na pewno znajdziesz tu coś dla siebie! Z jednym wyjątkiem - to nie jest strona dla ludzi zdających się na los. Spodobamy się tym, którzy cenią świadomy wybór i biorą życie w swe ręce. Jeśli jesteś Uczniem - to naprawdę dobrze, że tu zaglądasz! Podajemy sposoby na **poznanie siebie** i zaplanowanie dopasowanej do siebie edukacji i kariery, opisujemy w **Informatorze** zawody szkolnictwa zawodowego, podpowiadamy **gdzie znaleźć doradców** zawodowych i jak korzystać z ich pomocy.

W zamian prosimy podzielić się z nami swoją opinią - w **Sondzie** i na **Facebooku**. Interesuje nas jak planujesz karierę i jakie napotykasz trudności. By nie zapomnieć do nas zaglądać - zapisz się na **Newsletter**.

Absolwentom wkraczającym na rynek pracy oferujemy porady z zakresu **poszukiwania zatrudnienia** i **autoprezentacji**, linki do stron z ofertami **praktyk i staży**, informacje o **rynku pracy**.

Rodzicom wyjaśniamy w **Poradniku dla Rodzica** jak pomagać dziecku wybrać zawód by mu nie zaszkodzić :). Nie zapominamy o Uczniach i Rodzicach uczniów mających **specjalne potrzeby edukacyjne** - piszemy jak **pokonywać bariery** na ścieżce edukacji zawodowej i zarządzania karierą.

[Czytaj więcej...](#)

Znajdź nas
na facebook
podyskutuj
na forum

Materiały
dla doradcy

Poradnik
Rodzica

Wyszukiwarka
zawodów

Czy znasz?

Z pierwszej ręki

Szymon, właściciel gospodarstwa rolnego o powierzchni 230 ha, specjalizuje się w hodowli rzepaku (18 lat w zawodzie):

Niemal każdego dnia, szczególnie w okresie siewu i zbioru psują się maszyny. Pracy jest dużo, bo pojazdy i maszyny są coraz bardziej skomputeryzowane, naładowane elektroniką. Kwalifikacje w zakresie ich konserwacji, naprawy, ale i właściwego użytkowania są na wagę złota. Dlatego też zatrudniam dwie osoby odpowiedzialne za stan techniczny moich maszyn, a sam koncentruję się na sprzedaży zbiorów.

Z pierwszej ręki

Pan Jacek, mechanik pojazdów samochodowych, w zawodzie od trzech lat:

Lubię swoją pracę, wymaga skupienia i cierpliwości, to jak rozwiązywanie łamigłówek. Pracuję samodzielnie i tylko ode mnie zależy końcowy rezultat i to chyba w tym zawodzie lubię najbardziej.

Z pierwszej ręki

Pan Tomasz, kierownik ds. jakości w firmie produkującej sprzęt używany w gospodarstwie domowym:

Poszukujemy osób, które dokładnie będą wykonywać swoją pracę, dyspozycyjnych, gotowych do podnoszenia swoich kwalifikacji. Istotna jest umiejętność pracy w grupie, a także obsługi komputera i programów specjalistycznych.

Z pierwszej ręki

Pani Maria, właścicielka salonu optycznego w Radomsku, od 7 lat w branży optycznej:

W ostatnich dwóch latach mamy o wiele więcej pracy i zamówień. Pomimo iż powstało bardzo dużo przyrządów znacznie ułatwiających nam pracę, to nadal zatrudniam osoby, które posiadają dużą precyzję w wykonywaniu pomocy wzrokowych. To zawód dość wymagający, bo przybywa klientów, którzy mają wysokie oczekiwania co do jakości usług.

Z pierwszej ręki

Joanna, specjalistka z zakresu rekrutacji i selekcji w firmie działającej na terenie Kielc, 6 lat w zawodzie:

W ostatnim czasie wzrosło zapotrzebowanie na specjalistów z zakresu budowy okrętów i energetyki morskiej. Pracodawcy poszukują pracowników z konkretnymi umiejętnościami. Mamy także kilka ofert od pracodawców z Europy.

Z pierwszej ręki

Mariusz, pracownik stoczni, w zawodzie od 2 lat:

Nie było trudno o pracę, gdyż w tym czasie poszukiwano osób z moim wykształceniem. Praca wymaga dużej sprawności fizycznej. Czuję się odpowiedzialny za stan techniczny statków, które naprawiamy.

Zawody administracyjne i usługowe

Część I

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Edukacja dla pracy

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Po co Ci ta e-gazetka?

Czym mam zająć się w przyszłości? Jaką mam wybrać szkołę? Który z zawodów jest ciekawy? Czym kierować się, szukając pomysłu na siebie i dla siebie? Itd., itp.

To całkowicie zrozumiałe, że zadajesz sobie te i inne pytania. Spokojnie, natłok pytań jest czymś normalnym (dobrze, że je zadajesz). Odpowiedzi można znaleźć. Samodzielnie albo przy pomocy tej e-gazetki.

Czy już masz odpowiedź na pytanie, które pojawiło się w tytule? Jeśli tak, to super. A jeśli nie, to możesz liczyć na podpowiedź.

Ta gazetka jest po to, by:

- zachęcić Cię do poszukiwania pomysłów na siebie, na swoją karierę (naprawdę),
- podzielić się z Tobą informacjami o zawodach (nie martw się, nie o wszystkich),
- zaprosić Cię do korzystania z różnych „pomocy” w planowaniu kariery.

Gazetka jest dla Ciebie. Możesz ją polecić innym! Komu? Kolegom, koleżankom, rodzicom, nauczycielom i tym, o których myślisz, że im się przyda. Możecie mieć przecież jeszcze jeden wspólny temat. **Miłej lektury!**

A co w numerze e-gazetki?

Oczywiście, świetne info w pigułce:

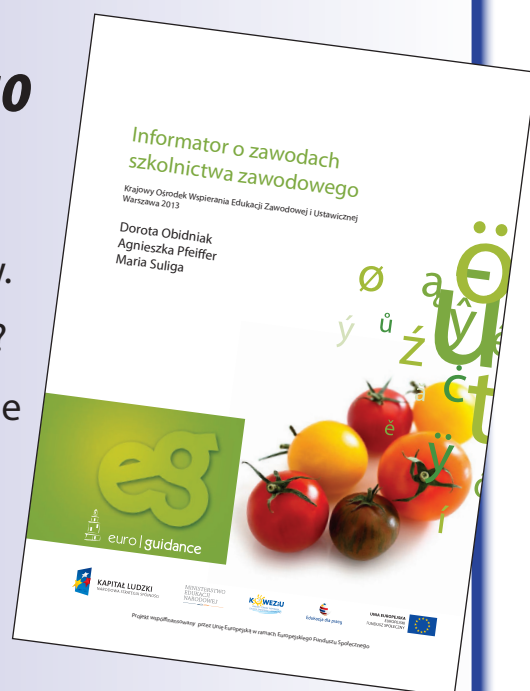
- Informacje o zawodach związanych z:
 - chemią, ceramiką, szkłem i drewnem,
 - transportem,
 - usługami fryzjersko-kosmetycznymi.
- Quizy, psychozabawy, ciekawostki
- Wywiady
- „Doradca radzi...”
- Informacje o kolejnym numerze e-gazetki

Polecamy ***Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego***

Dlaczego? Bo możesz:

- mieć dostęp do krótkich opisów 193 zawodów.
- znaleźć odpowiedź na pytanie: Kim mogę być?
- dowiedzieć się, w jakich typach szkół występuje interesujący Cię zawód.
- znaleźć go w prosty sposób w internecie, a dokładnie na www.koweziu.edu.pl.

Zajrzyj, bo warto!

Spis treści

Po co ta e-gazetka?	2
Zawody administracyjne i usługowe	4-5
Quiz, psychozabawa, ciekawostki	6
Zawody związane z chemią, ceramiką, szkłem i drewnem	7
Zawód: technik analityk	8
Zawód: stolarz	9
Quiz, psychozabawa, ciekawostki	10
Zawody związane z transportem	11
Zawód: technik logistyk	12
Zawód: technik spedytor	13
Quiz, psychozabawa, ciekawostki	14
Zawody związane z usługami fryzjersko-kosmetycznymi	15
Zawód: fryzjer	16
Zawód: technik usług kosmetycznych	17
„Posmakuj zawód” i wywiady	18-19
Doradca radzi...	20-21
Co w kolejnej e-gazetce?	22
Godne polecenia	23

**Czy zawód
technika
analityka
to coś dla
Ciebie?**

Sprawdź na
stronie 6.

**Co wiesz
o wybranych
zawodach?**
Zajrzyj na stronę 9.

Doradca radzi...

Jeśli chcesz wiedzieć,
w jakich sprawach, to
zajrzyj na strony 20-21.

Charakterystyka obszaru administracyjno-usługowego

Do obszaru administracyjno-usługowego zaliczono 52 zawody. Dużo, prawda? Dlatego zostały one podzielone na sześć grup. O trzech pierwszych możesz zebrać informacje już teraz, a o pozostałych, mam nadzieję, podczas przeglądania kolejnego numeru.

Ale o co chodzi z określeniami: zawody administracyjne i usługowe?

Jeśli chodzi o zawody administracyjne, to są to zawody, w których osoby zajmują się pracami administracyjnymi, tzn. przygotowują dokumenty, rozliczenia, statystyki, zestawienia danych, piszą pisma, gromadzą informacje dla różnych odbiorców (dla swoich szefów, osób, z którymi współpracują, bądź dla klientów). Przykłady? Proszę bardzo: technik administracji, technik archiwista.

Jeśli chodzi o zawody usługowe, to są to zawody, w których osoby zajmują się świadczeniem usługi na rzecz innych ludzi. Krótko mówiąc, idziesz do fryzjera i prosisz o podcięcie grzywki. Czy jest to usługa? Oczywiście. Idziesz do sklepu po deser i prosisz sprzedawcę o jego podanie. To też jest przykład usługi. Podobnych zawodów jest wiele.

Warto pamiętać, że są też takie zawody, które są administracyjnymi i usługowymi zarazem. Przykłady: technik ekonomista, technik archiwista, technik prac biurowych. Osoba wykonuje swoją pracę, np. gromadzi dane, porządkuje je, a na czyjąś prośbę przygotowuje potrzebne informacje, zestawienia czy dokumenty.

Poznaj pierwsze trzy grupy zawodów administracyjnych i usługowych.

I grupa: Zawody związane z chemią, ceramiką, drewnem i szkłem

Praca w zawodach z tej grupy polega na przetwarzaniu surowców i materiałów w wyroby stanowiące wyposażenie wnętrz, przedmioty codziennego użytku oraz środki wykorzystywane do dalszej produkcji. Na przykład w przemyśle chemicznym produkuje się środki potrzebne do produkcji kosmetyków. Rozwój budownictwa pociąga za sobą popyt na glazurę, terakotę, szkło. Ktoś, kto urządza mieszkanie, potrzebuje mebli, drzwi, ceramiki (np. zastawy stołowej, przedmiotów codziennego użytku), wyrobów dekoracyjnych.

Zawody należące do tej grupy: **technik technologii chemicznej, technik analityk, technik technologii ceramicznej, technik technologii szkła, technik papiernictwa, technik technologii drewna, operator urządzeń przemysłu chemicznego, operator urządzeń przemysłu ceramicznego, operator urządzeń przemysłu szklarskiego, stolarz, tapicer, koszykarz-plecionkarz.**

II grupa: Zawody związane z transportem

Planowaniem, organizowaniem i przewozem towarów (oraz ludzi, warto o tym pamiętać) zajmują się osoby pracujące w zawodach związanych z transportem. Firmy wysyłają swoje produkty w bardzo odległe zakątki świata, kupują materiały, wyroby i potrzebują tego dokonać fachowo, szybko i tanio. My na co dzień robimy zakupy w internecie. Chcemy mieć książkę, pasjonującą grę czy płytę w ciągu 2 dni w domu. Wtedy również korzystamy z pracy logistyków, spedytorów, osób z firm transportowych. Ktoś wtedy planuje, organizuje wysyłkę do nas oraz dostarcza daną przesyłkę. Zatem zawody związane z transportem to takie, które wiążą się też z planowaniem, zarządzaniem zasobami magazynowymi, przygotowywaniem ładunków do transportu (jak je zapakować, opisać?) i organizowaniem transportu (drogowego, kolejowego, morskiego lub lotniczego?).

Zawody należące do tej grupy: **technik logistyk, technik spedytor, technik transportu kolejowego, technik transportu drogowego, technik nawigator, technik żeglugi śródlądowej, technik eksploatacji portów i terminali.**

III grupa: Zawody związane z usługami fryzjersko-kosmetycznymi

W tej grupie znajdują się tylko trzy dobrze nam znane zawody. Są to zawody typowo usługowe. Na pracę fryzjera lub kosmetyczki jest dzisiaj duże zapotrzebowanie. Kiedyś korzystano z usług fryzjerskich czy kosmetycznych z okazji wielkich wydarzeń, uroczystości. Dziś jest inaczej. Po prostu bardziej dbamy o siebie i swój wizerunek na co dzień.

Zakłady fryzjerskie i kosmetyczne widzimy na każdym kroku. Absolwent może zatrudnić się jako pracownik, ale może też otworzyć swój gabinet. Wszystko zależy od tego, jakimi jesteśmy fachowcami, w jakim charakterze chcemy pracować, no i oczywiście od tego, czy mamy środki finansowe na „urządzenie się” w zawodzie.

Zawody należące do tej grupy: **fryzjer, technik usług fryzjerskich, technik usług kosmetycznych.**

Psychozabawa

Czy zawód technika analityka jest dla Ciebie?

Technik analityk	Tak	Nie
1. Czy lubisz przedmioty ścisłe?		
2. Czy dokładność to Twoja mocna strona?		
3. Czy lubisz pracować samodzielnie?		
4. Czy lubisz wykonywać doświadczenia z chemii?		
5. Czy jesteś osobą systematyczną?		
6. Czy znasz dobrze jeden język obcy?		
7. Czy lubisz postępować zgodnie z instrukcją?		
8. Czy praca w laboratorium to interesujące zajęcie?		
9. Czy lubisz wykonywać czynności powtarzające się?		
10. Czy poza programem szkolnym poszerzasz swoją wiedzę z chemii?		

Obliczanie wyników:

Za każdą odpowiedź TAK otrzymujesz 1 punkt. Podlicz zdobyte punkty i dowiedz się, czy jest to zawód dla Ciebie.

Punktacja 7–10

Twe kompetencje wskazują na to, że jest to zawód, który możesz wziąć pod uwagę w swoich wyborach.

Punktacja 6–4

Możesz rozważać ten wybór, ale zastanów się – być może istnieją zawody lepiej dopasowane do Twoich zdolności i predyspozycji.

Punktacja 3–0

Porozmawiaj z doradcą zawodowym, może uda Ci się znaleźć zawód idealnie pasujący do Ciebie.

Pamiętaj, to tylko psychozabawa!

Drewno, zawody drzewne – quiz

Odpowiedz na pytania.

1. Jak nazywa się specjalista stolarz, który wytwarza beczki?
2. Jak nazywa się specjalista stolarz, który wytwarza i naprawia łodzie iszkunery rybackie?
3. Jak nazywa się specjalista stolarz, który wytwarza i naprawia bryczki i powozy konne, a zwłaszcza koła do nich?
4. Które drzewo iglaste zrzuci igły na zimę?
5. Które drzewo liściaste zrzuci korę z pnia na wiosnę?
6. Co to jest „sztaplowanie”?
7. Co to jest „myglowanie”?

Odpowiedzi: 1 – bednarz; 2 – szkućnik; 3 – kołodziej; 4 – modrzew; 5 – platan; 6 – układanie desek w stos; 7 – układanie dłużyc i kłód drewna okrągłego w stos.

Czy wiesz...

Jaką długość ma najdłuższa deska świata i gdzie się znajduje?

(46,53 m, 87 cm szerokości i 8 cm grubości, w Centrum Edukacji i Promocji Regionu w Szymbarku, pomorskie).

Gdzie znajduje się „dom do góry nogami”?

Dom do góry nogami znajduje się w Skansenie w Szymbarku.

Zawody związane z chemią, ceramiką, szkłem i drewnem

Jeśli masz predyspozycje do samodzielnego wykonywania powtarzających się zadań, czynności wynikających z zaplanowanego procesu technologicznego, obwarowanych ścisłymi instrukcjami, poleceniami – możesz sprawdzić się jako **operator maszyn w przemyśle ceramicznym, chemicznym czy szklarskim**. Także jako **stolarz** lub **tapicer**.

Może coś więcej o tych zawodach?

Operatorzy urządzeń przemysłu ceramicznego oraz technicy technologii ceramicznej pracują w przedsiębiorstwach wytwarzających ceramikę budowlaną, artystyczną, elektrotechniczną, produkujących materiały ogniotrwałe i materiały ściernie. Mogą też prowadzić własne zakłady ceramiczne (może byćś/aś w takim?).

Operatorzy urządzeń przemysłu chemicznego oraz technicy technologii chemicznej są potrzebni w przedsiębiorstwach wytwarzających substancje przemysłowe, przetwarzających substancje w wyroby chemiczne np.: w fabrykach farb i lakierów, zakładach produkujących lekarstwa, kosmetyki, środki czystości itp. Szanse na znalezienie zatrudnienia w branży chemicznej są duże.

Stolarze i technicy technologii drewna mogą pracować w tartakach, fabrykach i zakładach produkujących meble, okna, schody, drzwi oraz inne wyroby stolarskie (więcej informacji na stronie 9).

Operatorzy urządzeń przemysłu szklarskiego i technicy technologii szkła pracują w hutach szkła,

przedsiębiorstwach produkujących ozdoby choinkowe, galanterię szklaną, wytwarzających szkło budowlane, opakowaniowe, gospodarcze i techniczne. Polskie huty szkła produkują szeroki asortyment wyrobów szklanych (np. zastawę stołową, wazon i inne przedmioty dekoracyjne, klosze). Stale zwiększa się zapotrzebowanie na techników technologii szkła.

Technik analityk jest opisany szczegółowo na stronie 8.

Technik papiernictwa pracuje w: przedsiębiorstwach wytwarzających papier, przedsiębiorstwach przetwórstwa papierniczego, laboratoriach i magazynach produktów przetwórstwa papierniczego, przedsiębiorstwach produkujących materiały biurowe. Przemysł papierniczy jest prężnie rozwijającą się gałęzią przemysłu, w której istnieje znaczny niedobór kadry.

Tapicer może pracować w fabryce mebli lub zakładzie rzemieślniczym. Znajdzie zajęcie w salonach meblowych jako doradca i sprzedawca, w muzeach jako renowator mebli tapicerowanych. Wykwalifikowany tapicer nie będzie miał najmniejszych problemów ze znalezieniem pracy w zawodzie.

Koszykarz-plecionkarz wykonuje wyroby użytkowe (np. kosze, fotele) i dekoracyjne (np. ramki do obrazów, ozdoby choinkowe) z wikliny i innych materiałów plecionkarskich. Aby mieć zamówienia, powinien wykazywać się kreatywnością i pomysłami w zakresie projektowania nowych wzorów i pozyskiwania odbiorców.

Technik analityk

Zadania zawodowe

W swojej codziennej pracy technik analityk:

- pobiera i przygotowuje próbki analizowanego materiału;
- wykonuje badania analityczne z wykorzystaniem odczynników, aparatury i sprzętu;
- prowadzi ewidencję oraz dokumentację wyników badań laboratoryjnych i zabezpiecza próbki zgodnie z ich właściwościami i instrukcjami;
- kieruje zespołem laboratorium analitycznego lub specjalistycznego.

Jeśli...

- jesteś dokładny
 - cechuje Cię cierpliwość
 - jesteś systematyczny
 - wyróżniasz się spostrzegawczością
 - potrafisz się skoncentrować, zachowując jednocześnie podzielność uwagi
 - masz zainteresowania chemiczne i matematyczne
- możesz wybrać zawód technik analityk.

Warunki pracy: technik analityk wykonuje część pracy w terenie, np. pobiera próbki wody na basenie, próbki surowców i półproduktów. Jego stałym miejscem pracy jest laboratorium, gdzie wykonuje zasadniczą część swojej pracy, polegającą na wykonaniu badań i ich interpretacji.

Kariera edukacyjna

Zawód technik analityk możesz zdobyć, ucząc się w 4-letnim technikum. W trakcie nauki będziesz zdobywał 2 kwalifikacje składające się na ten zawód: *Przygotowywanie sprzętu, odczynników chemicznych i próbek do badań analitycznych* oraz *Wykonywanie badań analitycznych*. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji

Z pierwszej ręki

Kierownik produkcji w fabryce farb i lakierów z województwa podlaskiego, 10 lat pracy w zawodzie:
Poszukujemy osoby do kontrolowania procesów technologicznych i wyrobów gotowych, która jednocześnie uczestniczyłaby we wdrażaniu nowych produktów zależnie od potrzeb klientów. Od kandydata oczekujemy – oprócz umiejętności typowo zawodowych – zaangażowania w proces opracowywania receptur nowych farb i lakierów.

zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym. Pozytywny wynik uzyskany z 2 egzaminów umożliwi Ci otrzymanie 2 świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje. Po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Jeśli zdecydujesz się na liceum, to zawód ten możesz zdobyć, kształcąc się na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 2 kursów i zdaniu 2 egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie otrzymasz świadectwo potwierdzające nabycie tych kwalifikacji. Posiadając wykształcenie średnie, można otrzymać dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Posiadając świadectwo dojrzałości, możesz kontynuować naukę w szkołach wyższych na takich kierunkach, jak np.: analityka medyczna czy inżynieria chemiczna i procesowa.

Kariera zawodowa

Technik analityk może być zatrudniony w laboratoriach: przemysłowych, środowiskowych, pracujących na rzecz rolnictwa oraz na potrzeby przemysłu spożywczego. Może pracować na stanowiskach: technik analityk, laborant chemiczny w różnych gałęziach przemysłu, probierz/probierca (osoba badająca zawartość metali szlachetnych w wyrobach jubilerskich i stopach metali). Ma możliwość zatrudnienia także w wytwórniach wyrobów jubilerskich.

Perspektywy pracy w zawodzie

Rozwój nowych technologii wiąże się z koniecznością funkcjonowania laboratoriów analitycznych nadzorujących procesy produkcji. Fakt ten wskazuje, iż kadra techniczna średniego stopnia jest niezbędna do prawidłowego funkcjonowania tego typu laboratoriów, w których wykonuje się różnego typu analizy w zależności od potrzeb. Zatem zawód ten ma przyszłość.

Stolarz

Zadania zawodowe:

- wytwarzanie wyrobów stolarskich;
- wykonywanie wyrobów z drewna i tworzyw drzewnych;
- wykonywanie napraw, renowacji i konserwacji wyrobów stolarskich.

Jeśli...

- masz zdolności manualne i wyobraźnię przestrzenną
- jesteś dokładny i cierpliwy
- sporządzanie szkiców czy rysunków technicznych nie sprawia Ci większych kłopotów,

a w dodatku

- lubisz umiarkowany wysiłek fizyczny
- to może pomyśł o zawodzie stolarz.

Warunki pracy: stolarz zwykle pracuje w pomieszczeniach zamkniętych, w warunkach zapylenia, hałasu, oparów lakierów i kleju. Dzień pracy stolarza trwa od 6 do 9 godzin. Czasem pracuje on dłużej, a nawet w dni wolne, co jest uzależnione od wielkości i terminu zlecenia.

Kariera edukacyjna

Stolarzem można zostać, wybierając naukę w 3-letniej zasadniczej szkole zawodowej. W trakcie nauki możesz zdobyć 1 kwalifikację składającą się na ten zawód: *Wytwarzanie wyrobów stolarskich*. Kształcenie w ramach tej kwalifikacji zakończone jest egzaminem zawodowym. Pozytywny wynik uzyskany z egzaminu umożliwi Ci otrzymanie świadectwa potwierdzającego kwalifikację. Po ukończeniu szkoły dodatkowo otrzymasz dyplom potwierdzający kwalifikację w zawodzie. Ale to niejedyna droga.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum, to w przyszłości zawód stolarz możesz zdobyć, uczęszczając na kwalifikacyjne kursy zawodowe (KKZ) z zakresu kwalifikacji *Wytwarzanie wyrobów stolarskich*. Po ukończeniu kursu i zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikację otrzymasz świadectwo potwierdzające nabycie tej kwalifikacji. Jeśli chciałbyś zdobyć zawód technik technologii drewna, powinieneś ukończyć 2 kwalifikacyjne kursy zawodowe z zakresu 2 kwalifikacji: *Wytwarzanie wyrobów stolarskich* oraz *Organizacja i prowadzenie procesów przetwarzania drewna*. Pozytywne wyniki egzaminów oraz posiadane wykształcenie średnie uprawniają do otrzymania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik technologii drewna.

Posiadając świadectwo dojrzałości, możesz także kontynuować naukę na studiach, np. na wydziale technologii drewna.

Kariera zawodowa

Wykonując ten zawód, możesz pracować w przedsiębiorstwach przemysłu drzewno-meblarskiego, stolarce budowlanej, galanterii drzewnej, opakowań oraz w magazynach wyrobów. Możesz być zatrudniony na stanowiskach: stolarz, stolarz galanterii drzewnej, stolarz meblowy, cieśla, monter mebli, monter wyrobów z drewna. Pracodawcy chętnie zatrudniają osoby z takimi umiejętnościami w tartakach jako operatorów maszyn do obróbki drewna. Oczywiście stolarz może mieć swój zakład stolarski.

Perspektywy pracy w zawodzie

Na rynku pracy zwiększa się liczba ofert dla chcących pracować w zawodzie stolarza. Około połowy wszystkich produkowanych w Europie mebli pochodzi z Polski, 44% mebli tapicerowanych produkowanych w Europie wykonywane jest w naszym kraju, a co czwarty obywatel świata siedzi na krześle z Polski.

Z pierwszej ręki

Główny technolog w dużej fabryce mebli, 30 lat pracy: *Przyjęlibyśmy kilku, a nawet kilkunastu absolwentów – stolarzy lub techników technologii drewna. Oczekujemy podstawowej orientacji w technologii (materiałach, maszynach, narzędziach, kolejności operacji), ale też umiejętności obsługi maszyn numerycznie sterowanych oraz rozumienia i formułowania prostych wypowiedzi w języku obcym (angielskim lub niemieckim).*

Psychozabawa

Czy zawód technika logistyka jest dla Ciebie?

Technik logistyk	Tak	Nie
1. Czy lubisz liczyć?		
2. Czy planowanie jest Twoją mocną stroną?		
3. Czy jesteś osobą komunikatywną?		
4. Czy lubisz podejmować decyzje?		
5. Czy jesteś osobą systematyczną i dokładną?		
6. Czy znasz dobrze jeden język obcy?		
7. Czy jesteś osobą odpowiedzialną?		
8. Czy praca w biurze jest interesująca?		
9. Czy dobrze radzisz sobie ze stresem?		
10. Czy jesteś dobrym organizatorem?		

Obliczanie wyników:

Za każdą odpowiedź TAK otrzymujesz 1 punkt. Podlicz zdobyte punkty i dowiedz się, czy jest to zawód dla Ciebie.

Punktacja 7 – 10

Twoje kompetencje wskazują, że jest to zawód, który możesz wziąć pod uwagę w swoich wyborach.

Punktacja 6 – 4

Możesz rozważać ten wybór, ale zastanów się – być może istnieją zawody lepiej dopasowane do Twoich zdolności i predyspozycji.

Punktacja 3 – 0

Porozmawiaj z doradcą zawodowym, może uda Ci się znaleźć zawód idealnie pasujący do Ciebie.

Pamiętaj, to tylko psychozabawa!

Zawody związane z transportem – quiz

Przeczytaj pytania, a następnie zaznacz odpowiedzi.

- Zawód technika logistyka jest dostępny tylko w technikum?
 - tak
 - nie
- Technik spedytor:
 - planuje i organizuje prace związane z przewozem ładunków
 - nie może zajmować się transportem morskim
 - może zajmować się przewozem ładunków
 - wykonuje prace związane z monitorowaniem przebiegu procesu transportowego.
- Czy jest ważne, by – wybierając zawód technik nawigator morski – myśleć o tym, że dostępne są miejsca pracy tylko w określonych rejonach kraju?
 - tak
 - nie
- Czy absolwent LO może zdobyć zawód technik logistyk w szkole policealnej?
 - tak
 - nie

Odpowiedzi: 1. a); 2. a), c) i d); 3. a); 4. b).

Czy wiesz, że...

Żegluga śródlądowa to też rejsy STATKIEM PO TRAWIE? – Jedyna taka atrakcja na świecie jest dostępna w Polsce, na Kanale Elbląsko-Ostródzkim. Osobliwością na skalę europejską jest zespół 5 pochylni, po których przecacza się statki na specjalnych platformach.

Co oznacza słowo „logistyka”? Logistyka oznacza, że „właściwy” towar, we „właściwej” ilości, o „właściwej” jakości, we „właściwym” czasie, na „właściwym” miejscu, z „właściwymi” i optymalnymi kosztami, zostanie udostępniony.

Żaden statek nie może wypłynąć z portu bez nawigatora?

Zawody związane z transportem

Jeśli lubisz przemieszczać się, podróżować, nie możesz wysiedzieć w jednym miejscu, nie sprawia Ci kłopotu załatwianie różnych spraw, planowanie i organizowanie – może odnajdziesz się w jednym z zawodów związanych z transportem.

Branża transportowa jest obecnie jedną z najszybciej rozwijających się na świecie. Warto wiedzieć, że praca w zawodzie **technik transportu kolejowego**, to nie tylko sprawdzanie biletów. To także organizowanie oraz prowadzenie ruchu pociągów na szlakach i posterunkach ruchu, obsługiwanie urządzeń sterowania ruchem kolejowym i łączności, nadzorowanie i koordynowanie pracy przewoźników na terenie stacji kolejowej, planowanie i organizowanie pasażerskich i towarowych przewozów kolejowych, zarządzanie taborem, a także przygotowywanie do odprawy i przewozu przesyłek, ładunków.

Można zająć się transportem drogowym. I tak **technik transportu drogowego** zajmuje się planowaniem i organizowaniem przewozu drogowego podróżnych oraz transportu ładunków. Wykonuje również prace związane z obsługą środków transportu drogowego oraz prowadzi dokumentację dotyczącą przewozu drogowego osób i ładunków.

A może **technik żeglugi śródlądowej**? Jest on przygotowany do pełnienia służby na statkach na stanowisku pomocniczym – motorzysty wachtowego. Ma możliwość pracy na statkach żeglugi śródlądowej

i morskiej oraz w większości służb administracyjnych obsługujących transport i szlaki wodne. Obecnie rozwija się turystyka wodna, w której istnieje duży wachlarz możliwości zarobkowania.

Jeśli nie ta propozycja, to może **technik nawigator morski**. Jest on przygotowany do pełnienia wachty na statku morskim. Jako świeżo upieczony technik nawigator nie zostaniesz od razu kapitanem statku, ale możesz zdobyć doświadczenie przy planowaniu i wykonywaniu prac związanych z prowadzeniem podróży morskiej, przy eksploatacji urządzeń i systemów statkowych, prowadzeniu akcji ratunkowych na morzu. Technik nawigator morski znajdzie zatrudnienie zarówno u armatorów polskich, jak i zagranicznych.

Kiedy będziesz w pobliżu portu, zwróć uwagę na ludzi pracujących na lądzie, którzy np. obsługują podróżnych w portach i terminalach, spieszą się, aby sprawnie statek przeładować lub rozładować i zmagazynować towary. To **technicy eksploatacji portów i terminali**, którzy zajmują się planowaniem, organizowaniem, wykonaniem prac przeładunkowych oraz prowadzeniem dokumentacji w portach i terminalach. Zawód ten należy do grupy zawodów deficytowych.

Zawód **technika logistyka** jest opisany szczegółowo na stronie 12.

Zawód **technika spedytora** jest opisany szczegółowo na stronie 13.

Technik logistyki

Zadania zawodowe:

- zarządzanie zapasami magazynowymi
- organizowanie prac związanych z gospodarką magazynową
- organizowanie i monitorowanie dystrybucji
- planowanie i organizacja prac związanych z procesem logistycznym w jednostkach gospodarczych i administracyjnych

Jeśli...

- jesteś komunikatywny i dokładny
 - masz zainteresowania ekonomiczne i rachunkowe
 - jesteś uzdolniony w zakresie organizacji i negocjacji, a dodatkowo
 - biegle będziesz posługiwał się przynajmniej jednym językiem obcym
- możesz wybrać zawód technika logistyka.

Warunki pracy: praca przez 8 godzin dziennie, czasem w systemie zmianowym, w pomieszczeniach zamkniętych – w biurze firmy, bazie, magazynach, w pozycji siedzącej lub na stojąco. Podstawowym narzędziem Twojej pracy będzie komputer, faks i telefon.

Kariera edukacyjna

Zawód technik logistyk możesz zdobyć, ucząc się w 4 letnim technikum. W trakcie nauki będziesz zdobywał 3 kwalifikacje składające się na ten zawód: *Organizacja i monitorowanie przepływu zasobów i informacji w procesach produkcji, dystrybucji i magazynowania, Zarządzanie środkami technicznymi podczas realizacji procesów transportowych, Organizacja i monitorowanie przepływu zasobów i informacji w jednostkach organizacyjnych*. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest egzaminem zawodowym. Pozytywny wynik uzyskany z 3 egzaminów umożliwi Ci otrzymanie 3

świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje. Po ukończeniu szkoły otrzymasz także dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Jeśli zdecydujesz się na liceum, to zawód technik logistyk możesz zdobyć, kształcąc się na kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ). Po ukończeniu 3 kursów i zdaniu 3 egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie oraz posiadane wykształcenie średnie uprawniają do otrzymania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik logistyk.

Posiadając maturę, możesz kontynuować naukę na studiach, np. na kierunku logistyka.

Kariera zawodowa

Technicy logistycy najczęściej pracują jako koordynatorzy zaopatrzenia i zbytu, przedstawiciele handlowi, magazynierzy. Mogą pracować także jako specjaliści do spraw sprzedaży i prognozowania popytu, planowania zakupów, handlu elektronicznego, obsługi klientów czy zarządzania centrum dystrybucyjnym, a także jako administratorzy taboru i organizatorzy transportu (towarów i osób).

Perspektywy pracy w zawodzie

Logistyka jest dynamicznie rozwijającą się dziedziną. Rozwój gospodarki, handlu i wszechstronna współpraca międzynarodowa stwarzają zapotrzebowanie na specjalistów zajmujących się zarządzaniem procesami logistycznymi. Analiza ofert pracy wskazuje na rosnące zapotrzebowanie na techników logistyków, specjalistów sprzedaży i obsługi klienta.

Z pierwszej ręki

Pracodawca (firma z branży ceramicznej, produkująca płytki ściennie i podłogowe):

Poszukujemy specjalistów odpowiedzialnych za gospodarowanie zasobami przedsiębiorstwa oraz organizację systemu wysyłki dostaw i zaopatrzenia. Oczekujemy umiejętności organizacji cyklu dostaw oraz zarządzania działami obsługi klienta.

Technik spedytor

Zadania zawodowe

W zakres zadań, które ma do wykonania technik spedytor, wchodzi:

- planowanie i organizowanie prac związanych z przewozem ładunków
- prowadzenie dokumentacji związanej z realizacją zadań transportowo-spedycyjnych
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej rozliczeń z klientami i kontrahentami krajowymi oraz zagranicznymi
- wykonywanie prac związanych z monitorowaniem przebiegu procesu transportowego

Jeśli...

- lubisz pracę urozmaiconą
- masz zdolności organizacyjne
- posiadasz umiejętności negocjacyjne
- łatwo nawiązujesz kontakty z ludźmi
- lubisz samodzielność w pracy, zwłaszcza w zakresie podejmowania decyzji

– możesz wybrać zawód technik spedytor.

Warunki pracy: w zależności od ilości obowiązków zawodowych możesz pracować przez 6-12 godzin. Miejscem pracy spedytora są biura oraz miejsca załadunku, rozładunku lub przeładunku towarów. W niektórych sytuacjach spedytor bierze udział w przewozie. Podstawowymi narzędziami pracy spedytora są komputer, faks oraz telefon.

Kariera edukacyjna

Zawód technik spedytor możesz zdobyć bezpośrednio po gimnazjum, ucząc się w 4-letnim technikum. W trakcie nauki będziesz zdobywał 2 kwalifikacje składające się na ten zawód: *Organizacja i nadzorowanie transportu, Obsługa klientów i kontrahentów*. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym. Pozytywny wynik uzyskany z 2 egzaminów zawodowych umożliwi Ci otrzymanie 2

Z pierwszej ręki

Pracownik (stażysta):

Od pierwszych dni w pracy nie mam problemu z wykonywaniem prac czysto zawodowych. Zakres czynności jest zbliżony z tym, czego uczyłem się w technikum. Odbylem w tej firmie praktyki zawodowe. Szybko nabrałem wprawy w posługiwaniu się językiem angielskim zawodowym. Ciągle stresuje mnie praca pod presją czasu, konieczność szybkiego i samodzielnego podejmowania decyzji oraz negocjowanie z podwykonawcami zleceń transportowych. Na szczęście firma umożliwiła mi szkolenie z technik negocjacyjnych.

świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje. Po ukończeniu szkoły otrzymasz także dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale nie jest to jedyna droga.

Jeśli zdecydujesz się na liceum, to w przyszłości zawód technik spedytor możesz zdobyć, podejmując naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ). Każdy kurs obejmuje jedną kwalifikację, w związku z tym należy ukończyć 2 kursy i zdać 2 egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie. Pozytywny wynik egzaminów oraz posiadane wykształcenie średnie uprawniają do otrzymania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik spedytor.

Posiadając świadectwo dojrzałości, możesz kontynuować naukę na studiach, np. na kierunku logistyka.

Kariera zawodowa

Nabyta wiedza i umiejętności pozwolą znaleźć zatrudnienie w przedsiębiorstwach spedycyjnych i transportowych, np. w agencjach obsługi portów morskich i lotniczych, agencjach celnych, towarzystwach ubezpieczeniowych, przedsiębiorstwach transportu drogowego, kolejowego i lotniczego oraz we wszystkich przedsiębiorstwach spedycyjnych.

Perspektywy pracy w zawodzie

Transport i spedycja należą do rozwijającej się gałęzi gospodarki w naszym kraju. Technicy spedytorzy należą do grupy poszukiwanych pracowników.

Z pierwszej ręki

Szef firmy produkującej wózki dziecięce:

Od kandydatów do pracy w charakterze spedytora oczekujemy bezpośredniej współpracy z przewoźnikami, nadzoru nad realizacją zleceń, dbania o terminowość realizowanych zleceń, prowadzenia ewidencji realizowanych zleceń, kontroli przewozów i rozliczania się z klientami.

Psychozabawa

Czy zawód fryzjera jest dla Ciebie?

Fryzjer	Tak	Nie
1. Czy lubisz wykonywać zabiegi pielęgnacyjne włosów?		
2. Czy lubisz doradzać np. kolegom, koleżankom w doborze fryzur?		
3. Czy jesteś osobą komunikatywną?		
4. Czy lubisz słuchać innych?		
5. Czy jesteś osobą dokładną?		
6. Czy interesujesz się nowinkami związanymi z fryzjerstwem?		
7. Czy masz zdolności manualne?		
8. Czy szanujesz decyzje innych ludzi?		
9. Czy masz wyobraźnię?		
10. Czy chętnie uczysz się nowych rzeczy?		

Obliczanie wyników:

Za każdą odpowiedź TAK otrzymujesz 1 punkt. Podlicz zdobyte punkty i dowiedz się, czy jest to zawód dla Ciebie.

Punktacja 7 – 10

Twoje kompetencje wskazują na to, że jest to zawód, który możesz wziąć pod uwagę w swoich wyborach.

Punktacja 6 – 4

Możesz rozważać ten wybór, ale zastanów się – być może istnieją zawody lepiej dopasowane do Twoich zdolności i predyspozycji.

Punktacja 3 – 0

Porozmawiaj z doradcą zawodowym, może uda Ci się znaleźć zawód idealnie pasujący do Ciebie.

Pamiętaj, to tylko psychozabawa!

Czy znasz zawód kosmetyczki? – quiz

Przeczytaj pytania, a następnie zaznacz odpowiedzi.

- Zawód: technik usług kosmetycznych jest dostępny tylko w technikum?
 - tak
 - nie
- Technik usług kosmetycznych:
 - wykonuje zabiegi upiększające ciało.
 - powinien być życzliwy.
 - powinien śledzić nowości w branży kosmetycznej.
 - nie musi być wytrzymały na długotrwały wysiłek fizyczny.
- Czy jest ważne, by wybierając zawód technika usług kosmetycznych, myśleć o tym, czy lubi się ludzi?
 - tak
 - nie
- Czy absolwent LO może zdobyć zawód technika usług kosmetycznych w szkole policealnej?
 - tak
 - nie

Odpowiedzi: 1. b); 2. a); b) i c); 3. a); 4. a).

Czy wiesz...

kto to był Antoine Cierplikowski? – To Król fryzjerów, fryzjer królów. „Monsieur Antoine” Huberta Demory’ego to pasjonująca historia polskiego stylisty, syna ubogiego szewca, który 100 lat temu podbił Paryż i Hollywood, stając się najśłynniejszym fryzjerem świata. Cesał koronowane głowy, największe gwiazdy: Dietrich, Garbo, Bardot. Wyzwolił kobiety z kape-luszy, tak jak Coco Chanel uwolniła je z gorsetów.

Zawody związane z usługami fryzjersko-kosmetycznymi

Jest to grupa zawodów typowo usługowych, związanych z pomaganiem ludziom w kształtowaniu ich wizerunku zewnętrznego. Ale nie tylko. Wizyta u fryzjera czy kosmetyczki to często sposób na poprawę samopoczucia, odpoczynek, odstresowanie się. Od kilku lat obserwujemy dynamiczny rozwój branży fryzjersko-kosmetycznej i zawodów z nią związanych. Specjaliści z tej branży poznają różne trendy, modę, nowe metody i techniki wykonywania usług. Bardzo często uczestniczą także w szkoleniach związanych z komunikowaniem się z klientami. Jest bardzo ważne, by umieć nawiązać kontakt, wysłuchać i wykonać usługę tak, by klient był zadowolony.

A konkretnie, o jakie zawody chodzi?

Technik usług fryzjerskich świadczy usługi fryzjerskie oraz posiada umiejętność zarządzania zespołem i salonem fryzjerskim. Do usług fryzjerskich należy wykonywanie zabiegów fryzjerskich, takich jak: zabiegi pielęgnacyjne

włosów, strzyżenie włosów, formowanie fryzur i ondulowanie oraz zmiana koloru włosów. Technik usług fryzjerskich projektuje fryzury i wykonuje ich projekty. Stylizuje fryzury z wykorzystaniem technik wizualizacji.

Rozpoczynając swoją pracę, technik usług fryzjerskich przeprowadza rozmowę konsultacyjną z klientem, aby poznać jego oczekiwania i wyznaczyć sobie odpowiednie zadania. Usługa fryzjerska ma więc charakter bezpośredni. Technik usług fryzjerskich dba o czystość i estetykę miejsca pracy, przestrzega w miejscu pracy warunków bezpieczeństwa i higieny. Do usług fryzjerskich należy też coraz częściej sprzedaż preparatów fryzjerskich, a w tym informowanie o walorach polecanych preparatów oraz pomoc klientowi przy wyborze odpowiedniego produktu.

Zawód **fryzjera** jest opisany szczegółowo na stronie 16.

Zawód **technika usług kosmetycznych** opisujemy szczegółowo na stronie 17.

Fryzjer

Zadania zawodowe:

- wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych włosów
- wykonywanie zabiegów fryzjerskich włosów
- strzyżenie włosów
- stylizowanie fryzur

Jeśli...

- posiadasz zdolności manualne
- masz wyobraźnię
- cechuje Cię zmysł estetyczny
- możesz pochwalić się wysoką kulturą osobistą
- posiadasz umiejętności komunikacyjne
- potrafisz radzić sobie z długotrwałym wysiłkiem fizycznym

– pomyśl o zawodzie fryzjera.

Warunki pracy: są to zwykle zakłady fryzjerskie lub gabinety fryzjersko-kosmetyczne. Praca fryzjera ma charakter pracy indywidualnej. Zwykle fryzjer ma kontakt ze środkami chemicznymi, środkami do pielęgnacji włosów. Jest to praca wymagająca nieustannego kontaktu z ludźmi. Zazwyczaj są stałe godziny pracy (przeciętnie 8 godzin). Natomiast czas pracy fryzjera teatralnego i filmowego może być różny, zależnie od terminów prób, przedstawień, zdjęć filmowych i sesji fotograficznych.

Kariera edukacyjna

Zawód fryzjer można zdobyć, wybierając naukę w 3-letniej zasadniczej szkole zawodowej. W trakcie nauki możesz zdobyć kwalifikację składającą się na ten zawód: *Wykonywanie zabiegów fryzjerskich*. Kształcenie w ramach tej kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym. Pozytywny wynik uzyskany z egzaminu umożliwi Ci otrzymanie świadectwa potwierdzającego ww. kwalifikację. Natomiast po ukończeniu szkoły dodatkowo otrzymasz dyplom potwierdzający kwalifikację w zawodzie. Ale to niejedyna droga.

Z pierwszej ręki

Marcin Rudiuk, fryzjer, właściciel salonu Artmasters:
Najważniejszy jest talent, zdolności manualne, których nie można się, niestety, nauczyć. Konieczna jest fantazja i wyobraźnia, bo trzeba widzieć osobę całościowo przed obcięciem włosów, dobraniem nowej fryzury czy nowego koloru. W tym zawodzie nauka nigdy się nie kończy.

Jeśli zdecydujesz się na 3-letnie liceum, to w przyszłości, zawód fryzjer możesz zdobyć, uczęszczając na kwalifikacyjne kursy zawodowe (KKZ) z zakresu kwalifikacji Wykonywanie zabiegów fryzjerskich. Po ukończeniu kursu i zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikację w zawodzie otrzymasz świadectwo potwierdzające nabycie tej kwalifikacji.

Mając zawód fryzjer, możesz zdobyć dodatkowo zawód technik usług fryzjerskich, nabywając 2 nowe kwalifikacje (np. na kwalifikacyjnych kursach zawodowych) oraz potwierdzając je na egzaminach zawodowych. Pozytywny wynik egzaminów oraz posiadane wykształcenie średnie uprawniają do otrzymania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik fryzjer.

Posiadając świadectwo dojrzałości, możesz także kontynuować naukę na studiach.

Kariera zawodowa

Fryzjer może pracować nie tylko w salonach fryzjerskich, ale także w miejscach, gdzie potrzebny jest specjalista od stylizacji włosów, czyli w teatrach, na planie zdjęciowym, w telewizji, w studiach fotograficznych. Współpracując z renomowanymi światowymi firmami, ma się dostęp do szkoleń i treningów w zakresie najnowszych technik fryzjerstwa, które prowadzone są przez najwybitniejszych mistrzów i kreatorów sztuki fryzjerskiej. Pokazy i konkursy są dla fryzjerów naturalną drogą awansu i prestiżu.

Perspektywy pracy w zawodzie

Z zatrudnieniem nie powinno być trudności. Coraz bardziej liczą się profesjonalne, niestandardowe i świadczące wysokiej jakości usługi salony fryzjerskie. Tam podejmują pracę najlepsi absolwenci szkół fryzjerskich. Jeśli w dodatku są samodzielni i potrafią stworzyć coś nowego i atrakcyjnego, będą się cieszyć wyjątkowym powodzeniem wśród klientów. Fryzjerzy mogą również prowadzić własne zakłady fryzjerskie.

Technik usług kosmetycznych

Zadania zawodowe:

- wykonywanie zabiegów kosmetycznych twarzy
- wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych twarzy
- wykonywanie zabiegów upiększających twarz
- wykonywanie zabiegów kosmetycznych ciała, dłoni i stóp
- wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych ciała, dłoni i stóp
- udzielanie porad kosmetycznych

Jeśli...

- interesujesz się kosmetykami,
 - lubisz wykonywać zabiegi z ich użyciem
 - interesują Cię wybrane zagadnienia medycyny
 - masz dobrą pamięć, zdolność koncentracji i wyobraźnię
 - cechuje Cię myślenie twórcze
 - Twoją mocną stroną są: zdolności manualne, zręczność rąk i palców, duża wrażliwość dotykowa, wyostrzone rozróżnianie barw
 - jesteś dokładny i skrupulatny
 - umiejętnie nawiązujesz kontakty z ludźmi
- możesz wybrać zawód technika usług kosmetycznych.

Warunki pracy: są to zwykle gabinety kosmetyczne lub fryzjersko-kosmetyczne, gabinety odnowy biologicznej, SPA, salony piękności. Praca kosmetyczki ma charakter pracy indywidualnej i wiąże się ze stałym kontaktem z ludźmi. Godziny pracy zależą od godzin otwarcia gabinetu. Zwykle ma się kontakt ze środkami kosmetycznymi, chemicznymi zawartymi w kosmetykach. I oczywiście pracuje się w pomieszczeniach z bardzo intensywnym oświetleniem.

Kariera edukacyjna

Zawód technik usług kosmetycznych można zdobyć w 2-letniej szkole policealnej (wymagane jest wcześniej zdobycie wykształcenia średniego). W trakcie nauki będziesz zdobywał dwie kwalifikacje składające się na ten zawód: Wykonywanie zabiegów kosmetycznych

Z pierwszej ręki

Pani Sylwia, prowadzi gabinet kosmetyczny od 3 lat: *Zapotrzebowanie na usługi kosmetyczki jest coraz większe u coraz liczniejszej grupy klientek, a nawet klientów. Zawód kosmetyczki daje szansę współpracy z wieloma nowoczesnymi firmami kosmetycznymi, stwarza szerokie możliwości pracy w gabinetach kosmetycznych, odnowy biologicznej, medycyny estetycznej, salonach urody, SPA, działach kosmetycznych w centrach handlowych, w firmach kosmetycznych jako przedstawiciel handlowy czy też szkoleniowiec.*

twarzy oraz Wykonywanie zabiegów kosmetycznych ciała, dłoni i stóp.

Pozytywny wynik uzyskany z 2 egzaminów umożliwi Ci otrzymanie 2 świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje. Po ukończeniu szkoły otrzymasz także dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale to niejedyny sposób.

Zawód możesz również zdobyć, podejmując naukę na kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ). Każdy kurs obejmuje jedną kwalifikację, w związku z tym należy ukończyć 2 kursy i zdać 2 egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie. Pozytywny wynik egzaminów oraz posiadane wykształcenie średnie uprawniają do otrzymania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik usług kosmetycznych.

Posiadając świadectwo dojrzałości, możesz poszerzyć swoją wiedzę na studiach na kierunku kosmetologia. Ważne jest śledzenie trendów w kosmetyce i kosmetologii.

Kariera zawodowa

Pracę można znaleźć w gabinetach kosmetycznych, gabinetach odnowy biologicznej, firmach kosmetycznych. Można także prowadzić własny gabinet kosmetyczny.

Perspektywy pracy w zawodzie

Wszyscy wykazujemy coraz więcej uwagi i dbałości o wizerunek zewnętrzny, z tego powodu rośnie zapotrzebowanie na specjalistów w tej dziedzinie kosmetyki. Rynek kosmetyczny jest jednym z najdynamiczniej rozwijających się rynków w Polsce i na świecie. Taka sytuacja sprzyja prowadzeniu własnej działalności w zakresie kosmetyki, pielęgnacji zdrowia i urody.

Z pierwszej ręki

Pani Mariola, pracuje w zawodzie kosmetyczki 10 lat: *Praca kosmetyczki nie zawsze jest przyjemna. Wymaga bezpośredniości, łatwości nawiązywania kontaktu z ludźmi, cierpliwości oraz dużej odporności na stres. Istnieją klienci, którzy nawet w przypadku dobrze wykonanej usługi będą niezadowoleni. Ważny jest również wygląd kosmetyczki, który jest wizytówką jej usług.*

Posmakuj zawód!

Tytuł brzmi ciekawie. Ale o co chodzi? Tekst ten ma na celu zachęcić Cię do tego, abyś będąc dopiero, albo już (jak wolisz) w gimnazjum, pomyślał(a) o tym, czy można i w jakiś sposób „poznać praktycznie” / „posmakować” interesujący Cię zawód. Czy są sposoby, które po zastosowaniu zwiększą prawdopodobieństwo, że Twój wybór będzie trafny? No pewnie, że są:

- Rozejrzyj się i poszukaj osób, które wykonują interesujący Cię zawód; porozmawiaj, zapytaj, rozwiejsz swoje wątpliwości.
- Poproś wychowawcę, by zorganizował wycieczkę zawodowca do firmy dla Ciebie ciekawej.
- Sięgnij do filmów o zawodach (patrz: strona 21).
- Pomyśl o wolontariacie w firmie, o której myślisz, a może marzysz.
- Zaproponuj w szkole, by zorganizowano spotkanie z osobami, które wykonują interesujący Cię zawód.

- Zorientuj się, sprawdź, czy w Twojej okolicy szkoły ponadgimnazjalne mają w swojej ofercie tzw. lekcje zawodoznawcze. Korzystaj z tzw. drzwi otwartych w szkołach ponadgimnazjalnych. Zwykle są to prezentacje, pokazy tego, co robi się w danym zawodzie.
- Porozmawiaj ze swoimi nauczycielami, bywa, że wśród nich są przedstawiciele branż, które mogą Cię zainteresować (np. marzysz o byciu informatykiem, porozmawiaj z nauczycielem informatyki w Twojej szkole).
- Bierz udział w konkursach związanych z dziedziną wiedzy, która Cię interesuje (jeśli lubisz uczyć się tego, co w danym zawodzie jest konieczne, to gratulacje!).
- Zwracaj uwagę na to, czego wymaga się od osób chcących wykonywać dany zawód i stawiaj sobie pytanie: „Czy to dla mnie?”

Wywiad z pracownikiem

Pani Patrycja, od pół roku pracuje w Gabinet Kosmetycznym LIBRA w Chojnicach (pomorskie)

– *Dlaczego wybrała Pani ten zawód?*

Od dziecka lubiłam malować paznokcie. Mama nie pozwalała mi chodzić z takimi do szkoły, więc malowałam na weekend, ale były sytuacje, że rano w poniedziałek, jak zabrakło zmywacza, to mama zeskrobywała mi ten lakier. Lubiłam patrzeć na panie z zadbanymi dłońmi i cerą i – interesowało mnie, jak to się robi, żeby były takie zadbane.

– *Co sprawia Pani satysfakcję z wykonywanego zawodu?*

Na pewno robię to, co lubię. Mam satysfakcję z poznawania nowych osób – często ciekawych, miłych. Lubię widzieć efekt swojej pracy, kiedy zniszczone paznokcie po zabiegu są ładne, pomalowane, a klientka zadowolona.

– *Co jest trudne w wykonywaniu tego zawodu?*

Cieężko jest sprostać wymaganiom niektórych klientów lub klientek (mężczyźni też przychodzą, najczęściej z prośbą o pedicure lub wyregulowanie brwi). Trzeba wzbudzić zaufanie klienta, aby klient dobrze się czuł w gabinecie, a to już połowa sukcesu.

– *Jak wygląda Pani dzień pracy?*

Po przyjściu do pracy najpierw sprawdzam grafik – czy ktoś nie odwołał wizyty, a może ktoś się dopisał? Potem podłączam wszystkie potrzebne urządzenia, np. woskownicę, frezarkę, włączam światelka. I wykonuję zabiegi według grafiku. Sprząta się na bieżąco, więc nawet kiedy panie leżą z maseczką, mogę np. uprzątnąć niepotrzebne preparaty. Sprzątanie dokładne robi się każdego dnia na koniec pracy.

– *W jaki sposób znalazła Pani pracę?*

Po skończeniu szkoły otrzymałam staż z urzędu pracy, właśnie w tym gabinecie, i po stażu zostałam.

– *Jaka jest Pani rada dla gimnazjalistów rozważających wybór tego zawodu?*

Jeśli już zdecydują się na ten zawód, to polecam szkołę policealną, a nie studia na kierunku kosmologia. Po pierwsze jestem zadowolona, że w szkole policealnej około 90% to praktyki, jest mniej teorii. Na studiach byłoby zapewne więcej teorii, ale teorię mogę sobie sama doczytać, umiejętności praktyczne są ważniejsze. Po drugie – dla osób z małych miejscowości jest to taniej. Bo na dojazdy nie traci się tyle i po dwóch latach mogę już zarabiać. Gdybym poszła na studia, to zdobycie zawodu trwałoby odpowiednio dłużej – a przecież można studia zrobić zaocznie.

Wywiad z pracodawcą

Dorota Kapłon-Drewczyńska, właścicielka gabinetu gabinetu kosmetycznego w Chojnicach

– Jak długo pracuje Pani w branży?

Okolo 15 lat. I tu rada dla uczniów, aby starali się pokazać z jak najlepszej strony na praktykach zawodowych. Mnie zatrzymała moja szefowa po praktykach. Pracowałam tam 6 lat, potem mąż namówił mnie do prowadzenia własnego gabinetu. Najważniejsza w tej pracy jest satysfakcja klienta i nasze szczęście w związku z tym – a dopiero potem zysk. I druga rada dla gimnazjalistów: talent – to jest 3% powodzenia. 97% – to ciężka praca na wielu frontach i w wielu dziedzinach.

– Czego oczekuje Pani od kandydata do pracy?

Przed wszystkim pracy (śmiech). Poza tym dobrych chęci – resztę można wypracować.

– Czego często brakuje kandydatom do pracy, absolwentom szkół?

Młodzi ludzie mają bardzo często materialistyczne podejście do pracy. Kochani młodzi, pieniądze są ważne, ale najważniejszy jest i będzie drugi człowiek. Pamiętajmy, żeby traktować klienta tak, jak samemu chce się być traktowanym. Z szacunkiem, życzliwością i profesjonalnie.

– Czy łatwo jest znaleźć pracownika w tym zawodzie?

Nie. O dobrego fachowca jest trudno. Trzeba mieć predyspozycje z różnych dziedzin, być cierpliwym. A i zarobki na początku nie są duże. To zniechęca. A i szef bywa różny... Ale początki zwykle nie są łatwe. Młodym ludziom na zakończenie życzę wszystkiego najlepszego. Nie zrażajcie się, to piękny zawód, który stale rozwija się i daje duże możliwości własnego rozwoju.

Posmakuj zawód... konkretnie

Zawody związane z chemią, ceramiką, szkłem i drewnem:

- Festyny, jarmarki są niejednokrotnie okazją do prezentacji wyrobów ze szkła, ceramiki, wikliny – popytaj o pracę ich wykonawców.
- Rozejrzyj się wśród znajomych (może znajdziesz osoby pracujące w zawodach z tego obszaru).
- Skorzystaj z wycieczek, np. do huty szkła, fabryki bombek, ceramiki.
- Jeżeli na zajęciach szkolnych są doświadczenia, eksperymenty, angażuj się w ich przeprowadzanie.

Zawody związane z transportem:

- Podejmuj działania związane z planowaniem i organizowaniem, np. imprez szkolnych czy klasowych.
- Kiedy otrzymasz przesyłkę od kuriera, porozmawiaj o jego pracy, poobserwuj, jakie czynności wykonuje.
- Podróże są sposobnością do poznawania zawodów związanych z transportem (bądź czujnym obserwatorem osób organizujących Twoją wyprawę).
- Poobserwuj swoją mamę w domu (to najlepszy logistyk na świecie). Zaopatruje domowe magazyny, dokonuje zakupów, negocjuje z domownikami wydatki itd.

Zawody związane z usługami fryzjersko-kosmetycznymi:

- Podczas wizyt w gabinetach fryzjerskich i kosmetycznych popytaj o zawody, obserwuj fachowców podczas pracy.

- Jeśli masz możliwość, poćwicz układanie fryzur na domownikach, koleżankach, kolegach.
- Często podczas akcji promocyjnych szkół mających w swoich ofertach zawody fryzjersko-kosmetyczne są organizowane pokazy prac – weź udział, sprawdź się.
- Jeśli masz możliwość, wybierz się na targi, wystawy, pokazy fryzjerskie i kosmetyczne.

Doradca radzi

Cześć, Gimnazjalisto!

Wszyscy pytają: do jakiej szkoły idziesz? Czy już wybrałeś zawód, szkołę? Założę się, że te i inne pytania padają pod Twoim adresem. Wiem, że podejmowanie decyzji w wieku 15–16 lat może „boleć”, może być czymś trudnym. Ale nie niemożliwym... Chyba się zgodzisz?

Co zrobić, by podjąć decyzję optymalną? Usiądź wygodnie i przeczytaj ten tekst. Nie jest zbyt długi, bo zależy mi na tym, aby Cię nie zanudzić!

I. Poznaj siebie

Może to brzmi nieco obco, ale ważne jest, by wiedzieć dużo o sobie, np. o swoich:

Zainteresowaniach

Warto przyjrzeć się swoim zainteresowaniom, ponieważ większość osób zadowolonych z życia, a zwłaszcza z pracy mówi, że sekret ich szczęścia polega przede wszystkim na tym, że płacą im za to, co uwielbiają robić. Może uda Ci się znaleźć to „coś”, co będziesz uwielbiał robić i jeszcze Ci za to zapłacą. Na pewno!

Uzdolnieniach

Zapytasz o przykłady uzdolnień? Z pewnością można do nich zaliczyć: matematyczne, językowe, literackie, interpersonalne, plastyczne, muzyczne, techniczne, sportowe czy organizacyjne. A Ty, jakie masz uzdolnienia?

Z życia wzięte – czyli, o co pytają Twój rówieśnicy

Kuba, klasa III gimnazjum:

W mojej rodzinie dziadek, tata, a także starszy brat naprawiają samochody. Teraz patrzą na mnie i mówią, że ja też powinienem być mechanikiem samochodowym. Ale nie chcę, samochody mnie nie interesują. Chciałbym być informatykiem. Co mam zrobić?

Doradca zawodowy:

Przed wszystkim nie kryj tego, że masz inny pomysł na siebie. Porozmawiaj z rodziną. Mówią tak, bo nie znają Twoich zainteresowań, tego, co planujesz? Im szybciej powiesz im co myślisz, tym lepiej. Porozmawiaj przede wszystkim z rodzicami, opowiedz o tym, co lubisz robić, w jakiej szkole chciałbyś się uczyć. Przygotuj się do tej rozmowy. Chodzi o to, by mieć argumenty. Nie musisz czuć się źle z tym, że chcesz wybrać coś innego, niż sugerują Ci Twoi bliscy. Trzymam kciuki za udaną rozmowę.

Umiejętnościach

Może zastanawiasz się (czasami) nad tym, co umiesz robić? Może ktoś Cię już pytał o to, co potrafisz? Jeśli tak, to przypomnij sobie udzielone wówczas odpowiedzi. Jeśli dojdiesz do wniosku, że nie wiele możesz wymienić, to nic takiego. Pomyśl zatem, jakimi umiejętnościami jesteś zainteresowany, co chciałbyś umieć robić. Powodzenia w poszukiwaniach!

Temperamencie

Z pewnością zaważyłeś, że w tych samych okolicznościach ludzie różnie reagują na to samo zdarzenie. Jedni potrafią długo wykonywać monotonne zajęcie, innych po minucie dopada zniecierpliwienie i zniechęcenie. Są osoby niezwykle łatwo nawiązujące kontakt z innymi, ale są też takie, które wolą samotność i własne towarzystwo. Różnice w reagowaniu związane są właśnie z temperamentem. Do jakiej grupy osób Ty należysz?

Zbadaj swoje predyspozycje zawodowe!

Zbadaj swoje predyspozycje zawodowe! TalentGame, czyli Tajemnice Aeropolis
Pobierz grę z <http://talentgamedownload.pl/>

Cechach charakteru

W przypadku cech charakteru mówimy o mocnych i słabych stronach. Na przykład w stosunku do obowiązków: niektóre osoby są systematyczne, skrupulatne, dokładne i sumienne, podczas gdy inne zachowują się beztrząsowo, „spoko”, „na luziku”. A Ty, jaki jesteś?

Stanie zdrowia

Jeśli jesteś pod opieką jakiejś specjalistycznej poradni, to zapytaj lekarza, czy nie ma przeciwwskazań do wykonywania wybranego przez Ciebie zawodu. To też jest ważne!

II. Poznaj zawody

Jeśli interesuje Cię jakiś konkretny zawód, to zachęcam do tego, by dowiedzieć się o nim jak najwięcej. Dowiedz się na początek, co robi osoba wykonująca dany zawód. Potem dowiedz się jeszcze, jakie są wymagania wobec osób zainteresowanych określonym zawodem, w jakich warunkach wykonuje się pracę, jakie trzeba mieć wykształcenie, jakie są szanse na znalezienie pracy. I to tyle!

III. Poznaj ścieżki kształcenia

Ostatni etap Twojej pracy, to wybranie szkoły, która umożliwi zdobycie wymarzonego zawodu. Jeśli nie zdecydujesz się na wybór zawodu bezpośrednio po gimnazjum albo wybierzesz zawód, który jest dostępny dopiero na studiach czy w szkole policealnej, to z pewnością Twoim wyborem może być liceum ogólnokształcące. Ale jeśli już dziś jesteś przekonany/a, że od razu po gimnazjum chcesz zdobyć zawód, to wybierz szkołę zawodową (technikum lub zasadniczą szkołę zawodową). Nawet jeśli najpierw zdobędziesz zawód, potem zawsze możesz uczyć się dalej, również na studiach. Szkoła zawodowa może być szkołą pozytywnego wyboru!

O placówce
Kontakt
BIP

Wersja tekstowa · Wersja WAI

Strona Główna > Strefa ucznia

wpisz szukaną frazę...

strefa ucznia

Filmy i spoty

Wybór zawodu

Plakaty - ulotki - broszury

Modernizacja Kształcenia Zawodowego

- Podstawy programowe
- Szkolne plany nauczania
- Przykładowe programy nauczania
- Rekomendowane wyposażenie pracowni
- Pytania i odpowiedzi

KAPITAŁ LUDZI Projekty systemowe

KIERUNKI MINISTERSTWO EDUKACJI I NAUK PAŃSTWA

Strefa ucznia

Drodzy Uczniowie!

Witamy Was w Strefie Ucznia, gdzie znajdziecie wiele informacji pozwalających Wam wybrać ścieżkę edukacyjną.

- Po co ta Strefa?

Jak zapewne wiecie, od września 2012 weszła w życie reforma kształcenia zawodowego.

Reforma stanowi dla Was szansę, ale i wyzwanie. Wymusza zmianę myślenia o zawodzie i budowaniu swojej ścieżki edukacyjnej, która od teraz będzie bardziej elastyczna! Co to oznacza? Otóż będziecie mogli budować swoją karierę edukacyjno-zawodową zgodnie z Waszymi zmieniającymi się potrzebami, aspiracjami, możliwościami, sytuacją życiową oraz z oczekiwaniami rynku pracy.

A wszystko po to, abyście w przyszłości mogli wykonywać zawód w poczuciu satysfakcji i spełnienia.

- Co tu znajdę?

W następnych numerach

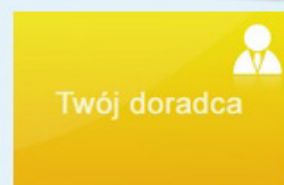
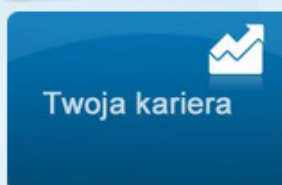
Przed nami omówienie kolejnych obszarów zawodowych. Przedstawimy wiele różnorodnych i poszukiwanych zawodów z rozmaitych branż. Być może któryś z tych zawodów to Twoja przyszła profesja? Aby się o tym przekonać, śledź kolejne wydania naszej e-gazetki.

W każdym numerze:

- charakterystyka całego obszaru i poszczególnych grup zawodów
- porady doradcy zawodowego
- wywiad z profesjonalistą – pracownikiem i pracodawcą
- list od rówieśnika – być może masz podobny problem?
Sprawdź, co odpowie doradca!
- ciekawostki, quizy i psychozabawy

Zajrzyj tu do nas koniecznie! 😊

Witamy na stronie poświęconej tematyce wyborów edukacyjnych i zawodowych.

Kimkolwiek jesteś - na pewno znajdziesz tu coś dla siebie! Z jednym wyjątkiem - to nie jest strona dla ludzi zdających się na los. Spodobamy się tym, którzy cenią świadomy wybór i biorą życie w swe ręce. Jeśli jesteś Uczniem - to naprawdę dobrze, że tu zaglądasz! Podajemy sposoby na **poznanie siebie** i zaplanowanie dopasowanej do siebie edukacji i kariery, opisujemy w **Informatorze** zawody szkolnictwa zawodowego, podpowiadamy **gdzie znaleźć doradców** zawodowych i jak korzystać z ich pomocy.

W zamian prosimy podzielić się z nami swoją opinią - w **Sondzie** i na **Facebooku**. Interesuje nas jak planujesz karierę i jakie napotykasz trudności. By nie zapomnieć do nas zaglądać - zapisz się na **Newsletter**.

Absolwentom wkraczającym na rynek pracy oferujemy porady z zakresu **poszukiwania zatrudnienia** i **autoprezentacji**, linki do stron z ofertami **praktyk i staży**, informacje o **rynku pracy**.

Rodzicom wyjaśniamy w **Poradniku dla Rodzica** jak pomagać dziecku wybrać zawód by mu nie zaszkodzić :). Nie zapominamy o Uczniach i Rodzicach uczniów mających **specjalne potrzeby edukacyjne** - piszemy jak **pokonywać bariery** na ścieżce edukacji zawodowej i zarządzania karierą.

[Czytaj więcej...](#)

Szukaj...

Znajdź nas
na facebook
podyskutuj
na forum

Materiały
dla doradcy

Poradnik
Rodzica

Wyszukiwarka
zawodów

Czy znasz?

Z pierwszej ręki

Technik analityk, pracownik:

Pracuję 25 lat, zaletą tego zawodu jest łatwość otrzymania pracy w wielu miastach. W poprzednim miejscu zamieszkania pracowałem w mleczarni, obecnie badam jakość wody na basenie miejskim, a ponieważ mam uprawnienia instruktora pływania, dorabiam sobie, zastępując czasem nieobecnych kolegów.

Z pierwszej ręki

Stolarz, pracownik tartaku, 35 lat stażu:

Wolę pracę na zewnątrz niż w pomieszczeniach zamkniętych. Zaczynałem jako świeżo upieczony stolarz w charakterze pomocnika w produkcji drzewnej, ale szybko awansowałem na manipulantu surowca drzewnego. Po odpowiednim stażu zdałem egzamin mistrzowski w Cechu i otrzymałem dyplom Mistrza Tartacznika, a w szkole dla dorosłych uzyskałem wykształcenie średnie. Teraz jestem kierownikiem wydziału surowca. Chętnie wyszkoliłbym następcę przed odejściem na emeryturę.

Z pierwszej ręki

Kamil, fryzjer z 3-letnim stażem pracy w zawodzie:

Przychodzą osoby, które mówią o rewolucji, a tak naprawdę chcą podciąć końcówki. Zdarza się, że panie przychodzą tylko po to, żeby poprawić sobie nastrój. Wtedy trzeba umiejętnie rozmawiać, ale przede wszystkim słuchać. Zdarza się i tak, że ktoś przyjdzie po prostu pomilczeć i trzeba to uszanować. Żeby lepiej poznać ludzką psychikę, zdecydowałem się na studia pedagogiczne. To mi bardzo pomaga, bo wiem jak rozmawiać z klientami, lepiej ich rozumiem.

Z pierwszej ręki

Logistyk, pracownik:

Myślę, że zawód logistyka z wąską specjalizacją ma przyszłość. Dlatego wybrałem zaoczne studia na kierunku logistyka, ze specjalizacją informatyka w logistyce na Akademii Morskiej w Szczecinie.

Redakcja: Katarzyna Druczak, Anna Karbowiak

Autor tekstu źródłowego: Halina Nowak, Katarzyna Druczak

Recenzja: Daniel Kukla

Zawody elektryczno-elektroniczne – czy to dla mnie?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Po co Ci ta e-gazetka?

Czym mam zająć się w przyszłości? Jaką mam wybrać szkołę? Który z zawodów jest ciekawy? Czym kierować się, szukając pomysłu na siebie i dla siebie? Itd., itp.

Natłok pytań dotyczących wyboru przyszłej szkoły lub zawodu jest czymś naturalnym. Odpowiedź możesz znaleźć samodzielnie albo przy pomocy tej **e-gazetki**.

Czy już udało Ci się odnaleźć odpowiedź na pytanie, które pojawiło się w tytule? Jeśli tak, to super. A jeśli nie, to możesz liczyć na odpowiedź.

Ta gazetka jest po to, by:

- zachęcić Cię do poszukiwania pomysłów na siebie, na swoją karierę (naprawdę),
- podzielić się z Tobą informacjami o zawodach (nie martw się, nie o wszystkich),
- zaprosić Cię do korzystania z różnych „pomocy” w planowaniu kariery,
- pokazać Ci różne ścieżki dojścia do zawodu. Pamiętaj, że zawód możesz zdobyć nie tylko w technikum czy zasadniczej szkole zawodowej, ale także na kwalifikacyjnych kursach zawodowych. Na kurs może pójść każda osoba dorosła, która ma ukończone gimnazjum. Natomiast dla osób dorosłych, które uczyły się dwa lata w danym zawodzie lub dwa lata w nim pracowały, możliwością zdobycia kwalifikacji zawodowych są eksternistyczne egzaminy zawodowe. Ale o karierze edukacyjnej dalej.

Gazetka jest dla Ciebie. Możesz ją polecić innym! Komu? Kolegom, koleżankom, rodzicom, nauczycielom i tym, o których myślisz, że im się przyda. Możecie mieć przecież jeszcze jeden wspólny temat. **Miłej lektury!**

A co w numerze e-gazetki?

Oczywiście, świetne info w pigułce:

- Informacje o zawodach związanych z:
 - elektryką i energetyką
 - informatyką i telekomunikacją
 - elektroniką i mechatroniką
- Quizy, psychozabawy, ciekawostki
- Wywiady
- Doradca radzi...
- Coś na zakończenie

Polecamy ***Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego***

Dlaczego? Bo możesz:

- mieć dostęp do krótkich opisów 193 zawodów.
- znaleźć odpowiedź na pytanie: Kim mogę być?
- dowiedzieć się, w jakich typach szkół występuje interesujący Cię zawód.
- znaleźć go w prosty sposób w internecie, a dokładnie na www.koweziu.edu.pl.

Zajrzyj, bo warto!

Spis treści

Po co ta e-gazetka?	2
Zawody elektryczno-elektroniczne	4-5
Quiz, psychozabawa, ciekawostki	6
Zawody związane z elektryką i energetyką	7
Zawód: elektryk	8
Zawód: technik elektroenergetyk transportu szynowego	9
Quiz, psychozabawa, ciekawostki	10
Zawody związane z informatyką i telekomunikacją	11
Zawód: teleinformatyk	12
Zawód: technik telekomunikacji	13
Quiz, psychozabawa, ciekawostki	14
Zawody związane z elektroniką i mechatroniką	15
Zawód: monter mechatronik	16
Zawód: technik awionik	17
„Posmakuj zawód” i wywiady	18-19
Doradca radzi...	20-21
Na zakończenie	22
Godne polecenia	23

Czy zawód elektryk to coś dla Ciebie?
Sprawdź na stronie 6.

Co wiesz o wybranych zawodach?
Zajrzyj na strony 7, 11, 15.

Doradca radzi...
Jeśli chcesz wiedzieć, w jakich sprawach, to zajrzyj na strony 20-21.

Zawody elektryczno-elektroniczne

Lektura proponowanych artykułów pozwoli poznać zawody tworzące obszar **E**, **nazwany obszarem elektryczno-elektronicznym**.

Dlaczego tą grupę zawodów oznaczono literą E? Łatwo się domyślić – 4 literki E w trzech wyrazach: obszar **elektryczno-elektroniczny**.

Zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego wskazano obszary kształcenia, do których przypisane są poszczególne zawody. Obszary kształcenia obejmują zawody pogrupowane pod względem wspólnych efektów kształcenia wymaganych do realizacji zadań zawodowych.

Jeśli lubisz matematykę i fizykę lub dopiero zamierzasz się nimi pasjonować – interesują Cię dużo bardziej niż język polski czy biologia, pomyśl o jednym z zawodów z obszaru elektryczno-elektronicznego. W tym obszarze kształcenia poza matematyczno-fizycznymi zainteresowaniami istotne są też zdolności manualne, dokładność i skrupulatność. Obszar ten obejmuje 17 zawodów i aż 27 kwalifikacji, czyli większość zawodów z tego obszaru ma więcej niż jedną kwalifikację. A dokładnie w obszarze jest: 5 zawodów z 1 kwalifikacją, 7 zawodów z 2 kwalifikacjami i 5 zawodów z 3 kwalifikacjami.

Od roku szkolnego 2012/2013 w zawodach szkolnictwa zawodowego wydzielono kwalifikacje, czyli zestawy

wiedzy i umiejętności, po nabyciu których można realizować określone zadania i wykonywać określone czynności. Na każdy zawód składa się co najmniej 1, a najwyżej 3 kwalifikacje – zależnie od tego, jak zróżnicowane są zadania i czynności w tym zawodzie. Każdą z kwalifikacji wyróżnionych w zawodzie trzeba potwierdzić przez zdanie egzaminu zawodowego, po którym otrzymuje się świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie. Aby zdobyć zawód potwierdzony dyplomem, absolwent musi mieć zdane wszystkie egzaminy z kwalifikacji, innymi słowy mieć uzyskane wszystkie kwalifikacje, z których składa się ten zawód i dodatkowo otrzymać świadectwo ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej lub technikum.

W przypadku niektórych zawodów **ta sama kwalifikacja może stanowić „bazę” do zdobycia innych zawodów**. W obszarze elektryczno-elektronicznym kwalifikacja nazwana *Montaż i konserwacja maszyn i urządzeń elektrycznych* jest jedną z kwalifikacji aż w trzech zawodach: elektryk, technik elektryk i elektromechanik.

Zawody z obszaru elektryczno-elektronicznego pogrupowano pod względem wspólnych lub zbliżonych kwalifikacji wymaganych do realizacji zadań zawodowych w obrębie danego zawodu.

I grupa: Zawody elektryczno-energetyczne

Na pewno każdy z Was zgodzi się ze stwierdzeniem, że energia elektryczna jest bardzo potrzebna i użyteczna. Dzięki niej w naszych domach jest jasno i ciepło, działają urządzenia, takie jak lodówka, pralka czy telewizor. Dzięki energii elektrycznej pracują wielkie silniki w fabrykach i małe urządzenia w niedużych firmach.

II grupa: Zawody informatyczno-telekomunikacyjne

Telekomunikacja to transmisja wszelkiego rodzaju informacji na odległość. Transmisja w telekomunikacji może się odbywać za pomocą przewodów, fal radiowych bądź optycznych czy innych środków wykorzystujących energię elektromagnetyczną. Informatyka najogólniej zajmuje się przetwarzaniem informacji, a wszystkim nam kojarzy się z komputerem. Obecnie telekomunikacja w dużym stopniu jest uzależniona od rozwiązań informatycznych.

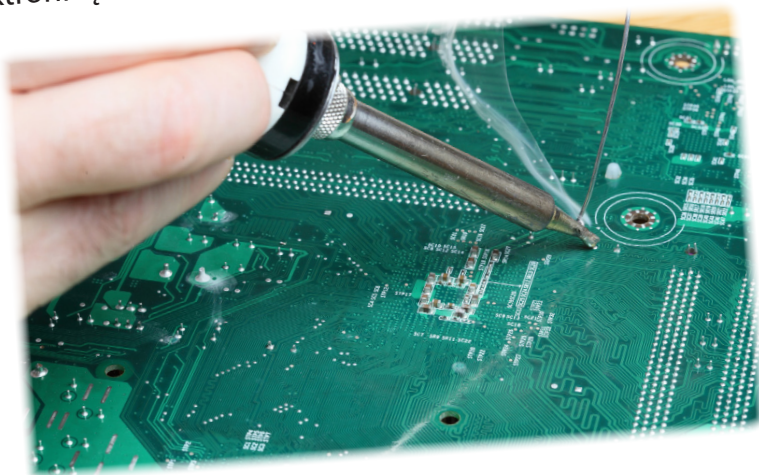
Zawody przyporządkowane do grupy informatyczno-telekomunikacyjnej to: **technik informatyk, technik tyfłoinformatyk, technik teleinformatyk, monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych, technik telekomunikacji.**

III grupa: Zawody elektroniczno-mechatroniczne

W każdym domu i przedsiębiorstwie znajdują się urządzenia nazywane potocznie „elektroniką” typu radio, telewizory, komputery, ale elektronika to również dział nauki i techniki zajmujący się... no właśnie, czym? Ruchem elektronów? Układami scalonymi? Półprzewodnikami? Mikroprocesorami? A jeśli dodamy elektronikę do mechaniki, to otrzymamy mechatronikę, czyli naukę o tym, jak połączyć rozwiązania elektroniczne i mechaniczne w celu osiągnięcia jak najlepszych rozwiązań technicznych.

Zawody przyporządkowane do grupy elektroniczno-mechatronicznej to: **monter-elektronik, monter mechatronik, technik elektronik, technik mechatronik, technik awionik, technik elektroniki i informatyki medycznej.**

Psychozabawa

Czy zawód: elektryk jest dla Ciebie?

Elektryk	Tak	Nie
1. Czy lubisz fizykę?		
2. Czy dokładność to Twoja mocna strona?		
3. Czy lubisz pracować samodzielnie?		
4. Czy jesteś osobą odpowiedzialną?		
5. Czy lubisz wykonywać czynności powtarzające się?		
6. Czy mógłbyś wykonywać pracę w otwartym terenie?		
7. Czy lubisz postępować zgodnie z instrukcją?		
8. Czy lubisz majsterkować?		
9. Czy mógłbyś wykonywać prace na wysokościach?		
10. Czy chciałbyś w swojej pracy mieć do czynienia z maszynami i urządzeniami elektrycznymi?		

Obliczanie wyników

Za każdą odpowiedź TAK otrzymujesz 1 punkt. Podlicz zdobyte punkty i dowiedz się, czy jest to zawód dla Ciebie.

Punktacja 7-10

Twoje predyspozycje wskazują na to, że jest to zawód, który możesz wziąć pod uwagę w swoich wyborach.

Punktacja 6-4

Możesz rozważać ten wybór, ale zastanów się – być może istnieją zawody lepiej dopasowane do Twoich zdolności i predyspozycji.

Punktacja 3-0

Popracuj nad swoimi umiejętnościami lub porozmawiaj z doradcą zawodowym o tym, w którym zawodzie czułbyś się najlepiej.

Pamiętaj, to tylko psychozabawa!

Zawody elektryczno-energetyczne

– Quiz

Odpowiedz na pytania.

1. Czy elektromechanik może prowadzić własną firmę?
2. Czy odpowiedzialność za ludzi jest ważna w pracy elektryka?
3. Czy może się zdarzyć, że elektryk będzie musiał pracować w niedzielę, święta?
4. Czy technik automatyzacji sterowania ruchu kolejowego pracuje głównie w pomieszczeniach zamkniętych?
5. Czy technik elektroenergetyk transportu szynowego powinien w swojej pracy przestrzegać procedur?
6. Czy w zawodzie technika energetyka wskazana jest umiejętność obsługi komputera?
7. Czy wśród zawodów z obszaru elektryczno-energetycznego są takie, które zdobywa się w zasadniczej szkole zawodowej?

Odpowiedzi: 1 – tak; 2 – tak; 3 – tak; 4 – nie; 5 – tak; 6 – tak; 7 – tak.

Czy wiesz, że...

Jeden raz w roku – 6 stycznia, czyli w święto Trzech Króli, w Muzeum Energetyki w Łaziskach Górnych (woj. śląskie) zapalana jest żarówka z czasów Edisona. Muzeum to jest też miejscem, gdzie możesz „zobaczyć” prąd.

Początek trakcji elektrycznej w Polsce to rok 1936.

Elektrownia o największej mocy w Polsce jest zasilana węglem brunatnym i jest to Elektrownia Bełchatów (woj. łódzkie).

Ptaka siedzącego na linii wysokiego napięcia nie zostanie porażony przez prąd dlatego, że nie ma kontaktu z ziemią. Jeśli zamknie obwód (dotknie skrzydłem czy dziobem słupa lub innego drutu) zostanie porażony.

Zawody elektryczno-energetyczne

Jak wyglądałoby nasze życie bez prądu? Bez energii elektrycznej? Jesteś sobie w stanie to wyobrazić? Brak prądu oznacza ogromne utrudnienia w produkcji, usługach, handlu czy komunikacji – słowem – koniec naszego współczesnego cywilizowanego świata. Chcesz wiedzieć, jak działają różnego rodzaju urządzenia i systemy – pomysł o zawodzie z grupy elektryczno-energetycznej.

Elektryk – zawód został opisany szczegółowo na stronie 8.

Technik elektryk – przygotowany jest do projektowania i wykonywania napraw instalacji elektrycznej oraz maszyn i urządzeń zasilanych prądem elektrycznym. Może on znaleźć zatrudnienie m.in. w elektrowniach, zakładach energetycznych, kopalniach, hutach, na kolei, w firmach naprawiających sprzęt elektryczny, biurach projektowych jako projektant okablowania strukturalnego, systemów zasilania awaryjnego, firmach projektujących i montujących instalacje alarmowe. Może także prowadzić własną działalność gospodarczą. Zawód ten, o trzech kwalifikacjach, można zdobyć w technikum lub na kwalifikacyjnych kursach zawodowych.

Elektromechanik – to zawód jednokwalifikacyjny, można go zdobyć w zasadniczej szkole zawodowej lub na kwalifikacyjnych kursach zawodowych. Dominującymi czynnościami w zawodzie są prace montażowe i remontowe, a w tym wytwarzanie, konserwacja oraz naprawa maszyn i urządzeń elektrycznych. Elektromechanicy zawodu znajdują zatrudnienie w przedsiębiorstwach przemysłowych, usługowo-naprawczych, zajmujących się wytwarzaniem i eksploatacją maszyn i urządzeń elektrycznych.

Technik energetyk – zawód o dwóch kwalifikacjach, można go zdobyć w technikum lub na kwalifikacyjnych kursach zawodowych. Technik energetyk może być zatrudniony w elektrowniach, elektrociepłowniach i ciepłowniach, w przedsiębiorstwach produkujących energię elektryczną oraz ciepłą.

Technik energetyk jest odpowiedzialny za bezawaryjną, ciągłą dostawę energii elektrycznej.

Technik elektroenergetyk transportu szynowego – jest opisany szczegółowo na stronie 9.

Technik automatyk sterowania ruchem kolejowym – zawód o jednej kwalifikacji, można go zdobyć w technikum lub na kwalifikacyjnych kursach zawodowych. Jest niezbędny do zapewnienia bezpieczeństwa ruchu na szlakach i stacjach kolejowych. Technik automatyk sterowania ruchem kolejowym pracuje w przedsiębiorstwach: zarządzających infrastrukturą kolejową, związanych z budową, remontami i utrzymaniem urządzeń sterowania ruchem kolejowym, produkujących urządzenia sterowania ruchem kolejowym, w biurach projektów urządzeń sterowania ruchem kolejowym.

Elektryk

Zadania zawodowe, czyli co robi elektryk

- Montuje, uruchamia maszyny i urządzenia elektryczne na podstawie dokumentacji technicznej.
- Wykonuje i uruchamia instalacje elektryczne na podstawie dokumentacji technicznej.
- Ocenia stan techniczny maszyn, urządzeń i instalacji elektrycznych po montażu na podstawie pomiarów.
- Montuje układy sterowania, regulacji i zabezpieczeń maszyn i urządzeń elektrycznych na podstawie dokumentacji technicznej.

Jeśli jesteś...

- odporny na przebywanie i pracę w zmiennych warunkach pogodowych
 - cieszysz się dobrym zdrowiem i nie masz problemów ze wzrokiem
 - masz wyobraźnię przestrzenną
 - jesteś spostrzegawczy i dokładny
 - masz podzielną uwagę i zdolność koncentracji
- możesz pomyśleć o zawodzie: elektryk.

Warunki pracy: elektryk pracuje 8 godzin, w stałych godzinach pracy lub w systemie zmianowym w dzień lub w nocy. Zdarza się również, że musi pracować w dni wolne (soboty, niedziele i święta). Jeśli zdecydujesz się na zawód elektryka, będziesz pracować w zmiennych warunkach atmosferycznych, zarówno w otwartej przestrzeni, jak i w pomieszczeniach zamkniętych, być może też na wysokości. W pracy możesz być narażony na porażenie prądem elektrycznym.

Kariera edukacyjna

Zawód elektryk możesz zdobyć bezpośrednio po gimnazjum, ucząc się w 3-letniej zasadniczej szkole zawodowej. W trakcie nauki w tej szkole będziesz zdobywał dwie kwalifikacje składające się na ten zawód: *Montaż i konserwacja maszyn i urządzeń elektrycznych* oraz *Montaż i konserwacja instalacji elektrycznych*. Kształcenie w ramach tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, a. uzyskany pozytywny wynik

Z pierwszej ręki

Janusz, 3 lata stażu:

Mówi się „elektryka prąd nie tyka”, ale elektryk jak saper, czasem myli się tylko raz. W tym zawodzie ryzyko porażenia przez prąd traktuje się bardzo serio.

umożliwi Ci otrzymanie 2 świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje. Po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale to niejedyna droga.

Jeśli zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zdobyć zawód elektryk, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 2 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz dwa świadectwa zakresu kwalifikacji. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Mając zawód elektryk, możesz zdobyć dodatkowo zawód technik elektryk, nabywając nową kwalifikację *Eksploatacja maszyn, urządzeń i instalacji elektrycznych* (np. na kwalifikacyjnych kursach zawodowych) oraz potwierdzając ją na egzaminie zawodowym. Zdobycie dyplomu technika wiąże się jednak z koniecznością posiadania/uzyskania wykształcenia średniego (np. w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych).

Kariera zawodowa

Praca czeka wszędzie tam, gdzie jest prąd. W elektrowniach, kopalniach, hutach, na kolei, w firmach naprawiających sprzęt elektryczny, w firmach handlowych zajmujących się sprzedażą osprzętu elektrycznego lub w firmach projektujących i montujących instalacje alarmowe. Można też prowadzić własną działalność gospodarczą (np. naprawa sprzętu gospodarstwa domowego, usługi elektroinstalacyjne).

Perspektywy pracy w zawodzie

Elektryk jest zawodem atrakcyjnym i poszukiwanym na rynku pracy. W Polsce i na świecie urządzeń elektrycznych wciąż przybywa i nie zapowiada się na to, by prąd przestał być ludziom potrzebny zarówno w życiu codziennym, jak i w pracy zawodowej.

Z pierwszej ręki

Adam, 10 lat stażu:

Utrata zdrowia, życia ludzkiego, pożar – takie mogą być konsekwencje błędu popełnionego przez elektryka. Należy zawsze o tym pamiętać i do zadań zawodowych podchodzić ze spokojem i rozwagą.

Technik elektroenergetyk transportu szynowego

Zadania zawodowe

Co robi w swojej pracy elektroenergetyk transportu szynowego?

- Montuje i eksploatuje sieci zasilające, doprowadzające energię do urządzeń trakcyjnych.
- Montuje i obsługuje sieci trakcyjne oraz pomocnicze urządzenia trakcyjne.
- Wykonuje naprawy i przeglądy środków transportu szynowego.
- Prowadzi dokumentację eksploatacyjną i techniczną sieci trakcyjnych i środków transportu szynowego.

Jeśli...

- nie zniechęca Cię praca w zmiennych warunkach pogodowych
- cieszysz się dobrym wzrokiem i słuchem
- masz zainteresowania techniczne, a w szczególności interesujesz się transportem kolejowym
- jesteś zdyscyplinowany, odpowiedzialny i samodzielnny
- cechuje Cię podzielność uwagi i dokładność
- masz zdolności manualne

– możesz pomyśleć o zawodzie technik elektroenergetyk transportu szynowego.

Warunki pracy: możesz pracować 8 godzin, w systemie zmianowym. Czas pracy może zostać wydłużony w przypadku wystąpienia awarii. Będziesz pracować na wolnym powietrzu lub w pomieszczeniach zamkniętych – rozdzielniach, pomieszczeniach aparatury kontrolno-pomiarowej i przekątnikowej.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć w 4-letnim technikum. W technikum będziesz zdobywał dwie kwalifikacje składające się na ten zawód: Montaż i eksploatacja sieci zasilających oraz trakcji elektrycznej oraz Montaż i eksploatacja środków transportu szynowego. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie

dwóch świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale to niejedyna droga.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc uzyskać zawód technik elektroenergetyk transportu szynowego, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 2 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz 2 świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Z pierwszej ręki

Pan Robert, staż pracy 5 lat:

Moja praca daje mi dużo satysfakcji. Kiedy byłem mały, bardzo lubiłem jeździć tramwajem. Cieszę się, że w tej branży tak dużo się zmienia, a ja mam w tym swój udział.

Posiadając świadectwo dojrzałości, możesz kontynuować naukę na studiach.

Kariera zawodowa

Można pracować w zakładach taboru kolejowego, w zakładach naprawczych taboru kolejowego, zajezdniach tramwajowych, trolejbusowych i metra, przedsiębiorstwach produkujących tabor szynowy oraz w placówkach związanych z elektroenergetyką i taborem szynowym. Można także zostać zatrudnionym jako maszynista elektrycznych pojazdów trakcyjnych po spełnieniu dodatkowych warunków kwalifikacyjnych i zdrowotnych, a także jako dyspozytor pracy drużyn trakcyjnych oraz brygad utrzymania sieci i podstacji trakcyjnych.

Perspektywy pracy w zawodzie

Jest to zawód niezbędny do wykonywania sieci zasilających oraz trakcji elektrycznych dla potrzeb transportu szynowego, a także do wykonywania zadań związanych z utrzymaniem i eksploatacją środków transportu szynowego, tj. pociągów, tramwajów oraz pojazdów metra.

Z pierwszej ręki

Pan Krzysztof, 12-letni staż pracy:

Diagnostuję uszkodzenia maszyn taboru kolejowego oraz urządzeń zasilania, podejmuję też decyzje o zakresie napraw. Lubię swoją pracę, pociągi były moją pasją od zawsze.

Psychozabawa

Czy zawód: technik informatyk jest dla Ciebie?

Technik informatyk	Tak	Nie
1. Czy lubisz pracę z komputerem?		
2. Czy dokładność to Twoja mocna strona?		
3. Czy radzisz sobie z presją czasu?		
4. Czy chciałbyś w przyszłości wykonywać naprawy komputerów?		
5. Czy lubisz czytać o nowościach dotyczących informatyki?		
6. Czy znasz dobrze jeden język obcy?		
7. Czy lubisz postępować zgodnie z instrukcją?		
8. Czy charakteryzuje Cię wytrwałość w poszukiwaniu rozwiązań problemów?		
9. Czy lubisz wykonywać czynności powtarzające się?		
10. Czy chciałbyś uczęszczać na koło informatyczne?		

Obliczanie wyników

Za każdą odpowiedź TAK otrzymujesz 1 punkt. Podlicz zdobyte punkty i dowiedz się, czy jest to zawód dla Ciebie.

Punktacja 7-10

Twoje kompetencje wskazują, że jest to zawód, który możesz wziąć pod uwagę w swoich wyborach.

Punktacja 6-4

Możesz rozważać ten wybór, ale zastanów się – być może istnieją zawody lepiej dopasowane do Twoich zdolności i predyspozycji.

Punktacja 3-0

Porozmawiaj z doradcą zawodowym o tym, w którym zawodzie czułbyś/czułabyś się najlepiej.

Pamiętaj, to tylko psychozabawa!

Zawody elektryczno-energetyczne

– Quiz

Odpowiedz na pytania.

1. Czy napęd CD, DVD należy do elementów zewnętrznych budo-
wy komputera?
2. Czy procesor jest elementem składowym komputera?
3. Jak nazywa się część komputera, na której umieszczane są i pod-
łączane wszelkie elementy potrzebne do pracy komputera?
4. Czy skaner należy do tzw. urządzeń wejściowych?
5. Czy obecnie są dostępne urządzenia wielofunkcyjne, które łączą
funkcje drukarki, skanera i kopiarki?
6. Jak nazywa się system, w którym komputer zapisuje wszelkie
informacje?
7. Do kart rozszerzeń zaliczamy:

Odpowiedzi: 1 – tak; 2 – Tak; 3 – procesor; 4 – tak; 5 – tak; 6 – Bl-
narny; 7 – karta dźwiękowa, graficzna, sieciowa, telewizyjna.

Czy wiesz, że...

Mysz komputerowa ma już 50 lat. Pierwsze modele miały kształt prostopadłościanu z dwoma przyciskami. Myszy ergonomiczne, dopasowane kształtem do dłoni zaczęto projektować dopiero po pewnym czasie.

Pierwszy elektroniczny komputer ENIAC – skonstruowany przez Johna Prespera Eckerta i Johna Williama Mauchly'ego (w latach 1943–1946) – zbudowany był z 500 tysięcy elementów i ważył 30 ton.

Przeglądarka internetowa Internet Explorer została po raz pierwszy zaprezentowana w 1995 roku.

W roku 2004 powstał serwis Facebook, a w 2005 roku serwis Youtube.

Pierwszą rozmowę przez telefon komórkowy przeprowadzono 40 lat temu (w 1973 r.).

Zawody informatyczno-telekomunikacyjne

Żyjemy w społeczeństwie informacyjnym. Szybkie, sprawne pozyskiwanie, przetwarzanie i przekazywanie informacji jest niezbędne we współczesnym świecie. Kiedyś rozmowę telefoniczną należało zamówić. Jeśli poszukiwano informacji, należało skorzystać z encyklopedii, książek, zbiorów bibliotecznych. Dziś wszystko dzieje się znacznie szybciej. Informacje bez trudu w jednej chwili są przekazywane między kontynentami, można je znaleźć w krótkim czasie, korzystając chociażby z internetu. Jeśli interesujesz się informatyką i komunikacją siecią, lubisz pracę przy komputerze, na pewno przeczytaj następne strony e-gazetki 😊.

Zawody z tej grupy to:

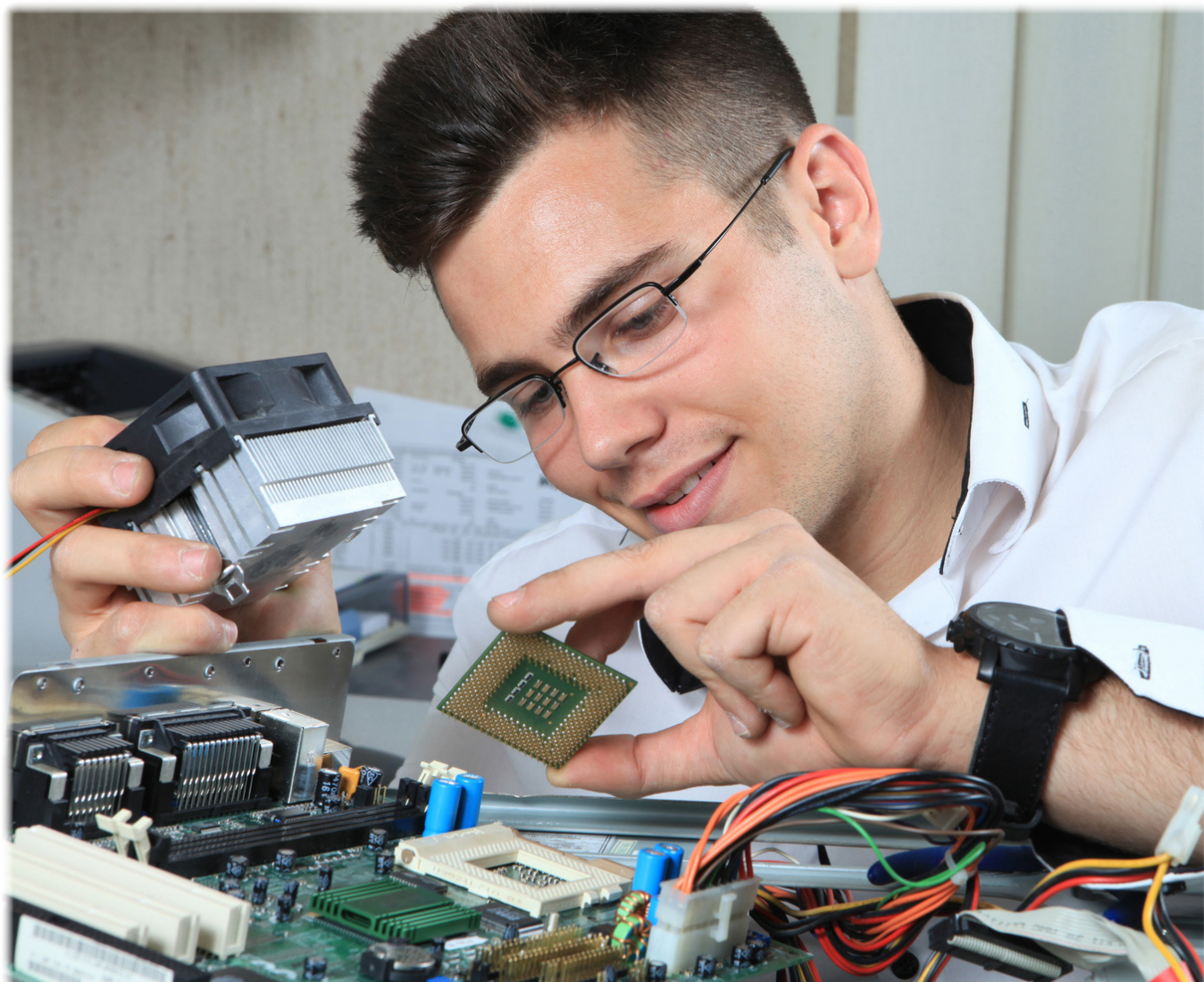
Technik informatyk – to zawód o 3 kwalifikacjach. Można się kształcić w tym zawodzie w technikum, szkole policealnej lub na kwalifikacyjnych kursach zawodowych. Specjalista w tym zawodzie zajmuje się: montażem oraz eksploatacją komputera i urządzeń peryferyjnych; projektowaniem i wykonywaniem lokalnych sieci komputerowych oraz administrowaniem tymi sieciami; projektowaniem baz danych i administrowaniem nimi; tworzeniem stron WWW i aplikacji internetowych.

Technik tyfloinformatyk – to zawód o jednej kwalifikacji. Zdobędziesz go w technikum, szkole policealnej lub na kwalifikacyjnych kursach zawodowych (kształcenie wyłącznie dla osób niewidomych i słabo widzących). Specjalista, który ma wiedzę na temat aktualnego poziomu rozwoju technologii, potrafi dobrać sprzęt i oprogramowanie wspomagające do rodzaju i stopnia dysfunkcji wzroku użytkownika komputera i nauczyć efektywnego ich używania.

Technik teleinformatyk – jest opisany szczegółowo na stronie 12.

Monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych – to zawód o 2 kwalifikacjach. Można go zdobyć w zasadniczej szkole zawodowej lub na kwalifikacyjnych kursach zawodowych. Monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych zajmuje się montażem, konfiguracją oraz utrzymaniem sieci i urządzeń telekomunikacyjnych. Może świadczyć usługi z zakresu montażu urządzeń i łączy telekomunikacyjnych czy produkcji elementów linii i urządzeń telekomunikacyjnych. Monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych należy do grupy poszukiwanych pracowników.

Technik telekomunikacji – jest opisany szczegółowo na stronie 13.

Technik teleinformatyk

Zadania zawodowe:

- uruchamianie i utrzymywanie terminali i przyłączy abonenckich
- projektowanie i wykonywanie lokalnych sieci komputerowych
- montowanie i eksploataowanie systemów transmisyjnych
- administrowanie sieciami teleinformatycznymi

Jeśli...

- jesteś zdyscyplinowany, odpowiedzialny i spostrzegawczy
- masz dobry wzrok
- cechuje Cię zdolność koncentracji i podzielność uwagi
- masz wyobraźnię techniczną i konstrukcyjną
- dobrze sobie radzisz ze stresem i nie ulegasz łatwo frustracji

– ten zawód może być dla Ciebie.

Warunki pracy: swoją pracę będziesz wykonywać przez 8 godzin dziennie, a w szczególnych przypadkach w godzinach ponadwymiarowych. Będziesz pracować w pomieszczeniach zamkniętych, gdzie są zainstalowane urządzenia teleinformatyczne i czasami na powietrzu. Będziesz pracować w pozycji stojącej, pochylonej lub siedzącej.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć w 4-letnim technikum. W technikum będziesz zdobywał 3 kwalifikacje składające się na ten zawód: *Uruchamianie oraz utrzymanie terminali i przyłączy abonenckich, Projektowanie lokalnych sieci komputerowych i administrowanie sieciami oraz Montaż i eksploatacja sieci rozległych*. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie dwóch świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale to niejedyna droga.

Z pierwszej ręki

Piotr, 8 lat stażu pracy:

To bardzo wymagający zawód, oczywiście trzeba świetnie znać problematykę, ale liczy się też kreatywność i taka techniczna intuicja.

Z pierwszej ręki

Krzysztof, początkujący w zawodzie:

Pracuję w firmie świadczącej usługi teleinformatyczne i kontynuuję naukę na studiach. Wiem, że dobrze wybrałem – robię to, co lubię i zarabiam pieniądze.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zdobyć zawód technik teleinformatyk, możesz podjąć naukę w 2-letniej szkole policealnej lub na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 3 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz 3 świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Posiadając świadectwo dojrzałości, możesz kontynuować naukę na studiach.

Kariera zawodowa

Osoba posiadająca kwalifikacje w tym zawodzie może pracować w przedsiębiorstwach i organizacjach eksploatujących systemy teleinformatyczne (montowanie, konfigurowanie i zabezpieczanie systemów komputerowych); firmach świadczących usługi teleinformatyczne (projektowanie, budowa i eksploatacja systemów i sieci teleinformatycznych w ujęciu logicznym i elektrycznym); firmach świadczących usługi informatyczne (administrowanie sieciami lokalnymi, wdrażanie nowych rozwiązań i technologii).

Perspektywy pracy w zawodzie

Teleinformatyka skupia w sobie zagadnienia telekomunikacji i informatyki. Znajomość zagadnień telekomunikacyjnych oraz posiadanie kompetencji informatycznych pozwala być elastycznym na rynku pracy oraz łatwo stawiać czoła wyzwaniom w związku z ciągłym rozwojem szeroko rozumianej cyfryzacji. Najwięcej ofert pracy w branży teleinformatycznej skierowanych jest do: serwisantów sprzętu komputerowego, sprzedawców rozwiązań teleinformatycznych i telekomunikacyjnych, architektów systemów teleinformatycznych, administratorów sieci i systemów teleinformatycznych.

Technik telekomunikacji

Zadania zawodowe

Co robi technik telekomunikacji?

- Uruchamia, konfiguruje urządzenia sieci telekomunikacyjnych oraz urządzenia sieci transmisyjnych.
- Uruchamia i utrzymuje linie i urządzenia transmisji cyfrowej.
- Testuje urządzenia sieci telekomunikacyjnych oraz urządzenia sieci transmisyjnych.
- Monitoruje pracę urządzeń oraz natężenia ruchu w sieciach transmisji cyfrowej.

Jeśli...

- jesteś zorganizowany, dokładny, spostrzegawczy
 - masz zdolność koncentracji uwagi i logicznego myślenia
 - masz dobrą koordynację wzrokowo-ruchową
- pomyśl o zawodzie: technik telekomunikacji.

Warunki pracy: będziesz pracować w cyklu zmianowym, od 8 do 12 godzin, w dzień i w nocy oraz dni świąteczne. Miejscem pracy są zazwyczaj klimatyzowane pomieszczenia techniczne, gdzie znajdują się urządzenia telekomunikacyjne.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć w 4-letnim technikum. W technikum będziesz zdobywał trzy kwalifikacje składające się na ten zawód: *Montaż, konfiguracja i utrzymanie urządzeń sieci telekomunikacyjnych, Uruchamianie oraz utrzymanie linii i urządzeń transmisji cyfrowej oraz Montaż, uruchamianie i utrzymanie sieci transmisyjnych*. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie dwóch świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale to niejedyna droga.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc uzyskać zawód

Z pierwszej ręki

Zygmunt, 15-letni staż pracy:

Pracuję w dużej firmie telekomunikacyjnej. To stabilna praca, lecz wymagająca stałego doszkalania się i zdobywania nowych umiejętności, wymaga także wiedzy dotyczącej nowości pojawiających się na rynku.

Z pierwszej ręki

Janek, początkujący w zawodzie, stażysta:

Praca nie jest ciężka, ale wymaga skupienia.

Pracuję tu krótko – niecały rok – wciąż jeszcze się uczę.

technik telekomunikacji, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 3 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz dwa świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Posiadając świadectwo dojrzałości (tzw. maturę), możesz kontynuować naukę na studiach.

Kariera zawodowa

Pracę można znaleźć w zakładach telekomunikacyjnych, firmach wykonujących montaż sieci telekomunikacyjnych, zakładach wytwórczych sprzętu i urządzeń dla telekomunikacji, instytucjach i zakładach posiadających własne sieci oraz systemy łączności, zakładach handlu i napraw sprzętu telekomunikacyjnego.

Perspektywy pracy w zawodzie

Technik telekomunikacji należy do grupy poszukiwanych pracowników. Może znaleźć zatrudnienie w wielu obszarach, takich jak: świadczenie usług z zakresu montażu, uruchamiania, konfigurowania i utrzymania urządzeń sieci telekomunikacyjnych, transmisji danych i inżynierii ruchu w sieciach cyfrowych oraz produkcji elementów linii i urządzeń telekomunikacyjnych. Szereg ofert pracy skierowanych jest do: serwisantów sprzętu telekomunikacyjnego, testerów okablowania sieciowego, instalatorów sieci telekomunikacyjnych oraz sprzedawców rozwiązań teleinformatycznych i telekomunikacyjnych, architektów systemów telekomunikacyjnych.

Psychozabawa

Czy zawód: technik mechatronik jest dla Ciebie?

Technik mechatronik	Tak	Nie
1. Czy lubisz przedmioty ścisłe?		
2. Czy dokładność to Twoja mocna strona?		
3. Czy lubisz pracować z komputerem?		
4. Czy jesteś osobą pomysłową?		
5. Czy chciałbyś pracować z nowoczesnymi maszynami i urządzeniami?		
6. Czy znasz dobrze jeden język obcy?		
7. Czy lubisz postępować zgodnie z instrukcją?		
8. Czy praca polegająca na konstruowaniu, wymyślaniu czegoś nowego jest interesująca?		
9. Czy interesuje Cię technika?		
10. Czy poza programem szkolnym poszerzasz swoją wiedzę z fizyki?		

Obliczanie wyników:

Za każdą odpowiedź TAK otrzymujesz 1 punkt. Podlicz zdobyte punkty i dowiedz się, czy jest to zawód dla Ciebie.

Punktacja 7-10

Twoje predyspozycje wskazują, że jest to zawód, który możesz wziąć pod uwagę w swoich wyborach.

Punktacja 6-4

Możesz rozważać ten wybór, ale zastanów się – być może istnieją zawody lepiej dopasowane do Twoich zdolności i predyspozycji.

Punktacja 3-0

Popracuj nad swoimi umiejętnościami lub porozmawiaj z doradcą, w którym zawodzie czułbyś się najlepiej.

Pamiętaj, to tylko psychozabawa!

Zawody elektryczno-energetyczne

– Quiz

Odpowiedz na pytania.

1. Czy monter mechatronik powinien być spostrzegawczy?
2. Czy w pracy technika elektronika są przydatne uzdolnienia matematyczne?
3. Który z zawodów elektryczno-mechatronicznych jest związany z obsługą statków powietrznych?
4. Czy monter mechatronik może zostać technikiem mechatronikiem?
5. Czy absolwent LO może uczestniczyć w kwalifikacyjnych kursach zawodowych?
6. Czy w każdym zawodzie w zasadniczej szkole zawodowej nauka trwa 3 lata?
7. Czy technik elektryk powinien mieć gotowość do pracy w złych warunkach atmosferycznych?

Odpowiedzi: 1 – tak; 2 – tak; 3 – technik awioniki; 4 – tak (kończąc kursy kwalifikacyjne i zdobywając wykształcenie średnie); 5 – tak; 6 – tak; 7 – tak.

Czy wiesz, że...

Pierwszą lodówkę z zamrażarką wynaleziono w 1939 roku. W Polsce pierwszą lodówkę wyprodukowano we Wrocławiu w 1956 i nosiła ona nazwę „Mewa”.

Urządzenie mechatroniczne ma budowę modułową, a jego głównym i ostatecznym zadaniem jest wykonanie czynności mechanicznej.

Na podstawie obserwacji ptaków Leonardo da Vinci zaprojektował pierwszą lotnię.

Pierwszą podróż samolotem odbyli w 1903 roku bracia Wilbur i Orville Wright.

Zawody elektryczno-mechatroniczne

Rozejrzyj się wokół siebie. Widzisz, jak wiele skomplikowanych urządzeń jest w Twoim bezpośrednim otoczeniu? Ile z nich pomaga Ci w pracach dnia codziennego, służy rozrywce, skraca czas, który musisz poświęcić na wykonanie pewnych żmudnych czynności. Spójrz, pralki, lodówki, telewizory, komputery, domofony, samochody, samoloty i cała masa innych urządzeń, bez których nie wyobrażamy sobie życia. To nasza codzienność. Elektronika i mechatronika znajdują zastosowanie między innymi: w układach sterowania pojazdami, w urządzeniach automatyki, w obrabiarkach sterowanych numerycznie, w aparaturze medycznej, w robotach przemysłowych, w sprzęcie gospodarstwa domowego oraz w nowoczesnych zabawkach. Zaawansowanych urządzeń z każdym rokiem będzie więcej. Jeśli zatem interesują Cię możliwości i kierunki ich rozwoju, łączenie informacji z różnych dziedzin techniki, pomyśl o zawodzie należącym do grupy elektryczno-mechatronicznej.

Zawody z tej grupy to:

Monter-elektronik – wykonuje prace związane z montażem elektrycznym i mechanicznym układów i urządzeń elektronicznych oraz wykonywaniem instalacji urządzeń elektronicznych i ich konserwacją. Zawód zdobywa się w zasadniczej szkole zawodowej. Składa się z dwóch kwalifikacji. Monter-elektronik może podnieść swoje kwalifikacje i zdobyć tytuł technika elektronika (kończąc kwalifikacyjne kursy zawodowe i zdobywając wykształcenie średnie).

Monter mechatronik – zawód opisujemy szczegółowo na stronie 15.

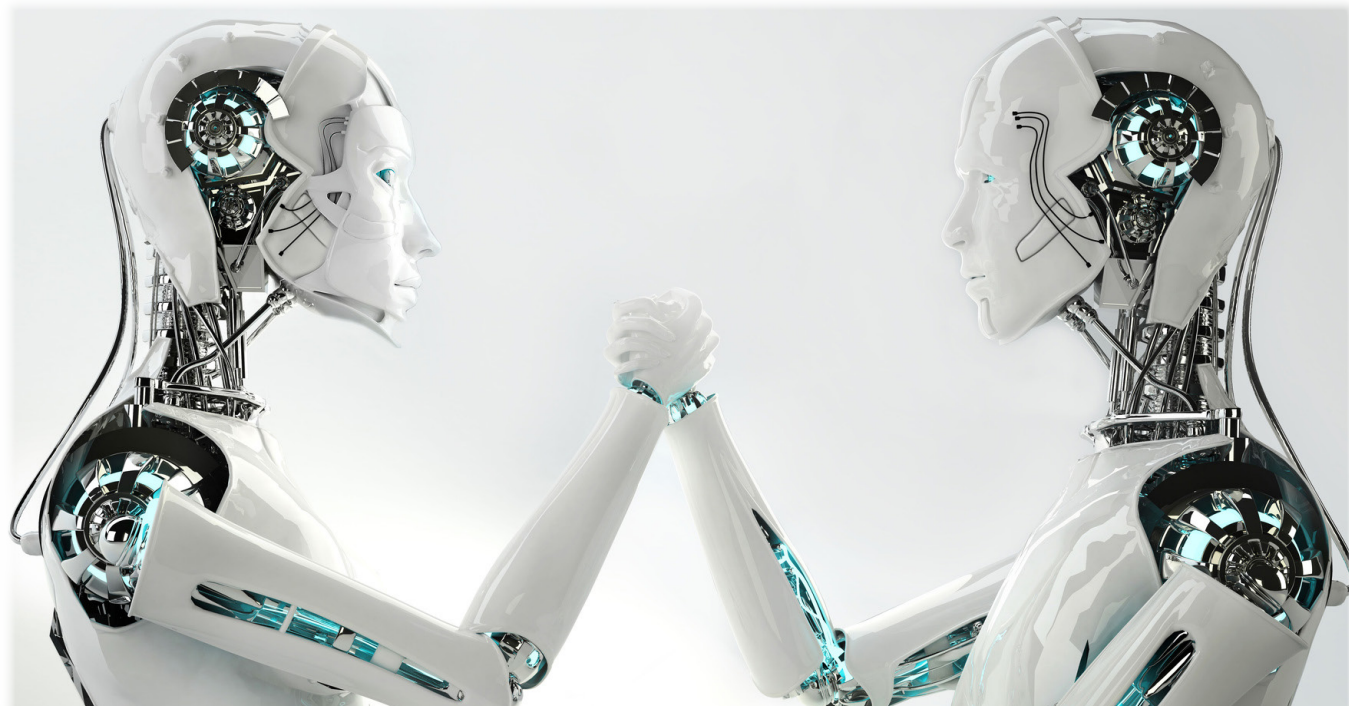
Technik elektroniki – montuje, uruchamia, konserwuje i naprawia urządzenia elektroniczne. Ponadto technik elektroniki montuje, programuje, uruchamia i eksploatuje

układy i systemy automatyki. Na zawód składają się dwie kwalifikacje: *wykonywanie instalacji urządzeń elektronicznych oraz eksploatacja urządzeń elektronicznych*. Można się kształcić w tym zawodzie w technikum lub na kwalifikacyjnych kursach zawodowych.

Technik mechatronik – jest jednym z młodszych zawodów ze względu na fakt, że dziedzina wiedzy i techniki, jaką jest mechatronika, weszła do słownika pojęć zawodów dopiero kilka lat temu. Absolwenci dysponują umiejętnościami posługiwania się zaawansowaną wiedzą z zakresu mechatroniki, używaną w maszynach i pojazdach, urządzeniach i systemach wytwórczych oraz urządzeniach i aparaturze diagnostycznej i pomiarowej. Przygotowani są również do twórczej aktywności w zakresie projektowania, wytwarzania i eksploatacji maszyn i systemów wytwórczych, kierowania i rozwijania produkcji w przedsiębiorstwach przemysłowych. Na zawód składają się trzy kwalifikacje. Można go zdobyć w technikum lub na kwalifikacyjnych kursach zawodowych.

Technik awionik – poczytasz o nim stronie 17.

Technik elektroniki i informatyki medycznej – montuje, uruchamia oraz obsługuje urządzenia elektroniki i informatyki medycznej. Wykorzystuje on w swojej pracy wiedzę i umiejętności z zakresu informatyki, elektroniki, jak i elektroradiologii i znajduje dla nich zastosowanie w medycynie. Obsługuje on elektroniczny i informatyczny sprzęt medyczny oraz nadzoruje i kontroluje jego funkcjonowanie. Pracuje w zespołach elektromedycznych, zakładach naprawy sprzętu medycznego, serwisach firmowych aparatury medycznej, wytwórniach i serwisach sprzętu elektronicznego oraz pracowniach informatyki medycznej. To zawód jednokwalifikacyjny, można go zdobyć w 2-letniej szkole policealnej.

Monter mechatronik

Zadania zawodowe:

- montowanie urządzeń i systemów mechatronicznych
- wykonywanie rozruchu urządzeń i systemów mechatronicznych
- wykonywanie konserwacji urządzeń i systemów mechatronicznych

Jeśli...

- jesteś precyzyjny, spostrzegawczy i dokładny
- nie masz większych problemów ze wzrokiem czy ze słuchem
- masz zdolność koncentracji uwagi i logicznego myślenia
- wyróżnia Cię wyobraźnia przestrzenna
- nowoczesne technologie i nowatorskie rozwiązania to Twoja pasja

– pomyśl o zawodzie montera-mechatronika.

Warunki pracy: będziesz pracować 8 godzin, w stałych godzinach pracy, na jedną lub dwie zmiany. Miejscem pracy mogą być pomieszczenia zamknięte: hale produkcyjne, warsztaty naprawcze lub laboratoria. Możliwa jest praca w terenie – podróże służbowe i przemieszczanie się na duże odległości w celu uruchomienia urządzeń i systemów mechatronicznych.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć, ucząc się w 3-letniej zasadniczej szkole zawodowej. W trakcie nauki będziesz zdobywał 2 kwalifikacje składające się na ten zawód: *Montaż urządzeń i systemów mechatronicznych* oraz *Użytkowanie urządzeń i systemów mechatronicznych* zakończone zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie 2 świadectw potwierdzających posiadanie ww. kwalifikacji. Po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale to niejedyna droga.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zostać mon-

Z pierwszej ręki

Sebastian, staż pracy 3 lata:

Wybór zawodu to był mój strzał w dziesiątkę. Praca jest bardzo ciekawa – zamierzam poszerzyć kompetencje i zostać technikiem mechatronikiem, myślę o kursach kwalifikacyjnych.

Z pierwszej ręki

Bartek, roczny staż pracy:

Już w pierwszym tygodniu pracy miałem możliwość asystować przy montażu i rozruchu bardzo skomplikowanego i kosztownego urządzenia.

Trwało to długo, ale to był prawdziwy chrzest bojowy.

terem mechatronikiem, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 2 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz dwa świadectwa. Pozytywny wynik egzaminów oraz posiadane wykształcenie średnie uprawniają do otrzymania dyplomu w zawodzie monter mechatronik. Mając zawód monter mechatronik i chcąc zdobyć dodatkowo zawód technik mechatronik, powinieneś nabyć 2 nowe kwalifikacje *Eksploatacja urządzeń i systemów mechatronicznych* oraz *Projektowanie i programowanie urządzeń i systemów mechatronicznych* (np. na KKZ), potwierdzić je na egzaminach zawodowych, a ponadto uzyskać wykształcenie średnie (np. w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych).

Kariera zawodowa

Można wykonywać pracę na stanowisku: operatora urządzeń i systemów mechatronicznych, operatora maszyn manipulacyjnych, montera urządzeń mechatronicznych, diagnosty urządzeń mechatronicznych, konserwatora maszyn i urządzeń mechatronicznych. Zawód: monter mechatronik stwarza duże możliwości zatrudnienia i tworzenia nowych miejsc pracy. Monterzy mechatronicy mogą wykonywać zadania zawodowe w różnych gałęziach przemysłu, a także prowadzić własne firmy produkcyjne i usługowe.

Perspektywy pracy w zawodzie

Monterzy mechatronicy zajmują się poprawianiem funkcjonalności systemów technicznych poprzez powiązanie wiedzy z obszarów mechaniki, elektrotechniki, elektroniki i informatyki. Według prognoz prowadzonych przez liczne instytucje z zakresu analizy rynku pracy, mechatronik należy do tzw. zawodów przyszłości. Elementy, urządzenia i systemy mechatroniczne można odnaleźć w wielu dziedzinach życia codziennego (telefony komórkowe, automaty do napojów, roboty). Zatem perspektywy zawodu są naprawdę szerokie.

Technik awionik

Zadania zawodowe:

- wykonywanie ocen technicznych statków powietrznych
- obsługa liniowa statków powietrznych
- wykonywanie napraw wyposażenia awionicznego i elektrycznego statków powietrznych

Jeśli...

- jesteś sprawny fizycznie
 - masz dobry wzrok i słuch
 - jesteś wytrzymały, skoncentrowany, cierpliwy i dokładny
 - cechuje Cię wyobraźnia przestrzenna
 - nie masz lęku wysokości ani klaustrofobii
 - jesteś uzdolniony manualnie
 - masz zainteresowania techniczne, informatyczne, elektryczne
 - jesteś gotowy na ścisłe przestrzeganie norm i parametrów w trakcie realizacji zadań
- to może pomyśl o tym zawodzie.

Warunki pracy: zwykle będziesz pracować 8 godzin, ale może się zdarzyć, że trzeba będzie pracować dłużej. Przeważnie będziesz pracować w pomieszczeniach zamkniętych, w biurach konstrukcyjnych lub na wolnym powietrzu – w różnych warunkach atmosferycznych i często na znacznej wysokości i w dużym nasileniu hałasu. Pracę będziesz wykonywać najczęściej na stojąco. Powierzone zadania będziesz realizować samodzielnie lub we współpracy z innymi.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć w 4-letnim technikum. W technikum będziesz zdobywał jedną kwalifikację składającą się na ten zawód: Wykonywanie obsługi liniowej statków powietrznych i obsługi hangarowej wyposażenia awionicznego. Kształcenie w ramach kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci

Z pierwszej ręki

Filip, 5 lat stażu pracy:

Lotnictwem interesowałem się od dziecka. Pilotem nie zostałem, ale robię coś, co mnie naprawdę interesuje. W mojej firmie bardzo duży nacisk kładzie się na dyspozycyjność.

Z pierwszej ręki

Michał, 2-letni staż pracy:

Na razie pracuję w Polsce, ale zamierzam wyjechać i podjąć pracę w swoim zawodzie w innym kraju europejskim. Sądzę, że w najbliższym czasie uda mi się znaleźć ciekawą ofertę.

otrzymanie świadectwa potwierdzającego ww. kwalifikację, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Posiadając świadectwo dojrzałości, możesz kontynuować naukę na studiach, np. na kierunku lotnictwo.

Kariera zawodowa

Praca czeka w służbach technicznych lotnictwa państwowego, w lotnictwie wojskowym w służbie inżyniersko-lotniczej Sił Powietrznych, Lotnictwa Wojsk Lądowych i Marynarki Wojennej, jako żołnierze zawodowi lub kontraktowi oraz w lotnictwie Straży Granicznej, Policji i Lotniczego Pogotowia Ratunkowego i jako cywilny personel obsługi technicznej.

Perspektywy pracy w zawodzie

Są obiecujące. Transport lotniczy – pasażerski i towarowy – to szybko rozwijająca się gałąź gospodarki na świecie i w kraju. Istniejące w dużych miastach i aglomeracjach lotniska stale się rozwijają – zwiększa się ilość operacji lotniczych, budowane są nowe terminale pasażerskie i towarowe, bazy obsługowe linii lotniczych. Firmy i organizacje zajmujące się obsługą techniczną samolotów i śmigłowców stale się rozwijają. Powoduje to konieczność zatrudniania wykwalifikowanej kadry technicznej.

Posmakuj zawód 😊

Tytuł brzmi ciekawie. Ale o co chodzi? Tekst ten ma na celu zachęcić Cię do tego, abyś będąc dopiero, albo już (jak wolisz) w gimnazjum, pomyślał(a) o tym, czy można i w jakiś sposób „poznać praktycznie” / „posmakować” interesujący Cię zawód. Czy są sposoby, które po zastosowaniu zwiększą prawdopodobieństwo, że Twój wybór będzie trafny? No pewnie, że są:

- Rozejrzyj się i poszukaj osób, które wykonują interesujący Cię zawód; porozmawiaj, zapytaj, rozwiej swoje wątpliwości.
- Poproś wychowawcę, by zorganizował wycieczkę zawodoznawczą do firmy dla Ciebie ciekawej.
- Sięgnij do filmów o zawodach (patrz: strona 21).
- Pomyśl o wolontariacie w firmie, o której myślisz, a może marzysz.
- Zaproponuj w szkole, by zorganizowano spotkanie z osobami, które wykonują interesujący Cię zawód.

- Zorientuj się, sprawdź, czy w Twojej okolicy szkoły ponadgimnazjalne mają w swojej ofercie tzw. lekcje zawodoznawcze. Korzystaj z tzw. drzwi otwartych w szkołach ponadgimnazjalnych. Zwykle są to prezentacje, pokazy tego, co robi się w danym zawodzie.
- Porozmawiaj ze swoimi nauczycielami, bywa, że wśród nich są przedstawiciele branż, które mogą Cię zainteresować (np. marzysz o byciu informatykiem, porozmawiaj z nauczycielem informatyki w Twojej szkole).
- Bierz udział w konkursach związanych z dziedziną wiedzy, która Cię interesuje (jeśli lubisz uczyć się tego, co w danym zawodzie jest konieczne, to gratulacje!).
- Zwracaj uwagę na to, czego wymaga się od osób chcących wykonywać dany zawód i stawiaj sobie pytanie: „Czy to dla mnie?”

Wywiad z pracownikiem

Michał Całkowski, absolwent Zespołu Szkół nr 5 w Wałbrzychu, ukończył technikum w zawodzie technik mechatronik, od 2011 zatrudniony w firmie Faurecia Wałbrzych SA Zakład Mechanizmów na stanowisku elektryk-mechatronik

– *Dlaczego wybrał Pan ten zawód?*

Jest on bardzo ceniony przez pracodawców. Nie jest zaszklony do jednej dziedziny, co daje wiele możliwości rozwoju. To właśnie ta różnorodność podejmowanych działań pozwala na wykorzystanie w pełni wiedzy i umiejętności.

– *Co sprawia Panu satysfakcję z wykonywanego zawodu?*

Największą satysfakcję sprawia mi możliwość wdrażania swoich pomysłów. Każdy, kto zobaczy swoje dzieło, które przed chwilą stworzył, zaczyna być z siebie dumny. A jeżeli dzięki temu ktoś może czuć się bezpieczniej lub może lepiej pracować, to jest jeszcze większa satysfakcja z poświęconego czasu na wdrożenie swojego pomysłu.

– *Co jest trudne w wykonywaniu tego zawodu?*

Najtrudniejsze jest rozwiązywanie problemów technicznych przy usuwaniu awarii. Niekiedy są tak skomplikowane, że trwa to kilka godzin, a w firmach najważniejsza jest ciągłość produkcji, którą trzeba oczywiście zapewnić.

– *Jak wygląda Pana dzień pracy?*

Każdy dzień jest inny i niesie ze sobą niespodzianki. Czasami jest spokojnie, więc można zająć się realizacją swoich pomysłów. Bywają też takie dni, kiedy nie wiadomo do czego zabrać się najpierw z powodu licznych awarii.

– *W jaki sposób znalazł Pan pracę?*

Akurat z tym nie miałem żadnego problemu. Już w pierwszym dniu szukania pracy znalazłem kilka ogłoszeń. Po kilku dniach byłem już na stażu w firmie Faurecia Wałbrzych SA Zakład Mechanizmów.

– *Jaka jest Pana rada dla gimnazjalistów rozważających wybór tego zawodu?*

Moja rada: przyłożyć się do nauki, by zdać egzaminy zawodowe i otrzymać dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie.

Wywiad z pracodawcą

Magdalena Turków, kierownik działu HR firmy Faurecia Wałbrzych SA Zakład Mechanizmów

– Jak długo pracuje Pani w branży?

Z branżą motoryzacyjną jestem związana od 13 lat, a swoją karierę zawodową rozpoczęłam od razu w dziale personalnym w 1997 roku.

– Czego oczekuje Pani od kandydata do pracy?

Faurecia u absolwentów ceni solidną wiedzę specjalistyczną zdobytą w procesie kształcenia oraz umiejętność czytania rysunku technicznego, jak również znajomość języków obcych. Wykształcenie to podstawa, ale nie jest czynnikiem wystarczającym. W obliczu dynamicznego rozwoju rynku usług coraz ważniejsze stają się kompetencje miękkie niezbędne na każdym szczeblu organizacji. Idealny kandydat dla koncernu międzynarodowego musi posiadać np:

- zdolność analitycznego postrzegania problemów,
- gotowość do osiągania wyznaczonych celów,
- umiejętność planowania własnej kariery zawodowej,
- umiejętność pracy w grupie.

Wszystko po to, aby mógł rozwiązywać bieżące problemy, wyciągać wnioski z zaistniałych sytuacji, przeprowadzać dokładną analizę danych, przewidywać przyszłe sytuacje, zabezpieczając zakład przed kolejnymi awariami.

– Czego często brakuje kandydatom do pracy, absolwentom szkół?

Bazując na dotychczasowym doświadczeniu, mogę powiedzieć, że młodzi ludzie mają problemy z czytaniem rysunku technicznego. Idealny kandydat to taki, który wie, co robi i czego szuka oraz potrafi udowodnić, że warto zainwestować właśnie w niego. Jest przygotowany do rozmowy kwalifikacyjnej i zdobył jak najwięcej informacji o przyszłym pracodawcy. Mam wrażenie, że absolwenci szkół średnich często o tym zapominają.

– Czy łatwo jest znaleźć pracownika w tym zawodzie?

W chwili obecnej bardzo trudno znaleźć pracowników związanych z naszą branżą, począwszy od ślusarzy, mechatroników po automatyków i specjalistów wąskich specjalizacji znających takie procesy jak hydraulika, pneumatyka czy obróbka cieplna. Myślę, że to spowodowane jest zastojem w edukacji technicznej, małą ilością szkół zawodowych i średnich kształcących takich specjalistów. Kształcenie zawodowe wymaga dużych nakładów finansowych, aby uczniowie mogli zdobywać wiedzę, wykorzystując nowoczesne oprogramowania i sprzęt techniczny. Dlatego rzetelni fachowcy w tych zawodach są drogoceńnymi pracownikami.

Jak smakować zawód?

Oto przykłady

Co możesz zrobić już dzisiaj jako uczeń gimnazjum? Oto kilka propozycji:

- Śledź newsy – zainteresuj się portalami branżowymi, oglądaj programy telewizyjne dotyczące zagadnień elektryczno-elektronicznych, czytaj miesięczniki popularno-naukowe.
- Odwiedź muzeum techniki – historia jest dobrą nauczycielką. Możesz zobaczyć, jak rozwijała się interesująca Cię branża.
- Przeprowadź wywiad (np. do gazетки szkolnej lub w celu przygotowania prezentacji na lekcję wychowawczą). Wspólnie z koleżanką lub kolegą z klasy możecie odwiedzić miejsca pracy elektroników czy mechatroników. Zapytajcie, gdzie się uczyli i co w ich zawodach jest ważne.
- Postaw na wolontariat – zgłoś swoją pomoc na targach, wystawach, konferencjach związanych z tematyką interesującej Cię branży.

- Poobserwuj – jeśli w domu zepsuje się sprzęt elektryczny, przyjrzyj się pracy serwisanta, popytaj o jego pracę.
- Wybierz się do sklepu sprzedającego sprzęt komputerowy – popytaj o pracę przy komputerach.
- Porozmawiaj – np. z nauczycielem informatyki w swojej szkole (jeśli chciałbyś pracować z komputerami).
- Skorzystaj – jeśli u Ciebie w domu lub u znajomych fachowcy będą podłączać internet lub telefon, to masz możliwość poobserwować pracę specjalisty z branży telekomunikacyjnej.
- Zaproponuj w szkole zorganizowanie wycieczki na lotnisko. Na pewno będzie to ciekawa przyгода i poznasz specyfikę pracy awionika.
- Wybierz się na najbliższy większy dworzec kolejowy – znajdziesz tam specjalistów zajmujących się pracą elektryczno-energetyczną na kolei.

Cześć, Gimnazjalisto!

Wszyscy pytają: do jakiej szkoły idziesz? Czy już wybrałeś zawód, szkołę? Założę się, że te i inne pytania padają pod Twoim adresem. Wiem, że podejmowanie decyzji w wieku 15–16 lat może „boleć”, może być czymś trudnym. Ale nie niemożliwym... Chyba się zgodzisz?

Co zrobić, by podjąć decyzję optymalną? Usiądź wygodnie i przeczytaj ten tekst. Nie jest zbyt długi, bo zależy mi na tym, aby Cię nie zanudzić!

Z życia wzięte

Jestem uczennicą klasy III gimnazjum. To ostatni rok nauki w tej szkole. Poznałam tu wspaniałego chłopaka Jacka. Jest moim przyjacielem. Nie wiem jednak jak długo. Rozmawialiśmy ostatnio o tym, co planujemy robić po ukończeniu gimnazjum. I tu pojawił się problem. Ja twierdzę, że najlepszą szkołą jest LO, bo myślę o studiach językowych. Nauka języków obcych to moja pasja. Natomiast Jacek uważa, że dzisiaj warto wybrać szkołę, która przygotowuje do zawodu. Zaproponował, abyśmy razem uczyli się dalej w technikum ochrony środowiska. Ja nie chcę iść do tej szkoły, ale nie chcę też stracić przyjaciela. Co mam zrobić?

Daria

Doradca zawodowy:

Dario, rozumiem Twoje zakłopotanie. Decyzja, którą podejmiesz wymaga pewnego namysłu i nie należy do łatwych. Sytuacja, którą opisałaś, dodatkowo może rzutować na Twoją decyzję. Myślę, że to, na co się zdecydujesz, nie powinno wynikać tylko i wyłącznie z faktu, że nie chcesz, jak sama napisałaś, stracić przyjaciela. Przyjaźń nie polega na wspólnym spędzaniu czasu w szkole. Uważam, że powinnaś porozmawiać z Jackiem o tym, że przyjaźń możecie się nadal i to niezależnie od tego, w jakich szkołach będziecie kontynuować naukę. Chodzi o to, abyście znaleźli w ofertach szkół ponadgimnazjalnych coś, co będzie Was interesowało. Przecież przyjacielom zwykle zależy na tym, by się wspierać w różnych trudnych momentach życia, a do takich można zaliczyć wybór szkoły ponadgimnazjalnej. Zatem porozmawiaj z przyjacielem, opisz mu swoją pasję. Powiedz, że chciałabyś, aby on był zadowolony i dlatego może wybrać inną szkołę niż Ty i to nie będzie miało wpływu na waszą przyjaźń. Powodzenia!

I. Poznaj siebie

Może to brzmieć nieco obco, ale ważne jest, by wiedzieć dużo o sobie, np. o swoich:

Zainteresowaniach

Warto przyjrzeć się swoim zainteresowaniom, ponieważ większość osób zadowolonych z życia, a zwłaszcza z pracy mówi, że sekret ich szczęścia polega przede wszystkim na tym, że płacą im za to, co uwielbiają robić. Może uda Ci się znaleźć to „coś”, co będziesz uwielbiał robić i jeszcze Ci za to zapłacą. Na pewno!

Uzdolnieniach

Zapytasz o przykłady uzdolnień? Z pewnością można do nich zaliczyć uzdolnienia: matematyczne, językowe, literackie, interpersonalne, plastyczne, muzyczne, techniczne, sportowe czy organizacyjne. A Ty, jakie masz uzdolnienia?

Umiejętnościach

Może zastanawiasz się (czasami) nad tym, co umiesz robić? Może ktoś Cię już pytał o to, co potrafisz? Jeśli tak, to przypomnij sobie udzielone wówczas odpowiedzi. Jeśli dojdiesz do wniosku, że nie wiele możesz wymienić, to nic takiego. Pomyśl zatem, jakimi umiejętnościami jesteś zainteresowany, co chciałbyś umieć robić. Powodzenia w poszukiwaniach!

Temperamencie

Z pewnością zaważyłeś, że w tych samych okolicznościach ludzie różnie reagują na to samo zdarzenie. Jedni potrafią długo wykonywać monotonne zajęcie, innych po minucie dopada zniecierpliwienie i zniechęcenie. Są osoby niezwykle łatwo nawiązujące kontakt z innymi, ale są też takie, które wolą samotność i własne towarzystwo. Różnice w reagowaniu związane są właśnie z temperamentem. Do jakiej grupy osób Ty należysz?

Zbadaj swoje predyspozycje zawodowe!

TalentGame, czyli Tajemnice Aeropolis
Pobierz grę z <http://talentgamedownload.pl/>

Cechach charakteru

W przypadku cech charakteru mówimy o mocnych i słabych stronach. Na przykład w stosunku do obowiązków: niektóre osoby są systematyczne, skrupulatne, dokładne i sumienne, podczas gdy inne zachowują się beztrosko, bezstresowo, „na luziku”.

A Ty, jaki jesteś?

Stanie zdrowia

Jeśli jesteś pod opieką jakiejś specjalistycznej poradni, to zapytaj lekarza, czy nie ma przeciwwskazań do wykonywania wybranego przez Ciebie zawodu. To też jest ważne!

II. Poznaj zawody

Jeśli interesuje Cię jakiś konkretny zawód, to zachęcam do tego, by dowiedzieć się o nim jak najwięcej. Dowiedz się na początek, co robi osoba wykonująca dany zawód. Potem dowiedz się jeszcze, jakie są wymagania wobec osób zainteresowanych określonym zawodem, w jakich warunkach wykonuje się pracę, jakie trzeba mieć wykształcenie, jakie są szanse na znalezienie pracy. I to tyle!

III. Poznaj ścieżki kształcenia

Ostatni etap Twojej pracy, to wybranie szkoły, która umożliwi zdobycie wymarzonego zawodu. Jeśli nie zdecydujesz się na wybór zawodu bezpośrednio po gimnazjum albo wybierzesz zawód, który jest dostępny dopiero na studiach czy w szkole policealnej, to z pewnością Twoim wyborem może być liceum ogólnokształcące. Ale jeśli już dziś jesteś przekonana/y, że od razu po gimnazjum chcesz zdobyć zawód, to wybierz szkołę zawodową (technikum lub zasadniczą szkołę zawodową). Nawet jeśli najpierw zdobędziesz zawód potem możesz uczyć się dalej, również na studiach. Szkoła zawodowa może być szkołą pozytywnego wyboru!

O placówce
Kontakt

BIP

Wersja tekstowa · Wersja WAI

Strona Główna > Strefa ucznia

strefa ucznia

- Filmy i spoty
- Wybór zawodu
- Plakaty - ulotki - broszury

Modernizacja Kształcenia Zawodowego

- Podstawy programowe
- Szkolne plany nauczania
- Przykładowe programy nauczania
- Rekomendowane wyposażenie pracowni

 Pytania i odpowiedzi

Projekty systemowe

MINISTERSTWO
EDUKACJI

PAŃSTWA

Strefa ucznia

Droży Uczniowie!

Witamy Was w Strefie Ucznia, gdzie znajdziecie wiele informacji pozwalających Wam wybrać ścieżkę edukacyjną.

- Po co ta Strefa?

Jak zapewne wiecie, od września 2012 weszła w życie reforma kształcenia zawodowego.

Reforma stanowi dla Was szansę, ale i wyzwanie. Wymusza zmianę myślenia o zawodzie i budowaniu swojej ścieżki edukacyjnej, która od teraz będzie bardziej elastyczna!

Co to oznacza? Otóż będziecie mogli budować swoją karierę edukacyjno-zawodową zgodnie z Waszymi zmieniającymi się potrzebami, aspiracjami, możliwościami, sytuacją życiową oraz z oczekiwaniami rynku pracy.

A wszystko po to, abyście w przyszłości mogli wykonywać zawód w poczuciu satysfakcji i spełnienia.

- Co tu znajdę?

W następnych numerach

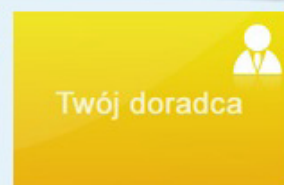
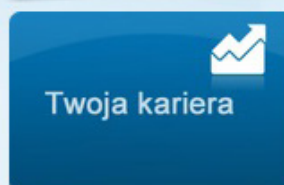
Przed nami omówienie kolejnych obszarów zawodowych. Przedstawimy wiele różnorodnych i poszukiwanych zawodów z różnych branż. Być może któryś z tych zawodów to Twoja przyszła profesja? Aby się o tym przekonać, śledź kolejne wydania naszej e-gazetki.

W każdym numerze:

- charakterystyka całego obszaru i poszczególnych grup zawodów
- porady doradcy zawodowego
- wywiad z profesjonalistą – pracownikiem i pracodawcą
- list od rówieśnika – być może masz podobny problem?
Sprawdź, co odpowie doradca!
- ciekawostki, quizy i psychozabawy

Zajrzyj tu do nas koniecznie! 😊

Witamy na stronie poświęconej tematyce wyborów edukacyjnych i zawodowych.

Kimkolwiek jesteś - na pewno znajdziesz tu coś dla siebie! Z jednym wyjątkiem - to nie jest strona dla ludzi zdających się na los. Spodobamy się tym, którzy cenią świadomy wybór i biorą życie w swe ręce. Jeśli jesteś Uczniem - to naprawdę dobrze, że tu zaglądasz! Podajemy sposoby na **poznanie siebie** i zaplanowanie dopasowanej do siebie edukacji i kariery, opisujemy w **Informatorze** zawody szkolnictwa zawodowego, podpowiadamy **gdzie znaleźć doradców** zawodowych i jak korzystać z ich pomocy.

W zamian prosimy podzielić się z nami swoją opinią - w **Sondzie** i na **Facebooku**. Interesuje nas jak planujesz karierę i jakie napotykasz trudności. By nie zapomnieć do nas zaglądać - zapisz się na **Newsletter**.

Absolwentom wkraczającym na rynek pracy oferujemy porady z zakresu **poszukiwania zatrudnienia** i **autoprezentacji**, linki do stron z ofertami **praktyk i staży**, informacje o **rynku pracy**.

Rodzicom wyjaśniamy w **Poradniku dla Rodzica** jak pomagać dziecku wybrać zawód by mu nie zaszkodzić :). Nie zapominamy o Uczniach i Rodzicach uczniów mających **specjalne potrzeby edukacyjne** - piszemy jak **pokonywać bariery** na ścieżce edukacji zawodowej i zarządzania karierą.

[Czytaj więcej...](#)

Szukaj...

Znajdź nas
na facebook
podyskutuj
na forum

Materiały
dla doradcy

Poradnik
Rodzica

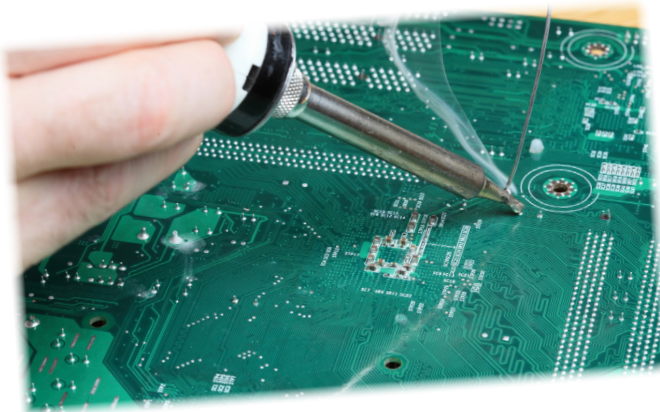
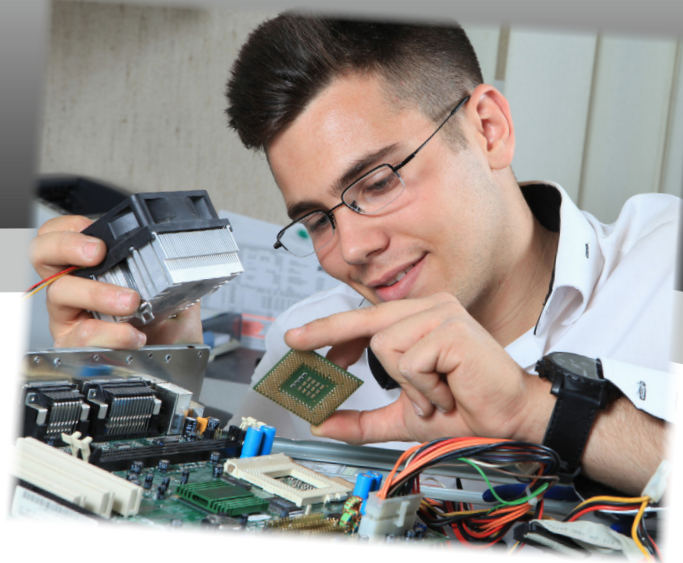

Wyszukiwarka
zawodów

Czy znasz?

Redakcja: Katarzyna Druczak

Autor tekstu źródłowego: Beata Służalska

Recenzja: Daniel Kukla

Bibliografia:

- Przewodnik po zawodach. Dorota Obidniak, Agnieszka Pfeiffer, Maria Suliga. KOWEziU, Warszawa 2011.
- Przewodnik po zawodach. Wydanie II. Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2003.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach.
- www.koweziu.edu.pl
- http://new.koweziu.edu.pl/plakaty-ulotki-broszury/item/18-materialy_educacyjne Oświatowe ABC. Co dalej po gimnazjum?

Zawody z obszaru turystyczno-gastronomicznego – czy to dla mnie?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Edukacja dla pracy

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Cześć! Jestem dla Ciebie 😊

Mając lat naście, nie zastanawiasz się, jak będzie wyglądał Twój dzień w pracy. To „pieśń przyszłości”. Na głowie masz klasówki oraz plany na weekend, a w sercu miłość... Wiemy, każdy był kiedyś młody 😊

Sęk w tym, że już za kilka lat około 1/3 każdej doby będziesz spędzać w pracy. Warto dziś wybrać tak, by czuć się w niej raczej jak ryba w wodzie niż jak więzień swego losu.

Chcemy Ci pomóc. Przystępnie opisujemy zawody, podpowiadamy, jak możesz poznać siebie, by dobrze wybrać, oraz – ważne! – kto może Ci w tym pomóc.

Chcemy również pokazać Ci różne ścieżki dojścia do zawodu. Pamiętaj, że zawód możesz zdobyć nie tylko w technikum czy zasadniczej szkole zawodowej, ale także na kwalifikacyjnych kursach zawodowych. Ale o karierze edukacyjnej dalej.

Obszar Z – o co chodzi?

Obszar turystyczno-gastronomiczny gromadzi zawody związane z turystyką, hotelarstwem i gastronomią. Wymieniamy wszystkie zawody z tego obszaru, a kilka z nich „zwiedzamy” dokładnie. Pytamy pracowników i pracodawców o codzienne czynności, wyzwania, analizujemy możliwości zatrudnienia. Większość z opisanych profesji to tzw. zawody z przyszłością. Ale pamiętaj! – ważne jest nie tylko, by zawód dawał pracę, lecz by był zgodny z Twoimi zainteresowaniami i pasował do tego, jaka/jaki jesteś.

Zapraszamy na podróż po krainie zawodów – **podróże kształcą!**

Cel: Praca fajna dla Ciebie

Każdy wie, jaka ma być jego przyszła praca: „fajna i dobrze płatna”. Ale zaraz, zaraz, konkretnie: fajna – czyli jaka? Który z kilkuset zawodów będzie **fajny dla Ciebie**? Ten zachwalany przez rodziców? Ten wybrany przez przyjaciela? A może taki, o którym jeszcze nie słyszałeś? Czy wiesz, na jakich stanowiskach może pracować technik hotelarstwa i jak wygląda dzień pracy kucharza? A czym dokładnie zajmuje się technik usług gastronomicznych? Może właśnie któryś z tych zawodów idealnie pasuje do **Twoich** zainteresowań, stylu działania, wartości? **Sprawdź to!**

Wreszcie: gdy masz już cel – **opracuj „ścieżkę dostępu”**: jaka szkoła Cię do tego zawodu przygotuje i zwiększy Twoje szanse na rynku pracy? I jakie są dalsze, pozaszkolne możliwości doskonalenia? **Piszemy o tym!** Wskazujemy, gdzie i jak możesz dowiedzieć się jeszcze więcej!

Polecamy ***Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego***

Dlaczego? Bo możesz:

- mieć dostęp do krótkich opisów 193 zawodów.
- znaleźć odpowiedź na pytanie: Kim mogę być?
- dowiedzieć się, w jakich typach szkół występuje interesujący Cię zawód.
- znaleźć go w prosty sposób w internecie, a dokładnie na www.koweziu.edu.pl.

Zajrzyj, bo warto!

Spis treści

Cześć. Jestem dla Ciebie, czyli wstępniak	2
W tym numerze	3
Podróżować jest bosko! A kto to wszystko zorganizuje?	4-5
Witajcie! – zawody hotelarskie z przymrużeniem oka	6
Profesjonalnie „Witamy” i „Zapraszamy ponownie” – o zawodach hotelarskich na poważnie	7
Uśmiech na dzień dobry – zawód: technik hotelarstwa	8
„Niewidzialna ręka” dba o komfort gości – zawód: pracownik pomocniczy obsługi hotelowej.....	9
Na przekąskę – zawody związane z gastronomią na wesoło	10
Smacznego! – o zawodach związanych z gastronomią na poważnie i do syta	11
Przez żołądek do serca – zawód kucharza od kuchni	12
Smacznie, zdrowo, na czas i na wynos – technik żywienia i usług gastronomicznych	13
W kilka ciekawostek dookoła świata – o turystyce na luzie	14
„Obyś innych po świecie woził!” – o wyzwaniach zawodów związanych z turystyką całkiem serio	15
Szczęśliwej drogi! – zawód technika obsługi turystycznej	16
Czym chata bogata – zawód technika turystyki wiejskiej	17
Posmakuj zawodów z obszaru hotelarsko-gastronomicznego	18
Zmysły, mięśnie i kontrola czasu – wywiad z kucharzem	18
Kariera, czyli parę słów na drogę	19
„Najważniejsza jest wrażliwość” – wywiad z pracodawcą, dyrektorem hotelu	19
Od A do Z – skrócone kompendium dobrego wyboru.....	20
W internecie poznać... siebie! – narzędzia autodiagnozy predyspozycji zawodowych	20
Z życia wzięte. „Pasja czy koledzy” – odpowiada doradca zawodowy	21
W następnym numerze	22
Klucze do psychozabaw	22

Pasja czy koledzy?

– Co zrobić, gdy jesteś w swoich zainteresowaniach odosobniony? Czy bać się samotności? – czytaj w sekcji „Z życia wzięte” na stronie 21

Profesjonalnie „Witamy” i „Zapraszamy ponownie”

– o zawodach hotelarskich na poważnie. Jaka jest specyfika i jakie są perspektywy pracy w tej branży, jakie potrzebne umiejętności i cechy osobiste? – o tym na stronie 7

Zmysły, mięśnie i kontrola czasu

– o swojej pracy opowiada 30-letni kucharz – strona 18

Kariera, czyli parę słów na drogę

– o tym, w jaki sposób wybrać pracę fajną dla siebie, czytaj na stronie 19

Podróżować jest bosko! – a kto to wszystko zorganizuje?

Hotele na ziemi i morzu (promy i statki pasażerskie), ośrodki wczasowe, restauracje, kawiarnie, biura i organizacje turystyczne – to miejsca pracy bardzo wielu ludzi, charakterystyczne dla obszaru turystyczno-gastronomicznego, oznaczonego literą T. Słowo „turystyka” pochodzi od francuskiego słowa *tour*, które oznacza wycieczkę, podróż kończącą się powrotem do miejsca, skąd nastąpił wyjazd. A co się dzieje w czasie pomiędzy wyjazdem a powrotem? W podróży trzeba jeść (np. w restauracji hotelowej, w zajeździe), spać (w hotelu, pensjonacie), niekiedy uczestniczyć w konferencjach, a może zwiedzać czy korzystać z innych atrakcji. Podróż można odbywać samolotem, pociągiem, autokarem. Ktoś to wszystko dla podróżnika musi zorganizować, przygotować i wykonać. Kto? To osoby zatrudnione w branży turystycznej!

Na rynku pracy – 3 szlaki, 13 ścieżek

W klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego znajdziemy różne obszary kształcenia zawodowego. Każdy z nich obejmuje zawody pogrupowane pod względem

wspólnych efektów kształcenia, wymaganych do realizacji zadań zawodowych. Zawody, które występują w obszarze turystyczno-gastronomicznym (T), można podzielić na 3 charakterystyczne grupy: hotelarską, gastronomiczną i obsługi turystycznej. Grupy te różnią się od siebie przede wszystkim miejscem wykonywania pracy oraz specyfiką wykonywanych zadań, a także kwalifikacjami, które muszą pasować do danej grupy.

Każdy pracownik z dyplomem szkoły zawodowej kształcącej w którymś z zawodów z obszaru turystyczno-gastronomicznego (T) musi legitymować się **kwalifikacjami**, tzn. takim **zestawem wiedzy i umiejętności**, który jest niezbędny do właściwego wykonania zawodu i odpowiada na oczekiwania pracodawców i usługobiorców. Pracownicy w obszarze T, wyposażeni w specyficzne kwalifikacje (w sumie 13 zawodów), zajmują się m.in. planowaniem podróży, organizacją czasu, warunków przejazdu. To, co ich łączy, to praca na rzecz drugiego człowieka i dbałość o jego indywidualne potrzeby. Decydując się na zawód z obszaru T, warto pamiętać, iż wymaga on cierpliwości, sympatii dla ludzi oraz wrażliwości na ich potrzeby i oczekiwania.

Grupa I – zawody związane z hotelarstwem

Jeśli lubisz ludzi, jesteś cierpliwy i chętnie poznajesz języki obce – zapoznaj się z tą grupą zawodów, do której należą 2 zawody.

Pierwszym z nich jest: **technik hotelarstwa**. Stanowiska jego pracy to: recepcja hotelowa, pokoje hotelowe oraz restauracja – dokładnie omówimy wymogi i wyzwania tej profesji na stronie 8.

Drugim zawodem jest **pracownik pomocniczy obsługi hotelowej**. W tym zawodzie, który można zdobyć w zasadniczej szkole zawodowej, mogą się uczyć wyłącznie osoby upośledzone umysłowo w stopniu lekkim. Podstawowe zadania przypisane do tego zawodu są związane z wykonywaniem i utrzymywaniem czystości w zakładzie hotelarskim.

- Technik hotelarstwa
- Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej

Więcej o tych zawodach przeczytasz na stronach 6-8.

Grupa II – zawody związane z gastronomią

Jeśli lubisz gotować lub serwować potrawy, obsługiwać gości (w gastronomii nazywamy ich konsumentami) – wybierz jeden z zawodów z grupy gastronomicznej. W tej grupie niektóre zawody mogą wymagać od Ciebie obsługi bardziej specjalistycznego sprzętu niż kuchenka mikrofalowa czy piekarnik 😊

- Technik żywienia i usług gastronomicznych
- Kucharz
- Kelner
- Technik technologii żywności
- Cukiernik
- Piekarz
- Wędliniarz

Więcej na temat tych zawodów dowiesz się na stronach 9-12.

Grupa III – Zawody związane z turystyką

Jeśli interesujesz się geografią turystyczną i lubisz sprzedawać, promować, organizować – to praca w tych zawodach Ci się spodoba. Zwróć uwagę na zawód technik turystyki wiejskiej. W nowej kwalifikacji zawodowej pojawił się dopiero w 2012 roku. Rozpoczynając kształcenie w tym zawodzie, uwzględniono potrzeby małych gmin, miasteczek, które są zainteresowane rozwijaniem lokalnej turystyki i agroturystyki.

- Technik obsługi turystycznej
- Technik turystyki wiejskiej

Więcej o tej grupie zawodów dowiesz się na stronach 13–17.

Zawody związane z hotelarstwem

Psychozabawa

Wykreśl jeden zawód spośród niżej podanych, którego nie zdobędziesz w Polsce.

- a) Technik turysta
- b) Technik obsługi turystycznej
- c) Technik żywienia i usług gastronomicznych
- d) Technik hotelarstwa
- e) Technik turystyki wiejskiej

(e : dpo)

Wyszukaj w tabeli kompetencję zawodową, która nie pasuje do obszaru turystyczno-gastronomicznego i nie przydaje się w wykonywaniu żadnego z tych zawodów.

1. Lubi ludzi, jest pogodny.
2. Wysoka kultura osobista, uprzejmy.
3. Potrafi nawiązać i utrzymać kontakt z drugim człowiekiem.
4. Lubi więcej słuchać, niż mówić.
5. Jest empatyczny, wrażliwy na potrzeby innych.
6. Chętnie pomaga innym, zaangażowany, potrafi współpracować.
7. Lubi uczyć się języków obcych.
8. Potrafi uszyć strój recepcjonisty, kucharza i kelnera.
9. Mówi poprawną polszczyzną.
10. Jest cierpliwy, zrównoważony.
11. Potrafi dostosować swój wygląd do sytuacji, miejsca i okoliczności.
12. Jest silny fizycznie.

g : dpo

Profesjonalnie „Witamy” i „Zapraszamy ponownie” – o zawodach hotelarskich

Zawody w grupie hotelarskiej są ważne i poszukiwane na turystycznym rynku pracy. Fachowcy potrzebni są szczególnie na statkach i promach pasażerskich, w hotelach, pensjonatach, ośrodkach wypoczynkowych, głównie w miejscowościach górskich, nadmorskich i uzdrowiskowych, gdzie przyjmuje się i obsługuje gości.

Czym zajmują się pracownicy w zakładach hotelowych?

- Dokonują rezerwacji usług hotelarskich.
- Obsługują gości przyjeżdżających i wyjeżdżających.
- Utrzymują czystość i porządek w pokojach.
- Przygotowują i podają śniadania.
- Organizują usługi dodatkowe w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie (konferencje, cateringi, animacja czasu wolnego).

Jeśli:

- lubisz ludzi, potrafisz nawiązywać kontakty
 - chętnie uczysz się języków obcych
 - znasz zasady właściwego zachowania
 - lubisz dbać o zadowolenie osób, dla których pracujesz
- pomyśl o pracy w hotelarstwie.

Turystyka to dynamicznie rozwijająca się dziedzina gospodarcza. W branży zauważa się wzrost konkurencji, przez co istnieje konieczność dostosowania ofert zakładów hotelarskich do indywidualnych potrzeb gości.

Pracodawcy chętnie awansują tych, którzy identyfikują się z potrzebami firmy, podnoszą swoje kwalifikacje i poziom wykształcenia. Dzięki rozwojowi nowych technologii rezerwacja miejsc i obsługa gości może stać się sprawniejsza i bardziej zindywidualizowana.

Turystyka jest obszarem, w którym prowadzenie własnego biznesu wymaga na początku inwestycji (hotel trzeba kupić, remontować lub wybudować), ale też daje ogromne pole do popisu osobom kreatywnym, dobrze zorganizowanym i umiejącym wypromować swoje usługi. Każdy w tej branży ma szansę stworzyć absolutnie niepowtarzalne miejsce przyciągające gości swą atmosferą i ofertą.

Wybierając zawód z tej grupy, zastanów się:

- Czy chcesz pracować w mieście, czy raczej w małej miejscowości – wakacyjnym kurorcie?
- Czy wolisz być zauważony przez innych i wykorzystywać swoje umiejętności autoprezentacji i nawiązywania kontaktu – jako recepcjonista, czy wolisz być bardziej „w tle” – jako osoba dbająca o obsługę gości, pokoi, restauracji, bardziej anonimowo?
- Czy jesteś gotowy na zmianowy system pracy?
- Kto oferuje pracę i gdzie znajdziesz pracę w tym zawodzie: w rodzinnym mieście, w dużym mieście, w małej miejscowości?

Zawód i jego symbol cyfrowy	Nazwa kwalifikacji
Technik hotelarstwa – 422402	Planowanie i realizacja usług w recepcji
	Obsługa gości w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie
Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej – 911205	Wykonywanie prac pomocniczych w obiektach świadczących usługi hotelarskie

Uśmiech na dzień dobry – zawód: technik hotelarstwa

Jeśli...

- umiesz współpracować
 - jesteś cierpliwy/a, elastyczny/a
 - umiesz dostosować swój wygląd do obowiązujących wymagań
 - jesteś odporny/a na stres, a zarazem wrażliwy/a na potrzeby innych
 - cechuje Cię wysoka kultura osobista i poprawnie posługujesz się językiem polskim
 - lubisz uczyć się języków obcych
- to może być zawód dla Ciebie!

Co tak naprawdę robi technik hotelarstwa?

- Świadczy usługi na rzecz gościa od momentu jego przyjazdu aż do wyjazdu (recepcja, pokój hotelowy, restauracja), kontaktuje się z nim.
- Reprezentuje swoim wyglądem i zachowaniem miejsce, w którym pracuje.

Jego szczegółowe obowiązki zależą od stanowiska, które zajmuje w hotelu

Jeśli pracuje w recepcji:

- przyjmuje zgłoszenia rezerwacji i obsługuje cały system rezerwacji,
- wita i żegna gości, udziela im wszelkich potrzebnych informacji,
- komunikuje się z gośćmi w języku ojczystym lub językach obcych,
- obsługuje programy komputerowe, posługuje się sprzętem biurowym, a także czytnikiem kart, kasą fiskalną.

Jeśli pracuje w obsłudze pokoi:

- dba o właściwy wygląd pokoju,
- przyjmuje zgłoszenia potrzeb czy problemów od gości i stara się jak najlepiej i najszybciej je zaspokoić.

Jeśli pracuje w restauracji hotelowej:

- wita gości, czasem prowadzi ich do właściwego stolika lub go wskazuje,
- przyjmuje zamówienia i zgłoszenia bieżących potrzeb,
- podaje posiłki i napoje,
- kontroluje czystość i porządek w restauracji oraz dostępność i wygląd produktów w przypadku tzw. szwedzkiego stołu,

- przyjmuje zapłatę i wystawia rachunki lub współpracuje z recepcją w obszarze rozliczeń.

Gdzie pracuje?

Wszędzie tam, gdzie świadczy się usługi noclegowo-żywnościowe (minimum śniadanie), tam, gdzie znajdują się takie stanowiska, jak: recepcja, restauracja, pokoje hotelowe. Są to np.:

- hotele miejskie i kurortowe
- pensjonaty i domy wczasowe
- motele
- promy i statki pasażerskie
- własna firma – hotel lub hostel

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć w 4-letnim technikum. W technikum będziesz zdobywał dwie kwalifikacje składające się na ten zawód: *Planowanie i realizacja usług w recepcji oraz Obsługa gości w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie*. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie 2 świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

To niejedyna droga.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości – chcąc uzyskać zawód technik hotelarstwa – możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 2 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz 2 świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Posiadając świadectwo dojrzałości, możesz też kontynuować naukę w szkołach wyższych na przykład na takim kierunku jak: turystyka i hotelarstwo.

Perspektywy pracy w zawodzie

Awansować zawodowo można pionowo lub poziomo. Poziomo, jeśli nie podnosisz wykształcenia, ale doskonalisz się zawodowo; pionowo – gdy podnosisz kwalifikacje i wykształcenie (ze średniego na wyższe: z technikum na studia wyższe). Jeśli zdobędziesz doświadczenie, będziesz przedsiębiorczy i kreatywny, możesz spróbować sił we własnej działalności gospodarczej np. prowadzić własny pensjonat lub hotel.

Z pierwszej ręki

Adam, od 5 lat szef niedużego hotelu miejskiego:
Atutem kandydata do pracy w zawodzie technika hotelarstwa jest miła aparycja, a bezwzględnie wymagane są takt, kultura osobista, wrażliwość na drugiego człowieka.

Niewidzialna ręka dba o komfort gości – zawód: pracownik pomocniczy obsługi hotelowej

Jeśli:

Jeśli posiadasz orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim i zarazem:

- lubisz dbać o innych
 - lubisz czystość i porządek
 - starasz się rzetelnie wykonywać swoją pracę każdego dnia
- wybierz ten zawód.

Zadania zawodowe

Podstawowe zadania zawodu związane są z wykonywaniem i utrzymywaniem czystości w zakładzie hotelarskim. Uczniowie, którzy zdobędą ten zawód, potrafią:

- identyfikować obiekty hotelarskie,
- rozróżniać rodzaje usług hotelarskich,
- określić obowiązki na stanowisku pracownika pomocniczego obsługi hotelowej,
- używać oczekiwanych form grzecznościowych wobec gości.

Gdzie pracuje?

Pracownicy w tym zawodzie są potrzebni do pracy przy obsłudze pięter, pokoi hotelowych, w kuchni. Swoją pracę wykonują pod nadzorem osób kierujących zespołem, otrzymując od nich bieżące wskazówki. Ich obowiązki są każdego dnia w pracy takie same i koncentrują się na zapewnieniu czystości i porządku w hotelu.

Kariera edukacyjna

Oczekiwany efekt kształcenia w tym zawodzie to wykonywanie prac pomocniczych w obiektach świadczących usługi hotelarskie. Doskonalenie zawodowe pracowników pomocniczych obsługi hotelowej może się odbywać w dwojaki sposób: poprzez naukę w szkole przysposabiającej do pracy na kierunku pracownik pomocniczy obsługi hotelowej oraz udział w różnorodnych kursach, kształtujących dodatkowe umiejętności, na bazie posiadanych już predyspozycji i talentów, np. plastycznych.

Perspektywy pracy w zawodzie

Zatrudnienie pracowników pomocniczych obsługi hotelowej może mieć miejsce w każdym hotelu, pensjonacie, ośrodku wczasowym, jeśli załoga

Z pierwszej ręki

Elżbieta, dyrektorka hotelu miejskiego od 12 lat:
Najlepiej sprawdzają się osoby dokładne i spokojne, którym nie nudzi się monotonia.

obsługi hotelu liczy więcej niż jedną osobę, zatrudnioną na podstawie wyższych kwalifikacji niż absolwent zasadniczej szkoły zawodowej w tym zawodzie. Popyt na pracowników zależy ściśle od natężenia ruchu turystycznego w danej miejscowości. Wziąwszy pod uwagę wzrost mobilności w pracy wynikający z globalizacji i rozwoju handlu, można przewidywać, że hotelarstwo, a wraz z nim zatrudnienie pracowników obsługi będzie wykazywać tendencję wzrostową.

Na przekąskę – zawody związane z gastronomią na wesoło

Gość zwraca się do kelnera:

- Miesiąc temu jadłem tutaj doskonałą pieczeń. Proszę o taką samą.
- Niech szanowny pan chwilę poczeka. Zapytam w kuchni, czy jeszcze jej trochę zostało!

Ciekawostki

- Belgijska restauracja „Dinner in the Sky” serwuje posiłki dla 22 osób... 45 metrów nad ziemią! Specjalnie zaprojektowany stół i krzesła są unoszone przez dźwig. Kolacja z widokiem na Belgię kosztuje prawie 8 tysięcy euro. Podczas posiłku trzeba być bardzo ostrożnym i nie upuścić widelca!
- Restauracja Dark Restaurant w Pekinie, zgodnie z nazwą, spowita jest ciemnościami. Klientów wprowadzają kelnerzy wyposażeni w noktowizory. Latarki, telefony komórkowe, a nawet podświetlane zegarki są tam zakazane podczas całej wizyty i spożywania posiłku. Podobno dzięki temu wyostreza się zmysł smaku.
- Karta kredytowa była po raz pierwszy użyta właśnie w restauracji. 200 klientów Diners Club otrzymało karty, którymi mogło płacić w 27 restauracjach Nowego Yorku.
- Pospolita marchewka była uważana przez starożytnych Greków i Rzymian za afrodyzjak.

Zagadka

Gdzie znajduje się największa na świecie restauracja?

Odp.: stolica Syrii, Damaszek – Damascus Gate Restaurant, oferuje 6014 miejsc.

Psychozabawa

	Czy pasuje do Ciebie to stwierdzenie?	Tak	Nie
1	Mam bardzo dobry węch i wzrok.		
2	Mam dobre wyczucie upływu czasu, nawet bez zegarka.		
3	Nie mam „głowy do garnków”, to odmierzanie ilości i czasu jest żmudne, wolę jeść „gotowce” ze sklepu lub baru.		
4	Dobrze się sprawdzam w robieniu kilku drobnych rzeczy równolegle.		
5	Marzę o tym, by rodzice mieli dobrze wyposażoną kuchnię.		
6	Uwielbiam wydawać przyjęcia i zbierać pochwały za menu.		
7	Dziwi mnie, jak można rozmawiać godzinę o gotowaniu.		
8	Stworzyłam sama kilka udanych przepisów, które podchwycili inni.		
9	Lubię czytać kulinarne blogi, poznawać sposoby i triki przydatne w kuchni do udanego przyrządzania potraw.		
10	Przygotowywanie jedzenia to strata czasu – i tak wszystko się miesza w żołądku.		
11	Interesują mnie wartości odżywcze pokarmów i sposoby ich przechowywania.		
12	Jeśli wynajdą tabletki odżywcze zamiast jedzenia, będę szczęśliwa, bo zaoszczędzę czas marnowany na gotowanie i jedzenie.		

Klucz do psychozabawy na stronie 22.

Smaczno! – o zawodach związanych z gastronomią na poważnie i do syta

Jeśli:

- gotowanie jest Twoją pasją
 - lub interesujesz się produktami spożywczymi i żywieniem
- rozważ któryś z poniższych zawodów.

Prawa żywienia

Gastronomia to słowo pochodzące z języka greckiego. *Gaster* to „żołądek», a *nómos* – to „prawo”, „ustawa”. Słowo to oznacza rodzaj działalności gospodarczej polegającej na prowadzeniu otwartych zakładów żywienia zbiorowego (np. restauracji, barów, stołówek itp.). To również sztuka przyrządzania i podawania potraw w oparciu o fachową wiedzę kulinarną oraz wiedza o produktach, ich wartości odżywczej, racjonalnym przygotowaniu potraw, komponowaniu posiłków, o tradycjach kulinarnych oraz zwyczajach i obyczajach związanych z jedzeniem. Aż 9 zawodów znajduje się w tej grupie.

9 sposobów na głód

Wszystkie zawody w tej grupie, oprócz jednego – kelnera, związane są z kuchnią i łączy je zasadnicza czynność – wykonywanie czegoś z użyciem produktów spożywczych. Jednak każde stanowisko pracy różni się wyposażeniem. Wszystkie stanowiska mogą funkcjonować razem, np. w olbrzymiej kuchni wielkiego hotelu, ale także niezależnie od siebie. Piekarz może uruchomić własną piekarnię, wędliniarz może samodzielnie wytwarzać i sprzedawać wędliny, cukiernik może pracować we własnej lub czyjejs cukierni.

Menu zawodowe

Analizując powyższą tabelę, można zauważyć, że kwalifikacja: produkcja wyrobów spożywczych z wykorzystaniem maszyn i urządzeń, występuje w trzech zawodach: jednym na poziomie zasadniczej szkoły zawodowej (operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego) i dwóch na poziomie technikum (technik technologii żywności, technik przetwórstwa mleczarskiego). Oznacza to, że jeżeli uczeń uzyska zawód operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego, będzie mógł podnieść swoje kwalifikacje, kończąc kwalifikacyjny kurs zawodowy i zdając egzamin zewnętrzny z kwalifikacji *Organizowanie i nadzorowanie produkcji wyrobów mleczarskich* oraz uzupełniając wykształcenie ogólne do poziomu średniego (np. w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych), a tym samym zdobyć dyplom technika przetwórstwa mleczarskiego.

Zawód i jego symbol cyfrowy	Nazwa kwalifikacji
Technik żywienia i usług gastronomicznych – 343404	Sporządzanie potraw i napojów
	Organizacja żywienia i usług gastronomicznych
Kucharz – 512001	Sporządzanie potraw i napojów
Kelner – 513101	Wykonywanie usług kelnerskich
	Organizacja usług gastronomicznych
Technik technologii żywności – 314403	Produkcja wyrobów spożywczych z wykorzystaniem maszyn i urządzeń
	Organizacja i nadzorowanie produkcji wyrobów spożywczych
Cukiernik – 751201	Produkcja wyrobów cukierniczych
Piekarz – 751204	Produkcja wyrobów piekarskich
Wędliniarz – 751107	Produkcja przetworów mięsnych i tłuszczowych
Technik przetwórstwa mleczarskiego – 314402	Produkcja wyrobów spożywczych z wykorzystaniem maszyn i urządzeń
	Organizowanie i nadzorowanie produkcji wyrobów mleczarskich
Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego – 816003	Produkcja wyrobów spożywczych z wykorzystaniem maszyn i urządzeń

Przez żołądek do serca – o zawodzie kucharz

Jeśli:

- lubisz przyrządzać posiłki
- umiesz się odnaleźć w kuchni i wykorzystywać jej wyposażenie
- masz wyostrzony zmysł smaku i węchu
- jesteś zorganizowany i panujesz nad kilkoma czynnościami jednocześnie

– to predyspozycje do tego zawodu już masz. Czas na kwalifikacje.

Zadania zawodowe

Najważniejsze:

- sporządzanie potraw i napojów w sposób bezpieczny dla zdrowia spożywających, estetyczny, higieniczny i na czas, by wszystko było podane w odpowiedniej temperaturze.

Pozostałe:

- dbałość o właściwe przechowywanie produktów składowych,
- posługiwanie się sprzętem kuchennym i urządzeniami,
- umiejętność czytania ze zrozumieniem wszelkich instrukcji,
- ewentualnie, gdy jesteś szefem kuchni – kierowanie zespołem osób przygotowujących poszczególne elementy posiłków i koordynacja ich czynności.

Gdzie pracuje?

Kucharzy poszukują menedżerowie

- hoteli
- ośrodków wczasowych
- restauracji i zajazdów
- kawiarni
- barów, stołówek, jadalni

szczególnie w miastach i turystycznych miejscowościach.

Kariera edukacyjna

Zawód kucharza możesz zdobyć, ucząc się w 3-letniej zasadniczej szkole. W trakcie nauki będziesz zdobywał 1 kwalifikację składającą się na ten zawód: *Sporządzanie potraw i napojów*.

Z pierwszej ręki

Marian, szef kuchni w restauracji greckiej:
Kuchnia to tradycja, która jest najcenniejszą zdobyczą w gastronomii dzięki współpracy wielu pokoleń.

Z pierwszej ręki

Anna, restauratorka, dawniej kucharka i szefowa kuchni:
W tym zawodzie ważna jest samodyscyplina, ale także pokora. Młodzi ludzie nie są cierpliwi ani otwarci na pozyskiwanie nowej wiedzy i doświadczeń. Chcą dużo i szybko zarabiać i sądzą, że od ludzi z dłuższym stażem pracy nie warto się uczyć i nie warto ich słuchać, ale się mylą.

Sporządzanie potraw i napojów. Kształcenie w ramach tej kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym. Pozytywny wynik uzyskany z egzaminu zawodowego umożliwi Ci otrzymanie świadectwa potwierdzającego ww. kwalifikację. Po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Jeśli zdecydujesz się na liceum, to zawód kucharza możesz zdobyć, kształcąc się na kwalifikacyjnym kursie zawodowym. Po zdaniu egzaminu, posiadając jednocześnie wykształcenie średnie, można otrzymać dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

W przypadku, gdy zechcesz zdobyć zawód technika żywienia i usług gastronomicznych, możesz uczyć się w technikum, gdzie zdobędziesz 2 kwalifikacje: *Sporządzanie potraw i napojów* oraz *Organizacja żywienia i usług gastronomicznych*. Oczywiście, możesz też uzupełnić kwalifikację organizacja żywienia i usług gastronomicznych na KKZ.

Dbając o swój rozwój, możesz ukończyć dodatkowo kursy: baristy (parzenie kawy), barmana (obsługa baru, sporządzanie drinków), carvingu (rzeźbienie w owocach). Możesz także zapisać się na kurs kwalifikacyjny, np. wykonywanie usług kelnerskich.

Perspektywy pracy w zawodzie

Kucharz jest najbardziej poszukiwanym zawodem na rynku pracy. Świadczą o tym statystyki publikowane przez urzędy pracy i firmy zajmujące się pośrednictwem w poszukiwaniu pracy. Wielu kucharzy decyduje się na uruchomienie własnej firmy, korzystając z różnych możliwości pomocowych – także z funduszy europejskich, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości zakupu wyposażenia.

Smacznie, zdrowo, na czas i na wynos – technik żywienia i usług gastronomicznych

Jeśli:

- chciałbyś organizować pracę w kuchni i restauracji
- interesujesz się normami żywieniowymi
- marzysz o własnym biznesie gastronomicznym

– pomyśl o zawodzie technika żywienia i usług gastronomicznych.

Co konkretnie robi technik żywienia i usług gastronomicznych?

- Wykonuje czynności związane z pobieraniem, zabezpieczaniem i przechowywaniem próbek kontrolnych żywności.
- Zapewnia jakość i bezpieczeństwo zdrowotne żywności; interpretuje wskazania przyrządów kontrolno-pomiarowych i oznakowania żywności.
- Użytkuje urządzenia do właściwego przechowywania żywności według obowiązujących zasad.
- Stosuje receptury gastronomiczne, sporządza potrawy i napoje, porcuje je i dekoruje.
- Planuje jadłospisy zgodnie z normami żywienia, oblicza zapotrzebowanie na surowce i półprodukty oraz sporządza kalkulację cen potraw i napojów.
- Przygotowuje miejsca wykonania usług gastronomicznych; dobiera i rozlicza zastawę i bieliznę stołową; wykonuje czynności porządkowe.

Gdzie pracuje?

Mówiąc dokładnie:

- w kuchni jako kucharz lub garmażer
- i/lub w biurze – gdy jest odpowiedzialny wyłącznie za planowanie,
- na sali stołówki czy restauracji jako kierownik zmiany

Znajduje zatrudnienie:

- w placówkach żywienia zbiorowego: restauracjach, barach i stołówkach, samodzielnych i zakładowych, w szkołach i przedszkolach
- w ośrodkach wypoczynkowych: w schroniskach i hotelach
- w firmach świadczących usługi cateringowe dla biznesu, turystyki, edukacji, instytucji szkoleniowych, lotnictwa, także we własnej firmie

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć w 4-letnim technikum. Będziesz zdobywał dwie kwalifikacje składające się na ten zawód: *Sporządzanie potraw i napojów* oraz *Organizacja żywienia i usług gastronomicznych*. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzy-

manie dwóch świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Ale to niejedyna droga.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc uzyskać zawód technika żywienia i usług gastronomicznych, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 2 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz dwa świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Podobnie jak w przypadku zawodu kucharz możesz dodatkowo ukończyć kurs baristy (parzenie kawy), barmana (obsługa baru, sporządzanie drinków) czy carvingu (rzeźbienie w owocach).

Posiadając świadectwo dojrzałości, możesz kontynuować naukę na studiach.

Kariera zawodowa

Może być ukierunkowana na doskonalenie zawodowych umiejętności (kursy baristy, barmana, carvingu) lub na uzyskanie wyższych kwalifikacji w zakresie technologii żywienia (możliwe studia na kierunku technologia żywności) albo zarządzania obiektami gastronomicznymi (studia z zarządzania).

Perspektywy pracy w zawodzie

Technik żywienia i usług gastronomicznych, z powodu posiadanych kwalifikacji, podobnie jak kucharz, jest bardzo poszukiwanym zawodem na rynku pracy. Dodatkowo zdobycie wykształcenia na poziomie technikum rozszerza możliwości zatrudnienia dzięki kompetencjom organizacyjnym – łatwiej jest awansować na szefa punktu gastronomicznego lub założyć własną firmę.

W związku z wzrastającym tempem życia zmieniają się też obyczaje i styl pracy – coraz więcej Polaków spożywa posiłki poza domem. Rośnie liczba spotkań biznesowych i konferencji, na które zamawia się catering. Liczne podróże służbowe to popyt na gastronomię przydrożną. Coraz częściej wyprawiamy imieniny czy komunie w lokalu zamiast w domu, lub gości zapraszamy do siebie, ale menu zamawiamy już z zewnątrz. Promocja takich minicateringów odbywa się pocztą pantoflową – więc dbaj o jakość!

Quiz

1. W roku 2013 na jakiegokolwiek wakacje poza miejscem zamieszkania wyjechało:
 - a) poniżej 25% Polaków
 - b) 30-40% Polaków
 - c) ponad 50% Polaków
2. Ilu Polaków wyjechało w 2013 na wakacje letnie za granicę?
 - a) tylko 1 mln
 - b) 5-10 mln
 - c) ponad 15 mln
3. W 2013 roku najpopularniejszy kierunek wakacji letnich to:
 - a) Egipt
 - b) Chorwacja
 - c) Wyspy Kanaryjskie
4. Pierwsze biuro turystyczne założył:
 - a) Marco Polo
 - b) Thomas Cook
 - c) Thor Heyerdahl
5. Pierwszy w Polsce przewodnik z roku 1604 opisywał miasto:

- a) Londyn
 - b) Warszawę
 - c) Rzym
6. Powstała w latach 80. XX w. idea turystyki zrównoważonej dotyczy:
 - a) równoważenia zwiedzania i odpoczynku
 - b) organizacji wyjazdów relaksujących, nieśpiesznych, nieprzeładowanych atrakcjami, z elementami nicnierobienia
 - c) starań w kierunku ograniczenia negatywnego wpływu turystyki na środowisko naturalne i lokalne kultury i tradycje

Odpowiedzi do quizu: 1c, 2b, 3c, 4b, 5c, 6c.

Na dobry początek

W Morskim Oku, w przerębli kąpie się bacia.
 – Baco, nie zimno wam?! – pytają turyści.
 – Ni.
 – Ciepło?
 – Ni.
 – A jak wam jest?
 – Jędrzej.

Psychozabawa

Jaki byłby z Ciebie pilot... wycieczki?

Lp.	Czy pasuje do Ciebie to stwierdzenie?	Tak	Nie
1	Potrafię się skupić na kilku sprawach jednocześnie.		
2	Ludzie wciąż niezadowoleni naprawdę mnie irytują – mówię im wtedy, co o nich myślę.		
3	Nie cierpię nieprzewidzianych nagłych sytuacji.		
4	Po całym dniu pracy lub szkoły muszę odpocząć w fotelu, zanim przejdę do kolejnych prac i obowiązków.		
5	Zupełnie nie rozumiem ludzi, którzy lubią podróże służbowe.		
6	Kiedy myślę o tym, jaki świat jest ciekawy i różnorodny, żałuję, że życie jest tak krótkie, bo chciałbym zwiedzić niemal wszystko.		
7	Rozwiązywanie konfliktów nie jest moją mocną stroną.		
8	Gdy z każdej strony ktoś czegoś ode mnie chce i zawraca mi głowę, dostaję białej gorączki.		
9	Nie wyobrażam sobie pracy z dala od moich bliskich.		
10	Mam chorobę lokomocyjną.		
11	Bardzo lubię się uczyć języka kraju, w którym jestem na wakacjach, choćby paru słów grzecznościowych.		
12	Mam łatwość dogadywania się z ludźmi z różnych środowisk.		
13	Marzy mi się życie pełne wrażeń.		
14	Lubię architekturę, historię i geografę, czytam przewodniki po miejscach, w których spędzam wakacje.		
15	Mam smykałkę do organizowania grupowych wyjazdów, np. na narty, pod namiot. Zawsze to mnie wysyłają do załatwiania noclegów itp.		

Klucz do psychozabawy znajdziesz na stronie 22.

„Obyś innych po świecie woził!” – o wyzwaniach zawodów związanych z turystyką całkiem serio

Do tej grupy przypisane zostały dwa zawody. Uwaga! Jeden z nich (technik turystyki wiejskiej) zaistniał na rynku w 2012 roku. To nowy, bardzo interesujący zawód, ale oba zawody w tej grupie stanowią o rozwoju tej dziedziny gospodarczej.

Posiadanie zawodu w tej grupie umożliwia: uruchomienie własnej działalności gospodarczej w postaci biura turystycznego, które współpracuje z innymi podmiotami turystycznymi na rynku pracy, promuje i pośredniczy w sprzedaży ich usług i produktów lub zatrudnienie w biurze turystycznym prowadzonym przez inną osobę.

Posiadane kwalifikacje uprawniają też do pracy w tzw. biurach IT (informacji turystycznej i promocji miasta, gminy, regionu), które bardzo często są uruchamiane przez samorządy, stowarzyszenia różnorodnych usługodawców na rynku turystycznym.

Czym konkretnie zajmują się pracownicy takich biur IT?

- Udzielają informacji podróżnym i turystom, odpowiadają na ich pytania, podpowiadają,

co można zobaczyć, są ambasadorem regionu i pośrednio kraju.

- Pośredniczą w sprzedaży usług turystycznych – oferowanych przez hotele czy ośrodki.
- Planują, organizują i sprzedają różnego rodzaju wycieczki i atrakcje, wzbogacając ofertę regionu, miasta, gminy.
- Współpracują z innymi podmiotami (hotelami, firmami przewozowymi zajmującymi się transportem) – promują i sprzedają ich usługi, co stanowi główny dochód biura.
- Współpracują z zagranicznymi partnerami europejskiego i światowego rynku turystycznego.

Jeśli:

- potrafisz badać i wczuwać się w potrzeby i oczekiwania innych
 - reagujesz na oczekiwania innych skutecznym działaniem
 - sprawia Ci przyjemność promowanie produktów i usług
- to w tych zawodach będziesz się czuć jak ryba w wodzie.

Zawód i jego symbol cyfrowy	Nazwa kwalifikacji
Technik obsługi turystycznej – 422103	Planowanie i realizacja imprez i usług turystycznych
	Prowadzenie informacji turystycznej oraz sprzedaż usług turystycznych
Technik turystyki wiejskiej – 515203	Prowadzenie działalności turystycznej na obszarach wiejskich
	Prowadzenie gospodarstwa agroturystycznego

Szczęśliwej drogi! – zawód technik obsługi turystycznej

Jeśli jesteś:

- zorganizowany i umiesz koordynować kilka spraw dziejących się w różnych miejscach
- otwarty, łatwo nawiązujesz kontakty i lubisz ludzi
- zaradny w nieprzewidzianych sytuacjach i radzisz sobie z negatywnymi emocjami swoimi i innych
- gotowy, by dużo się przemieszczać w pracy lub nawet pracować za granicą

– to może być zawód dla Ciebie!

Co konkretnie robi technik obsługi turystycznej?

- Planuje programy i kalkuluje koszty imprez i usług turystycznych.
- Rezerwuje dla klientów udział w imprezach i zakup usług turystycznych.
- Realizuje imprezy i usługi turystyczne – zakupuje u kontrahentów, często zagranicznych, usługi noclegowe, transportowe, żywieniowe i rozrywkowe.
- Prowadzi informację turystyczną.
- Promuje i sprzedaje usługi turystyczne w bezpośrednim kontakcie i z użyciem technologii cyfrowych.
- Rozlicza imprezy i usługi turystyczne.

Gdzie pracuje?

- w biurach podróży jako opiekun klienta, sprzedawca, pilot wycieczek (po ukończeniu odpowiedniego kursu)
- w agencjach turystycznych
- w punktach informacji turystycznej prowadzonych przez samorządy, firmy przewozowe, hotele, instytucje kulturalne
- w organach administracji państwowej zajmujących się organizacją i promocją turystyki
- w ośrodkach wczasowych jako animator czasu wolnego

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć w 4-letnim technikum. Będziesz zdobywał dwie kwalifikacje składające się na ten zawód: *Planowanie i realizacja imprez i usług turystycznych* oraz *Prowadzenie informacji turystycznej oraz sprzedaż usług turystycznych*. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie dwóch świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Ale to niejedyna droga.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zdobyć zwód

technik obsługi turystycznej, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 2 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz dwa świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Posiadając świadectwo dojrzałości, możesz kontynuować naukę na studiach, na kierunkach takich, jak np.: turystyka i rekreacja, zarządzanie w turystyce, marketing. Rozważając ścieżki dalszego kształcenia, warto pomyśleć o kursach języków obcych lub kursach kształtujących dodatkowe umiejętności przydatne w tym zawodzie, np. animacja czasu wolnego, kurs przewodnika, pilota wycieczek.

Kariera zawodowa

Od pracowników biur wymaga się coraz większych umiejętności sprzedażowych, zatem kursy i doświadczenie na pewno pomogą znaleźć zatrudnienie. Pracując w biurze lub instytucji prowadzonej przez samorząd, można awansować na kierownika zespołu sprzedaży czy całego biura. W tym wypadku pomocne będą umiejętności z zarządzania ludźmi.

Zawód ten wymaga stosunkowo niewielkich zasobów do tego, by uruchomić własną działalność gospodarczą. W trakcie nauki uzyskasz szczegółowe informacje, jak to zrobić i jakie przepisy prawa w tym zakresie obowiązują.

Współcześnie rozwija się nurt turystyki zindywidualizowanej, w ramach której wyjazdy są planowane dla każdej grupy lub nawet osoby odrębnie, są one dostosowane do jej zainteresowań i preferencji – ten obszar stanowi jeszcze niszę na rynku pracy, a zarazem daje pole do popisu dla kreatywności i przedsiębiorczości.

Perspektywy pracy w zawodzie

Zawód ten nie znajduje się w gronie zawodów poszukiwanych pomimo, że jest potrzebny, o czym świadczy niewystarczający rozwój turystyki w Polsce. Bo istnieje popyt, ale na skutecznych technikach obsługi turystycznej, agentów i pośredników sprzedaży usług, świetnych menedżerów i ambasadorów regionów. Szanse zdobycia pracy na turystycznym rynku są dość duże, szczególnie dlatego, że podmioty gospodarcze (hotele, gastronomiczne, pensjonaty, restauracje), których rozwój obserwuje się od wielu lat, muszą otrzymać wsparcie w docieraniu do klientów. To właśnie rola technika obsługi turystycznej.

„Czym chata bogata” – zawód technik turystyki wiejskiej

Amatorów wypoczynku w ciszy, z dala od miejskiego zgiełku jest bardzo wielu. Na wsi odnajdują wspaniałe, bo zdrowe i inne niż w mieście, jedzenie, a ponadto są szlaki turystyczne i okoliczne atrakcje naturalne (góry, morze, lasy), ale i te stworzone przez człowieka, jak np. ogród japoński, osada celtycka, warsztaty ginących zawodów, łowisko pstrągów, skanseny itp. Jednak skąd mogą czerpać wiedzę na temat napotkanych zjawisk i obiektów? Pomogą technicy turystyki wiejskiej, ich kwalifikacje mają służyć promocji turystycznej wsi i małych miasteczek.

Co konkretnie robi technik turystyki wiejskiej?

Jeśli pracuje w instytucji państwowej lub samorządowej:

- inspiruje lokalne wydarzenia
- opisuje i promuje walory turystyczne regionów geograficznych
- projektuje i opisuje trasy podróży na podstawie map
- określa wpływ rozwoju turystyki na środowisko przyrodnicze

Jeśli pracuje w gospodarstwie agroturystycznym lub je prowadzi:

- przygotowuje i sprzedaje imprezy, usługi turystyczne
- realizuje usługi turystyczne w gospodarstwie agroturystycznym i je rozlicza
- prowadzi gospodarstwo agroturystyczne, przestrzegając zasad gospodarki odpadami
- rozpoznaje i uczy rozpoznawać gatunki roślin uprawnych i chwastów, gatunki i rasy zwierząt gospodarskich, gleby

Gdzie pracuje?

Najczęściej u siebie w gospodarstwie, ale może pracować też w instytucji kulturalnej lub samorządowej czy pozarządowej, w promocji regionu, organizując lokalne imprezy związane z tradycją i/lub specyfiką regionu z wykorzystaniem jego naturalnych zasobów.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć w 4-letnim technikum. W tej szkole będziesz zdobywał dwie kwalifikacje składające się na zawód: *Prowadzenie działalności turystycznej na obszarach wiejskich* oraz *Prowadzenie gospodarstwa agroturystycznego*. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie dwóch świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatko-

wo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Ale to niejedyna droga.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości zawód technik obsługi turystycznej będziesz mógł zdobyć, kształcąc się w 2-letniej szkole policealnej lub na kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 2 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz dwa świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Posiadając świadectwo dojrzałości, możesz kontynuować naukę na studiach, na kierunkach takich jak np.: turystyka i rekreacja, zarządzanie w turystyce i marketing w turystyce.

Niezaprzeczalnym atutem będzie potwierdzenie swych umiejętności certyfikatem znajomości języka obcego.

Kariera zawodowa

To zawód wymarzony na połączenie zatrudnienia i realizacji osobistych zainteresowań. Możesz prowadzić wioskę indiańską, ośrodek zabaw i edukacji globalnej, park tematyczny... Masz wiele ścieżek rozwoju, w zależności od zainteresowań i szczegółów koncepcji własnej działalności. Wszak gospodarstwo agroturystyczne może mieć przydomowe zoo lub uprawę np. aronii, z której można robić przetwory. Tutaj ważna jest umiejętność wypromowania i atrakcyjnego przedstawienia oferowanych usług, dzięki temu możesz pozyskać wielu klientów.

Perspektywy pracy w zawodzie

Technik turystyki wiejskiej wydaje się zawodem najbliższej przyszłości. Dzisiaj trudno mówić o udokumentowanym popycie na ten zawód, bo dopiero niedawno zaistniał. Jednak jeśli ktoś spędza wakacje w pięknych turystycznych regionach i widzi niewykorzystane zasoby – to potrafi docenić przydatność tej profesji.

Zwiedzanie i smakowanie zawodów w obszarze turystyczno-gastronomicznym

Jeśli interesują Cię zawody z obszaru turystyczno-gastronomicznego, to jesteś w komfortowej sytuacji. Masz bardzo wiele okazji nie tylko, by podejrzeć pracę profesjonalistów, lecz także by samodzielnie bezpośrednio w takich rolach, tyle że „w mikroskali”, wystąpić:

- Przygotuj przyjęcie, np. dla rodziców z okazji rocznicy ślubu. Opracuj program imprezy, oprawę muzyczną, zarezerwuj lokal i zamów menu, zaprojektuj zaproszenia, wyślij je w odpowiednim czasie. Opracuj budżet imprezy.
- Jeśli interesuje Cię gastronomia, to część żywieniową takiej imprezy zorganizuj samodzielnie. Zaplanuj menu i zakup produktów, przygotuj kuchnię. Opracuj harmonogram prac i spróbuj go zrealizować.
- Baw się w „cichego detektywa”: idź z rodzicami do biura kupić wycieczkę; nocując w hotelu, spróbuj obserwować przez cały czas pracę wybranego pracownika; w restauracji zamów wodę i śledź pracę kelnera.
- Na wakacjach zrób sobie badania epidemiologiczne i poproś kogoś znajomego prowadzącego usługi gastronomiczne, by przyjął Cię do pomocy. W czasie pracy podpatruj atmosferę na zapleczu.

- Zorganizuj wyprawę na weekend dla swojej klasy lub sylwestra w górach dla kolegów. Poczuj, jak to jest mieć równocześnie kilka pilnych spraw na głowie i odpowiadać na dziesięć indywidualnych pytań uczestników wyprawy jednocześnie ☺ – to próbka pracy w organizacji turystyki.

Zmysły, mięśnie i kontrola czasu – o pracy kucharza opowiada zawodowiec

Pan Michał, 30 lat, absolwent technikum organizacji usług gastronomicznych

– *Dlaczego wybrał Pan ten zawód?*

Moim hobby było gotowanie. Od najmłodszych lat lubiłem towarzyszyć mamie w kuchni. Wybór zawodu był świadomy, zgodny z zainteresowaniem.

– *Co jest trudne w wykonywaniu tego zawodu?*

Trzeba się wykazać wieloma umiejętnościami i talentami, choćby plastycznymi, wrażliwością artystyczną, smakową. Na pewno duże znaczenie ma stan i rozwój naszych zmysłów: węchu, smaku... bo przecież nie każdy funkcjonuje na tym samym poziomie wrażliwości. Nie ukrywam, że codzienny stres i niezwykła odpowiedzialność za życie i zdrowie tych, którzy korzystają z naszych usług wymaga bycia silnym fizycznie i psychicznie, by się nie zniechęcić.

– *Jak wygląda Pana dzień pracy?*

Restauracja czynna jest dla gości od 10.00 do późnych godzin nocnych. Pracujemy po kilka godzin, na zmianę. Praca rozpoczyna się zazwyczaj godzinę przed otwarciem lokalu. Po przebraniu się w stroje

branżowe odbywamy krótką naradę zespołu. Następuje podział zadań związanych z przeglądem sal, magazynów, bieżącymi porządkami, a następnie uwzględniając menu restauracji, dzielimy się zadaniami w zakresie wstępnej obróbki (mięś, warzywa, ryba). Oczywiście, pewne obowiązki są przypisane na stałe. Na koniec dnia cały zespół przystępuje do sprzątnięcia sali restauracyjnej i kuchni. Dla każdego bardzo ważnym elementem pracy w kuchni jest dbałość o własny warsztat pracy.

– *W jaki sposób znalazł Pan pracę?*

Z tym nie było najmniejszego problemu. Kucharzy i kelnerów w dużych miastach zawsze poszukują, o czym świadczą ogłoszenia w różnych gazetach. Ja skorzystałem z okazji i podjąłem pracę polecaną przez znajomych.

– *Jaka jest Pana rada dla gimnazjalistów rozważających wybór tego zawodu?*

Najważniejsze, by wybrali to, co lubią robić i co związane jest z ich mocną stroną. Tylko taki wybór pomoże im pokonać ewentualne trudności i przyniesie wymierne korzyści.

Kariera (łac. *carrere*), czyli parę słów na drogę

Spróbuj odpowiedzieć na poniższe pytania, a powstanie obraz Pracy Fajnej Dla Ciebie ☺

Czym się interesujesz?

Kierując się swymi zainteresowaniami, wybierz dziedzinę i branżę, w której będziesz poszukiwać zawodu. Kochasz przyrodę, interesuje Cię biologia? Szukaj wśród zawodów medycznych oraz związanych z uprawą, hodowlą lub kształtowaniem środowiska.

Wskazówka: najczęściej jest tak, że interesujemy się tym, do czego mamy predyspozycje. Dlaczego? Bo lubimy odnosić sukcesy, a to jest łatwiejsze tam, gdzie wykorzystujemy wrodzone uzdolnienia.

Jakie masz zdolności?

Uzdolnienia są ważne, bo są „trampoliną” dla nabywania umiejętności, ale... możemy je rozwijać tylko do pewnego stopnia. Niektóre osoby nigdy nie będą wybitnymi matematykami, choć mogłyby napisać powieść. I odwrotnie. Co świadczy o naszych uzdolnieniach?

Pomyśl:

- z jakich przedmiotów szkolnych nauka i zrozumienie materiału przychodzi Ci najłatwiej, lekcje same wchodziły do głowy, a może nawet pomagasz w nauce innym?
- przy jakich codziennych, aktywnościach radzisz sobie lepiej niż inni? Umiesz prowadzić finanse klasowe? – zdolności arytmetyczne! Pisziesz pozytywny bloga – zdolności werbalne! Rozumiesz

instrukcje do TV i samochodu? – zdolności techniczne. Świetnie zbierasz grzyby albo wynajdujesz w bałaganie mały przedmiot? – spostrzegawczość!

Możesz udać się do psychologa i zrobić testy uzdolnień. Pamiętaj, że obowiązuje go poufność: Twoje wyniki są dla Ciebie ważne.

Co jeszcze jest ważne?

Zainteresowania zmieniają się nam np. z wiekiem, zdolności – w mniejszym stopniu. A osobowość? A wartości i przekonania? Sprawa co najmniej tak samo ważna, by móc być w pracy sobą i w zgodzie ze sobą. Dlatego o tych aspektach piszemy oddzielnie w innych numerach. Bo chcę mieć pewność, że jeszcze się spotkamy! ☺

Najważniejsza jest wrażliwość – zdaniem pracodawcy

Pan Mariusz, dyrektor hotelu, od 18 lat pracuje w branży hotelarskiej

– Czego oczekuje Pan od kandydata do pracy?

Zaangażowania, autentycznej chęci pracy, dobrego przygotowania do wykonywania czynności zawodowych, znajomości języków obcych, umiejętności obsługi gości. Duże znaczenie mają miła aparycja, kultura osobista, rzetelność, dyscyplina pracy. Tego oczekuję i wymagam.

– Czego często brakuje kandydatom do pracy?

Nie można uogólniać, ale czasami brakuje im praktycznych doświadczeń. Często zauważam wśród młodych ludzi brak otwartości na klienta. Nie wszyscy pracownicy chcą być dyspozycyjni, a przecież w hotelarstwie często bywa, że dzisiaj gości nie

ma, ale jutro będzie ich cały hotel... Identyfikacja z potrzebami zakładu jest niezwykle istotna. No i wrażliwość na drugiego człowieka, to dziś cecha rzadko spotykana wśród młodych pracowników.

– Czy łatwo jest znaleźć pracownika w tym zawodzie?

Tak, ale jest problem w znalezieniu bardzo dobrego pracownika. Młodzi ludzie nie rozumieją, co znaczy ścieżka rozwoju zawodowego i konieczność pokonania pewnych etapów. Młody człowiek chce od razu dużo zarabiać, ale szybko się męczy, nie jest cierpliwy, brak mu pokory, a zbyt wysoka samoocena oraz brak szacunku do ludzi z doświadczeniem często dyskwalifikuje ich w pracy zespołowej. Ci, którzy to rozumieją, bez problemu znajdują pracę, otrzymują spore wynagrodzenie i przed nimi ścieżka awansu zawodowego otwarta.

Od A do Z – skrócone kompendium trafnego wyboru

ABC

A analizuj siebie:

- zdolności i związane z nimi często zainteresowania
- umiejętności – mogą świadczyć o zdolnościach, a dodatkowo stanowią już teraz Twój „zawodowy pakiet startowy”
- osobowość – temperament, czyli usposobienie, styl działania, a także Twoja emocjonalność i przekonania o tym, jaki jesteś Ty, jacy są ludzie, jaki świat i jakie życie
- wartości – jakim chcesz być wierny w swoim życiu (pomaganie innym? sukces finansowy? niezależność?) – wprowadź wciąż się kształtujesz jako osoba, ale na pewno nie da się podejmować decyzji wbrew wyznawanym wartościom

B badaj rynek mądrze, ale:

- nie pozwól ograniczyć swych marzeń aktualnym warunkom na rynku pracy i edukacji, bo są zmienne
- pamiętaj, że ludzie dobrzy w tym, co robią, znajdują pracę zawsze – choć nie zawsze w rodzinnej miejscowości

Czas na Cel

- W którym zawodzie Twoje predyspozycje i potrzeby krzyżują się z możliwościami rynku?
- Pamiętaj, że przy odrobinie przedsiębiorczego zmysłu możesz sam stworzyć sobie i zawód, i miejsce pracy, a bazując na zdobytych w szkole kwalifikacjach, założyć firmę!

X Y Z – czyli jak NIE wybierać

X – nie zostawiaj wyboru losowi!

To nie los będzie codziennie chodził do Twojej pracy na 8 godzin.

Y – nie pozwól wybrać innym za Ciebie!

- Nie ulegaj naciskom rodziny – rozważ argumenty bliskich, sprawdź aktualność podawanych przez nich informacji i podejmij decyzję sam(a).
- Zastanów się, czy warto zrezygnować z zainteresowań po to, by iść do szkoły tam, gdzie przyjaciele. Jeśli oni wybrali zgodnie z zainteresowaniami, będą w pracy szczęśliwi, a Ty? A przecież nawet nie wiadomo, czy za kilka lat będziesz z nimi pracował...
- Nie daj się porwać owczemu pędowi, nie ulegaj modzie. To, że „wszyscy teraz idą do... (np. liceum)”, nie powinno być wskazówką dla Ciebie.

Z – nie zostawiaj wyboru na ostatnią chwilę!

Pod koniec roku może się okazać, że jesteś słabo przygotowany/a, by kontynuować naukę akurat tam, gdzie pragniesz.

W internecie możesz znaleźć testy pomocne w samodzielnym określaniu predyspozycji. Możesz to potraktować jak „przymiarkę” do określenia siebie. Jeśli masz ochotę – skorzystaj z tych adresów:

• talentgame.pl	• www.pociagdokariery.pl
• labirynt-zawodow.progra.pl	• www.wybieramzawod.pl/testy-i-materialy
• interklasa.pl	• http://test.oic.lublin.pl/
• www.kariera.pl/psychotesty	• www.praca-enter.pl

O wynikach dobrze jest porozmawiać ze szkolnym doradcą zawodowym, pedagogiem, psychologiem, wychowawcą, rodzicami/opiekunami, znajomymi. Zrób to koniecznie, jeśli coś w wynikach Cię zaintryguje lub zaniepokoi, lub jeśli nie masz pewności, czy już dostatecznie dużo wiesz o sobie.

Pasja czy koledzy?

Mam 15 lat, chodzę do gimnazjum. Mam superkolegów, uczę się przeciętnie, jak i oni. Ale zaczynam się martwić o przyszłość. Wszyscy kumple idą do zawodówki mechanicznej w mieście, jeden do technikum – też mechanicznego. To fani motoryzacji. Lubię z nimi spędzać czas, ale zupełnie nie mam smykałki do prac technicznych. Za to uwielbiam gotować – mam to po ojcu, który prowadzi od lat małą firmę cateringową i gotuje w domu, najlepiej w mieście przyrządza ryby ☺ Dziewczyna radzi, abym szedł do technikum gastronomicznego, ale w moim mieście nie ma takiej szkoły, musiałbym dojeżdżać, boję się, że stracę przyjaciół. Nie wiem, co zrobić.

Wojtek

Drogi Wojtku

Tak jak napisaliśmy we wstępie: w pracy w przyszłości będziesz spędzał znacznie więcej czasu niż z kolegami. Zadam Ci zatem kilka pytań:

1. Czy chcesz się cały ten czas męczyć, robiąc to, czego nie lubisz?
2. Jeśli wszyscy koledzy ukończą szkołę mechaniczną, to nie wiadomo, czy znajdą zatrudnienie w mieście, może wyjadą za granicę, może przeprowadzą się do swoich żon. Czy wtedy też pojedziesz za nimi, rezygnując z własnych zainteresowań, miłości, marzeń?
3. Jeśli wybierzesz szkołę niezgodną z pasją i co gorsza – ze swoimi zdolnościami, to istnieje ryzyko, że nie będziesz dobrym mechanikiem. Czy wtedy znajdziesz zatrudnienie, by utrzymać siebie i być może rodzinę? Czy myślisz, że któryś z kolegów zatrudni Cię, wiedząc, że nie radzisz sobie dobrze z naprawami, tylko po to, byście mogli spędzić trochę czasu w pracy razem? Czy Ty byś tak zrobił? Czy, założmy, prowadząc restaurację, zatrudniłbyś słabego kucharza, bo jest Twoim kolegą, ryzykując utratę klientów?

4. Na koniec – czy jesteś pewien, że w szkole, w której brak pasji i zdolności będziesz musiał nadrabiać dodatkową nauką, będziesz miał jeszcze czas spotykać się z kolegami? Jak się będziesz czuł, gdy oni, zajęci dłubaniem w silnikach, nie będą mieli dla Ciebie czasu?

Dla porządku sprawdź swoje zdolności – idź do doradcy zawodowego lub psychologa i poproś o diagnozę predyspozycji zawodowych. Każdy doradca poradzi Ci podążanie za pasją, ale możesz też uzyskać poradę, w jaki sposób – uczęszczając do odległej szkoły jako jedyny z kolegów – możesz zadbać o utrzymanie więzi z nimi. Może udałoby się raz na jakiś czas zaplanować wycieczkę motorowerową z ucztą przy grillu, za którą Ty byłbyś odpowiedzialny?

Tak samo jak Tobie na nich, tak i Twoim przyjaciółom zależy na Tobie. Czy chciałbyś, by któryś z nich zrezygnował z pasji zawodowej po to, byś miał z kim siedzieć w ławce?

Odwagi!
Pozdrawiam

Małgorzata

W następnych numerach

Przed nami omówienie kolejnych obszarów zawodowych. Przedstawimy wiele różnorodnych i poszukiwanych zawodów z rozmaitych branż. Być może któryś z tych zawodów to Twoja przyszła profesja? Aby się o tym przekonać, śledź kolejne wydania naszej e-gazetki.

W każdym numerze:

- charakterystyka całego obszaru i poszczególnych grup zawodów
- porady doradcy zawodowego
- wywiad z profesjonalistą – pracownikiem i pracodawcą
- list od rówieśnika – być może masz podobny problem?
Sprawdź, co odpowie doradca!
- ciekawostki, quizy i psychozabawy

Zajrzyj tu do nas koniecznie! 😊

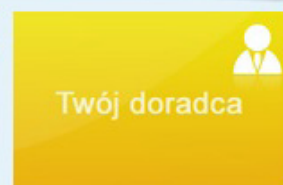
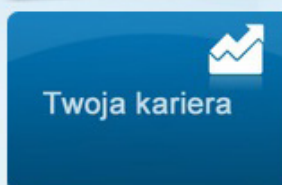
Klucze do psychozabaw

Strona 10; 1 – T, 2 – T, 3 – N, 4 – T, 5 – T, 6 – &, 7 – N, 8 – T, 9 – T, 10 – N, 11 – T, 12 – N. Im więcej punktów zdobyłeś/aś za odpowiedzi zgodne z kluczem, tym silniejsze są Twoje predyspozycje do pracy w zawodach gastronomicznych.

Strona 14; 1 punkt za odpowiedź TAK w pytaniach: 1, 6, 11, 12, 13, 14, 15

1 punkt za odpowiedź NIE w pytaniach: 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10

Im więcej punktów, tym większe masz zadatki na pilota wycieczek lub pilota rezydenta.

Witamy na stronie poświęconej tematyce wyborów edukacyjnych i zawodowych.

Kimkolwiek jesteś - na pewno znajdziesz tu coś dla siebie! Z jednym wyjątkiem - to nie jest strona dla ludzi zdających się na los. Spodobamy się tym, którzy cenią świadomy wybór i biorą życie w swe ręce. Jeśli jesteś Uczniem - to naprawdę dobrze, że tu zaglądasz! Podajemy sposoby na **poznanie siebie** i zaplanowanie dopasowanej do siebie edukacji i kariery, opisujemy w **Informatorze** zawody szkolnictwa zawodowego, podpowiadamy **gdzie znaleźć doradców** zawodowych i jak korzystać z ich pomocy.

W zamian prosimy podzielić się z nami swoją opinią - w **Sondzie** i na **Facebooku**. Interesuje nas jak planujesz karierę i jakie napotykaś trudności. By nie zapomnieć do nas zaglądać - zapisz się na **Newsletter**.

Absolwentom wkraczającym na rynek pracy oferujemy porady z zakresu **poszukiwania zatrudnienia** i **autoprezentacji**, linki do stron z ofertami **praktyk i staży**, informacje o **rynku pracy**.

Rodzicom wyjaśniamy w **Poradniku dla Rodzica** jak pomagać dziecku wybrać zawód by mu nie zaszkodzić :). Nie zapominamy o Uczniach i Rodzicach uczniów mających **specjalne potrzeby edukacyjne** - piszemy jak **pokonywać bariery** na ścieżce edukacji zawodowej i zarządzania karierą.

[Czytaj więcej...](#)

Szukaj...

Znajdź nas
na facebook
podyskutuj
na forum

Materiały
dla doradcy

Poradnik
Rodzica

Wyszukiwarka
zawodów

Czy znasz?

Z pierwszej ręki

Maria, recepcjonistka z 15-letnim stażem:
Warto się zastanowić nad warunkami pracy – pracujemy zmianowo, bywają momenty nagromadzenia gości i problemów – trzeba umieć szybko reagować, oceniać priorytety i zachowywać spokój i uśmiech mimo stresu. To ostatnie bywa naprawdę trudne.

Z pierwszej ręki

Alicja, lat 28, planuje posiłki w przedszkolu:
To odpowiedzialna praca, choć za biurkiem. Chodzi o zdrowie dzieci. Jestem kontrolowana pod kątem prawidłowości ułożenia jadłospisu. Muszę pogodzić wartości odżywcze z tym, co dzieci lubią i zjedzą i coś... z mocno ograniczonym budżetem – tak planować, by produkty się nie marnowały, a jedzenie było całkowicie bezpieczne.

Z pierwszej ręki

Małgorzata, szefowa firmy cateringowej i baru studenckiego od 5 lat:
Najbardziej cenionym pracownikiem jest ten, który w sposób kulturalny potrafi rozmawiać z klientem i zarazem identyfikować się z potrzebami firmy, ale i ten, kogo cechuje umiejętna organizacja pracy, także na małej przestrzeni.

Z pierwszej ręki

Monika, 36 lat, właścicielka małej agencji turystycznej od 7 lat:
Niektórzy pracownicy na prośbę czy oczekiwanie klienta biura odpowiadają, że tego się nie da zrobić, załatwić, a inni nieustannie poszukują rozwiązań i ci właśnie powinni pracować. Takich szukam i takich wynagradzam podwyżkami.

Z pierwszej ręki

Sylwia, właścicielka gospodarstwa agroturystycznego z wioską indiańską i warsztatem ceramicznym – wraz z mężem „na swoim” od 5 lat:
Ta praca to spełnienie naszych marzeń o sielance. Pracując – bawimy się. Kochamy dzieciaki, lubimy opowiadać im o kulturze indiańskiej. Ja spełniam się artystycznie, lepiąc garnki. Nasze dzieci żyją w zdrowym środowisku i spotykają tu wielu fajnych rówieśników. Przyznaję, na początku trzeba było mieć odwagę, bo nikt przed nami tego nie robił, zyski nie przyszły od razu. Pomogły fundusze europejskie na promocję.

Redakcja: Małgorzata Kałaska, Anna Karbowniak

Autorki tekstu źródłowego: Barbara Drożyńska, Małgorzata Kałaska

Recenzja: Daniel Kukla

Bibliografia:

- Przewodnik po zawodach. Dorota Obidniak, Agnieszka Pfeiffer, Maria Suliga. KOWEZiU, Warszawa 2011.
- Przewodnik po zawodach. Wydanie II. Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2003.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach.
- www.koweziu.edu.pl
- http://new.koweziu.edu.pl/plakaty-ulotki-broszury/item/18-materialy_educacyjne Oświatowe ABC. Co dalej po gimnazjum?

Zawody artystyczne – czy to dla mnie?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Edukacja dla pracy

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Po co Ci ta e-gazetka?

Czym mam zająć się w przyszłości? Jaką mam wybrać szkołę? Który z zawodów jest ciekawy? Czym kierować się, szukając pomysłu na siebie i dla siebie?

To całkowicie zrozumiałe, że zadajesz sobie te i inne pytania. Spokojnie, natłok pytań jest czymś normalnym (dobrze, że je zadajesz). Odpowiedzi można znaleźć. Samodzielnie albo przy pomocy tej e-gazetki.

Ta gazetka jest po to, by:

- zachęcić Cię do poszukiwania pomysłów na siebie, na swoją karierę (naprawdę),
- podzielić się z Tobą informacjami o zawodach (nie martw się, nie o wszystkich),
- zaprosić Cię do korzystania z różnych „pomocy” w planowaniu kariery,
- pokazać Ci różne ścieżki dojścia do zawodu. Pamiętaj, że zawód możesz zdobyć nie tylko w technikum czy zasadniczej szkole zawodowej, ale także na kwalifikacyjnych kursach zawodowych. Na kurs może pójść każda osoba dorosła, która ma ukończone gimnazjum. Natomiast dla osób dorosłych, które uczyły się dwa lata w danym zawodzie lub dwa lata w nim pracowały, możliwością zdobycia kwalifikacji zawodowych są eksternistyczne egzaminy zawodowe. Ale o karierze edukacyjnej dalej.

Gazetka jest dla Ciebie. Możesz ją polecić innym! Komu? Kolegom, koleżankom, rodzicom, nauczycielom i tym, o których myślisz, że im się przyda. **Możecie mieć przecież jeszcze jeden wspólny temat. Miłej lektury!**

A co w numerze e-gazetki?

Oczywiście, świetne info w pigułce:

- informacje o zawodach związanych z:
 - dźwiękiem
 - działalnością artystyczną
 - działalnością kulturalną
- quizy, psychozabawy, ciekawostki i dowcipy
- wywiady
- wskazówki doradcy zawodowego
- informacje o kolejnym numerze e-gazetki

Polecamy ***Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego***

Dlaczego? Bo możesz:

- mieć dostęp do krótkich opisów 193 zawodów.
- znaleźć odpowiedź na pytanie: Kim mogę być?
- dowiedzieć się, w jakich typach szkół występuje interesujący Cię zawód.
- znaleźć go w prosty sposób w internecie, a dokładnie na www.koweziu.edu.pl.

Zajrzyj, bo warto!

Spis treści

Po co Ci ta e-gazetka?	2
Zawody artystyczne	4-5
Psychozabawa, quiz, ciekawostki	6
Zawody związane z dźwiękiem	7
Zawód: technik budowy fortepianów i pianin	8
Zawód: technik realizacji nagrań i nagłośnień	9
Psychozabawa, quiz, ciekawostki	10
Zawody związane z działalnością artystyczną	11
Zawód: tancerz	12
Zawód: plastyk	13
Psychozabawa, quiz, ciekawostki	14
Zawody związane z działalnością kulturalną	15
Zawód: animator kultury	16
Zawód: asystent kierownika produkcji filmowej i telewizyjnej	17
„Posmakuj zawód”, wywiady z pracodawcą i pracownikiem	18-19
Doradca radzi...	20-21
Co w kolejnej e-gazetce?	22
Godne polecenia	23

Co wiesz o wybranych zawodach?

Zajrzyj na strony
7, 11, 15.

Czy masz ochotę na psychozabawę i quizy?

Jeśli tak, to polecam
strony: 6, 10, 14.

Doradca radzi...

Jeśli chcesz wiedzieć,
w jakich sprawach, to
zajrzyj na strony 20-21.

Zawody artystyczne

Obszar zawodów artystycznych skupia najmniejszą grupę zawodów, które można wybierać na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej. Należy do niego jedynie 13 zawodów ujętych w trzech grupach tematycznych: **zawody związane z dźwiękiem**, **zawody związane z działalnością artystyczną** oraz **zawody związane z działalnością kulturalną**.

„S” jak SZTUKA

Obszar artystyczny oznaczony został literą S, gdyż wszystkie zawody zakwalifikowane do tego obszaru są związane ze sztuką. Aby je wykonywać, często niezbędne jest posiadanie specjalnych predyspozycji, umiejętności i talentów. Krótko mówiąc, aby zostać tancerzem, należy dbać o prawidłową postawę oraz być muzykalnym. Zawód plastyka wymaga posiadania umiejętności manualnych. Liczy się także tzw. poczucie estetyki, czyli wrażliwość na piękno. Aby zostać stroicielem fortepianów, niezbędna jest muzykalność i dobry słuch.

Dodatkowo, aby zostać adeptem zawodu z obszaru artystycznego, warto posiadać takie cechy charakteru jak pracowitość i wytrwałość. Dlaczego? Ponieważ, by osiągnąć profesjonalizm (np. jako aktor scen muzycznych, aktor scen cyrkowych czy też tancerz), potrzebne są systematyczne i częste ćwiczenia. Nauce w zawodach artystycznych trzeba poświęcić dużo czasu i włożyć w nią wiele wysiłku.

Warto dodać, że w niektórych przypadkach kształcenie w zawodach z tego obszaru możliwe jest tylko np. na podbudowie szkoły muzycznej lub w szkole baletowej, cyrkowej albo dopiero w szkole policealnej.

Natomiast kształcenie w zawodzie: technik realizacji dźwięku (poziom technikum) odbywa się wyłącznie dla osób niewidomych i słabo widzących.

Zawody związane z dźwiękiem

W tej grupie zawodów istotne jest umuzykalnienie i dobry słuch, gdyż praca polega głównie na słuchaniu i odtwarzaniu dźwięków. Dlatego też, gdybyś chciał zostać stroicielem fortepianów i pianin lub realizatorem nagrań i nagłośnień, powinieneś najpierw ukończyć szkołę muzyczną.

Do tej grupy należą następujące zawody: **stroiciel fortepianów i pianin, technik budowy fortepianów i pianin, technik realizacji dźwięku, technik realizacji nagrań i nagłośnień oraz muzyk.**

Zawody związane z działalnością artystyczną

W grupie zawodów związanych z działalnością artystyczną kształci się artystów różnych specjalności. Jeśli myślisz o karierze zawodowego tancerza, aktora cyrkowego lub pragniesz wyrażać się poprzez prace plastyczne, złotniczo-jubilerskie, wśród tych zawodów na pewno znajdziesz coś dla siebie. Konieczne będzie jednak ukończenie szkoły o specjalnym profilu artystycznym, np. szkoły cyrkowej, plastycznej lub baletowej (poza zawodem złotnik-jubiler, który można zdobyć, ucząc się w 3-letniej zasadniczej szkole zawodowej). Szkoły „artystyczne” działają czasem jako szkoły typowo zawodowe i nie kształci się w nich z zakresu przedmiotów ogólnych. Oznacza to, że w szkole cyrkowej nauczysz się zawodu, ale oprócz tego będziesz musiał uczęszczać do liceum ogólnokształcącego. Będzie to więc zdwojony wysiłek. Ale dla chcącego nic trudnego, prawda?

W tej grupie znajdziesz następujące zawody: **plastyk, aktor cyrkowy, aktor scen muzycznych, tancerz, złotnik-jubiler.**

Zawody związane z działalnością kulturalną

To najmniej liczna grupa zawodów w obszarze artystycznym, która jest związana z organizowaniem i prowadzeniem działalności kulturalnej, np. organizacją koncertów, wystaw czy festiwali. Kształcenie w tej grupie zawodów jest możliwe tylko na poziomie szkoły policealnej.

Do tej grupy należą następujące zawody: **bibliotekarz, animator kultury oraz asystent kierownika produkcji filmowej i telewizyjnej.**

Psychozabawa

Czy zawód: technik budowy fortepianów i pianin jest dla Ciebie?

Odpowiedz na pytania, szczerze jak tylko potrafisz – TAK lub NIE.

1. Czy lubisz majsterkować?
2. Czy jesteś osobą cierpliwą?
3. Czy interesujesz się muzyką?
4. Czy grasz na jakimś instrumencie?
5. Czy jesteś osobą dobrze zorganizowaną?
6. Czy chętnie uczysz się fizyki?
7. Czy masz zamiłowanie do czynności wymagających precyzji i dokładności?
8. Czy przywiązujesz wagę do szczegółów?
9. Czy masz dobry słuch?
10. Czy uważasz, że muzyka jest ważna w Twoim życiu?

- ☐ TAK ☐ NIE
☐ TAK ☐ NIE
☐ TAK ☐ NIE
☐ TAK ☐ NIE
☐ TAK ☐ NIE
☐ TAK ☐ NIE
☐ TAK ☐ NIE
☐ TAK ☐ NIE
☐ TAK ☐ NIE
☐ TAK ☐ NIE

Obliczanie wyników:

Za każdą odpowiedź TAK otrzymujesz 1 punkt. Podlicz zdobyte punkty i dowiedz się, czy jest to zawód dla Ciebie.

Punktacja 7–10

Twoje kompetencje wskazują, że jest to zawód, który możesz wziąć pod uwagę w swoich wyborach.

Punktacja 6–4

Możesz rozważyć ten wybór, ale zastanów się – być może istnieją zawody lepiej dopasowane do Twoich zdolności i predyspozycji.

Punktacja 3–0

Porozmawiaj z doradcą zawodowym, może uda Ci się znaleźć zawód idealnie pasujący do Ciebie.

Pamiętaj, to tylko psychozabawa!

Quiz

z wiedzy o zawodach związanych z dźwiękiem

1. Jak nazywa się podstawowy element pisma nutowego dla zapisu dźwięków?
2. Czy trójkąt jest instrumentem perkusyjnym?
3. Jak nazywa się członek większego zespołu wykonujący część głosową utworu muzycznego samodzielnie?
4. Jak nazywa się sposób zapisu muzyki zespołowej instrumentalnej?
5. Jak potocznie nazywa się największy bęben zestawu perkusyjnego?
6. Czy fortepian ma struny?

Odpowiedzi: 1. pięciolinia; 2. tak; 3. solista; 4. Partytura; 5. Bass drum lub centrala; 6. tak

Czy wiesz, że...

Za pierwszego budowniczego fortepianu uważa się Włocha Bartolomeo Cristoforiego.

Największa kolekcja fortepianów w Polsce znajduje się w Muzeum Instrumentów Muzycznych w Poznaniu.

Zawody związane z dźwiękiem

W tej grupie zawodów króluje muzyka! Jeśli jesteś muzykalny, masz poczucie rytmu i uczęszczałeś do szkoły muzycznej I stopnia, to te zawody mogą Cię zainteresować.

Technik budowy fortepianów i pianin zgłębia tajniki budowy tych instrumentów, w tym posiada umiejętności ich naprawy, np. takich elementów, jak: zerwane struny, luźne kołki stroikowe, złamane młotki i klawisze. **Ten zawód został opisany szczegółowo na stronie 8.** Kiedy instrument się rozstroi, do akcji wkracza **stroiciel fortepianów i pianin**, który wprowadza tzw. korektę polegającą na bardzo precyzyjnej regulacji klawiatury oraz mechanizmu instrumentu. Dzięki temu instrument znów posiada prawidłową, jednolitą barwę dźwięków.

Technik realizacji dźwięku zajmuje się realizacją nagrań studyjnych np. utworów muzycznych, słuchowisk radiowych czy reklam radiowych. Ale to nie koniec możliwości! Technik realizacji dźwięku może także realizować nagrania książek mówionych, czyli audiobooków. Posiada także wiedzę i umiejętności z zakresu

tzw. postprodukcji dźwięku, czyli montażu i miksowania nagrań dźwiękowych. Natomiast **technik realizacji nagrań i nagłośnień** nie tylko realizuje nagrania i/lub nagłośnienia różnych imprez, m.in. koncertów, festiwali, przeglądów, konkursów, imprez sportowych. To osoba, która ma dużą wiedzę o sprzęcie dźwiękowym, dlatego też może sprawować opiekę techniczną nad prawidłowym działaniem sprzętu nagłaśniającego w różnych instytucjach jak teatry, domy kultury, opery, filharmonie. O tym **zawodzie przeczytasz więcej na stronie 9.**

Tworzywem **muzyka** są dźwięki. Jako wykonawca utworów muzycznych może specjalizować się on w jednym określonym instrumencie (np. gitarze) lub grupie instrumentów (np. instrumenty klawiszowe). Muzyk może wykonywać swoją pracę samodzielnie – jako solista lub też w zespole muzycznym. Jako twórca, muzyk komponuje utwory muzyczne dla siebie lub na zlecenie innych artystów. Absolwent szkoły otrzymuje tytuł zawodowy muzyka w wybranej specjalności, np. instrumentalista, wokalista lub nauczyciel muzyki i rytmiki.

Technik budowy fortepianów i pianin

Jakie są jego zadania zawodowe?

- Buduje fortepiany i pianina.
- Wytwarza elementy i podzespoły fortepianów i pianin.
- Montuje podzespoły i zespoły fortepianów i pianin.
- Naprawia podzespoły i zespoły fortepianów i pianin.
- Reguluje mechanizmy i podzespoły fortepianów i pianin.
- Reguluje dźwięki w fortepianach i pianinach.

Jeśli...

- jesteś uzdolniony manualnie i muzycznie
 - masz zamiłowanie do czynności wymagających precyzji i dokładności
 - przywiązujesz wagę do szczegółów
 - nie nuży Cię np. sklejanie modeli, lubisz majsterkować
- zainteresuj się zawodem: technik budowy fortepianów i pianin.

Warunki pracy

Technik budowy fortepianów i pianin pracuje w zamkniętych pomieszczeniach. Może być to warsztat świadczący usługi naprawy fortepianów lub fabryka fortepianów. Jeśli usterka nie wymaga transportu instrumentu, naprawy można dokonać w miejscu jego przechowywania, np. w sali koncertowej.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć w 4-letnim technikum. W trakcie nauki będziesz zdobywał dwie kwalifikacje składające się na ten zawód: *Budowa fortepianów i pianin* oraz *Naprawa fortepianów i pianin*. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym

Z pierwszej ręki

Bartosz, pracownik, tegoroczny absolwent:
Właściwie pracować zacząłem już w technikum. Na początku była to praktyka, ale w miarę upływu czasu doskonaliłem umiejętności i pierwszą pracę zaproponowano mi, gdy byłem w ostatniej klasie. Kiedy skończyłem naukę, miejsce pracy już na mnie czekało 😊

egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie dwóch świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale nie jest to jedyna droga.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zdobyć zawód technik budowy fortepianów i pianin, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 2 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz dwa świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Posiadając świadectwo dojrzałości, możesz kontynuować naukę na studiach.

Kariera zawodowa

Możesz pracować zarówno w małym zakładzie świadczącym usługi naprawy fortepianów i pianin, jak również założyć własną działalność gospodarczą. W Polsce nie produkuje się już fortepianów, dlatego gdybyś chciał pracować w fabryce instrumentów, konieczny jest wyjazd za granicę.

Z pierwszej ręki

Pan Edmund, właściciel firmy naprawiającej fortepiany z 35-letnim doświadczeniem:
Jestem właścicielem firmy naprawiającej fortepiany, podobnie jak mój ojciec, który odchodząc na emeryturę, przekazał mi swój zakład. Zatrudniam trzy osoby, absolwentów technikum w Kaliszu, których namówiłem na współpracę jeszcze w czasie ich nauki zawodu. Techników budowy fortepianów i pianin „łowi się” jak najlepszych specjalistów, są na wagę złota.

Perspektywy pracy w zawodzie

Niewątpliwie zawód technik budowy fortepianów i pianin jest zawodem elitarnym. Absolwenci szkoły nie mają kłopotów ze znalezieniem pracy. Technicy budowy fortepianów i pianin są potrzebni zarówno w warsztatach, jak i w instytucjach, w których działalności wykorzystuje się fortepiany i pianina, a więc w operze, teatrze, filharmonii czy szkole. Polscy technicy budowy fortepianów i pianin są wysoko cenionymi pracownikami na całym świecie, dlatego też często zaraz po ukończeniu szkoły są natychmiast rozchwytywani przez zagraniczne firmy produkujące instrumenty muzyczne.

Technik realizacji nagrań i nagłośnień

Co tak naprawdę leży w kompetencjach technika realizacji nagrań i nagłośnień? Jakie są jego zadania zawodowe?

- Realizuje nagrania.
- Rejestruje materiał dźwiękowy.
- Wykonuje postprodukcję materiałów dźwiękowych.
- Edytuje komunikaty systemu MIDI.
- Edytuje instrumenty MIDI.
- Dobiera urządzenia dźwiękowe do realizacji nagłośnienia.
- Realizuje nagłośnienia.
- Wykonuje nagłośnienia plenerowe, estradowe i teatralne.

Jeśli...

- masz dobry słuch i jesteś uzdolniony muzycznie
- lubisz przebywać w dynamicznie zmieniającym się środowisku
- nie obawiasz się pracy pod presją czasu
- jesteś opanowany i cierpliwy
- nie przeraża Cię praca w różnych godzinach i w dni wolne

– to może zainteresuj się zawodem technika realizacji nagrań i nagłośnień.

Warunki pracy

Technik realizacji nagrań i nagłośnień może pracować zarówno w pomieszczeniach zamkniętych jak np. studio nagraniowe czy sala koncertowa, jak i w plenerze np. na stadionie.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć w 4-letnim technikum lub też w 2-letniej szkole policealnej. Jednak by móc kształcić się w tym zawodzie, wymagana jest podbudowa podstawowej szkoły muzycznej. W szkole będziesz zdobywał dwie

Z pierwszej ręki

Dyrektor domu kultury – pracodawca:
W naszym domu kultury zatrudnionych jest czterech techników realizacji nagłośnienia. Oprócz naszych własnych imprez jak koncerty, przeglądy piosenki czy konkursy taneczne świadczymy także usługi na zamówienie, np. nagłośnienie jakiegoś wydarzenia dla innych instytucji czy dla miasta. Obsługujemy także imprezy sportowe. Właściwie nagłośnienie potrzebne jest przy każdej imprezie, nawet na wieczorku poetyckim.

kwalifikacje składające się na ten zawód: Montaż nagrań dźwiękowych oraz Realizacja nagrań studyjnych. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie dwóch świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale nie jest to jedyna droga.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc uzyskać zawód technika realizacji nagrań i nagłośnień, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 2 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz dwa świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Posiadając świadectwo dojrzałości, możesz kontynuować naukę na studiach.

Kariera zawodowa

Technik realizacji nagrań może pracować w studiach nagraniowych czy na salach koncertowych. Jest także możliwość pracy w mediach – w radiu czy telewizji lub przy produkcji filmowej i telewizyjnej. Jako technik realizacji nagłośnień masz możliwość założenia własnej firmy odpowiedzialnej za nagłośnienie wydarzeń artystycznych. W tym przypadku konieczna jednak będzie inwestycja we własny sprzęt. Alternatywą jest praca na zlecenie dla firm, które działają już na tym rynku, lub zatrudnienie w instytucjach kultury, jak dom kultury, teatr, teatr muzyczny, filharmonia, opera.

Perspektywy pracy w zawodzie

Branża muzyczna i nagraniowa stale się rozwija. Pamiętaj jednak o tym, że technologie cyfrowe używane w realizacji nagrań zmieniają się bardzo szybko, są coraz bardziej zaawansowane, warto więc stale interesować się rynkiem w tym zakresie, śledzić nowości techniczne i nieustannie się dokształcać.

Psychozabawa

Czy zawód aktora scen cyrkowych jest dla Ciebie?

Odpowiedz na pytania: TAK lub NIE.

1. Czy uważasz się za osobę sprawną fizycznie?
2. Czy lubisz uprawiać sport?
3. Czy masz zdolności aktorskie?
4. Czy jesteś cierpliwy?
5. Czy chętnie uczestniczysz w zajęciach wychowania fizycznego?
6. Czy uważasz, że masz dobrą koordynację ruchową?
7. Czy potrafisz podjąć systematyczne ćwiczenia?
8. Czy lubisz występować przed publicznością?
9. Czy masz dobry słuch?
10. Czy uważasz, że cyrk jest interesującym miejscem?

☐ TAK	☐ NIE
☐ TAK	☐ NIE
☐ TAK	☐ NIE
☐ TAK	☐ NIE
☐ TAK	☐ NIE
☐ TAK	☐ NIE
☐ TAK	☐ NIE
☐ TAK	☐ NIE
☐ TAK	☐ NIE
☐ TAK	☐ NIE

Obliczanie wyników:

Za każdą odpowiedź TAK otrzymujesz 1 punkt. Podlicz zdobyte punkty i dowiedz się, czy jest to zawód dla Ciebie.

Punktacja 7–10

Twoje kompetencje wskazują, że jest to zawód, który możesz wziąć pod uwagę w swoich wyborach.

Punktacja 6–4

Możesz rozważać ten wybór, ale zastanów się – być może istnieją zawody lepiej dopasowane do Twoich zdolności i predyspozycji.

Punktacja 3–0

Porozmawiaj z doradcą zawodowym, może uda Ci się znaleźć zawód idealnie pasujący do Ciebie.

Pamiętaj, to tylko psychozabawa!

Quiz

Czy znasz te pojęcia ze świata tańca i muzyki?

1. Jak nazywa się tekst stanowiący podstawę dzieł sceniczno-muzycznych, np. opery, operetki lub baletu?
2. Jak nazywają się buty do tańca klasycznego?
3. Jak nazywa się przyrząd gimnastyczny w postaci drążka zawieszonego poziomo na linach?
4. Jak nazywa się osoba pracująca w cyrku, która wykonuje wielokrotne, powtarzalne podrzucanie przedmiotów w powietrze i ponowne ich chwytywanie?
5. Czy rumba to latynoamerykański taniec towarzyski?
7. Jak nazywa się reprezentacyjny polski taniec narodowy?

Odpowiedzi: 1. libretto; 2. baletki; 3. trapez; 4. zongler; 5. tak; 6. polonez

Czy wiesz, że...

Każda tancerka Angielskiego Baletu Narodowego zużywa miesięcznie 10 par baletek.

Pointy to używane w tańcu klasycznym twarde baletki, umożliwiające taniec na samych czubkach palców.

Zawody związane z działalnością artystyczną

W tej grupie zawodów warunkiem koniecznym jest posiadanie jakiegoś talentu, np. tanecznego, plastycznego lub muzycznego.

Główne zadania **tancerza** polegają na wykonywaniu zgodnie z zaleceniami choreografa różnego rodzaju tańców. W zależności od charakteru zespołu, w którym tancerz jest zatrudniony, i jego repertuaru, mogą być to tańce charakterystyczne, ludowe, współczesne, jazzowe, tańce dawne. Tancerz może również specjalizować się w tańcu towarzyskim, np. walcu czy rumbie, czyli w tańcach, które wykonuje się w parach. Tancerz solista natomiast realizuje własne koncepcje taneczne i występuje na scenie samodzielnie. **Ten zawód opisujemy szczegółowo na stronie 12.**

Plastyk dba o to, by świat wokół nas był piękniejszy. Może zajmować się projektowaniem i wykonywaniem przeróżnych rzeczy. Właściwie każdy przedmiot, którego używamy, został przez kogoś zaprojektowany pod względem plastycznym, np. komputer, rower, dywan czy tapeta. W zależności od specjalizacji artysta plastyk może malować obrazy, rzeźbić, projektować biżuterię i tkaniny, wyrabiać ceramikę i szkło, fotografować, projektować wnętrza i witryny sklepowe. Plastycy zajmują się także projektowaniem scenografii i kostiumów do filmu, teatru, opery czy operetki. **O tym zawodzie dowiesz się więcej ze strony 13.**

Aktor cyrkowy posiada umiejętności z zakresu: akrobatyki, gimnastyki, ekwilibrystyki, żonglerki oraz tańca, pantomimy i elementów gry aktorskiej. W Polsce nauka w tym zawodzie możliwa jest jedynie w Państwowej Szkole Sztuki Cyrkowej w Warszawie. Aktor cyrkowy zatrudniony jest przede wszystkim w cyrku. W zależności od wybranej specjalizacji może być to: akrobata, gimnastyk, ekwilibrysta, żongler, mim albo klaun. Absolwenci szkoły posiadają umiejętności, które umożliwiają podjęcie pracy także w innych formach sztuki scenicznej jak kabaret, variete i teatr.

Aktor scen muzycznych może występować jako artysta form teatralnych, operowych, musicalowych i estradowych. Podobnie jak tancerz, aktor scen muzycznych jest albo solistą-wokalistą występującym samodzielnie, albo członkiem zespołu wokalnego, chóru lub zespołu tanecznego.

Złotnik-jubiler wykonuje wyroby jubilerskie z metali szlachetnych: złota, srebra, platyny, służące do ozdoby, a ponadto przedmioty użytkowe oraz przedmioty kultu religijnego. To ten fachowiec oprawia kamienie szlachetne, naprawia biżuterię, projektuje nowe wzory. Ma wiedzę, aby móc poddawać ocenie i wycenie współczesne wyroby jubilerskie oraz wyroby z różnych epok.

Tancerz

Zadania zawodowe

- Wykonuje różnego rodzaju tańce.
- Uczestniczy w systematycznych treningach i ćwiczeniach kondycyjnych w celu utrzymania sprawności i doskonalenia umiejętności zawodowych.
- Współpracuje np. z reżyserem widowisk estradowych, scenografem, zespołem instrumentalnym.
- Może uczestniczyć w widowiskach, w konkursach, pokazach, festiwalach i przeglądach tańca.
- Może prowadzić naukę tańca.

Jeśli...

- masz dobry słuch
 - poczucie rytmu
 - jesteś muzykalny
 - posiadasz dobrą koordynację i pamięć ruchową
 - jesteś sprawny fizycznie
 - masz prawidłową postawę i giętką sylwetkę
 - nie nudzisz się, wykonując monotonne wielogodzinne ćwiczenia
 - jesteś wytrwały i cierpliwy
- może zainteresujesz się zawodem tancerza?

Warunki pracy

Zazwyczaj scena taneczna znajduje się w zamkniętych pomieszczeniach jak np. sala koncertowa, teatr, opera, ale zdarzają się sytuacje, gdy przedstawienia i pokazy odbywają się w plenerze.

Kariera edukacyjna

W tym zawodzie kształcenie możliwe jest w ogólnokształcącej szkole baletowej lub w szkole sztuki tańca poza formalną edukacją. Jeśli marzysz o prowadzeniu zajęć, warto rozważyć również ukończenie kursu instruktorskiego, który przygotuje Cię do nauczania różnych technik

Z pierwszej ręki

Kierownik artystyczny zespołu ludowego:

Co kilka lat organizujemy przesłuchania do zespołu.

Liczy się nie tylko technika, ale także zainteresowanie kandydata polską kulturą i tradycją. Wykonujemy tańce ludowe, dlatego też zależy nam, by tancerze nie tylko potrafili poprawnie odtworzyć kroki, ale również utożsamiali się z polską sztuką i kulturą ludową.

tanecznych. Posiadając świadectwo dojrzałości, możesz także rozważyć studia na uczelniach artystycznych.

Kariera zawodowa

W szkole nauczysz się nie tylko klasycznych technik tańca, ale również technik tańca współczesnego, ludowego, tańca charakterystycznego i historycznego, więc będziesz mógł występować w różnorodnym repertuarze. Istnieje możliwość zatrudnienia się w zespołach tańca klasycznego, nowoczesnego czy też musicalowego. Ilość zespołów tańca klasycznego jest ograniczona, a dostają się do nich tylko najlepsi, dlatego jeśli wybierzesz karierę w balecie, będziesz musiał brać udział w wielu przesłuchaniach. Osoby, które mają zacięcie aktorskie, mogą występować w teatrach ruchu i teatrach muzycznych. Można także założyć własną działalność gospodarczą, np. szkołę tańca.

Perspektywy pracy w zawodzie

Najbardziej dynamicznie rozwija się obszar tańca nowoczesnego, tj. np. modern jazz, hip-hop itp. i współczesnego. Ze względu na dużą popularność programów telewizyjnych związanych z tańcem można powiedzieć, że taniec stał się modny. Wszyscy teraz chcą tańczyć, stąd coraz większe zapotrzebowanie na szkoły tańca i kursy taneczne.

Z pierwszej ręki

Tancerka w zespole tańca współczesnego, rok doświadczenia:

Po ukończeniu szkoły próbowałam dostać się do zespołów tańca klasycznego, ale zrezygnowałam po kilku przesłuchaniach. Konkurencja jest bardzo duża.

Doszedłam do wniosku, że taniec współczesny daje trochę większe możliwości rozwoju zawodowego. Zamierzam w przyszłości założyć własną szkołę tańca dla młodzieży.

Plastyk

Zadania zawodowe

Co dokładnie robi w swojej pracy plastyk?

- Stosuje artystyczne techniki w projektowaniu przedmiotów użytkowych i dekoracyjnych w zakresie: meblarstwa, tkactwa, biżuterii, zabawkarstwa.
- Wykonuje małe formy grafiki użytkowej (np. etykiety, afisze, opakowania).
- Może zajmować się dekoracją wnętrz i reklamami sklepowymi.
- Może prowadzić prace konserwatorskie przedmiotów użytkowych i artystycznych; może zajmować się oprawą plastyczną widowisk teatralnych, telewizyjnych i filmowych.
- Projektuje i wykonuje rysunki robocze, np. wyrobów, dekoracji i rekwizytów, oprawy plastycznej widowisk, zgodnie z koncepcją artystyczną.

Kariera zawodowa

Otrzymując tytuł zawodowy plastyka, stajesz się przede wszystkim artystą. Swoje talenty możesz rozwijać w obszarze malarstwa, rzeźby, grafiki, ceramiki bądź fotografii. Plastycy często prowadzą własną działalność gospodarczą lub wykonują prace zlecone. Może to być projektowanie przedmiotów użytkowych i dekoracyjnych, np. mebli, tkanin, biżuterii, wyrobów szklanych i ceramicznych, a nawet zabawek lub grafiki użytkowej typu: plakaty, ulotki, opakowania, reklamy albo nawet książki. Plastycy są także mile widziani w branży audiowizualnej, gdzie projektują scenografię i kostiumy, np. do programów telewizyjnych lub seriali. Jeśli interesujesz się wnętrzami, możesz zająć się dekoracją pomieszczeń i witryn sklepowych, oprawą plastyczną stoisk i pawilonów targowych, a nawet projektowaniem wnętrz i wystaw muzealnych. Po zrobieniu dodatkowego kursu pedagogicznego możesz także uczyć plastyki w szkole.

Z pierwszej ręki

Dyrektor małego muzeum w województwie dolnośląskim: *Zatrudniam plastyka na zlecenie. W muzeum często mamy potrzebę zaprojektowania jakiegoś elementu graficznego, np. zaproszenia na wernisaż, plakatu, katalogu wystawy, ale nie ma aż tyle pracy, by była potrzeba zatrudnienia plastyka na etacie.*

Jeśli...

- masz talent plastyczny
 - masz zdolności manualne
 - cechuje Cię poczucie estetyki
 - nie brak Ci wyobraźni przestrzennej
 - pasjonuje Cię sztuka
- może zainteresujesz się zawodem plastyka?

Warunki pracy

Plastyk może pracować w różnych warunkach, zarówno w zamkniętej pracowni, w biurze przy komputerze, jak i w plenerze.

Kariera edukacyjna

Zawód plastyk możesz zdobyć, ucząc się wyłącznie w ogólnokształcącej szkole sztuk pięknych lub w liceum plastycznym, lub też w szkole policealnej plastycznej.

Mając świadectwo dojrzałości, możesz kontynuować naukę na studiach, np. w Akademii Sztuk Pięknych.

Perspektywy pracy w zawodzie

Przywiązujemy coraz więcej uwagi do estetyki naszego otoczenia, dlatego zawód plastyka jest profesją z wielką przyszłością. Wciąż powstają nowe specjalizacje, np. plastyk miejski, czyli osoba, która dba o to, by ulice naszych miast wyglądały estetycznie, albo projektant opakowań, czyli osoba, która stara się by produkty, które kupujemy, były nie tylko ładnie opakowane, ale także zrobione z ekologicznych materiałów ulegających biodegradacji.

Z pierwszej ręki

Plastyczka miejska, 2 lata stażu pracy: *Pracuję w urzędzie miejskim od dwóch lat. Ogłoszenie o konkursie na stanowisko plastyka miejskiego znalazłam w gazecie i postanowiłam spróbować. Wygrałam konkurs, bo przedstawiłam najbardziej spójną koncepcję poprawy miejskiej estetyki. Codziennie dbam o to, by nasze ulice i place wyglądały ładnie, by były nie tylko zadbane, ale także w miarę jednolite. W mojej pracy chodzi o to, aby np. reklamy wieszane na budynkach nie raziły naszych oczu wszystkimi kolorami tęczy, a parasole w ogródkach na rynku pasowały do historycznego charakteru tego miejsca.*

Psychozabawa

Czy odnalazłbyś się w zawodzie asystenta kierownika produkcji filmowej i telewizyjnej?

Sprawdź, czy masz predyspozycje do tego zawodu. Odpowiedz na pytania: TAK lub NIE.

1. Czy lubisz poznawać nowych ludzi?	☐ TAK ☐ NIE
2. Czy uważasz się za osobę asertywną?	☐ TAK ☐ NIE
3. Czy jesteś osobą opanowaną, o tzw. stalowych nerwach?	☐ TAK ☐ NIE
4. Czy masz dar przekonywania?	☐ TAK ☐ NIE
5. Czy jesteś osobą dobrze zorganizowaną?	☐ TAK ☐ NIE
6. Czy interesujesz się filmem?	☐ TAK ☐ NIE
7. W przypadku pracy zespołowej najczęściej pełnisz rolę lidera?	☐ TAK ☐ NIE
8. Czy dążysz do realizacji wyznaczonych celów nawet, jeśli napotykasz przeszkody?	☐ TAK ☐ NIE
9. Czy interesuje Cię ekonomia?	☐ TAK ☐ NIE
10. Czy uważasz, że kultura osobista jest istotna?	☐ TAK ☐ NIE

Obliczanie wyników:

Za każdą odpowiedź TAK otrzymujesz 1 punkt. Podlicz zdobyte punkty i dowiedz się, czy jest to zawód dla Ciebie.

Punktacja 7–10

Twoje kompetencje wskazują, że jest to zawód, który możesz wziąć pod uwagę w swoich wyborach.

Punktacja 6–4

Możesz rozważać ten wybór, ale zastanów się – być może istnieją zawody lepiej dopasowane do Twoich zdolności i predyspozycji.

Punktacja 3–0

Porozmawiaj z doradcą zawodowym, może uda Ci się znaleźć zawód idealnie pasujący do Ciebie.

Pamiętaj, to tylko psychozabawa!

Quiz

z zakresu zawodów związanych z działalnością kulturalną

1. Jak nazywa się perforowany, światłoczuły nośnik filmu?
2. Jak nazywa się film o treści niefikcyjnej, dokumentujący rzeczywistość?
3. Jak nazywa się gatunek filmów odwzorowujących daną epokę historyczną poprzez użycie charakterystycznych dla niej dekoracji i strojów?
4. Jak nazywa się pierwotna postać książki w formie długiej wstęgi nawiniętej na dwa drążki?
5. Jak nazywamy materiał pisarski wyrabiany ze skór zwierzęcych?

Odpowiedzi: 1. taśma filmowa; 2. film dokumentalny; 3. film kostiumowy; 4. zwój; 5. pergamin

Czy wiesz, że...

Klaps filmowy służy do synchronizacji obrazu z dźwiękiem.

W końcu 2012 roku zbiory Biblioteki Narodowej liczyły prawie 9,5 miliona woluminów.

Zawody związane z działalnością kulturalną

Grupa zawodów związanych z działalnością kulturalną obejmuje następujące zawody: **asystent kierownika produkcji filmowej i telewizyjnej**, **animator kultury** oraz **bibliotekarz**.

Asystent kierownika produkcji filmowej i telewizyjnej pomaga kierownikowi produkcji w przygotowaniu i organizacji produkcji filmu fabularnego lub serialu. Może również pracować na planie produkcji filmów reklamowych. Niektórzy znajdują zatrudnienie w telewizji, a ich rola polega na pracach pomocniczych przy produkcji różnych audycji telewizyjnych, np. programów informacyjnych, magazynów, talk-show czy programów publicystycznych. **Ten zawód opisany został szczegółowo na stronie 16.**

Animator kultury inicjuje wydarzenia kulturalne oraz je organizuje. Mogą to być festiwale, przeglądy, konkursy czy też wystawy i wernisaże. Jest to osoba, która dzięki swojej energii i pasji może wpływać na kształtowanie upodobań i zainteresowań kulturalnych oraz artystycznych w środowisku, w którym działa. Animator kultury aktywnie wspiera także artystyczną twórczość amatorską oraz kluby dyskusyjne, np. Dyskusyjne Kluby Filmowe, czyli tzw. DKF-y. Więcej informacji na temat tego **zawodu znajdziesz na stronie 15.**

Bibliotekarz wykonuje prace związane z gromadzeniem, opracowywaniem i udostępnianiem zbiorów bibliotecznych. Jest osobą, do której możesz się zwrócić, kiedy zabraknie Ci pomysłu na lekturę. Współczesny bibliotekarz pełni także rolę popularyzatora i promotora czytelnictwa, a często także animatora działań prowadzonych w bibliotece, takich jak:

autorskie z pisarzami, wieczorki poetyckie, warsztaty czytelnicze dla dzieci, warsztaty pisarskie i festiwale czytelnictwa.

Animator kultury

Zadania zawodowe, czyli co robi animator kultury

- Inicjuje, organizuje i upowszechnia kulturę i sztukę w placówkach kulturalno-oświatowych oraz w środowisku lokalnym.
- Przygotowuje programy działalności instytucji upowszechniających kulturę.
- Organizuje odczyty, kursy, imprezy, zabawy, turnieje, wystawy, przeglądy grup twórczych, dyskoteki itp.
- Może prowadzić sekcję zainteresowań, np. muzycznych, tanecznych, w domu kultury oraz pełnić funkcje kierownika placówki kulturalnej.

Jeśli...

- jesteś osobą energiczną
- masz zadatki na lidera
- umiesz zachęcić kolegów do działania
- nie tracisz zimnej krwi w trudnych sytuacjach
- masz głowę pełną pomysłów
- jesteś kreatywny
- interesujesz się kulturą i sztuką

– może zainteresujesz się zawodem animatora kultury?

Warunki pracy

Animator kultury pracuje w miejscu, w którym organizowane są wydarzenia kulturalne. Jego praca odbywa się w pomieszczeniach zamkniętych; w klubach i świetlicach oraz innych instytucjach upowszechniających kulturę, a także w zależności od specjalności – w pracowniach plastycznych, fotograficznych, w plenerze, wszędzie tam, gdzie odbywają się imprezy kulturalne. Praca animatora kultury odbywa się w bezpośrednim kontakcie z innymi ludźmi.

Z pierwszej ręki

Eryk, animator kultury, wolny strzelec:
Będąc animatorem kultury, rzadko można liczyć na etat. Najczęściej chodzę od instytucji do instytucji i przedstawiam swoje pomysły, szukam sponsorów, piszę wnioski o dotacje. Czasem się udaje, a czasem nie. Nie jest to praca dla osób, które oczekują co miesiąc stałej pensji na konto. Miałem możliwość pracy w domu kultury jako instruktor, ale płacili 600 zł i wymagali pełnej dyspozycyjności, więc zrezygnowałem. W tym zawodzie trzeba umieć samemu zadbać nie tylko o swoje zarobki, ale także o budżety swoich projektów. Tylko dla upartych i wytrwałych.

Z pierwszej ręki

Prezes fundacji zajmującej się animacją kultury:
Współpracujemy z wieloma animatorami kultury. W zasadzie każdy może do nas przyjść ze swoim pomysłem i wspólnie zastanowimy się, jakie są możliwości jego realizacji. Najczęściej konieczne jest napisanie wniosku o dotację do jakiegoś konkursu. Jeśli dotacja zostaje przyznana, animator otrzymuje z niej honorarium za prowadzenie projektu.

Kariera edukacyjna

W tym zawodzie kształcenie odbywa się wyłącznie w 2-letniej szkole pomaturalnej bibliotekarskiej i animatorów kultury (wymagane jest posiadanie świadectwa dojrzałości). Ponadto posiadając maturę, możesz również pogłębiać i poszerzać swoją wiedzę na studiach, na kierunku: animacja kultury. Kariera zawodowa

Kariera zawodowa

Animator kultury może pracować:

- w domach kultury
- w zespołach artystycznych
- w wydziałach kultury samorządów lokalnych
- w agencjach turystycznych, w zespołach filmowych
- w instytucjach zajmujących się projektowaniem i prowadzeniem imprez kulturalnych

Perspektywy pracy w zawodzie

Działalność kulturalna jest bardzo ceniona, jednakże obowiązki animatora kultury obejmują nie tylko opracowanie projektu, ale także zadbanie o jego sfinansowanie. Dobrze na rynku pracy radzą sobie osoby, które potrafią profesjonalnie zorganizować wydarzenie kulturalne, wypromować je i zdobyć na nie pieniądze, czyli zawodowi animatorzy kultury.

Asystent kierownika produkcji filmowej i telewizyjnej

Zadania zawodowe, czyli co robi animator kultury

- Przygotowuje i organizuje produkcję filmową / telewizyjną.
- Przygotowuje produkcję filmową / telewizyjną.
- Realizuje produkcję filmową / telewizyjną.
- Wykonuje postprodukcję filmową / telewizyjną.

Jeśli...

- masz zdolności organizatorskie
- interesujesz się ekonomią i filmem
- masz dar przekonywania i umiejętność negocjacji
- nie obawiasz się pracy w bardzo dynamicznie zmieniającym się środowisku i pod presją czasu
- jesteś opanowany i cierpliwy
- lubisz współpracować w zespole

– zainteresuj się zawodem asystenta kierownika produkcji filmowej i telewizyjnej.

Warunki pracy

Asystent kierownika produkcji filmowej i telewizyjnej może pracować zarówno w pomieszczeniach zamkniętych (np. hali zdjęciowej, biurze produkcji filmu), jak również w plenerze – lokalizacji filmowej. Pracuje w różnych godzinach i w dni wolne.

Kariera edukacyjna

Zawód asystent kierownika produkcji filmowej i telewizyjnej możesz zdobyć, jedynie ucząc się w 2-letniej szkole policealnej. W trakcie nauki będziesz zdobywał kwalifikację składającą się na ten zawód: Przygotowanie i organizacja produkcji filmowej / telewizyjnej. Kształcenie w ramach tej kwalifikacji zakończone jest egzaminem zawodowym. Pozytywny wynik uzyskany z egzaminu umożliwi Ci otrzymanie świadectwa potwierdzającego ww. kwalifikację. Po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikację zawodową.

Mając świadectwo dojrzałości, możesz kontynuować naukę na studiach.

Kariera zawodowa

Asystent kierownika produkcji filmowej i telewizyjnej to pierwszy stopień kariery zawodowej w tzw. pionie produkcyjnym filmu. Będziesz pełnił rolę pomocniczą, wspierając II kierownika produkcji i kierownika produkcji w pracy nad organizacją i koordynacją planu filmowego. Kiedy nabierzesz więcej doświadczenia, zostaniesz II kierownikiem produkcji, a potem nawet kierownikiem produkcji filmu. Podobna droga kariery

czeka Cię także w telewizji. Możesz również znaleźć pracę w firmach zajmujących się produkcją reklam, filmów edukacyjnych, korporacyjnych, instruktażowych lub też poświęcić się produkcji filmowych wydarzeń, np. festiwalu.

Perspektywy zawodu

Branża telewizyjna i filmowa jest niewątpliwie bardzo ciekawa, wiele osób pociąga magia kina. Rynek pracy jest mocno ograniczony ze względu na niewielką liczbę produkcji filmów fabularnych. Dynamicznie rozwijają się natomiast telewizje internetowe.

Z pierwszej ręki

Michał, asystent kierownika produkcji filmowej, 2 lata w zawodzie:

Pracy zacząłem szukać jeszcze w szkole. Wysyłałem swoje CV, ale nikt nie odpowiadał. Okazało się, że w tej branży trzeba chodzić i pukać do drzwi, a jak Cię wyrzucą tymi drzwiami, to trzeba próbować wejść oknem. Na początku liczy się na pewno charakter, to czy jesteś uparty, asertywny i konsekwentny. To jakby pierwsza próba. Kiedy zobaczę, że Ci na tym zależy, że nie odpuszczasz, na pewno znajdą jakąś pracę, choćby za niewielkie pieniądze. Po roku producent wiedział, że jestem godny zaufania i potrafię wykonać każde zlecenie. W tym zawodzie nie ma słowa „nie”, „nie da się”, „nie ma”, „nie można”. Trzeba być trochę cudotwórcą.

Posmakuj zawód

Zastanawiasz się, co znaczy „posmakować zawód”? Tekst ten ma na celu zachęcenie Cię do zastanowienia się nad tym, czy i w jaki sposób można poznać praktycznie interesujący Cię zawód. Czy są sposoby, które po zastosowaniu zwiększą prawdopodobieństwo, że Twój wybór będzie trafny? Oczywiście, że są:

- Rozejrzyj się i poszukaj osób, które wykonują interesujący Cię zawód; porozmawiaj z nimi, zapytaj, rozwiej swoje wątpliwości.
- Poproś wychowawcę, by zorganizował wycieczkę zawodoznawczą do firmy, która Cię na przykład ciekawi.
- Sięgnij do filmów o zawodach.
- Pomyśl, czy możesz popracować jako wolontariusz w firmie, o której myślisz, a nawet marzysz.

- Zaproponuj w szkole spotkanie z osobami, które wykonują interesujący Cię zawód.
- Sprawdź, czy szkoły ponadgimnazjalne w Twojej okolicy mają w swojej ofercie tzw. lekcje zawodoznawcze.
- Porozmawiaj ze swoimi nauczycielami. Bywa, że wśród nich są przedstawiciele branż, które mogą Cię zainteresować.
- Bierz udział w konkursach związanych z dziedziną wiedzy, która Cię interesuje.
- Zwracaj uwagę na to, czego wymaga się od osób chcących wykonywać dany zawód i stawiaj sobie pytanie: „Czy to dla mnie?”.
- Jeśli masz inny pomysł, to „smakuj zawód”, do dzieła!

Jak wygląda praca technika realizacji nagrań i nagłośnień?

Kasia, prowadzi własną działalność gospodarczą, realizuje nagrania młodych zespołów rockowych we Wrocławiu.

– *Dlaczego wybrała Pani ten zawód?*

Prawdę mówiąc, dzięki mojemu narzeczonemu. Kiedy się poznaliśmy, on właśnie kończył naukę w tym zawodzie. Towarzyszyłam mu w jego pierwszych krokach zawodowych i sama zaczęłam interesować się realizacją nagrań. Tak mnie to wciągnęło, że zapisałam się do szkoły policealnej. Byłam jedyną kobietą na roku!

– *Co sprawia Pani satysfakcję?*

Przede wszystkim uznanie artystów. Liczy się ostateczny efekt, brzmienie nagrania.

– *Co jest trudne w wykonywaniu tego zawodu?*

Niestety, utarło się, że mężczyźni znają się na tym lepiej. Kobiety, które realizują nagrania, jest niewiele. Mężczyznom czasem jest trudno przyjmować polecenia od kobiety, uważają, że i tak zrobiliby to lepiej. Trochę czasu zajęło mi zdobycie ich zaufania i szacunku. Teraz takie sytuacje zdarzają się sporadycznie. Muzycy sami sobie przekazują informacje, z kim warto pracować, żadna reklama nie jest skuteczniejsza niż polecenie przekazane z ust do ust.

– *Jak wygląda Pani dzień pracy?*

W zasadzie pracuję w nocy. W kapelach grają ludzie, którzy zazwyczaj jeszcze studiują lub pracują, dlatego nagrania możliwe są po południu albo w nocy. Dlatego do południa zazwyczaj zajmuję się prywatnymi sprawami, a do studia przyjeżdżam

około 17. Zanim wszyscy się zbiorą, mam czas przygotować i sprawdzić sprzęt. Potem nagrywamy. Często do późna w nocy. Kiedy materiał jest nagrany, w godzinach przedpołudniowych robię mastering już sama najczęściej właśnie do południa.

– *W jaki sposób znalazła Pani pracę?*

W tej branży nikt nie daje etatów. Założyłam własną działalność i świadczę usługi zlecone przez zespoły.

– *Jaka jest Pani rada dla gimnazjalistów rozważających wybór tego zawodu?*

Każdy, kto marzy o karierze producenta nagrań na miarę MTV, szybko się rozczaruje. Nagrania to trudny i elitarny biznes. Radziłabym praktykować, robić własne próbne projekty już w szkole, żeby mieć portfolio i kontakty po zakończeniu nauki. Jak mówiłam, tutaj pracują głównie wolni strzelcy, ale zdarza się też zatrudnienie np. w radio.

Okiem pracodawcy

Michał, właściciel studia nagrań, producent muzyczny, dołnośląskie

– Jak długo pracuje Pan w branży?

Jestem w branży muzycznej ponad 20 lat. Początkowo robiłem tylko nagłaśnianie koncertów, potem zacząłem sam organizować imprezy muzyczne, w końcu otworzyłem studio nagraniowe.

– Czego oczekuje Pan od kandydata do pracy?

Talentu i dyspozycyjności. Już wyjaśniam dlaczego. Talent jest niezbędny. Każdy realizator ma swój styl, to jest jak charakter pisma. To podobnie jak z muzykami, np. niektórzy pianiści są doskonali, niektórzy wystarczająco dobrzy, a niektórzy po prostu przeciętni. Dyspozycyjność jest niezbędna, gdyż pracujemy w różnych godzinach, często zlecenie wypada nagle i trzeba natychmiast się nim zająć, bo inaczej ucieknie do konkurencji.

– Czego często brakuje absolwentom szkół?

Pokory. Młodzi ludzie często popadają w samozachwyt. Wystarczy, że koledzy na Youtube entuzjastycznie skomentowali nagranie i chłopak już myśli, że jest najlepszy. Potem idzie do pierwszej pracy i jak ma szczęście trafić do profesjonalnego studia, przekonuje się, że nie tylko nie jest najlepszy, ale że nie

jest nawet jeszcze przeciętny. Dopiero zaczyna się jego rozwój zawodowy i tylko od niego samego zależy, jak skorzysta z doświadczenia lepszych od siebie.

– Czy łatwo jest znaleźć pracownika w tym zawodzie?

Pracownika nie jest trudno znaleźć, trudniej utrzymać. Wielu młodych ludzi szybko rezygnuje, wolą zarobić mniej w innej pracy, ale dostać pensję regularnie raz w miesiącu niż za zlecenie, jak już się trafi. Po drugie – niektórzy czują się niedoceniani i nie mają cierpliwości, wytrwałości. Uciekają, bo chcieliby osiągnąć sukces od razu, już teraz, a kiedy to się nie dzieje, próbują swoich sił gdzie indziej. Myślą, że w innym miejscu sukces już na nich czeka. Nic bardziej złudnego. Sukces wymaga systematycznej pracy i ciągłego doskonalenia swoich umiejętności i talentu.

Posmakuj zawód!

Co możesz zrobić już dzisiaj jako uczeń gimnazjum? Oto kilka propozycji działań, które pomogą Ci sprawdzić, czy zawody artystyczne Cię interesują.

Smakuj zawody związane z dźwiękiem:

- Będąc na koncercie, zwróć uwagę, gdzie umieszczona jest konsola realizatora dźwięku, w jakich miejscach znajdują się głośniki, spróbuj także poobserwować pracę techników nagłośnienia.
- Jeśli Twój znajomi grają w zespołach amatorskich, wybierz się do nich na próbę lub na koncert. Zaobserwuj, w jaki sposób ustawiane są mikrofony, nagłośnienie przed koncertem.
- Zainstaluj na komputerze prosty program do montażu dźwięku i spróbuj zmontować krótki utwór.
- Nagraj na dyktafon różne odgłosy i spróbuj zmontować z nich krótkie słuchowisko.

Poznaj zawody związane z działalnością artystyczną:

- Stwórz swoje portfolio i pokaż je w domu kultury,

być może uda się z niego stworzyć miniwystawę.

- Zaprojektuj dla swojej klasy logotyp.
- Spróbuj żonglerki pomarańczami lub jabłkami.
- Ułóż układ choreograficzny dla swojej klasy lub przygotuj występ wokalny na zakończenie roku szkolnego.
- Sprawdź, kiedy w szkole baletowej odbywają się pokazy dyplomowe. Po przedstawieniu zapytaj tancerzy o ich doświadczenia szkolne.

Zrób przymiarkę do zawodów związanych z działalnością kulturalną

- Czytaj napisy końcowe w filmach i serialach, zwróć uwagę, jakie osoby brały udział w realizacji audycji.
- Zorganizuj przedstawienie szkolne.
- Zostań wolontariuszem w bibliotece.
- Stwórz listę rekomendowanych książek dla swoich rodziców.
- Oglądaj dodatkowe materiały zamieszczone na płytach DVD, na których aktorzy i reżyser opowiadają o pracy na planie filmowym.

Doradca radzi

Cześć, Gimnazjalisto!

Wszyscy pytają: do jakiej szkoły idziesz? Czy już wybrałeś zawód, szkołę? Założę się, że te i inne pytania padają w Twoim kierunku. Wiem, że podejmowanie decyzji w wieku 15 czy 16 lat może „boleć” i być czymś trudnym. Ale nie niemożliwym, chyba się zgodzisz.

Co zrobić, by podjąć decyzję optymalną? Usiądź wygodnie i przeczytaj ten tekst. Nie jest zbyt długi, bo zależy mi na tym, aby Cię nie zanudzić!

I. Poznaj siebie

Może to brzmi nieco obco, ale ważne jest, by wiedzieć dużo o sobie, np. o:

Zainteresowaniach: Warto przyrzeć się swoim zainteresowaniom, ponieważ większość osób zadowolonych z życia, a zwłaszcza z pracy mówi, że sekret ich szczę-

ścia polega przede wszystkim na tym, że *placą im za to, co uwielbiają robić*.

Uzdolnieniach: Każdy z nas ma różne uzdolnienia np. matematyczne, językowe, literackie, interpersonalne, plastyczne, muzyczne, techniczne, sportowe czy organizacyjne. Jest to kwestia indywidualna.

Umiejętnościach: Pomyśl, jakimi umiejętnościami jesteś zainteresowany, co chciałbyś umieć robić. Powodzenia w poszukiwaniach!

Temperamencie: Z pewnością zaważyłeś, że w tych samych okolicznościach ludzie różnie reagują na to samo zdarzenie. Jedni potrafią długo wykonywać monotonne zajęcie, innych po minucie dopada zniecierpliwienie i zniechęcenie. Są osoby niezwykle łatwo nawiązujące kontakt z innymi, ale są też takie, które wolą samotność i własne towarzystwo. Różnice w reagowaniu związane są właśnie z temperamentem. Do jakiej grupy osób Ty należysz?

Z życia wzięte

Andrzej, klasa II gimnazjum:

Już myślę o wyborze zawodu i szkoły. Chciałbym zostać technikiem mechanikiem. Interesują mnie maszyny i urządzenia. Ale jest pewien problem. Była u nas pani z poradni psychologiczno-pedagogicznej na zajęciach. Było ciekawie, ale jedno zdanie utkwilo mi w głowie. Ponoć ktoś, kto jest chory, nie może uczyć się każdego zawodu. Ja jestem pod opieką kardiologa. Czy zatem nie mogę być mechanikiem?

Doradca zawodowy:

Andrzeju, na początek gratuluję dojrzałości, że będąc w klasie II, myślisz o swojej przyszłości. Rozumiem Twoje zakłopotanie. Nie jest tak, że osoba chora nie może wybrać szkoły ponadgimnazjalnej zawodowej. Wszystko zależy od stanu zdrowia. Zdarza się, że w niektórych przypadkach kłopoty zdrowotne wykluczają naukę określonych zawodów. Na początek proponuję, abyś przy okazji następnej wizyty u kardiologa opowiedział o swoich planach edukacyjno-zawodowych. Poproś lekarza o poradę, zapytaj, czy możesz wybrać zawód technik mechanik. Aby zostać uczniem szkoły ponadgimnazjalnej zawodowej, konieczny będzie kontakt z lekarzem medycyny pracy, ale to dopiero, gdy będziesz absolwentem gimnazjum. On decyduje, czy dany kandydat do szkoły ponadgimnazjalnej zawodowej może uczyć się wybranego zawodu. W Twojej sytuacji najlepsza będzie rozmowa z lekarzem, pod którego opieką jesteś obecnie.

Zbadaj swoje predyspozycje zawodowe!

- ww.talentgame.pl
- <http://einsteinpce.strefa.pl/gimnazjum/index.htm>
- <http://zawodowe.info>
- www.kariera.pl/psychotesty/pokaz/id/1
- <http://labirynt-zawodow.progra.pl>

Cechach charakteru: W przypadku cech charakteru mówimy o mocnych i słabych stronach. Na przykład w stosunku do obowiązków niektóre osoby są systematyczne, skrupulatne, dokładne i sumienne, podczas gdy inne zachowują się bez troski, „spoko”, „na luziku”. A Ty, jaki jesteś?

Stanie zdrowia: Jeśli jesteś pod opieką jakiejś specjalistycznej poradni, to zapytaj lekarza, czy nie ma przeciwwskazań do wykonywania wybranego przez Ciebie zawodu. To też jest ważne!

II. Poznaj zawody

Jeśli interesuje Cię jakiś konkretny zawód, to zachęcam do tego, by dowiedzieć się o nim jak najwięcej. Dowiedz się na początek, co robi osoba wykonująca dany zawód. Potem dowiedz się jeszcze, jakie są wymagania wobec osób zainteresowanych określonym zawodem, w jakich warunkach wykonuje się pracę, jakie trzeba mieć wykształcenie, jakie są szanse na znalezienie pracy. I to tyle!

III. Poznaj ścieżki kształcenia

Ostatni etap Twojej pracy to wybranie szkoły, która umożliwi zdobycie wymarzonego zawodu. Jeśli nie zdecydujesz się na wybór zawodu bezpośrednio po gimnazjum, albo wybierasz zawód, który jest dostępny dopiero na studiach wyższych czy w szkole policealnej, to z pewnością Twoim wyborem może być liceum ogólnokształcące. Ale jeśli już dziś jesteś przekonany, że od razu po gimnazjum chcesz zdobyć zawód, to wybierz szkołę zawodową (technikum lub zasadniczą szkołę zawodową). Nawet jeśli najpierw zdobędziesz zawód, potem możesz uczyć się dalej, również na studiach.

O placówce
Kontakt
BIP

Wersja tekstowa · Wersja WAI

Strona Główna > Strefa ucznia

strefa ucznia

- Filmy i spoty
- Wybór zawodu
- Plakaty - ulotki - broszury

Modernizacja Kształcenia Zawodowego

- Podstawy programowe
- Szkolne plany nauczania
- Przykładowe programy nauczania
- Rekomendowane wyposażenie pracowni
- Pytania i odpowiedzi

Projekty systemowe

POLITYKI OŚWIATOWEJ

Strefa ucznia

strefa ucznia

Drodzy Uczniowie!

Witamy Was w Strefie Ucznia, gdzie znajdziecie wiele informacji pozwalających Wam wybrać ścieżkę edukacyjną.

- Po co ta Strefa?

Jak zapewne wiecie, od września 2012 weszła w życie reforma kształcenia zawodowego.

Reforma stanowi dla Was szansę, ale i wyzwanie. Wymusza zmianę myślenia o zawodzie i budowaniu swojej ścieżki edukacyjnej, która od teraz będzie bardziej elastyczna!

Co to oznacza? Otóż będziecie mogli budować swoją karierę edukacyjno-zawodową zgodnie z Waszymi zmieniającymi się potrzebami, aspiracjami, możliwościami, sytuacją życiową oraz z oczekiwaniami rynku pracy.

A wszystko po to, abyście w przyszłości mogli wykonywać zawód w poczuciu satysfakcji i spełnienia.

- Co tu znajdziesz?

W Strefie znajdziecie wiele informacji dotyczących możliwości kształcenia w szkole, ale i poza nią, na temat zawodów, kwalifikacji oraz zasad „budowania” zawodu oraz ścieżki edukacyjno-zawodowej.

Znajdziesz tu:

W następnym numerze

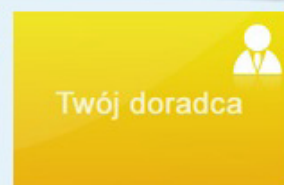
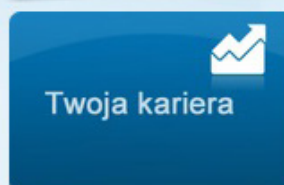
Przed nami omówienie kolejnych obszarów zawodowych. Przedstawimy wiele różnorodnych i poszukiwanych zawodów z różnych branż. Być może któryś z tych zawodów to Twoja przyszła profesja? Aby się o tym przekonać, śledź kolejne wydania naszej e-gazetki.

W każdym numerze:

- charakterystyka całego obszaru i poszczególnych grup zawodów
- porady doradcy zawodowego
- wywiad z profesjonalistą – pracownikiem i pracodawcą
- list od rówieśnika – być może masz podobny problem? Sprawdź, co odpowie doradca!
- ciekawostki, quizy i psychozabawy

Zajrzyj tu do nas koniecznie! 😊

Witamy na stronie poświęconej tematyce wyborów edukacyjnych i zawodowych.

Kimkolwiek jesteś - na pewno znajdziesz tu coś dla siebie! Z jednym wyjątkiem - to nie jest strona dla ludzi zdających się na los. Spodobamy się tym, którzy cenią świadomy wybór i biorą życie w swe ręce. Jeśli jesteś Uczniem - to naprawdę dobrze, że tu zaglądasz! Podajemy sposoby na **poznanie siebie** i zaplanowanie dopasowanej do siebie edukacji i kariery, opisujemy w **Informatorze** zawody szkolnictwa zawodowego, podpowiadamy **gdzie znaleźć doradców** zawodowych i jak korzystać z ich pomocy.

W zamian prosimy podzielić się z nami swoją opinią - w **Sondzie** i na **Facebooku**. Interesuje nas jak planujesz karierę i jakie napotykaś trudności. By nie zapomnieć do nas zaglądać - zapisz się na **Newsletter**.

Absolwentom wkraczającym na rynek pracy oferujemy porady z zakresu **poszukiwania zatrudnienia** i **autoprezentacji**, linki do stron z ofertami **praktyk i staży**, informacje o **rynku pracy**.

Rodzicom wyjaśniamy w **Poradniku dla Rodzica** jak pomagać dziecku wybrać zawód by mu nie zaszkodzić :). Nie zapominamy o Uczniach i Rodzicach uczniów mających **specjalne potrzeby edukacyjne** - piszemy jak **pokonywać bariery** na ścieżce edukacji zawodowej i zarządzania karierą.

[Czytaj więcej...](#)

Szukaj...

Znajdź nas
na facebook
podyskutuj
na forum

Materiały
dla doradcy

Poradnik
Rodzica

Wyszukiwarka
zawodów

Czy znasz?

Z pierwszej ręki

Samozatrudniony jako technik realizacji nagłośnień, 2 lata doświadczenia:

Bardzo trudno było mi dostać etat jako realizator nagłośnienia. Dlatego sam założyłem firmę, korzystając z unijnej dotacji, za którą mogłem kupić część potrzebnego sprzętu. W sezonie, czyli kiedy jest ciepło, organizuje się dużo imprez plenerowych i pracy jest więcej.

Zimą nagłaśniam głównie studniówki i wesela, czasem koncerty zespołów amatorskich w klubach.

Z pierwszej ręki

Producent filmowy z Wrocławia, 10 lat w branży:
Zatrudniam asystentów na ściśle określony czas produkcji filmu. Płaca ma charakter transzowy. Oznacza to, że całe honorarium, np. za 7 miesięcy pracy przy filmie, wypłacane jest w ratach w następujący sposób: 20% po podpisaniu umowy, 20% po rozpoczęciu zdjęć do filmu, 50% po zakończeniu zdjęć do filmu, 10% po kolaudacji filmu, czyli przyjęciu gotowego dzieła i przeznaczeniu do rozpowszechniania.

Redakcja: Małgorzata Kałaska, Anna Karbowniak

Autorstwo tekstu źródłowego: Beata Służalska, Małgorzata Kałaska

Recenzja: Daniel Kukla

Bibliografia:

- Przewodnik po zawodach. Dorota Obidniak, Agnieszka Pfeiffer, Maria Suliga. KOWEZiU, Warszawa 2011.
- Przewodnik po zawodach. Wydanie II. Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2003.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach.
- www.koweziu.edu.pl
- http://new.koweziu.edu.pl/plakaty-ulotki-broszury/item/18-materialy_educacyjne Oświatowe ABC. Co dalej po gimnazjum?

Kariera znaczy „droga”.

Zbuduj ją z nami!

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Edukacja dla pracy

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Cześć! Jestem dla Ciebie ☺

Mając lat naście, nie zastanawiasz się, jak będzie wyglądał Twój dzień w pracy. To pieśń przyszłości. Na głowie masz klasówki oraz plany na weekend, a w sercu miłość... Wiemy, każdy był kiedyś ☺ Sęk w tym, że już za kilka lat około 1/3 każdej doby będziesz spędzać w pracy.

Warto dziś wybrać tak, by czuć się w niej raczej jak ryba w wodzie niż jak więzień swego losu. Chcemy Ci pomóc. Przystępnie opisujemy zawody, podpowiadamy, jak możesz poznać siebie, by dobrze wybrać, oraz – ważne! – kto może Ci w tym pomóc.

Chcemy, aby ta e-gazetka pomogła Ci w zaplanowaniu kariery. Pokażemy różne ścieżki zdobycia zawodu. Pamiętaj, że zawód możesz zdobyć nie tylko w technikum czy w zasadniczej szkole zawodowej, ale także na kwalifikacyjnych kursach zawodowych. Na kurs może pójść każda osoba dorosła, która ma ukończone gimnazjum. Natomiast dla osób dorosłych, które uczyły się dwa lata w danym zawodzie lub dwa lata w nim pracowały, możliwością zdobycia kwalifikacji zawodowych są eksternistyczne egzaminy zawodowe. Ale o karierze edukacyjnej dalej.

Buduj swą karierę na... budowie

Obszar budowlany, który oznaczono literką „B”, to branża z ciągłym niedosytem dobrych fachowców. Wymieniamy wszystkie zawody tego obszaru w podziale na grupy według dziedziny budownictwa, a kilka z nich „rozbieramy do cegiełki”. Pytamy pracowników i pracodawców o codzienne czynności, radości i wyzwania, analizujemy możliwości zatrudnienia. Większość z opisanych profesji to tzw. zawody z przyszłością. Ale pamiętaj! – ważne jest nie tylko, by zawód dawał pracę, lecz by był zgodny z Twoimi zainteresowaniami i pasował do tego jaka/jaki jesteś.

Cel: Praca fajna dla Ciebie

Każdy wie, jaka ma być jego przyszła praca: „fajna i dobrze płatna”. Ale zaraz, zaraz, konkretnie: fajna, czyli jaka? Który z kilkuset zawodów będzie „fajny” dla Ciebie? Ten zachwalany przez rodziców? Ten wybrany przez przyjaciela? A może taki, o którym jeszcze nie słyszałeś? Czy wiesz, czym dokładnie zajmuje się zdun, technik geodeta, monter nawierzchni kolejowej? Może właśnie któryś z tych zawodów idealnie **pasuje do Twoich zainteresowań**, stylu działania, wartości? **Sprawdź to!**

Być może Ty już masz coś na oku? Warto wiedzieć, na co się piszesz – jakie są warunki tej pracy, oczekiwania pracodawców, jakie wyzwania.

Wreszcie: gdy masz już cel – **opracuj ścieżkę** do niego, czyli: która szkoła Cię przygotuje do zawodu i zwiększy Twoje szanse na rynku pracy? Jakie są dalsze, pozaszkolne możliwości doskonalenia? **Napisałimy o tym!**

Polecamy *Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego*

Dlaczego? Bo możesz:

- mieć dostęp do krótkich opisów 193 zawodów.
- znaleźć odpowiedź na pytanie: Kim mogę być?
- dowiedzieć się, w jakich typach szkół występuje interesujący Cię zawód.
- znaleźć go w prosty sposób w internecie, a dokładnie na www.koweziu.edu.pl.

Zajrzyj, bo warto!

Spis treści

Cześć. Jestem dla Ciebie.....	2
W tym numerze	3
Zaczynaj od fundamentów: najpierw kwalifikacje, potem zawód	4
Trzy autostrady do sukcesu	4-5
Proste drogi kariery, czyli znowu o kwalifikacjach	5
Start w budownictwo – zacznij na wesoło	6
Grupa I – O zawodach związanych z budownictwem mieszkaniowym i przemysłowym już na poważnie	7
„Zaplanuję, skontroluję, a jak trzeba to i zbuduję” – technik budownictwa	8
„Mówią do mnie murarz-tylnik – akrobata”, czyli o zawodzie murarza.....	9
„Czy potrzebują Państwo złotej rączki”? – monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie.....	10
Profesjonalizm w każdym detalu – technik renowacji elementów architektury	11
Płyniemy razem z prądem – o zawodach budownictwa wodnego na wesoło	12
Grupa II – O zawodach związanych z budownictwem wodnym na serio	13
Solidna kariera na wodzie pisana – czy to możliwe? – technik budownictwa wodnego	14
„Obyś wybrał dobrą drogę”, czyli o zawodach związanych z budową dróg i mostów na wesoło	15
Grupa III – o filarach sukcesu w zawodach związanych z budową dróg i mostów	16
„Prosto, w prawo czy na lewo – który kierunek wybrać?” – technik dróg i mostów kolejowych	17
Co ma garnitur do szkolnej wycieczki, czyli o poznawaniu zawodów od podszewki.....	18
Jak budować karierę od technika do inżyniera – wywiad z profesjonalistą technikiem budownictwa.....	18
Nauka jazdy na... drodze kariery budowlanej	19
Umiejętności praktyczne i myślenie – wywiad z pracodawcą	19
Od A do Z – kompendium trafnego wyboru zawodowego	20
W sieci poznaj... siebie	20
Kariera (łac. <i>carrere</i>), parę słów na drogę	21
Doradca radzi: Z życia wzięte – „Tylko dla mężczyzn?”	21
W następnym numerze	22
Odpowiedzi i klucze do psychozabaw	22

Kariera na wodzie pisana?

– poznaj wyzwania zawodu technika budownictwa wodnego – na stronie 14

„Co powie Tata?” – na stronie 20 doradca odpowiada na pytania: czy słuchać rodziny, gdy odradza Ci ukochany zawód i czy plac budowy jest tylko dla mężczyzn?

Trzy autostrady do sukcesu – poszczególne grupy zawodów z obszaru budowlanego i przypisane im kwalifikacje opisujemy stronach 4-5

Zaczynaj od fundamentów: najpierw kwalifikacje, potem zawód!

Na rynku pracy funkcjonuje 2366 zawodów i specjalności, a w szkołach nauka może odbywać się w 200 zawodach. Do obszaru budowlanego (B) przypisano 25 zawodów i wyróżniono 36 kwalifikacji. Coś tu nie pasuje – kwalifikacji jest więcej niż zawodów?

Owszem! Od roku szkolnego 2012/2013 w zawodach szkolnictwa zawodowego wydzielono **kwalifikacje**, czyli zestawy wiedzy i umiejętności, po nabyciu których można realizować określone zadania i wykonywać określone czynności. Na każdy zawód składa się co najmniej 1, a najwyżej 3 kwalifikacje – zależnie od tego, jak zróżnicowane są zadania i czynności w tym zawodzie. W zawodach kształconych w szkole zasadniczej mamy przeważnie po jednej kwalifikacji (są wyjątki – patrz na str. 10). W technikach w obszarze budowlanym zawody mają od 2 do 3 kwalifikacji.

Każdą z kwalifikacji wyróżnionych w zawodzie trzeba potwierdzić przez zdanie **egzaminu zawodowego**, po którym otrzymuje się świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie. Aby zdobyć zawód potwierdzony **dyplomem**, absolwent musi mieć zdane wszystkie wszystkie egzaminy z kwalifikacji, innymi słowy mieć uzyskane wszystkie kwalifikacje, z których składa się ten zawód i dodatkowo otrzymać świadectwo ukończenia szkoły zasadniczej lub technikum.

3 autostrady do sukcesu

Dziś aby każdej rodzinie w Polsce zapewnić godziwe mieszkanie, należy wybudować aż 940 tys. domów, a wyremontować ponad 1,5 mln. Nasze firmy budowlane potrzebują na to 40 lat. I wielu głów i rąk do pracy. Do tego należy doliczyć obiekty przemysłowe i planowane autostrady oraz linie kolejowe dla superszybkich pociągów, tamy i wały przeciwpowodziowe. Sporo jest pracy w obszarze B.

3 grupy dla 25 zawodów

Zawody w ramach obszaru B pogrupowaliśmy pod względem wspólnych lub zbliżonych kwalifikacji oraz efektów pracy (obiektów budowlanych) w zawody związane z:

- I. budownictwem mieszkaniowym i przemysłowym,
- II. budownictwem wodnym,
- III. budową dróg i mostów.

W tabeli znajduje się pełna lista kwalifikacji dla wszystkich grup zawodów z obszaru B (kwalifikacje zaznaczone kolorem czerwonym są wspólne dla co najmniej 2 zawodów)

B.1. Eksploatacja maszyn i urządzeń drogowych
B.2. Wykonywanie robót drogowych
B.3. Wykonywanie płaszczy ochronnych z blachy oraz konstrukcji wsporczych i nośnych izolacji przemysłowych
B.4. Wykonywanie robót kominarskich
B.5. Montaż systemów suchej zabudowy
B.6. Wykonywanie robót malarsko-tapeciarskich
B.7. Wykonywanie robót posadzkarsko-okładzinowych
B.8. Wykonywanie robót związanych z budową i remontem sieci komunalnych
B.9. Wykonywanie robót związanych z montażem i remontem instalacji sanitarnych
B.10. Wykonywanie izolacji przemysłowych
B.11. Wykonywanie izolacji budowlanych
B.12. Wykonywanie robót dekarских
B.13. Wykonywanie robót regulacyjnych i hydrotechnicznych
B.14. Wykonywanie i utrzymywanie nawierzchni kolejowej
B.15. Wykonywanie robót ciesielskich
B.16. Wykonywanie robót zbrojarskich i betoniarskich
B.17. Wykonywanie robót kamieniarskich
B.18. Wykonywanie robót murarskich i tynkarskich
B.19. Wykonywanie robót zduńskich
B.20. Montaż konstrukcji budowlanych
B.21. Montaż urządzeń i systemów energetyki odnawialnej
B.22. Eksploatacja urządzeń i systemów energetyki odnawialnej
B.23. Organizacja robót związanych z budową i eksploatacją sieci gazowych
B.24. Organizacja robót związanych z montażem i eksploatacją instalacji gazowych
B.25. Wykonywanie i renowacja detali architektonicznych
B.26. Prowadzenie prac renowatorskich elementów architektury
B.27. Organizacja robót związanych z budową i eksploatacją sieci komunalnych oraz instalacji sanitarnych
B.28. Organizacja robót związanych z budową i utrzymaniem dróg kolejowych
B.29. Organizacja robót związanych z budową i utrzymaniem obiektów mostowych
B.30. Sporządzanie kosztorysów oraz przygotowywanie dokumentacji przetargowej
B.31. Organizacja robót związanych z regulacją cieków naturalnych oraz budową urządzeń wodnych
B.32. Organizacja robót związanych z budową i utrzymaniem dróg i obiektów mostowych
B.33. Organizacja i kontrolowanie robót budowlanych
B.34. Wykonywanie pomiarów sytuacyjnych i wysokościowych oraz opracowywanie wyników pomiarów
B.35. Obsługa geodezyjna inwestycji budowlanych
B.36. Wykonywanie prac geodezyjnych związanych z katastrzem i gospodarką nieruchomościami

Grupa I – budownictwo mieszkaniowe i przemysłowe

Jeśli interesuje Cię, jak powstają budynki i lubisz pracować na wolnym powietrzu...

Zawód	Oznaczenie kwalifikacji	Zawód	Oznaczenie kwalifikacji
Technik geodeta	B.34; B.35; B.36	Monter konstrukcji budowlanych	B.20
Technik budownictwa	B.20 lub 16 lub 18, B.33; B.30	Murarz-tylnik	B.18
Kamieniarz	B.17	Betoniarz-zbrojarz	B.16
Zdun	B.19	Cieśla	B.15
Technik renowacji elementów architektury	B.25; B.26	Dekarz	B.12
Monter izolacji przemysłowych	B.10	Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie	B.5; B.6; B.7
Monter izolacji budowlanych	B.11	Monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych	B.8; B.9
Technik urządzeń sanitarnych	B.8; B.9; B.27	Kominarz	B.4
Technik gazownictwa	B.23; B.24	Blacharz izolacji przemysłowych	B.3
Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	B.21; B.22		

Po szczegółowe informacje zajrzyj na strony 6-11.

Grupa II – zawody związane z budownictwem wodnym

Jeśli woda to Twój żywioł, obserwujesz otoczenie i zastanawiasz się, jak zbudowano wały powodziowe i mosty, a przy tym jesteś dokładny...

Zawód	Oznaczenie kwalifikacji
Monter budownictwa wodnego	B.13
Technik budownictwa wodnego	B.13; B.31

Prezentacja tej grupy zawodów na stronach 12-14.

Grupa III – zawody związane z budową dróg i mostów

Jeśli chciałbyś zajmować się budową dróg, mostów, torów kolejowych, masz cierpliwość, chciałbyś podróżować służbowo i nie lękasz się pracy w trudnych warunkach atmosferycznych (czasem upał, czasem deszcz)...

Zawód	Oznaczenie kwalifikacji
Mechanik maszyn i urządzeń drogowych	B.1; B.2
Technik drogownictwa	B.2; B.30; B.32
Monter nawierzchni kolejowej	B.14
Technik dróg i mostów kolejowych	B.28; B.29; B.30

Więcej informacji o tych zawodach znajdziesz na stronach 15-17.

Grupa 1 – Start w budownictwo... zaczynij na wesoło

Na dobry początek

Budowlaniec mówi do kumpla:

- Chciałbym mieszkać i pracować na Biegunie Północnym.
- Dlaczego?
- Bo tam noc trwa przez pół roku, więc nic bym nie robił, tylko wylegiwałbym się w łóżku.
- Ale przecież po takiej nocy musiałbyś potem przez pół roku pracować bez przerwy!
- Coś Ty! Tam też obowiązuje ośmiodzinny dzień pracy!

Czy wiesz, że...

Burdż Chalifa (828 m, Dubaj, Zjednoczone Emiraty Arabskie) to najwyższy budynek na świecie.

Od 2014 r. najwyższym budynkiem w Europie będzie Wieża Federacji (509 m, Moskwa, Rosja). Obecnie to Mercury City Tower (339 m, Moskwa, Rosja).

Pałac Kultury i Nauki (237 m, Warszawa) to najwyższy budynek w Polsce.

Przeciętne wynagrodzenie brutto w pierwszym kwartale 2013 roku w budownictwie wynosiło 3 555,66 zł (GUS, 2013).

Quiz

Prawda	Falsz	
		Brygadzysta na budowie bezpośrednio nadzoruje robotników, jest też odpowiedzialny za ich pracę i bezpieczeństwo.
		Umiejętności organizacyjne i kierownicze to jedne z najważniejszych cech technika budowlanego.
		Zawód technik budownictwa można zdobyć, kończąc technikum budowlane lub kursy kwalifikacyjne.
		Wielu „budowlańców”, np. murarzy, posiada tytuły czeladnika i/lub mistrza nadawane przez Cechy Rzemiosł Różnych.
		Budowlańcy w ogóle nie pracują zimą.

Opowiedzi: 1P, 2P, 3P, 4P, 5P – nie wszyscy, nowe technologie i materiały pozwalają na pracę przy niskich temperaturach, poza tym w wielu zawodach pracuje się wewnątrz pomieszczeń, które mogą być ogrzewane.

Psychozabawa Twoje fundamenty w budowaniu kariery

Pół żartem, pół serio – wybierz odpowiedź.		
Twoja odpowiedź		
TAK	NIE	
1		Lubię pracę na świeżym powietrzu i w zmiennych warunkach atmosferycznych.
2		Staram się, aby w moim pokoju wszystko było zawsze na swoim miejscu.
3		Obserwowanie ludzi nawet z dużych wysokości nie stanowi dla mnie problemu.
4		Często pomagam swoim rodzicom w wykonywaniu prostych, ale ciężkich prac fizycznych.
5		Zarówno moje otoczenie, jak i ja uważam siebie za osobę cierpliwą.
6		Uważam, że moją mocną stroną jest zręczność rąk i czynności manualne.
7		Na podstawie obserwacji własnego zachowania w klasie uważam, że mam umiejętności niezbędne do współpracy w grupie.
8		Od gadania wolę działanie i przez to cenię tych ludzi, których praca przynosi konkretne efekty, np. powstaje dom, w którym inni mogą zamieszkać.
9		Czytanie map i technicznych schematów nie stwarza mi problemów.
10		Przez dłuższy czas potrafię konsekwentnie wykonywać powierzoną mi pracę, np. malować ogrodzenie wokół domu.

Podlicz swoje odpowiedzi na „Tak”. Na stronie 22 znajdziesz do nich klucz.

Grupa I – O zawodach związanych z budownictwem mieszkaniowym i przemysłowym już na poważnie

Zapewnienie rodzinie dachu nad głową i dojazd do pracy – to jeszcze odległe dla Ciebie sprawy, lecz bez tego trudno sobie wyobrazić przyszłość. Dom to nasz azyl, do którego wracamy, w którym czujemy się bezpiecznie i spędzamy ponad połowę życia. Kto zajmuje się realizacją tych planów i ich bezpieczeństwem? Aż 19 profesji jest potrzebne, by zbudować i wykończyć bezpieczny, funkcjonalny budynek mieszkalny czy przemysłowy.

Kto i co robi przy wznoszeniu mieszkań i obiektów przemysłowych?

- 1) **Technik geodeta** we współpracy z inżynierem geodetą wykonują pomiary i przygotowują mapy terenu z lokalizacją inwestycji.
- 2) Plan, harmonogram i kosztorys opracowują kierownicy i asystenci (często **technicy budownictwa**) w porozumieniu z architektem i inwestorem.
- 3) Na tym i kolejnych etapach **technicy budownictwa** – każdy w swoim zakresie – jako członkowie zespołu uczestniczą w organizacji i nadzorowaniu prac wykonywanych przez robotników wykwalifikowanych, lub też sami je wykonują.
- 4) **Murarze-tylnkarze** – murują i tynkują, a jak i co? – czytaj na str. 9
- 5) **Cieśla** – to spec od wszystkiego, co jest drewniane na budowie, czyli przygotowuje szalunki, konstrukcje pod fundamenty, stropy, schody, konstrukcje drewniane dachów.
- 6) **Betoniarz-zbrojarz** – rozkłada swoje zbrojenia na szalunkach, które następnie są zalewane betonem.
- 7) **Dekarz** wykonuje z różnego rodzaju materiałów pokrycia dachowe na konstrukcjach.
- 8) Docieplaniem budynków zajmuje się **monter izolacji budowlanych**.
- 9) W obiekcie budowlanym potrzebujemy jeszcze: wody, instalacji odprowadzającej ścieki, systemu ogrzewania, instalacji urządzeń odzyskujących energię ze słońca. To praca dla **monterów sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych**, nadzorowanych przez **techników urządzeń sanitarnych i/lub gazownictwa**.
- 10) Przy wykończeniu wnętrza lokum pole do popisu ma **monter zabudowy i robót wykończeniowych**, który wykona ściany gipsowo-kartonowe, pomaluje wytapetuje, położy płytki ceramiczne itp.
- 11) **Kominarz** sprawdza stan kominów dymnych i instalacji wentylacyjnych.
- 12) A zabytki kto odrestauruje? – **technik renowacji elementów architektury**.
- 13) **Blacharz i monter izolacji przemysłowych** – to spec od izolacji, pracuje m.in. przy wykonywaniu platform wiertniczych, rafinerii, czyli nie w budownictwie mieszkaniowym.

Absolwenci w wyżej wymienionych zawodach mogą: podjąć pracę na stanowiskach robotniczych (ZSZ) lub średniego personelu technicznego (technikum) w firmach branży budowlanej, w rzemieślniczych zakładach remontowo-budowlanych albo prowadzić własną firmę.

Jeśli budowanie czegoś dla innych jest dla Ciebie interesujące, i jesteś:

- dokładny
- odporny na wysiłek fizyczny i nie pogodę,
- masz wyobraźnię przestrzenną

– pomyśl – może jeden z powyższych zawodów jest właśnie dla Ciebie.

Zaplanuję, skontroluję, a jak trzeba, to i zbuduję – technik budownictwa

Jeśli:

- potrafisz planować, współpracować i rozwiązywać konflikty
 - nie przeszkadza Ci praca w zmiennych warunkach atmosferycznych
 - chciałbyś, aby efekty Twojej pracy były wymierne i dawały radość innym
- pomyśl o tym zawodzie!

Co robi technik budownictwa?

- Organizuje i kontroluje pracę ludzi na budowie.
- Sporządza kosztorysy oraz przygotowuje dokumentację przetargową.
- Wykonuje zadania z jednego z trzech zawodów z ZSZ, czyli:
 - muruje i tynkuje ściany (murarz-tynkarz) albo
 - wykonuje zbrojenia i wylewa beton (betoniarz-zbrojarz), albo
 - montuje stalowe, żelbetowe i drewniane elementy konstrukcji budowlanych (monter konstrukcji budowlanych).

Pamiętaj, że o wyborze pierwszej kwalifikacji do nauczania w technikum (w zawodzie technik budownictwa) – kwalifikacji stanowiącej tzw. podbudowę na poziomie ZSZ (wspólnej z jednym z trzech zawodów z poziomu ZSZ) – decyduje dyrektor szkoły, po przeanalizowaniu potrzeb rynku pracy. Koniecznie zapytaj o tę kwestię przed dokonaniem wyboru szkoły – od tego zależy, jaki, oprócz tytułu technika budownictwa, będziesz miał jeszcze drugi zawód: zbrojarz, murarz czy monter konstrukcji.

Gdzie pracuje?

- w firmach budowlanych, na terenie budowy lub w biurach projektowych (jako asystent projektanta, kosztorysant)
- w organach administracji państwowej i samorządowej jako inspektor (na stanowiskach, na których nie są wymagane uprawnienia do sprawowania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie)
- w wytwórniach materiałów jako pracownik produkcji, mistrz
- w składach budowlanych jako sprzedawca
- we własnej firmie

Z pierwszej ręki

Darek, od 15 lat właściciel firmy:
Jeśli chcesz znaleźć pracę – najpierw naucz się solidności.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć w 4-letnim technikum. W szkole będziesz zdobywał 3 kwalifikacje składające się na ten zawód: *Montaż konstrukcji budowlanych albo wykonywanie robót zbrojarskich i betoniarskich, albo wykonywanie robót murarskich i tynkarskich; Organizacja i kontrolowanie robót budowlanych; Sporządzanie kosztorysów oraz przygotowywanie dokumentacji przetargowej.* Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie 3 świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz też dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Jeśli zdecydujesz się na liceum, to chcąc zostać technikiem budownictwa, możesz podjąć naukę na kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z którego każdy będzie obejmował 1 kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 3 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz 3 świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Zawód technik drogownictwa lub technik dróg i mostów kolejowych ma wspólną kwalifikację (Sporządzanie kosztorysów oraz przygotowywanie dokumentacji przetargowej) z zawodem technik budownictwa. Zatem by zostać technikiem budownictwa, należy zdobyć i potwierdzić kwalifikacje: Wykonywanie robót zbrojarskich i betoniarskich lub wykonywanie robót murarskich i tynkarskich lub montaż konstrukcji budowlanych oraz Organizacja i kontrolowanie robót budowlanych. Posiadając maturę, można kontynuować naukę na studiach, np. na kierunku budownictwo.

Perspektywy pracy w zawodzie

Pomimo wszechobecnego w Unii kryzysu, w 2012 roku w Polsce wybudowano 152 tys. mieszkań (wg GUS, 2012). Pracodawcy dość często wypowiadają się, że ludzi do pracy jest dużo, lecz brak specjalistów. Przygotowywanie techników do pracy w zawodach robotniczych to wymóg rynku pracy. Pracodawcy zagraniczni wysoko cenią sobie polskich fachowców z branży budowlanej, ale oczekują znajomości języka. Osoby przedsiębiorcze mogą zakładać firmy.

Z pierwszej ręki

Anna, architekt, 25 lat pracy:
Skończenie technikum ułatwiło mi start na studia architektoniczne.

Mówią do mnie murarz, tynkarz, akrobata...

Jeśli...

- lubisz ciężką pracę
 - jesteś zręczny
 - uwielbiasz zmiany pracy (nowy budynek – nowe miejsce pracy)
- pomyśl o tym zawodzie.

Co konkretnie robi murarz-tynkarz?

- Zaczyna od stanowiska pomocnika i wykonuje zaprawę, beton oraz podaje materiały budowlane.
- Czyta projekty budowlane i organizuje swoją pracę oraz pracę pomocnika.
- Muruje ściany, nadproża, sklepienia, słupy, filary czy też kominy.
- Tynkuje wewnątrz i na zewnątrz.
- Remontuje, rozbiera obiekty budowlane.
- Ocenia, poprawia jakość i rozlicza koszty prac.

Może także wspomagać innych budowlańców, np. betoniarza-zbrojarza przy wykonywaniu zbrojenia i betonowaniu fundamentów itp.

Gdzie pracuje?

- w firmach budowlanych rozbierających, budujących czy też remontujących budynki lub w małych zakładach
- w handlu materiałami i usługami budowlanymi, o ile odkryje w sobie żylkę raczej sprzedawcy czy przedsiębiorcy, niż wykonawcy
- na wolnym powietrzu, w różnych warunkach pogodowych, na wysokości

Może założyć również własną działalność gospodarczą.

Kariera edukacyjna

Zawód ten można zdobyć w 3-letniej zasadniczej szkole zawodowej. W trakcie nauki będziesz zdobywał kwalifikację składającą się na ten zawód: *Wykonywanie robót murarskich i tynkarskich*. Kształcenie zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie świadectwa potwierdzającego posiadanie ww. kwalifikacji. Po ukończeniu

szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Jeśli zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zostać murarzem-tynkarzem, możesz podjąć naukę na kwalifikacyjnym kursie zawodowym (KKZ), z zakresu kwalifikacji: Wykonywanie robót murarskich i tynkarskich. Po ukończeniu kursu i zdaniu egzaminu zawodowego otrzymasz świadectwo potwierdzające nabycie tej kwalifikacji. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje.

Posiadając maturę, można kontynuować kształcenie na studiach.

Z pierwszej ręki

Tomek, 2 lata pracy:

Samo chodzenie do szkoły i na warsztaty to mało, by być mistrzem w tym zawodzie.

Ja osobiście w wakacje dorabiałem na budowie.

Perspektywy pracy w zawodzie

Z danych urzędów pracy wynika, że w zawodzie murarza jest dużo zarejestrowanych bezrobotnych. Tymczasem do najlepszych fachowców ustawiają się roczne kolejki. Wniosek – mistrzowie i pasjonaci znajdują zatrudnienie mimo dużej podaży zawodu na rynku pracy.

Posiadane przez murarza-tynkarza umiejętności mogą być przydatne także w zawodach: monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, zdun, betoniarz-zbrojarz. Murarz, jeśli zna język (lub gotowy jest nauczyć się go), to wybiera ofertę z zagranicy. Osoby przedsiębiorcze mogą otworzyć własne zakłady, w których zatrudnią innych.

Z pierwszej ręki

Jan, emeryt, mistrz murarz-tynkarz, 50 lat pracy:
Praca w tym zawodzie jest bardzo ciężka, ale jej efekty cieszą przez całe lata. Nie ma nic przyjemniejszego, niż to, że możesz idąc po mieście, podziwiać „swoje” budynki.

Czy potrzebują Państwo złotej rączki? – monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie

Jeśli...

- uważasz siebie za osobę odpowiedzialną, zdyscyplinowaną, a także bardzo dokładną
- masz wycucie proporcji, a piękno i estetyka są dla Ciebie ważne
- potrafisz planować i być konsekwentnym w realizacji zadań
- umiesz podejmować samodzielnie decyzje zawodowe

– może ten zawód jest właśnie dla Ciebie?

Co robi monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie?

- Wykonuje montaż systemów suchej zabudowy (sufity podwieszane, obudowy konstrukcji dachowych, okładziny ściennie i płyty podłogowe).
- Wykonuje roboty malarsko-tapeciarskie.
- Wykonuje posadzki (tzw. wylewki) i roboty posadzkarskie (bezsposinowe z materiałów drewnianych, ceramicznych, z tworzyw sztucznych, kamienia).
- Przeprowadza prace remontowo-konserwacyjne.
- Wykonuje prace związane z przedmiarem robót, obliczaniem zapotrzebowania na materiały oraz rozliczenia.

Może być zatrudniony:

- w firmach budowlano-remontowych lub
- we własnej firmie

Miejszem pracy są przeważnie pomieszczenia zamknięte, pracuje się czasem w pyle i hałasie, w bliskim kontakcie z substancjami chemicznymi (kleje, farby), w niewygodnej pozycji. Często praca odbywa się w czynnych obiektach.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć w 3-letniej zasadniczej szkole zawodowej. W trakcie nauki będziesz zdobywał 3 kwalifikacje składające się na ten zawód: *Montaż*

Z pierwszej ręki

Mariusz, technolog robót wykończeniowych, 15 lat pracy:
Jest to bardzo wymagający zawód. Klienci oczekują ode mnie, że będę też dla nich doradcą. Chcę rad przy doborze kolorów, rozmieszczeniu ścian itp.

Z pierwszej ręki

Ewa, od 17 lat właścicielka firmy:

Przy doborze osób wykonujących roboty wykończeniowe zachowuję szczególną ostrożność. Po nich nie ma kto już poprawiać. Oczekuję od nich szczególnie dokładności.

systemów suchej zabudowy, Wykonywanie robót malarsko-tapeciarskich, Wykonywanie robót posadzkarsko-okładzinowych. Kształcenie w ramach tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie świadectwa potwierdzającego ww. kwalifikacji, a po ukończeniu szkoły dodatkowo otrzymasz dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Nie jest to jedyna droga.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum, to w przyszłości chcąc zostać monterem zabudowy, będziesz uczęszczał na kwalifikacyjne kursy zawodowe (KKZ) z zakresu kwalifikacji *Montaż systemów suchej zabudowy, Wykonywanie robót malarsko-tapeciarskich, Wykonywanie robót posadzkarsko-okładzinowych*. Po ukończeniu 3 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz świadectwo potwierdzające nabycie kwalifikacji. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje.

Posiadając świadectwo dojrzałości, możesz kontynuować naukę w szkołach wyższych.

Perspektywy pracy w zawodzie

Zawód montera zabudowy i robót wykończeniowych został wprowadzony do szkół zawodowych w roku szkolnym 2012/2013. Jest to reakcja na zwiększające się zapotrzebowanie rynku pracy. Patrząc od strony klienta, wolimy zatrudnić jednego fachowca niż kilku.

Umiejętności montera zabudowy i robót wykończeniowych mogą być przydatne w zawodach: murarz-tylnik, zdun, kamieniarz.

Osoby przedsiębiorcze mogą rozważyć założenie własnej firmy.

Profesjonalizm w każdym detalu – technik renowacji elementów architektury

Jeśli...

- jesteś ostoją cierpliwości
 - człowiekiem wręcz pedantycznym
 - odznaczasz się zręcznością rąk, masz dobry wzrok
 - lubisz pracę na wysokości, często w zmiennych warunkach atmosferycznych
- to może jest to zawód dla Ciebie?

Co robi technik renowacji elementów architektury?

- Organizuje i wykonuje prace remontowo-budowlane oraz naprawczo-renowacyjne zabytkowych budowli, budynków, konstrukcji, murów, tynków, polichromii, okładzin kamiennych i ceramicznych.
- Wykonuje i poddaje renowacji detale architektoniczne, w tym sztukatorskie oraz kamieniarskie (rzeźby, fontanny, kamienne stoły, ławy) i inne elementy architektury.

Gdzie pracuje?

- w instytucjach zajmujących się ochroną zabytków kultury, muzeach, kompleksach pałacowo-zamkowych
- w terenowych organach administracji państwowej w zakresie ochrony zabytków
- we własnej firmie

Kariera edukacyjna

Zawód ten można zdobyć w 4-letnim technikum. W trakcie nauki będziesz zdobywał 2 kwalifikacje składające się na zawód: *Wykonywanie i renowacja detali architektury* oraz *Prowadzenie prac renowatorskich elementów architektury*. Kształcenie w ramach każdej z kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie 2 świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale to niejedyna droga.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zostać technikiem ekonomistą, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował 1 kwalifikację w zawodzie. Po ukoń-

czeniu 2 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz dwa świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje.

Posiadając maturę, możesz kontynuować naukę na studiach, np. na kierunku architektura.

Perspektywy pracy w zawodzie

Rynek pracy odczuwa braki w wykwalifikowanej kadrze renowatorów. Spowodowane są one m.in. wieloletnią przerwą w ich kształceniu w szkołach zawodowych w Polsce. Na wykwalifikowanych renowatorów oczekują w przedsiębiorstwach zajmujących się renowacją obiektów zabytkowych.

Dla osób przedsiębiorczych perspektywą jest prowadzenie własnej działalności gospodarczej.

Z pierwszej ręki

Magda, renowator zabytków architektury, 16 lat pracy:

Poznanie historii i łatanie dziur powstałych pod wpływem czasu też bywa pasjonujące.

Z pierwszej ręki

Michał, od 8 lat właściciel firmy:

Czego oczekuję od swoich pracowników? Skrupulatności, zegarmistrzowskiej precyzji, fantazji ułańskiej przy odtwarzaniu detali.

Grupa II – Płynmy razem z prądem...

Na dobry początek

Majster pyta pomocnika pracującego przy budowie tamy:

- Kowalski, dlaczego nosisz po jednej desce, a Nowak po dwie?
- Panie majster, bo Kowalski to leń, nie chce mu się dwa razy chodzić.

Idą dwaj pomocnicy budowlani przez plac budowy i niosą we dwóch jedną małą deskę. Majster pyta się:

- Dlaczego niesiecie deskę we dwóch?
- Panie majster, bo trzeci jest na zwolnieniu.

Czy wiesz, że...

W Polsce mamy aż 8500 km wałów przeciwpowodziowych, które chronią obszary o powierzchni ponad 1,0 mln ha (Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, 2010).

Osuwisko Usojma to najwyższa zaporą na świecie (597 m), zbudowana w 1911 roku na rzece Bartang w Tadżykistanie.

W 1968 roku w miejscowości Solina na rzece San powstała najwyższa zaporą w Polsce (82 m).

Różnicę poziomów wody przed i za zaporą wykorzystuje się w elektrowniach wodnych do wytwarzania energii elektrycznej.

Psychozabawa

Który wodowskaz wybrać: kierować czy wykonywać?

Nie jesteś jeszcze pewny, jaką rolę chcesz wykonywać na budowie? To może prosty test coś podpowie!

Twoja odpowiedź			Skoncentruj się i wybierz odpowiedź!
	TAK	NIE	
1			W klasie raczej nie wychylam się z inicjatywą organizacji imprez. Ja już się napracowałem, niech inni włożą trochę wysiłku.
2			Gdy w mojej obecności się kłócą, to raczej usuwam się na bok, by im w tym nie przeszkadzać. Po co dolewać oliwy do ognia...
3			Moi koledzy i koleżanki mówią, że jestem urodzonym przywódcą i często proszą mnie o pomoc w organizacji jakichś zadań grupowych.
4			Podczas organizacji imprez szkolnych lubię, gdy inni wydają mi polecenia, wówczas wiem, co i z kim mam robić.
5			Gdy wykonujemy pracę zespołową, staram się pełnić rolę lidera, który inspiruje innych do działania.
6			Pada hasło „robimy coś”, a ja już wiem kto, co i na kiedy może zrobić oraz jak go do tego zachęcić 😊
7			Potrafię bronić swoich racji, lecz i umiem wysłuchać innych, by podjąć właściwą decyzję.
8			Nie chcę być liderem, gdyż nie mam ochoty słuchać narzekań i robić wszystkiego za innych.
9			Gdy mówię do kogoś i wyczuwam, że ta osoba tego nie rozumie, staram się wyjaśnić sprawę w inny sposób.

Klucz i interpretację wyników odnajdziesz na stronie 22. **Pamiętaj – to tylko zabawa!**

Grupa II – O zawodach związanych z budownictwem wodnym na serio

Przypomnij sobie obrazki z telewizji, pokazujące zalane pola, ulice i podwórka wskutek przerwania lub braku wałów przeciwpowodziowych. Być może kiedyś odpoczywałeś(aś) nad tzw. sztucznym zbiornikiem utworzonym po wybudowaniu tamy. Budownictwo wodne dobrze się rozwija w Polsce. To ciekawa praca.

Przy wznoszeniu lub naprawie obiektów wodnych oraz regulacji rzek uczestniczą inżynierowie oraz technicy i robotnicy budownictwa wodnego. Do grupy tych zawodów w technikum i zasadniczej szkole zawodowej przyporządkowaliśmy 2 zawody, z dwoma kwalifikacjami, w tym jedną wspólną.

Pewnie się zastanawiasz, jakie są różnice pomiędzy tymi dwoma zawodami? Do zawodu monter budownictwa wodnego możesz przygotować się w 3-letniej zasadniczej szkole zawodowej, a do wykonywania zawodu technika budownictwa wodnego – w 4-letnim technikum. Monter budownictwa wodnego może uzupełnić jedną kwalifikację i zostać technikiem. W tym celu musi ukończyć liceum ogólnokształcące dla dorosłych, rozpoczynając naukę od klasy drugiej, oraz kwalifikacyjny

kurs zawodowy z kwalifikacji B.31, a następnie zdać egzamin zawodowy z tej kwalifikacji.

Rozważ też, czy chcesz:

- być przygotowany do wykonywania robót oraz kierowania nimi (technik), czy tylko do ich wykonywania (monter)?
- ponosić odpowiedzialność za pracę wykonywaną przez nadzorowanych pracowników (technik) czy tylko za pracę wykonywaną przez samego siebie (monter)?
- więcej pracować fizycznie, czy więcej umysłowo i organizacyjnie – z dokumentacją techniczną, harmonogramem, planem robót itp.?
- uczyć się tylko 3 lata, czy też wybrać od razu 4-letnie technikum?

Jeśli...

- potrafisz organizować pracę swoją i innych
 - umiesz pływać i przy tym jesteś sprawny fizycznie
 - lubisz spędzać czas nad wodą
 - nie przeszkadza Ci przebywanie z dala od domu
- pomyśl o zawodach opisanych na kolejnych stronach.

Zawód	Kwalifikacja
Monter budownictwa wodnego (ZSZ)	B.13 Wykonywanie robót regulacyjnych i hydrotechnicznych
Technik budownictwa wodnego (T)	B.13 Wykonywanie robót regulacyjnych i hydrotechnicznych B.31 Organizacja robót związanych z regulacją cieków naturalnych oraz budową urządzeń wodnych

Solidna kariera na wodzie pisana – czy to możliwe? – technik budownictwa wodnego

Jeśli...

- potrafisz zaplanować działania własne i innych
 - lubisz współpracować z innymi
 - nie uciekasz przed wykonywaniem pracy fizycznej
 - nie znikasz cichaczem, gdy pojawia się konflikt
 - no i dodatkowo lubisz przyrodę
- pomyśl o tym zawodzie!

Co robi technik budownictwa wodnego?

Jako monter budownictwa wodnego:

- reguluje, oczyszcza i pogłębia koryta rzeczne i zbiorniki wodne
- konserwuje oraz remontuje budowle i urządzenia wodne
- wykonuje na rzekach i potokach górskich umocnienia maszynowo-kamienno-betonowe
- wykonuje zabezpieczenia przed falą powodziową

Jako technik budownictwa wodnego:

- organizuje roboty związane z regulacją cieków naturalnych oraz budową urządzeń wodnych
- organizuje i koordynuje prace w trakcie akcji powodziowej, a także określa rodzaj i zakres szkód spowodowanych przez powódź

Gdzie pracuje?

- w przedsiębiorstwach zajmujących się budową, eksploatacją i konserwacją urządzeń wodnych oraz regulacją cieków wodnych, jako monter i technik
- w wojewódzkich zarządach melioracji i urządzeń wodnych oraz regionalnych zarządach gospodarki wodnej, jako inspektor
- we własnej firmie

Kariera edukacyjna

Zawód ten można uzyskać, ucząc się w 4-letnim technikum. W technikum będziesz zdobywał 2 kwalifikacje składające się na ten zawód: *Wykonywanie robót regulacyjnych i hydrotechnicznych*, *Organizacja związanych z regulacją*

Z pierwszej ręki

Joanna, inspektor, 12 lat pracy:
Znajomość przepisów prawnych jest niezwykle pomocna w realizacji zadań zawodowych.

Z pierwszej ręki

Marek, pracownik budowlany, 3 lata pracy:
Woda to żywioł i o tym pamiętaj, wykonując pracę.

cieków naturalnych oraz budowa urządzeń wodnych. Kształcenie w ramach każdej z kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie 2 świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale to niejedyna droga.

Jeśli zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zostać technikiem budownictwa wodnego, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował 1 kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 2 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz dwa świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje.

Warto wiedzieć, że zawód monter budownictwa wodnego ma wspólne kwalifikacje z zawodem technik budownictwa wodnego. Zatem będąc monterem, należy ukończyć kurs dla kwalifikacji *Organizacja robót związanych z regulacją cieków naturalnych oraz budową urządzeń wodnych* i zostać technikiem budownictwa wodnego.

Posiadając maturę, można kontynuować naukę na studiach.

Perspektywy pracy w zawodzie

Budownictwo wodne dość dobrze rozwija się w Polsce. Nakłady finansowe na nie w latach 2000–2010 wzrosły z 500 mln zł rocznie (2000 r.) do 3 mld 600 mln zł w 2010. W tym okresie wybudowano 719 oczyszczalni ścieków komunalnych, z czego w 2010 r. oddano 80. W 2010 – uregulowano i zabudowano 299 km rzek i potoków oraz wybudowano 110 km obwałowań przeciwpowodziowych (GUS, 30.11.2011). Dane te oraz prognozy na przyszłość zawarte w „Polityce wodnej państwa do roku 2030” sprzyjają wzrostowi zapotrzebowania na techników budownictwa wodnego.

Osoby przedsiębiorcze zachęcamy do zakładania własnej firmy.

Obyś wybrał dobrą drogę do kariery – czyli o zawodach związanych z budową dróg i mostów na wesoło

Na dobry początek

Drogowiec chciał być dżentelmenem i zaprosił żonę do walca. Z niewiadomych powodów nie spodobało jej się...

Czy wiesz, że...

Drogi krajowe w Polsce mają łączną długość 18 368 km, co stanowi około 5% wszystkich dróg publicznych w Polsce.

Na koniec 2012 roku mogliśmy w Polsce jeździć po 1197,3 km autostrad, 864,3 km dróg ekspresowych.

Najdłuższy tunel na świecie został wydrążony w Szwajcarii i ma długość 57 kilometrów. Jego budowa trwała 15 lat i w 2017 przejadą nim pierwsze pociągi.

Pierwszy na świecie stalowy most spawany powstał w 1929 r. w Polsce i łączy brzegi rzeki Słudwia w miejscowości Maurzyce (województwo łódzkie).

Most Qingdao Haiwan (Chiny – 42,5 km), jest najdłuższym mostem na świecie wybudowanym nad wodą.

Quiz

Prawda	Falsz	Czy to prawda, że:
		1. Pierwszy historycznie znany most o konstrukcji drewnianej zbudowany został w 621 r. p.n.e.
		2. Całkowita długość linii kolejowych w Polsce w roku 2006 wynosiła 20 176 km.
		3. Z planów polskiego rządu wynika, że do 2020 r. długość autostrad będzie wynosić około 2000 km, a dróg ekspresowych – około 5300 km.

Odpowiedzi: 1P (Połączył brzegi rzeki Tybr w Rzymie); 2P (zgodnie z danymi GUS); 3P.

Psychozabawa

Pewnie zmęczyliście się po tych podróżach bezdrożami kariery? To może chwila wytchnienia. Uwaga: potraktuj to jako zabawę – to nie jest rzetelny test psychologiczny, lecz inspiracja do dalszych poszukiwań. Wstaw znak „X” w przypadku wybrania odpowiedzi „TAK”.

Sądzę, że sprawiałoby mi przyjemność...

Zawód W		Zawód X		Zawód Y		Zawód Z	
TAK		TAK		TAK		TAK	
1	organizowanie budowy dróg i mostów	1	organizowanie i koordynacja budowy dróg kolejowych	1	obsługa maszyn i urządzeń drogowych, np. walców drogowych	1	wykonywanie robót przy budowie nawierzchni kolejowej
2	organizowanie remontów dróg i mostów	2	ocena stanu dróg kolejowych	2	mycie maszyn i urządzeń drogowych	2	wymienianie uszkodzonych elementów nawierzchni i podtorza
3	skosztorysowanie robót drogowych i mostowych	3	organizowanie robót związanych z utrzymaniem sprawnych dróg kolejowych	3	wykonywanie robót ziemnych związanych z budową dróg i obiektów mostowych	3	regulowanie położenia torów i rozjazdów
4	przygotowywanie dokumentacji przetargowej robót drogowych i mostowych	4	organizowanie i koordynacja robót przy budowie obiektów mostowych	4	wykonywanie nawierzchni drogowych	4	wykonywanie pracy w zmiennych warunkach atmosferycznych
5	wykonywanie nawierzchni drogowych	5	sporządzanie kosztorysów oraz przygotowywanie dokumentacji przetargowej	5	wykonywanie poleceń przełożonych	5	wykonywanie poleceń przełożonych

Policz w kolumnach zaznaczone odpowiedzi. Zawód o najwyższej liczbie punktów powinien Cię w szczególności zainteresować. Ale nie zapominaj o innych zawodach ☺ Klucz z odpowiedziami znajdziesz na stronie 22.

Grupa III – O filarach sukcesu w zawodach związanych z budową dróg i mostów

Drogi, linie kolejowe, mosty są tak powszechne, że nie zwracamy na nie uwagi. No, chyba że drogi naszpikowane są dziurami jak ser żółty lub pociąg utknął w polu z powodu awarii torowiska... Planuje się, że do 2030 roku w Polsce będziemy podróżowali wygodnymi, lecz płatnymi autostradami lub też mknęli z prędkością ponad 250 km/h superszybkimi pociągami. Już w 2020 roku długość autostrad ma ulec prawie podwojeniu (2 tys. km), a sumaryczna długość szybkich dróg ekspresowych – zwiększy się pięciokrotnie (ponad 5 tys. km). Tym samym będzie rosło zapotrzebowanie na specjalistów zaangażowanych w rozbudowę, a potem utrzymanie i naprawę dróg i linii kolejowych.

W obszarze B do grupy zawodów związanych z budową dróg i mostów przyporządkowano 4 zawody i 7 kwalifikacji. Przy czym 3 z tych zawodów mają wspólne kwalifikacje (patrz kolor czerwony).

Choć w tej samej grupie, jednak zawody te różnią się – fachowcy w tych zawodach budują odmienne obiekty. Technik drogownictwa i mechanik maszyn i urządzeń drogowych budują ulice, autostrady, drogi i mosty „drogowe”. Natomiast technik dróg i mostów kolejowych oraz monter nawierzchni kolejowej – to specjaliści od budowy linii kolejowych (torów) i mostów kolejowych.

Rozważ też, czy chcesz:

- kierować pracą i organizować pracę innych (technik), czy tylko wykonywać prace nadzorowane przez innych (monter, mechanik)?
- zajmować się obsługą maszyn budowlanych (mechanik) czy bezpośrednio samą budową (technik, monter)?
- kosztorysować (technicy) czy pracować fizycznie i tworzyć coś namacalnego (monterzy i mechanicy)?

Jeśli jesteś...

- dobrze zorganizowany, dokładny
 - sprawny fizycznie
 - i lubisz częste wyjazdy
- pomyśl o zawodach związanych z budową dróg i mostów.

Na następnej stronie zamieszczamy krótki opis zawodu: technik dróg i mostów kolejowych.

Zawód	Kwalifikacje
Mechanik maszyn i urządzeń drogowych	B.1. Eksploatacja maszyn i urządzeń drogowych B.2. Wykonywanie robót drogowych
Technik drogownictwa	B.2. Wykonywanie robót drogowych B.32. Organizacja robót związanych z budową i utrzymaniem dróg i obiektów mostowych B.30. Sporządzanie kosztorysów oraz przygotowywanie dokumentacji przetargowej
Monter nawierzchni kolejowej	B.14. Wykonywanie i utrzymywanie nawierzchni kolejowej
Technik dróg i mostów kolejowych	B.28. Organizacja robót związanych z budową i utrzymaniem dróg kolejowych B.29. Organizacja robót związanych z budową i utrzymaniem obiektów mostowych B.30. Sporządzanie kosztorysów oraz przygotowywanie dokumentacji przetargowej

Prosto, w prawo czy na lewo – który kierunek wybrać? – technik dróg i mostów kolejowych

Jeśli...

- jesteś świetny w organizacji prac
 - nie masz problemu ze zjednywaniem sobie kolegów
 - dokładność to Twoje drugie imię
- pomyśl o tym zawodzie!

Co robi technik dróg i mostów kolejowych?

- Organizuje i koordynuje roboty związane z budową dróg kolejowych.
- Sprawdza stan techniczny dróg kolejowych.
- Organizuje roboty związane z utrzymaniem dróg kolejowych w wymaganym stanie technicznym.
- Organizuje i koordynuje robotami związanymi z budową obiektów mostowych.
- Sprawdza stan obiektów mostowych.
- Organizuje i wykonuje roboty związane z utrzymaniem obiektów mostowych.
- Sporządza kosztorysy.
- Przygotowuje dokumentację przetargową.

Gdzie pracuje?

- w przedsiębiorstwach budowlanych zajmujących się budową, remontami i konserwacją dróg kolejowych i mostów
- jako inspektor w organach administracji państwowej i samorządowej (na stanowiskach, na których nie są wymagane uprawnienia do sprawowania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie),
- we własnym przedsiębiorstwie

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć w 4-letnim technikum. Podczas nauki będziesz zdobywał kwalifikacje składające się na ten zawód: *Organizacja robót związanych z budową i utrzymaniem dróg kolejowych, Organizacja robót związanych z utrzymaniem obiektów mostowych, Sporządzanie kosztorysów oraz przygotowanie dokumentacji przetargowej*. Kształcenie w ramach każdej z kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie 3 świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale to niejedyna droga.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zostać technikiem dróg i mostów kolejowych, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował 1 kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 3 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz dwa świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje.

Posiadając świadectwo dojrzałości, można kontynuować naukę na studiach.

Perspektywy pracy w zawodzie

Wieloletnie zaniedbania w inwestycjach i pracach związanych z utrzymaniem sieci kolejowej w Polsce w stanie zapewniającym jej właściwe wykorzystanie wskazuje na konieczność zmiany. Do poprawy obecnej sytuacji konieczne są duże inwestycje i wykształcona kadra, która je przeprowadzi. Dlatego kształcenie w zawodzie: technik dróg i mostów kolejowych jest koniecznością.

Jeśli masz cechy osoby przedsiębiorczej – to rozważ założenie firmy.

Z pierwszej ręki

Bogdan, mistrz, 16 lat pracy:

Przed wyborem zawodu należy zapoznać się z nim dobrze i z sobą samym.

Z pierwszej ręki

Marek, pracownik budowlany, 3 lata pracy:

Niskie wynagrodzenie za pracę jest jednym z czynników demotywujących osoby pracujące.

Co ma garnitur do szkolnej wycieczki, czyli o poznawaniu zawodów „od podszewki”

Doradcy zawodowi, za Richardem Bollesem powtarzają, że z karierą jest jak z garniturem czy garsonką. Na wieszaku albo na koleżance wygląda świetnie, ale czy bez założenia na siebie zaryzykował(a)byś kupienie rzeczy drogiej i którą będziesz nosić niemal codziennie?

Ilu z nas tak „bez przymierzania” kupuje przyszły zawód, inwestując swój czas i wysiłek w zdobycie kwalifikacji i dyplomu zawodu, który nie wiadomo jak będzie „leżał”?

A jak wybieramy garnitur?

1. Sprawdzasz rozmiar – zwłaszcza wymiary, na które poprawki krawieckie nie pomogą. **Przyjrzyj się zadaniom w obserwowanej pracy** – jakich wymagają zdolności? czy pracujesz fizycznie, czy umysłowo. Wiesz, że nie urośniesz 20 cm i nie ściśniesz się w pasie o 20 cm. Zatem np. jeśli kompletnie nie masz zdolności matematycznych, zawód technika rachunkowości jest „nie w Twoim rozmiarze”.
2. Sprawdzasz też, jak leży na Tobie ten fason – czy czujesz swobodę ruchów? Czy podkreśla on walory Twojej figury, czy obnaża niedoskonałości? **Poobserwuj atmosferę w miejscu pracy, wymagania wobec stylu pracy i osobowości.** Trudno na co dzień zmuszać się do zachowania, którego nie lubimy.

Osobom niecierpliwym źle będzie w dziale reklamacji, urodzony lider będzie się męczył, nie mogąc o niczym decydować.

3. Kupując ubranie, sprawdzasz też tkaninę – czy miła, czy przewiewna. **Sprawdź zatem i warunki** w miejscu pracy: czy odpowiadają Twojemu temperamentowi? **Odwiedź wybrane miejsce pracy.** Jak tam jest? Czy wytrzymujesz ciągle hałas lub przeciwnie – czy nie usypiasz po godzinie bibliotecznej ciszy? Czy wytrzymasz w pomieszczeniu typu open space?
4. Czasem pytasz o opinie innych, już noszących daną markę. Jak się nosi i pierze? **Zrób zatem wywiad z kimś zatrudniającym i zatrudnionym** – co jest w tej pracy wyzwaniem, a co korzyścią w długoterminowej perspektywie, czy można awansować, jakie są trendy, która marka (czyli jaka szkoła/firma?) daje możliwości rozwoju.
5. Jednak w sklepie nie zabierasz do przymierzalni wszystkich garniturów. Wiesz, że zwężane nogawki – to nie dla Ciebie, bo sprawdziłeś to na dżinsach. Również w poznawaniu zawodu możesz **skorzystać ze swoich doświadczeń nieprofesjonalnych**: opiekujesz się siostrzenicą – przymierzasz pracę opiekunki, projektujesz plakat na dyskotekę – właśnie testujesz się w obszarze reklamy. **Czy to było przyjemne? Jak sobie poradziłeś(aś)? Czy chciał(a)byś to robić przez większość dnia, przez resztę życia?**

Jak budować karierę od technika do inżyniera?

Jolanta, 41 lat – architekt, wcześniej technik budownictwa, obecnie własna działalność gospodarcza, staż pracy 16 lat

– *Dlaczego wybrała Pani ten zawód?*

Po części to tradycja rodzinna. Mój tata prowadził własny zakład murarski.

– *Co sprawia Pani satysfakcję z wykonywanego zawodu?*

Kilka rzeczy. Po pierwsze, że pracuję najpierw wyobraźnią, potem zamieniam to na projekt płaski, a inni to wykonują pod moim nadzorem. Po drugie: nie ma nic przyjemniejszego, niż pójść na odbiór wykonanego budynku i powiedzieć „to w dużej części moje dzieło”. Po trzecie: nadal mam o czym rozmawiać z moim tatą.

– *Co jest trudne w wykonywaniu tego zawodu?*

Na początku najtrudniejsze było odnalezienie się w męskiej załodze. Obecnie – męczące są podróże z jednej budowy na drugą i chyba jeszcze pogoda. Zimą zimno, a latem straszne upały.

– *Jak wygląda Pani dzień pracy?*

Jako technik kierowałam małym zespołem. Zaczynaliśmy zwykle pracę od zaplanowania zajęć, przydziału zadań pracownikom. Potem tylko kontrolowanie, co robią, rozwiązywanie problemów. Podliczenie ilości wykonanych prac itp.

– *W jaki sposób znalazła Pani pracę?*

W technikum podczas praktyk w firmie budowlanej zależało mi, aby jak najwięcej się nauczyć. Przydzielono mnie do pomocy kierownikowi budowy. Starej daty specjalista. Dużo się od niego nauczyłam. Po skończeniu szkoły przyjęto mnie do pracy w tej firmie.

– *Jaka jest Pani rada dla gimnazjalistów rozważających wybór tego zawodu?*

Swoją drogę do kariery niech budują w pierwszej kolejności na swoich marzeniach, które należy zamienić w zainteresowania i pasje. No i uczyć się, uczyć fachu od najlepszych!

Nauka jazdy na... drodze kariery budowlanej

Z poznawaniem świata zawodów jest jak z nauką jazdy. Poniżej nasza propozycja zdobycia prawa jazdy do kariery w budownictwie:

- 1) Zaczynamy od przygotowania do zajęć: Załóż specjalny zeszyt lub utwórz plik, gdzie będziesz gromadził Twoim zdaniem użyteczne informacje z internetu i prasy o zawodzie, który Cię interesuje.
- 2) Pora na egzamin teoretyczny: zebrane informacje poddaj analizie i opracuj dla wybranych zawodów **zestawienie ich zalet i wad** z punktu widzenia Twoich preferencji i predyspozycji.
- 3) Jak tu jeździć bez praktyki! Pora na wyjazd w teren, czyli z klasą lub sam **odwiedź plac budowy**. Uwaga! Będzie musiał towarzyszyć Wam „instruktor”, czyli najlepiej kierownik budowy. Budowa jest jak ulica, pełna niebezpieczeństw. Niezłą okazją jest wybranie się z kimś, kto jest klientem – kupuje mieszkanie od dewelopera lub zleca budowę budynku usługowego firmie budowlanej. W trakcie „jazdy” po budowie **zwróć uwagę na warunki pracy, zagrożenia**, zapytaj się o to zatrudnionych tam osób. Nie zapominaj o zidentyfikowaniu przeciwwskazań zdrowotnych.
- 4) Wypytuj rodzinę i bliskich znajomych, kto przeprowadza remont – tarasu, mieszkania. **Zaoferuj swą**

pomoc. Jak sobie radzisz? Czy to Cię ciekawi? Czy daje satysfakcję po pracy?

- 5) Sprawdź, kto w rodzinie właśnie inwestuje w jakąś budowę. Poproś, by zabrali Cię ze sobą **na spotkanie z wykonawcą**, pokazali plany, omówili problemy. Czy to Cię zaciekawia?
- 6) Możesz zawsze **poćwiczyć praktycznie w domu**. Zrób przegląd mieszkania, w którym mieszkasz, i **ustal zakres prac remontowych** związanych z budownictwem, spróbuj zrobić **budżet i harmonogram prac**. Porównaj to z tym, co powie specjalista – może ktoś znajomy? Skonsultuj to z rodzicami i może coś sam(a) zrobić ☺
- 7) Jeśli zwiedzasz coś na wakacjach – **nie omijaj budowli remontowanych** – przypatrz się, co i jak się tam robi, poproś o rozmowę pracujących tam ludzi. Jeśli mieszkasz w dużym mieście ze starówką – porozmawiaj z pracującymi przy remoncie starych kamienic, kościoła. Ale nigdy nie wchodź samowolnie na teren zamknięty – to niedozwolone i niebezpieczne.
- 8) Skonfrontuj praktykę z teorią i przystąp do egzaminu praktycznego – wybierz konkretny zawód i właściwą szkołę.

Szerokiej drogi!

Umiejętności praktyczne i myślenie – wywiad z pracodawcą

Jan, 63 lata, współwłaściciel firmy ogólnobudowlanej od ponad 30 lat

– Jak długo pracuje Pan w branży?

Od dzieciństwa ☺ A na poważnie, to od ponad 40 lat. Na początku była szkoła zawodowa, potem praca na budowie, wyrobienie uprawnień czeladniczych i mistrzowskich w Cechu Rzemiosł Różnych. A jak poczułem, że sam mogę pokierować pracą ludzi, to zaryzykowałem i założyłem własną firmę budowlaną.

– Czego oczekuje Pan od kandydata do pracy?

Przede wszystkim umiejętności praktycznych i myślenia. Odpowiedzialności – gdyż plac budowy to teren niebezpieczny.

– Czego często brakuje kandydatom-absolwentom szkół?

Chęci do pracy, motywacji i właśnie wspomnianych umiejętności. Chyba mała liczba godzin spędzonych na praktykach zawodowych w rzeczywistych warunkach powoduje, że absolwenci są powolni,

wykonują pracę niedokładnie. Choć zdarzają się tacy z pasją, którym robota wręcz w rękach się pali.

– Czy łatwo jest znaleźć pracownika w tym zawodzie?

Pracownika nie jest łatwo znaleźć. Ale specjalistę, mistrza w zawodzie, człowieka odpowiedzialnego – to już wielka trudność. Sądzę, że zmiany, jakie teraz zaszły w kształceniu zawodowym, poprawią sytuację absolwentów. Szczególnie podoba mi się to, że technicy będą także przygotowani do wykonywania pracy pracowników fizycznych (murarza-tynkarza, betoniarza-zbrojarza).

W sieci poznaj... siebie!

W internecie możesz znaleźć testy pomocne w samodzielnym określaniu predyspozycji. Możesz je potraktować jak „przymiarkę” do określenia siebie. Jeśli masz ochotę – skorzystaj z tych adresów:

- talentgame.pl
- labirynt-zawodow.progra.pl
- interklasa.pl
- www.kariera.pl/psychotesty
- www.pociagdokariery.pl
- www.wybieramzawod.pl/testy-i-materialy
- <http://test.oic.lublin.pl/>
- www.praca-enter.pl

O wynikach dobrze jest porozmawiać ze szkolnym doradcą (pedagogiem, psychologiem, wychowaw-

cą), rodzicami/opiekunami, znajomymi. Zrób to koniecznie, jeśli coś w wynikach Cię zaintryguje lub zaniepokoi. Także, jeśli nie masz pewności, czy już dostatecznie dużo wiesz o sobie.

Od A do Z – skrócone kompendium trafnego wyboru

ABC

A. Analizuj siebie!

- Zdolności i związane z nimi często zainteresowania
- Umiejętności – mogą świadczyć o zdolnościach, a dodatkowo stanowią już teraz Twój „zawodowy pakiet startowy”.
- Osobowość – temperament, czyli usposobienie, styl działania, a także Twoja emocjonalność, Twoje przekonania.
- Wartości – jakim chcesz być wierny w swoim życiu (pomaganie innym? sukces finansowy? niezależność?) – wciąż się kształtujesz jako Osoba, ale nie da się podejmować decyzji wbrew nim.

B. Badaj rynek mądrze!

- Nie pozwól, aby aktualne warunki na rynku pracy (które są zmienne) ograniczały Twoje marzenia.
- Pamiętaj, że ludzie dobrzy w tym, co robią, znajdują pracę zawsze – choć nie zawsze w rodzinnej miejscowości.

C. Czas na Cel – gdzie Twoje predyspozycje i potrzeby krzyżują się z możliwościami rynku? Pamiętaj, że przy odrobinie przedsiębiorczego

zmysłu możesz sam stworzyć sobie miejsce pracy i bazując na zdobytych w szkole kwalifikacjach, założyć firmę!

X, Y, Z – czyli, jak NIE wybierać

X – Nie zostawiaj wyboru losowi!

To nie los będzie codziennie chodził do Twojej pracy na 8 godzin.

Y – Nie pozwól wybrać innym za Ciebie!

- Nie ulegaj naciskom Rodziny. Rozważ argumenty bliskich, sprawdź aktualność podawanych przez nich informacji i podejmij decyzje sam(a).
- Zastanów się, czy warto zrezygnować z zainteresowań po to, by iść szkoły tam, gdzie przyjaciele. Jeśli oni wybrali zgodnie z zainteresowaniami, będą w pracy z szczęśliwi, a Ty? A przecież nawet nie wiadomo, czy za kilka lat będziesz z nimi pracować...
- Nie daj się porwać owcemu pędowi. To, że „wszyscy teraz wybierają... np. liceum, nie powinno być wskazówką dla Ciebie.

Z – Nie zostawiaj wyboru na ostatnią chwilę!

Pod koniec roku może się okazać, że jesteś słabo przygotowany(a), by dostać się tam, gdzie pragniesz.

Kariera (łac. *carrere*), czyli parę słów na drogę

Osobowość. Dlaczego warto poznać siebie, zanim wybierze się zawód? Ponieważ niektóre zawody mogą być niedopasowane do tego, jaką jesteś osobą. Inne mogą wykorzystywać właśnie mocne strony Twojej osobowości. Na osobowość składają się: temperament, cechy charakteru, własne przekonania o sobie, przekonania o świecie i system wartości – to, co uważasz, że jest w życiu ważne, w co wierzysz.

Temperament to Twój styl działania i życia; określa, w jakim środowisku i przy jakich czynnościach będziesz się czuć komfortowo. Potocznie zwiemy go usposobieniem. Możesz go zbadać u psychologa za pomocą kwestionariusza (np. FCZ-KT) i odnieść wyniki do swoich samoobserwacji. Pamiętaj, że temperament zależy od tego, jaki masz układ nerwowy i nie zmienia się już zbyt często w ciągu Twojego dorosłego życia. Jeśli obecnie lubisz ciszę, samotność, niezmienny rytm dnia, to nie zamienisz się za 10 lat w osobę uwielbiającą życie jak na rollercoasterze.

Jeden z głównych testów osobowości to tzw. wielka piątka – test NEO-FFI. Określa on pięć cech:

Ekstrawersja jest związana z potrzebą odbierania wielu bodźców (tzw. zapotrzebowanie na stymulację). **Neurotyzm** to Twoja wrażliwość. Obie te cechy są podobne

trochę do temperamentu i nie możesz ich za bardzo zmienić – taki/taka jesteś i już.

Sumienność – osoby sumienne dobrze sobie radzą z zadaniami długoterminowymi, nie potrzebują kierownika ani „bata” nad sobą, są systematyczne, punktualne.

Otwartość – określa Twoje podejście do wszystkiego, co nieznanne i nowe. Adaptujesz się łatwo do zmian czy wolisz rutynę? Jeśli lubisz nowości – szukaj pracy dostarczającej Ci pożytki dla Twojej ciekawości.

Ugodowość – określa, jak układasz swoje związki z innymi ludźmi. Osobom ugodowym trudno będzie wykonywać zawód, w którym ciągle trzeba bronić swego stanowiska.

Doradca radzi

Z życia wzięte – „Tylko dla mężczyzn?”

Mam 15 lat. Chcę pracować na budowie jako murarz – jak mój ojciec i brat. Ale cała rodzina – z nimi włącznie, mówi, że to nie jest praca dla kobiety. Czy oni mają rację? Mama chce, bym szła do technikum ekonomicznego. A ja nie lubię ślepczyć nad książkami, wolę, gdy coś się dzieje, coś się robi – tak jak na budowie. Mam się poddać i zostać intendentką?

Kaśka

Droga Kasiu,

dowody na to, że kobieta może pracować w budownictwie, mamy nawet w tym numerze – przedstawiamy wywiad z kobietą, technikiem budownictwa. Skąd zatem taka opinia wielu członków Twojej rodziny? Skoro Twój tata i Brat pracują w branży – to sporo o niej wiedzą. Zapytaj, gdy mówią „to nie dla kobiet” – co konkretnie mają na myśli. Czynności (czy wymagają dużej siły fizycznej?), środowisko pracy? A może charakter pracy – częste wyjazdy, ich zdaniem nie sprzyjają byciu matką?

Musisz być przygotowana na to, że faktycznie i w szkole, i w miejscu pracy otaczać Cię będą w większości mężczyźni. Pomyśl, jak się będziesz czuła, nie mając w klasie

i w pracy koleżanek, tylko kolegów, razem z nimi wykonując prace fizyczne. Koniecznie sprawdź swój stan zdrowia – czy pozwala Ci na takie prace.

Zwróć też uwagę, że zdobywając zawód murarza w ZSZ, nie zamykasz sobie szansy, by być np. technikiem budownictwa, a z tym tytułem możesz pracować zarówno na budowie – tak jak marzysz dziś, jak i w biurze czy w handlu – co może się okazać dla Ciebie atrakcyjniejsze, jeśli z czasem uznasz, że faktycznie częste podróże i inne cechy pracy na budowie nie odpowiadają Ci lub kłócą się z życiem prywatnym i np. rolą matki, której się podejmiesz.

Pozdrawiam

Małgorzata

W następnych numerach

Przed nami omówienie kolejnych obszarów zawodowych. Przedstawimy wiele różnorodnych i poszukiwanych zawodów z różnych branż. Być może któryś z tych zawodów to Twoja przyszła profesja? Aby się o tym przekonać, śledź kolejne wydania naszej e-gazetki.

W każdym numerze:

- charakterystyka całego obszaru i poszczególnych grup zawodów
- porady doradcy zawodowego
- wywiad z profesjonalistą – pracownikiem i pracodawcą
- list od rówieśnika – być może masz podobny problem? Sprawdź, co odpowie doradca!
- ciekawostki, quizy i psychozabawy

Zajrzyj tu do nas koniecznie! 😊

Klucze do psychozabaw

Klucz do psychozabaw ze strony 6

W każdym wypadku warto skonsultować się np. z doradcą zawodowym.

Jeżeli liczba uzyskanych odpowiedzi jest:

od 7 do 10 – budownictwo mieszkaniowe i przemysłowe prawdopodobnie jest obszarem, który możesz wziąć pod uwagę w swoich wyborach.

od 4 do 6 – możesz rozważyć ten wybór, ale zastanów się – być może istnieją zawody lepiej dopasowane do Twoich cech osobowości i wymagań fizycznych. Ewentualnie zbierz więcej informacji na temat danego obszaru i ponownie je przeanalizuj.

od 0 do 3 – zastanów się, może warto przyrzeć się dokładniej innym obszarom, bliższym Twoim predyspozycjom. Zachęcamy także do zbierania kolejnych informacji, które ułatwią Ci podjęcie decyzji.

Klucz do psychozabawy ze str. 12

Instrukcja: Przenieś do tabeli swoje odpowiedzi ze strony 12 i policz ile uzyskałeś punktów.

Jeżeli liczba uzyskanych odpowiedzi jest:

od 7 do 10 – masz zadatki na lidera. Dlatego rozważ, jakie wykształcenie ułatwi Ci w przyszłości prowadzenie własnej firmy lub objęcie stanowisk kierowniczych. Zauważ, że formalne kwalifikacje odnoszące się do organizacji i koordynacji prac budowlanych można zdobyć głównie w technikum. Porozmawiaj o tym jeszcze ze specjalistą – doradcą zawodowym.

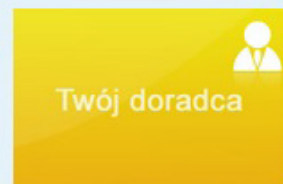
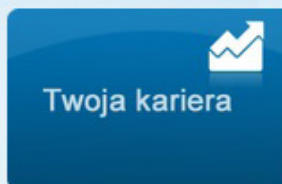
od 4 do 6 – rozważ, czy chcesz być liderem i uczyć się w technikum. Weź pod uwagę, że kierowanie dotyczy i robót, i ludzi, rozwiązywania konfliktów i motywowania – to trudna praca.

od 0 do 3 – na dzień dzisiejszy liderowanie to nie najlepsze zajęcie dla Ciebie. Jeśli jednak czujesz, że jest inaczej – porozmawiaj z doradcą zawodowym o swoich planach, swej osobowości i wynikach tej psychozabawy.

Lp.	TAK	NIE
1	0	1
2	0	1
3	1	0
4	0	1
5	1	0
6	1	0
7	1	0
8	0	1
9	1	0

Klucz do psychozabawy ze str. 15

W – technik budownictwa, X – technik dróg i mostów kolejowych, Y – mechanik maszyn i urządzeń drogowych, Z – monter nawierzchni kolejowej

Witamy na stronie poświęconej tematyce wyborów edukacyjnych i zawodowych.

Kimkolwiek jesteś - na pewno znajdziesz tu coś dla siebie! Z jednym wyjątkiem - to nie jest strona dla ludzi zdających się na los. Spodobamy się tym, którzy cenią świadomy wybór i biorą życie w swe ręce. Jeśli jesteś Uczniem - to naprawdę dobrze, że tu zaglądasz! Podajemy sposoby na **poznanie siebie** i zaplanowanie dopasowanej do siebie edukacji i kariery, opisujemy w **Informatorze** zawody szkolnictwa zawodowego, podpowiadamy **gdzie znaleźć doradców** zawodowych i jak korzystać z ich pomocy.

W zamian prosimy podzielić się z nami swoją opinią - w **Sondzie** i na **Facebooku**. Interesuje nas jak planujesz karierę i jakie napotykasz trudności. By nie zapomnieć do nas zaglądać - zapisz się na **Newsletter**.

Absolwentom wkraczającym na rynek pracy oferujemy porady z zakresu **poszukiwania zatrudnienia** i **autoprezentacji**, linki do stron z ofertami **praktyk i staży**, informacje o **rynku pracy**.

Rodzicom wyjaśniamy w **Poradniku dla Rodzica** jak pomagać dziecku wybrać zawód by mu nie zaszkodzić :). Nie zapominamy o Uczniach i Rodzicach uczniów mających **specjalne potrzeby edukacyjne** - piszemy jak **pokonywać bariery** na ścieżce edukacji zawodowej i zarządzania karierą.

[Czytaj więcej...](#)

Szukaj...

Znajdź nas na facebook podyskutuj na forum

Materiały dla doradcy

Poradnik Rodzica

Wyszukiwarka zawodów

Czy znasz?

Redakcja: Małgorzata Kałaska, Anna Karbowniak

Autor tekstu źródłowego: Mirosław Żurek, Małgorzata Kałaska

Recenzja: Daniel Kukla

Jak wydobyć talent i uruchomić karierę – o zawodach obszaru mechanicznego

Część II

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Cześć! Jestem dla Ciebie ☺

Mając lat naście, nie zastanawiasz się, jak będzie wyglądał Twój dzień w pracy. To pieśń przyszłości, nudna dorosłość. Na głowie masz klasówki oraz Bardzo Ważne Sprawy, np. plany na weekend, a w sercu Miłość... Wiemy, każdy był kiedyś młody ☺ Sęk w tym, że już za kilka lat około 1/3 każdej swojej doby będziesz spędzać w pracy.

Warto dziś wybrać tak, by czuć się w niej raczej jak ryba w wodzie niż jak więzień swego losu. Chcemy Ci pomóc. Przystępnie opisujemy zawody, podpowiadamy, jak możesz poznać siebie, by dobrze wybrać, oraz – ważne! – kto może Ci w tym pomóc.

Wydobywać i uruchamiać talenty

Pewnie wiesz, jak duże jest znaczenie wydobywania węgla kamiennego, ale czy wiesz, jak i po co wydobywa się inne surowce naturalne? A zastanawiałeś się może nad tym, w jaki sposób powstaje szklanka, z której pijesz sok czy też klamka, którą codziennie naciskasz, otwierając drzwi?

W tym numerze kontynuujemy opis warunków pracy i perspektyw dla zawodów z obszaru górniczo-hutniczego. Tym razem przyglądamy się zawodom związanym z hutnictwem, odlewnictwem i górnictwem. Kilka zawodów „**eksplorujemy dogłębnie**”. Pytamy pracowników i pracodawców o codzienne czynności, radości i wyzwania, analizujemy możliwości zatrudnienia. Większość z opisanych profesji to tzw. zawody z przyszłością. Ale pamiętaj! – ważne jest nie tylko to, by zawód dawał pracę, lecz również by był **zgodny z Twoimi zainteresowaniami i pasował do tego, jaka/jaki jesteś**.

Cel: Praca fajna dla Ciebie

Każdy wie, jaka ma być jego przyszła praca: „fajna i dobrze płatna”. Ale konkretnie jaka? Który z kilkuset zawodów będzie „**fajny**” dla Ciebie? Ten zachwalany przez rodziców? Ten wybrany przez przyjaciółkę? A może taki, o którym jeszcze nie słyszałeś? Czy wiesz, czym zajmuje się wiertacz, czym technik odlewnictwa, czym górnik eksploatacji odkrywkowej? Może właśnie któryś z tych zawodów idealnie pasuje do **Twoich** zainteresowań, stylu działania, wartości? **Sprawdź to!**

Być może masz już „coś na oku”? Warto wiedzieć, na co się piszesz – jakie są warunki tej pracy, oczekiwania pracodawców, jakie wyzwania przed Tobą?

Wreszcie: gdy masz już cel – **opracuj „ścieżkę dostępu”**: jaka szkoła Cię do tego zawodu przygotuje i zwiększy Twoje szanse na rynku pracy? Jakie są dalsze, pozaszkolne możliwości doskonalenia? **Piszemy o tym!** Wskazujemy, gdzie i w jaki sposób możesz dowiedzieć się jeszcze więcej!

Polecamy ***Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego***

Dlaczego? Bo możesz:

- mieć dostęp do krótkich opisów 193 zawodów.
- znaleźć odpowiedź na pytanie: Kim mogę być?
- dowiedzieć się, w jakich typach szkół występuje interesujący Cię zawód.
- znaleźć go w prosty sposób w internecie, a dokładnie na www.koweziu.edu.pl.

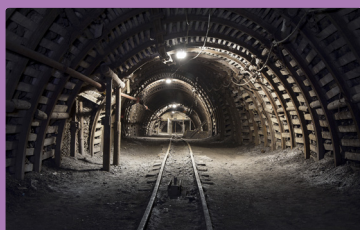

Spis treści

Wydobywać i uruchamiać talenty	2
Cel: praca fajna dla Ciebie	2
W tym numerze polecamy	3
Zawody związane z eksploatacją złóż, odlewnictwem i hutnictwem	4-5
„Franek, trzymaj ścianę, bo leca po premija”, czyli o górnictwie na wesoło	6
„Gdzie się węgiel sypie, tam dobrze słyszeć” – o zawodach związanych z eksploatacją złóż	7
Ciemne korytarze pełne węgla, czyli kilka słów o zawodzie technika górnictwa podziemnego	8
Dużo hałasu o..., o pracy wiertacza	9
Ciekawostki i narzędzia z odlewni	10
Spżżowe serca – o zawodach związanych z odlewnictwem na serio	11
Tajemnica kopii idealnej, czyli jak się robi odlewy	12
Forma doskonała, czyli czym zajmuje się modelarz odlewniczy	13
Hartowanie intelektu – ciekawostki i psychozabawy hutnicze	14
Walcowanie, tłoczenie, wytapianie... czyli zawody związane z hutnictwem	15
Ciepło, cieplej, gorąco, czyli o zawodzie technika hutnika	16
Coś z niczego – operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych	17
Co ma garnitur do szkolnej wycieczki, czyli o poznawaniu zawodów od podszewki	18
Dyscyplina w górniczej rodzinie – wywiad z pracodawcą	18
Dogłębnie i na gorąco – poznawaj zawody górniczo-hutnicze	19
„Żona przeżywa każdy dzień” – wywiad z technikiem górnictwa podziemnego	19
Kariera (łac. <i>carrere</i>), czyli droga Twoim zdaniem słuszna. Wartości i przekonania	20-21
Od A do Z – skrócone kompendium trafnego wyboru	20
Doradca radzi: „Był nudny, ale pewny – czy to dobry wybór?”	21
W następnym numerze	22

Stres w rodzinie na górze, dyscyplina w rodzinie na dole

– o pracy w kopalni, niezbędnych predyspozycjach, o tym, za co kochają swą pracę opowiadają w wywiadach na stronach 18 i 19 technik górnictwa (pracownik) i inżynier górnictwa (pracodawca).

Spżżowe serca, czyli o zawodach odlewniczych i warunkach pracy w odlewnictwie –

na stronach 10–13. Natomiast o tym, jak je poznawać „na gorąco” i bezpośrednio – na stronie 19.

„Był pewny, ale nudny” – historię z życia (list do Redakcji) komentuje doradca zawodowy, analizując (prawdziwy czy pozorny?) konflikt pomiędzy potrzebą bezpieczeństwa finansowego a podążaniem za pasją do zawodów nadwyżkowych na rynku pracy, czyli takich, w których trudniej znaleźć zatrudnienie.

Kwalifikacje – to coś nowego!

Od roku szkolnego 2012/2013 w zawodach szkolnictwa zawodowego wydzielono kwalifikacje, czyli zestawy wiedzy i umiejętności, po nabyciu których można realizować określone zadania i wykonywać określone czynności. Na każdy zawód składa się co najmniej 1, a najwyżej 3 kwalifikacje. Każdą z nich trzeba potwierdzić przez zdanie egzaminu zawodowego, po którym otrzymuje się świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie. Aby zdobyć zawód potwierdzony dyplomem, absolwent musi mieć zdane egzaminy z wszystkich kwalifikacji, z których składa się ten zawód, i dodatkowo otrzymać świadectwo ukończenia szkoły zasadniczej lub technikum.

Pamiętaj, że zawód możesz zdobyć nie tylko w technikum czy zasadniczej szkole zawodowej, ale także na kwalifikacyjnych kursach zawodowych. Każdy kurs obejmuje jedną kwalifikację. Naukę może podjąć każda osoba dorosła, która ma ukończone gimnazjum. Natomiast dla osób dorosłych, które uczyły się dwa lata w danym zawodzie lub dwa lata w nim pracowały, możliwością zdobycia kwalifikacji zawodowych są eksternistyczne egzaminy zawodowe. Ale o karierze edukacyjnej dalej.

I grupa: Zawody związane z eksploatacją złóż

Każdego dnia korzystamy z energii elektrycznej, a w naszym klimacie przez około pół roku także z instalacji centralnego ogrzewania. To dzięki osobom wykonującym zawody związane z eksploatacją złóż możemy to robić. Wydobywanie węgla czy też innych surowców mineralnych (głina, piasek), przygotowywanie całego procesu od strony technologicznej i organizacyjnej to główne zadania osób wykonujących zawody z tej grupy. Już na początku należy zaznaczyć, że jest to branża, w której występuje duże zagrożenie wypadkami i urazami. Zawody należące do tej grupy:

- technik górnictwa odkrywkowego
- technik przeróbki kopalin stałych (czyli skał, które nadają się do zastosowania jako surowiec mineralny bez przetworzenia lub po przeróbce)
- wiertacz
- technik wiertnik
- górnik eksploatacji podziemnej
- górnik odkrywkowej eksploatacji złóż
- górnik eksploatacji otworowej
- technik górnictwa otworowego
- technik górnictwa podziemnego

Może wiesz, czym różni się **górnictwo otworowe** od **górnictwa podziemnego**? To bardzo ważne, jeśli myślisz o zawodzie z obszaru górnictwa. Przytaczamy krótkie definicje, które być może ułatwią Ci decyzję.

Kopalnia otworowa – rodzaj zakładu górnictwa, w którym złoża kopalin użytecznej eksploatuje się z głębi ziemi za pomocą specjalnie przygotowanych i uzbrojonych odwiertów wiertniczych. W ten sposób eksploatuje się m.in. złoża siarki, soli kamiennej i potasowej, gazu ziemnego, wód mineralnych, ropy naftowej. Za pomocą procesów chemicznych, biochemicznych lub fizycznych (rozpuszczalniki, bakterie, ciepło) może być zmieniany stan skupienia kopalin lub składnika użytecznego ze stałego na ciekły lub gazowy.

Kopalnia podziemna lub kopalnia głębinowa – rodzaj zakładu górnictwa, w którym złoża kopalin użytecznej eksploatuje się w głębi ziemi, a proces wydobywania kopalin na powierzchnię odbywa się szybem lub sztolnią.

Kopalnia odkrywkowa – rodzaj kopalni, w której (w przeciwieństwie do podziemnej pracy górniczej) wszelkie prace wydobywcze odbywają się na powierzchni, a proces wydobywczy odbywa się poprzez odkrywanie kolejnych warstw surowców. Są wśród nich piaskownice, żwirownie, kamieniołomy, kopalnie węgla brunatnego i rud metali.

Kopalnie talentów i kształtowanie kariery

Kopalnie, huty, wydobywanie węgla zapewne kojarzy się Ci ze Śląskiem, ale górnictwo to nie tylko wydobywanie kopalin, to także przygotowywanie i organizowanie procesu wydobywania złóż czy też prace wiertnicze. Polski **przemysł górniczy** oraz **okołogórniczy** nie tylko funkcjonuje na rodzimym rynku, ale coraz śmielej zdobywa rynki światowe. Zapotrzebowanie na maszyny i urządzenia dla górnictwa jest wciąż ogromne, a to dobrze wróży przyszłości branży. Górnictwo jest niezwykle istotnym elementem stabilizującym bezpieczeństwo energetyczne Polski, stąd też branża górnicza, jak i zawody z tego obszaru w przyszłości będą niezwykle ważnymi elementami polskiej gospodarki. Z kolei przedstawiciele zawodów z obszaru **hutnictwa** i **odlewnictwa** zajmują się przetwórstwem materiałów

i produkcją elementów oraz przedmiotów będących podstawą dla produkcji w innych branżach i niemal w każdej dziedzinie życia. Pamiętaj jednak o tym, że musisz zaakceptować długie przebywanie w wysokiej temperaturze, aby czuć się dobrze w tego rodzaju pracy.

Zawody z obszaru górniczo-hutniczego to także **naprawa i wykonywanie niezbędnego oprzyrządowania** do pracy w hutach, kopalniach czy też przy przetwórstwie przemysłowym. W sumie obszar górniczo-hutniczy tworzą zawody związane z wydobywaniem, przetwórstwem różnego rodzaju kopalin i tworzyw. Biorąc pod uwagę specyfikę warunków pracy i zakresu wykonywanych czynności, podzieliliśmy je na trzy grupy.

Przyjrzyjmy się im bliżej:

II grupa: Zawody związane z odlewnictwem

Wykonywanie różnego rodzaju przedmiotów z metalu czy wosku dzięki wcześniej przygotowanej formie, to główne zadania osób pracujących w odlewnictwie. Branża odlewnicza to nie tylko produkcja masowa na potrzeby dużych fabryk, ale również **odlewy artystyczne**, które prawie każdy ma w domu, takie jak rzeźby, medale, statuetki. Zawody należące do tej grupy:

- technik odlewnik
- modelarz odlewniczy
- operator maszyn i urządzeń odlewniczych.

III grupa: Zawody związane z hutnictwem

Jeśli interesuje Cię sposób, w jaki wytwarzane są metalowe wyroby czy też produkty ze szkła, zapoznaj się z zawodami należącymi do branży hutniczej. Hutnictwo, które **pozyskuje metale z rud**, wykorzystując do tego m.in. złom, zajmuje się także **przeróbką plastików** w walcowniach i kuźniach, a otrzymywane produkty mają szerokie zastosowanie w przemyśle maszynowym, budownictwie, transporcie oraz innych dziedzinach gospodarki. W Polsce pracuje 25 hut, większość z nich jest zlokalizowana w Górnośląskim Okręgu Przemysłowym. Największe huty znajdują się w: Dąbrowie Górniczej, Świętochłowicach, Siemianowicach Śląskich, Zabrze, Krakowie, Częstochowie, Zawierciu i nad Małą Panwią w miejscowości Ozimek.

Oto zawody należące do tej grupy:

- technik hutnik
- operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej
- operator maszyn i urządzeń metalurgicznych
- operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych

„Franek, trzymej ścianę, ja leca po premija”, czyli o górnictwie lekko i przyjemnie

Psychozabawa Taki byłby z Ciebie górnik jak... się określisz

Lp.	Twierdzenie	TAK	NIE
1	Mam bardzo dobre zdrowie i wytrzymały organizm.		
2	Jest dla mnie ważne, by w pracy robić coś pożytecznego i cenionego.		
3	Chciałbym, aby każdy dzień w mojej pracy był inny od poprzedniego.		
4	Mam skłonność do czarnowidztwa i wyobrażania sobie najgorszego możliwego scenariusza.		
5	Nie rozumiem ludzi z klaustrofobią – czego tu się bać?		
6	Boję się ciemności i niespodziewanych zdarzeń.		
7	Lubię się porządnie zmęczyć.		
8	Bywam zapominalski i niedbały – nie dla mnie ostra dyscyplina.		
9	Nie mam problemu z zaufaniem i powierzeniem swego losu członkom zespołu.		
10	Nadmierna odpowiedzialność za innych paraliżuje mnie.		

Klucz do psychozabawy znajdziesz na stronie 22.

Ale pamiętaj: to tylko psychozabawa – punkt wyjścia do porządnej refleksji nad swoim potencjałem i predyspozycjami. By podejść do sprawy poważnie, zajrzyj na stronę 8.

MINIquiz

Odpowiedz na poniższe pytania i sprawdź swoją wiedzę o górnictwie.

1. Kto jest patronem górników?
2. Jak dawniej nazywano górników?
3. Jakie znasz kopalnie soli w Polsce?
4. Jak pozdrawiają się górnicy?
5. Co to jest metan?

Odpowiedzi: 1. Św. Barbara; 2. gwarkowie; 3. Bochnia, Wieliczka, Kłodawa, Inowrocław; 4. Szczęść Boże; 5. jeden z gazów wydzielających się podczas eksploatacji węgla

Górnictwo w liczbach i datach

1000 metrów – to przeciętna głębokość kopalni w Polsce.

1248 rok – początki kopalni soli Bochnia.

9°C – to stała, niezależna od pogody na zewnątrz, temperatura w podziemiach kredowych w Chełmie.

1766 rok – powstanie pierwszej kopalni węgla na ziemiach polskich.

5500 osób – tyle pracowników zatrudnia Południowy Koncern Węglowy S.A.

„Gdzie się węgiel sypie, tam dobrze słyszać”, czyli o zawodach związanych z eksploatacją złóż

Jeśli interesuje Cię wydobywanie surowców, zawsze fascynowała Cię praca górnika, a przede wszystkim nie boisz się podjąć tak trudniej pracy, uważnie przeczytaj następnych kilka stron. Zdyscyplinowanie, odpowiedzialność za siebie i innych, a przede wszystkim gotowość do ciężkiej pracy to cechy potrzebne w większości zawodów z tej grupy. Przyjrzyjmy się im bliżej.

Technik wiertnik i wiertacz – w tych zawodach zdobywasz kwalifikacje głównie w obszarze obsługi maszyn i urządzeń stosowanych w procesie wiercenia. W Polsce poszukuje się na coraz większą skalę zasobów naturalnych, w tym np. gazu łupkowego. Niezbędny w tych pracach jest proces odwiertu, za który odpowiada **technik wiertnik**. Z jego usług korzystają również przedsiębiorstwa komunalne czy też oddziały ratownicze niosące pomoc innym. O zawodzie **wiertacza** przeczytasz na stronie 9.

Technik górnictwa odkrywkowego i górnik odkrywkowej eksploatacji złóż to alternatywne zawody w branży górniczej dla osób, które nie chcą pracować pod ziemią.

Technik górnictwa odkrywkowego ma szansę na zajmowanie stanowiska kierowniczego i nadzór nad pracą grup wydobywczych, w tym nad górnikami odkrywkowej eksploatacji złóż. Możesz zatem być górnikiem, nawet jeśli boisz się ciemności i zamkniętych pomieszczeń ☺.

Możesz też rozważyć zawód **górnika eksploatacji otworowej** lub też **technika górnictwa otworowe-**

go. Górnik eksploatacji otworowej pierwszy pracuje bezpośrednio przy eksploatacji ropy naftowej i gazu ziemnego oraz kopalin użytecznych i innych bogactw naturalnych, natomiast technik górnictwa otworowego przygotowany jest do obsługi odwiertów oraz maszyn i urządzeń uczestniczących w procesie eksploatacji.

Górnik eksploatacji podziemnej i technik górnictwa podziemnego to zawody będące perspektywą dla tych, którzy chcą pracować w kopalniach eksploatujących węgiel kamienny lub sole i rudy metali. Dokładniej przedstawiamy zawód technika górnictwa podziemnego na stronie 8.

Praca **górnika eksploatacji podziemnej** odbywa się pod ziemią na różnych głębokościach. Sztuczne oświetlenie, silne zapylenie, obecność niebezpiecznych gazów – to warunki, z jakimi będziesz musiał się zmierzyć, jeśli wybierzesz ten zawód.

Technik przeróbki kopalin stałych to jedna z najstarszych dyscyplin i umiejętności zawodowych. Nadanie własności użytkowych wydobytej kopaliny surowej poprzez zastosowanie mechanicznych metod przeróbki i przygotowanie jej do dalszego zastosowania – to główne zadania w tym zawodzie. Pracę znajdziesz przede wszystkim w zakładach zajmujących się obróbką kamienia czy też przetwarzających kruszywa.

Ciemne korytarze węglowe, czyli kilka słów o zawodzie technik górnictwa podziemnego

Jeśli...

- masz rozwiniętą wyobraźnię przestrzenną
 - jesteś spostrzegawczy, szybko reagujesz na bodźce zewnętrzne
 - posiadasz zdolność koncentracji i dużą podzielność uwagi
 - jesteś opanowany, odporny na psychofizyczne warunki środowiska pracy
- pomyśl o tym zawodzie.

Zadania zawodowe:

- organizowanie pracy zespołom pracowników wykonujących określone zadania, zgodnie z normami technicznymi i jakościowymi,
- prowadzenie robót wydobywczych zgodnie z przepisami górnictwa i geologicznymi,
- kierowanie transportem dołowym urobku (urobek – materiał skalny wydobyty z kopalni) oraz materiałów,
- obsługa urządzeń stosowanych do wentylacji i klimatyzacji podziemnych wyrobisk górniczych.

Warunki pracy

Praca technika górnictwa podziemnego odbywa się przy sztucznym oświetleniu, w warunkach zapylenia, w podwyższonej temperaturze, wilgotności, w hałasie oraz w zagrożeniu tąpnięciami czy wybuchem gazu. Pracownik narażony jest również na zagrożenia wynikające z pracy maszyn i urządzeń górniczych.

Kariera zawodowa

Absolwenci tego kierunku mogą podjąć pracę w:

- zakładach górniczych oraz specjalizujących się w prowadzeniu robót udostępniających i przygotowawczych,
- kopalniach węgla kamiennego, rud i soli,
- biurach zajmujących się projektami związanymi z planowaniem i realizacją wydobycia złóż,
- instytucjach naukowo-badawczych.

Kariera edukacyjna

Zawód możesz zdobyć, ucząc się w 4-letnim technikum. W trakcie nauki będziesz zdobywał 2 kwalifikacje składające się na ten zawód: *Eksploatacja złóż podziemnych* oraz *Organizacja i prowadzenie eksploatacji złóż podziemnych*. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie dwóch świadectw potwierdzających ww.

Z pierwszej ręki

Pan Paweł, 34 lata, od 8 lat pracuje w kopalni należącej do Południowego Koncernu Węglowego S.A.:
Należy dobrze zastanowić się nad wyborem tego zawodu. Jest to praca w ciężkich warunkach i jednocześnie niebezpieczna.

kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale to niejedyna droga.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zdobyć ten zawód, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 2 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie otrzymasz dwa świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Posiadając maturę, możesz kontynuować naukę na studiach wyższych m.in. z zakresu mechanizacji górnictwa, eksploatacji złóż surowców mineralnych.

Perspektywy pracy w zawodzie

Górnictwo dzięki kapitałowi zagranicznemu obecnie dość prężnie się rozwija. Przedstawiciele tej branży podają, że w przyszłości chcą zatrudniać nowych pracowników. Węgiel pozostanie ważnym surowcem dla świata w najbliższych kilkudziesięciu latach. Roczna produkcja węgla w świecie wynosi ok. 6,7 mld ton, z czego 5,8 mld ton przypada na węgiel energetyczny, natomiast reszta na węgiel koksowy. Ponad połowa produkcji, czyli 3,4 mld ton pochodzi z Chin. W ciągu kolejnych 10 lat Chiny chcą przekroczyć 4 mld ton rocznego wydobycia.

Przyszłość polskiego górnictwa będzie uzależniona od polityki unijnej wobec węgla, a także od jego konkurencyjności. Młodzi ludzie z kierunkowym wykształceniem mają szansę na zatrudnienie w międzynarodowych spółkach – bardzo przydatna będzie znajomość języka obcego.

Dużo hałasu o..., czyli wiertacz w pracy

Czy kiedykolwiek zastanawiałeś się, w jaki sposób dociera się do złóż ropy lub gazu? To osoby wykonujące zawód wiertacza docierają do bogactw naturalnych, w tym także wody słodkiej, mineralnej i geotermalnej.

Jeżeli interesują Cię...

- sposoby poszukiwania surowców mineralnych
 - wiercenia inżynieryjne i odwadniające
 - tunele i przejścia rurociągami pod przeszkodami terenowymi
- to być może znalazłeś zawód odpowiedni dla Ciebie.

Zadania zawodowe:

- wykonywanie prac montażowych i demontażowych urządzeń wiertniczych
- ocena sprawności technicznej narzędzi i osprzętu wiertniczego oraz ich konserwacja
- dobieranie optymalnych parametrów wiercenia
- rozpoznawanie zagrożeń oraz likwidacja awarii wiertniczych

Warunki pracy

Wykonywanie zawodu wiertacz to także ogromna przygoda; należy być przygotowanym do pracy w terenie, w górnictwie i przemyśle wydobywczym. Często także wiertacze przebywają w odległych miejscach, np. na tzw. platformach wiertniczych, gdzie warunki pracy są bardzo trudne.

Kariera zawodowa

Wiertacz może pracować:

- przy wykonywaniu przewiertów, otworów geotermalnych, studni wierconych,
- przy wykonywaniu badań hydrogeologicznych oraz geologiczno-inżynierskich terenów, jako wiertacz odwiertów eksploatacyjnych i geofizycznych,
- jako operator urządzeń do obróbki odwiertów wydobywczych.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć, ucząc się w 3-letniej zasadniczej szkole zawodowej. W trakcie nauki w tej szkole będziesz zdobywał 1 kwalifikację składającą się na ten zawód: *Wykonywanie prac wiertniczych*. Kształcenie w ramach tej kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, a pozytywny wynik uzyskany z tego egzaminu umożliwi Ci otrzymanie świadectwa potwierdzającego posiadanie ww. kwalifikacji. Po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwier-

Z pierwszej ręki

Pan Robert, od 10 lat w zawodzie:

Nie każdy jest na siłach wykonywać ten zawód – jego niebezpieczeństwo polega na kontakcie z łatwo-palnymi materiałami. Jakby tego było mało, wiertacze przebywają daleko od cywilizacji, setki kilometrów od brzegu.

dzający kwalifikacje zawodowe.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zdobyć zawód wiertacz, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnym kursie zawodowym (KKZ), z zakresu kwalifikacji *Wykonywanie prac wiertniczych*. Po ukończeniu kursu i zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie otrzymasz świadectwo potwierdzające nabycie tej kwalifikacji. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Mając zawód wiertacz i chcąc zdobyć dodatkowo zawód technik wiertnik, powinieneś nabyć nową kwalifikację *Organizacja i prowadzenie prac wiertniczych* (np. na KKZ), potwierdzić ją na egzaminie zawodowym, a ponadto uzyskać wykształcenie średnie (np. w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych).

Perspektywy pracy w zawodzie

W Polsce na coraz większą skalę poszukuje się zasobów naturalnych. Wzrost zapotrzebowania na ropę naftową i gaz ziemny oraz szybki rozwój branży tzw. wierceń geotermalnych umożliwiają podjęcie interesującej pracy zarówno w kraju, jak i za granicą. Oprócz poszukiwania i eksploatacji płynnych surowców energetycznych, wiercenia stosowane są również w górnictwie podziemnym.

Jakie są wymagania pracodawcy zatrudniającego wiertacza na platformie wiertniczej?

Od kandydatów do pracy na stanowisku wiertacz oczekuje się:

- umiejętności czytania planów,
- precyzji i dbałości o szczegóły,
- dobrej kondycji fizycznej i sprawności manualnej – sprawnego posługiwania się urządzeniami wiertniczymi typu: wiertarka tradycyjna oraz automatyczna,
- przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy – noszenie wyłącznie odzieży roboczej do tego przeznaczonej + okularów.

Ciekawostki z odlewni – quizy i psychozabawy

Psychozabawa

Lp.	Czy masz „zadatki” na odlewnika artystę?	TAK	NIE
1	Dziwi mnie, że ludzie wydają pieniądze na ozdóbki, dla mnie w przedmiotach liczy się jedynie użyteczność.		
2	Ze wszystkich sztuk najbliższa jest mi rzeźba.		
3	Piękne przedmioty codziennego użytku zawsze przykuwały moją uwagę.		
4	Dokładność i schludność to nie są moje mocne strony.		
5	Potrafię cierpliwie czekać, jeśli wymaga tego jakość efektu końcowego mojej pracy.		
6	Uważam, że piękno – niczym przysłowiowy diabeł – tkwi w szczegółach.		
7	Wolałbym uniknąć w pracy wysiłku fizycznego.		
8	Chciałabym, żeby efektem mojej pracy było coś realnie istniejącego, namacalnego, jakiś wytwór.		
9	Lubię nad czymś pracować indywidualnie, od początku do końca. To moje dzieło.		
10	Nie wyobrażam sobie pracy w samotności, bez towarzystwa i zespołu.		

Klucz do psychozabawy znajdziesz na stronie 22.

Jakimi narzędziami posługuje się technik odlewnik?

NARZĘDZIA	TAK	NIE
PIROMETR		
KOMPUTER		
CZUJNIK		
TYGLE		
WALCARKA		

Odpowiedzi: TAK: 1, 2, 3, 4; NIE – 5

Czy wiesz, że...

Jeśli interesuje Cię obszar zawodów związanych z odlewnictwem, na pewno zainteresują Cię poniższe fakty i ciekawostki.

- Formierstwo to sztuka przygotowywania form odlewniczych.
- Odlewanie kokilowe to jedna z metod odlewania metali, polegająca na odlewaniu stopionego metalu do trwałej formy tzw. kokili.
- Odlewnie Polskie SA to największy producent odlewów żeliwa w Polsce.
- Metoda wosku traconego to starożytna metoda odlewnicza.
- Ludwisarz to rzemieślnik odlewający z brązu, miedzi, mosiądzu lub spiżu – dzwony, lufy do dział, posągi, świeczniki i przedmioty codziennego użytku.

Spizowe serca – o zawodach związanych z odlewnictwem na serio

Jeśli masz predyspozycje do pracy indywidualnej, zainteresowania techniczne oraz zamiłowanie do porządku i ładu, a przy tym nie przeszkadza Ci praca polegająca na powtarzających się czynnościach – możesz sprawdzić się w zawodach związanych z odlewnictwem, w tym jako technik odlewnik, modelarz odlewniczy, operator maszyn i urządzeń odlewniczych. Wybór któregoś z nich pozwoli Ci na wykorzystanie takich cech, jak systematyczność, spostrzegawczość czy też uzdolnienia matematyczne.

W Polsce działa aktualnie około 400 odlewni, z czego ponad 90 proc. to reprezentanci sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Wiele krajowych odlewni od lat można zaliczyć do czołówki światowej. Pod względem jakości i technologii produkcji nie różnią się one od firm zagranicznych. Dotyczy to zwłaszcza odlewni, w których udziały mają zagraniczne koncerny. Przybliżmy zatem zawody z obszaru odlewnictwa, który jest bazą dla innych branż w naszym kraju.

Technik odlewnik, modelarz odlewniczy, operator maszyn i urządzeń odlewniczych to zawody związane z technologią produkowania wyrobów, zwanych odlewami, polegającą na wypełnieniu ciekłym materiałem

form odwzorowujących kształt przedmiotu. Odlewy te wykorzystywane są głównie w górnictwie, przemyśle maszynowym, budownictwie, energetyce, kolejnictwie, hutnictwie oraz cementowniach.

Zawód **technik odlewnik** zostanie dokładnie omówiony na stronie 12, natomiast bliski mu zawód **modelarz odlewniczy** poznasz na stronie 13.

Zawodem pokrewnym dla technika odlewnika oraz modelarza odlewniczego jest **operator maszyn i urządzeń odlewniczych**. Współdziałanie i koordynacja działań osób wykonujących te zawody przyczynia się do prawidłowego przebiegu procesu odlewniczego.

Nie zamykają się też przed Tobą możliwości założenia własnej działalności gospodarczej, gdyż kształcąc się w tym kierunku, poznasz również techniki wytwarzania pomników, dzwonów oraz tablic pamiątkowych, a więc w przyszłości możesz pracować na własną rękę. A może posiadasz zainteresowania artystyczne, ale nie wiesz, jak mógłbyś je wykorzystać? Odlewnictwo artystyczne to ciekawa alternatywa dla tych, którzy zajmując się techniką, chcieliby zarazem tworzyć dzieła sztuki.

Tajemnica kopii idealnej, czyli jak się robi odlewy

Zapewne niejednokrotnie spotkałeś się z przedmiotami, które są częściami do jakiegoś urządzenia. Zastanawiałeś się, jak to możliwe, że się niczym nie różnią. To tajemnica odlewnictwa.

Jeśli:

- jesteś spostrzegawczy
- powierzone zadania wykonujesz dokładnie, lubisz porządek
- masz zdolności matematyczne i techniczne i łatwo przychodzi Ci zapamiętywanie drobnych szczegółów
- potrafisz sam podejmować decyzje
- możesz rozważyć wybór zawodu: technik odlewnik.

Zadania zawodowe:

- organizacja i nadzór nad procesem odlewniczym,
- użytkowanie maszyn niezbędnych w procesie odlewniczym,
- sporządzanie dokumentacji technologicznej procesów metalurgicznych i obróbki plastycznej.

Warunki pracy

Technik odlewnik zwykle pracuje w biurze, laboratorium lub na hali produkcyjnej. Może również pracować w magazynie lub na składowisku na powietrzu. W hali produkcyjnej narażony jest na wysoką temperaturę, hałas oraz zanieczyszczenie pyłami i gazami. Wykonuje pracę o charakterze indywidualnym, która pozwala na dużą samodzielność w wypełnianiu obowiązków, a także kontaktuje się z innymi ludźmi, organizując im pracę. Praca technika odlewnika wiąże się najczęściej z pracą w pozycji stojącej lub w ruchu.

Kariera zawodowa

Technik odlewnik może pracować w:

- odlewniach żeliwa, staliwa lub metali nieżelaznych
- zakładach budowy maszyn

Z pierwszej ręki

Pan Tomasz, brygadzysta, od 15 lat w zawodzie: *W sumie to poszukujemy cały czas nowych pracowników z wykształceniem kierunkowym, zarówno techników, jak i osób po szkołach zawodowych. Wymagamy przede wszystkim podstawowych umiejętności praktycznych, które pozwolą w dość szybkim czasie zaadaptować się w naszym zakładzie.*

- hutach, zakładach metalurgicznych lub usługowych
- biurach technologicznych przemysłu odlewniczego
- biurach konstrukcyjnych przemysłu odlewniczego
- biurach projektowych przemysłu hutniczego
- instytucjach naukowo-badawczych

Mając ten zawód w kieszeni, można podjąć pracę na takich stanowiskach, jak: technolog, specjalista ds. przygotowania produkcji czy też specjalista ds. przygotowania form.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć, ucząc się w 4-letnim technikum. W trakcie nauki będziesz zdobywał 3 kwalifikacje składające się na ten zawód: *Użytkowanie maszyn i urządzeń do wykonywania odlewów, Użytkowanie maszyn i urządzeń do topienia metali oraz Organizacja i nadzór nad procesem odlewniczym*. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie dwóch świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale to niejedyna droga.

Jeśli zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zdobyć zawód technik odlewnik, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 3 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz dwa świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Posiadając świadectwo dojrzałości, możesz kontynuować naukę na studiach. Do wyboru są m.in. takie kierunki, jak: metalurgia, wirtotechnologia, inżynieria materiałowa.

Perspektywy pracy w zawodzie

Bardzo wiele dziedzin gospodarki nie może rozwijać się bez przemysłu odlewniczego. Odlewy trafiają do wielu branż, głównie do motoryzacji. Znaczącymi odbiorcami odlewów są także: transport, przemysł okrętowy, energetyka, rolnictwo, budownictwo, górnictwo, hutnictwo, przemysł maszynowy. Polskie odlewnie od lat są obecne na rynkach światowych, konkurując z zagranicznymi producentami. Zatrudniają stale nowych pracowników, ale przede wszystkim inwestują w rozwój, co w przyszłości może przyczynić się do dalszego wzrostu zatrudnienia.

Forma doskonała – czyli czym zajmuje się modelarz odlewniczy

Modelarz odlewniczy – brzmi dziwnie, nieznajomo? A to nikt inny jak osoba zajmująca się produkcją form modelarskich czy też urządzeń niezbędnych w branży odlewniczej. Bo jak miałby powstać odlew bez formy?

Jeśli masz...

- bardzo dobrze rozwiniętą wyobraźnię przestrzenną
- podzielność uwagi, zainteresowania techniczne
- wysoki stopień koordynacji wzrokowo-słuchowej
- zamięłowanie do ładu i porządku

– powinieneś przyjrzeć się bliżej zawodowi modelarz odlewniczy.

Co robi „spec” w tym zawodzie?

- Wykonuje operacje ręcznej obróbki drewna, łączenia drewna i montażu brył modelowych.
- Wykonuje oprzyrządowanie odlewnicze z tworzyw sztucznych i mas ceramicznych.
- Prowadzi obserwacje i ocenę stanu technicznego użytkowanych narzędzi i urządzeń.
- Obsługuje maszyny i urządzenia modelarskie.

Z pierwszej ręki

Brygadzysta: Pan Tomasz, od 15 lat w zawodzie: *Modelarze odlewniczy w naszym przedsiębiorstwie odpowiadają w głównej mierze za obsługę maszyn użytkowanych w procesie. Oczekujemy przede wszystkim umiejętności organizacji pracy własnej oraz umiejętności skupienia uwagi na zadaniu.*

Warunki pracy

Modelarz odlewniczy pracuje w hali produkcyjnej lub też w zakładzie rzemieślniczym. Jest narażony na wysoką temperaturę, hałas oraz zanieczyszczenie powietrza pyłami i gazami.

Kariera zawodowa

Modelarz odlewniczy może być zatrudniony na stanowisku konserwatora oprzyrządowania modelowego, montera zespołów modelowych, modelarza modeli z drewna, materiałów drewnopochodnych, metali, tworzyw sztucznych i mas ceramicznych. Pracy poszukuje w modelarniach dużych i małych odlewni, zakładach przetwórstwa tworzyw sztucznych. Jego praca polega na wykonywaniu form do kształtowania wyrobów metodą wtryskiwania, prasowania,

laminowania i odlewania tworzyw sztucznych. Może być również zatrudniony w odlewniach o małym stopniu mechanizacji i automatyzacji. Modelarz odlewniczy jest także przygotowany do prowadzenia własnego zakładu rzemieślniczego (odlewy handlowe, artystyczne).

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć bezpośrednio po gimnazjum, ucząc się w 3-letniej zasadniczej szkole zawodowej. W trakcie nauki będziesz zdobywał 2 kwalifikacje składające się na ten zawód: *Wykonywanie i naprawa oprzyrządowania odlewniczego z materiałów niemetalowych* oraz *Montaż i naprawa oprzyrządowania odlewniczego wykonywanego z metalu*. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie dwóch świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale to niejedyna droga.

Jeśli zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zdobyć zawód modelarz odlewniczy, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 2 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz dwa świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Posiadając tzw. maturę, możesz kontynuować naukę na studiach.

Perspektywy pracy w zawodzie

Bardzo wiele dziedzin gospodarki nie może obyć się bez przemysłu odlewniczego. Odlewy trafiają do branży motoryzacyjnej, do transportu, przemysłu okrętowego, energetyki, rolnictwa, budownictwa, górnictwa, hutnictwa, przemysłu maszynowego. Polskie odlewnie od dawna zajmują znaczące miejsce na rynkach światowych, konkurują z zagranicznymi producentami. Zatrudniając pracowników, jednocześnie inwestują w rozwój, co w przyszłości może przyczynić się do dalszego wzrostu zatrudnienia w tej branży.

Czy masz predyspozycje do prowadzenia własnej firmy?

Lp.	Twierdzenie	TAK	NIE
1	Raczej sam planuję i organizuję moje działania, niż zdaję się na innych.		
2	Już w dzieciństwie miałem wiele pomysłów na zarobienie pieniędzy.		
3	Regularna pensja nie jest mi potrzebna do szczęścia – byleby praca była rozwijająca, a zarobki godne.		
4	Bliscy i znajomi twierdzą, że jestem urodzonym inicjatorem i liderem.		
5	Nie lubię, gdy ktoś mówi mi, jak mam coś zrobić, zwłaszcza gdy mam na to swój pomysł.		
6	Mam dużo energii i potrafię w sobie wzbudzić zapał, gdy to potrzebne.		
7	Źle znoszę porażki i niepewność jutra.		
8	Nie wyobrażam sobie, by kiedykolwiek poświęcać pracy więcej niż etatowe 40 godzin tygodniowo.		
9	Lubię wiedzieć i czuć się dumną/dumnym, gdy coś zawdzięczam sobie samej/samemu, nie innym czy szczęściu.		
10	Potrafię się uczyć nowych rzeczy, nie tylko w szkole, robię to chętnie.		

Wyniki

Zajrzyj do klucza na stronie 22. Im więcej punktowanych odpowiedzi, tym silniejsze są Twoje predyspozycje do prowadzenia działalności gospodarczej i bycia „sobie samemu szefem”. Ale pamiętaj: to tylko psychozabawa – punkt wyjścia do porządnej refleksji nad swoim potencjałem i predyspozycjami. Swoje plany i wątpliwości, omów z doradcą zawodowym lub psychologiem w szkole lub poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Czy wiesz, że...

- Nazwa wyspy Cypr pochodzi od łacińskiego słowa „cuprum”, czyli miedź.
- Najstarsza huta żelaza w Polsce znajduje się w Ożimku (województwo opolskie).
- Niemiecka huta żelaza w Zagłębiu Saary jest wpisana na listę dziedzictwa kulturowego UNESCO.
- Dzień Hutnika obchodzony jest 4 maja.
- Hutnictwo w Polsce sięga II-I w. p.n.e.

Zawód: technik hutnik w pytaniach i odpowiedziach

Technik hutnik...	TAK	NIE
wykonuje pracę głównie o charakterze indywidualnym.		
pracuje w dużym hałasie.		
może pracować w zakładach metalurgicznych.		
używa w swojej pracy narzędzia o nazwie „pirometr”.		
prowadzi dokumentację technologiczną.		

Jeśli nie znasz odpowiedzi, a interesuje Cię ten zawód, koniecznie zajrzyj na stronę 17. Po lekturze rozwiążesz quiz bez problemu ☺

Odpowiedzi: 1-T, 2-T, 3-T, 4-T, 5-T

Walcowanie, tłoczenie, wytapianie, prasowanie, czyli o zawodach związanych z hutnictwem

Jeśli interesuje Cię tak popularny w ostatnim czasie recykling lub też chcesz wiedzieć, jak powstają piękne wyroby ze szkła i dodatkowo:

- masz zainteresowania techniczne,
- lubisz pracować z narzędziami, wykonywać precyzyjne i powtarzalne czynności,
- proces technologicznych przeróbek różnego rodzaju tworzyw jest dla Ciebie intrygujący,

– powinieneś poznać zawody związane z hutnictwem, takie jak **technik hutnik** czy też **operator maszyn i urządzeń metalurgicznych**.

Walcowanie, tłoczenie, wytapianie, prasowanie to tylko niektóre czynności wykonywane przez osoby pracujące w tym obszarze. Natomiast jeśli chciałbyś w przyszłości zawodowo dbać o środowisko poprzez przeróbkę tworzyw sztucznych, możesz wybrać zawód **operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych**. Poznajmy zatem bliżej zawody z tego obszaru.

Półwyroby i wyroby gotowe, znajdujące zastosowanie w gospodarce, a zwłaszcza w przemyśle maszynowym, budownictwie i transporcie to wynik pracy **technika**

hutnika (zawód ten opisujemy bliżej na stronie 16) oraz **operatora maszyn i urządzeń metalurgicznych**. Jeśli zdecydujesz się na kształcenie w zakresie tego drugiego zawodu, masz szansę na zajmowanie takich stanowisk, jak: operator maszyny rozlewniczej, operator urządzeń do ciągłego odlewania stali, operator urządzeń próżniowego odgazowania stali, operator urządzeń przygotowania wsadu. Jest to zatem zawód szerokoprofilowy, tym samym dający duże możliwości zawodowe.

Operator urządzeń do obróbki plastycznej to zawód związany ze stalą, a konkretniej z walcowaniem stali, dzięki czemu powstają np. rury, śruby czy też pręty. Stal nadal pozostaje najważniejszym materiałem konstrukcyjnym. Pamiętaj jednak, iż wybierając ten zawód, w przyszłości będziesz musiał się zmierzyć z trudnymi warunkami pracy, takimi jak wysoka temperatura, silne zapylenie, znaczne natężenie hałasu oraz mała wilgotność powietrza.

Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych został dokładniej omówiony na stronie 17.

Ciepło, ciepłej, gorąco... czyli o zawodzie technik hutnik

Zastanawiałeś się kiedyś, jak powstaje wazon kryształowy czy też szklanka, której pewnie każdego dnia używasz? To osoby pracujące w hutach są odpowiedzialne za otrzymywanie szkła czy też metali. Warto dokładniej poznać zawód technik hutnik.

Jeśli...

- jesteś dokładny i spostrzegawczy,
 - masz dobrą pamięć, która pozwala Ci w krótkim czasie zapamiętać dużo szczegółów,
 - interesujesz się techniką,
- możesz pomyśleć o wyborze zawodu technik hutnik i kształceniu w tym zakresie.

Zadania zawodowe, czyli to, co należy do obowiązków technika hutnika

- kontrola jakości wyrobów zgodnie z wymogami zamówień oraz stanu technicznego maszyn i urządzeń
- użytkowanie maszyn i urządzeń hutniczych
- zaopatrywanie pracowników w niezbędne urządzenia, przyrządy, materiały i surowce

Warunki pracy

Technik hutnik może pracować zarówno w biurze, jak i na hali produkcyjnej. Magazyn lub składowisko na powietrzu to kolejne miejsca, gdzie można spotkać technika hutnika. W hali produkcyjnej narażony jest na duży hałas spowodowany pracą maszyn i urządzeń produkcyjnych oraz na zanieczyszczenie powietrza pyłami i gazami. Wykonuje pracę o charakterze indywidualnym.

Kariera zawodowa

Technicy hutnictwa mogą być zatrudniani w: hutach żelaza, stali, szkła, w zakładach przetwórstwa przemysłowego, zakładach metalurgii.

Z pierwszej ręki

Pan Paweł, od 12 lat w zawodzie, kierownik zmiany w hucie szkła:

Praca hutnika jest, nie ukrywajmy, ciężka pod względem fizycznym, szczególnie warunki pracy zniechęcają do jej podjęcia. Poszukujemy przede wszystkim pracowników z odpowiednimi kwalifikacjami i wiedzącymi, na czym polega ten fach. Niestety, o takich coraz trudniej.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć, ucząc się w 4-letnim technikum. W trakcie nauki w tej szkole będziesz zdobywał 3 kwalifikacje składające się na ten zawód: *Użytkowanie maszyn i urządzeń stosowanych w procesach metalurgicznych, Użytkowanie maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej metali oraz Organizacja i prowadzenie procesów metalurgicznych oraz obróbki plastycznej metali*. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie dwóch świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale to niejedyna droga.

Jeśli zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zdobyć zawód technik hutnik, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 3 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz dwa świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Posiadając świadectwo dojrzałości (tzw. maturę), możesz kontynuować naukę na studiach, np. na kierunku metalurgia.

Z pierwszej ręki

Pan Jacek, od 15 lat w zawodzie, pracuje w hucie szkła na terenie województwa śląskiego:

W hucie są różne działy, jest produkcja szkła, obróbka na szlifierni bezbarwnej lub opalowej, malowanie szkła, montowanie lampek. Jest magazyn, w którym przechowuje się szkło. Obowiązki zależą od tego, gdzie się pracuje, ale praca jest dość trudna, bez względu na zajmowane stanowisko.

Perspektywy pracy w zawodzie

Plany inwestycyjne największych koncernów wydobywczych pozwalają przypuszczać, że w najbliższych latach produkcja i popyt na stal będą dynamicznie rosnać. Hutnictwo jest branżą stanowiącą podstawę dla innych obszarów, stąd też perspektywy zawodu technika hutnika są obiecujące, szczególnie jeśli będziesz ciągle podnosić swoje kwalifikacje związane z najnowszymi technologiami.

Coś z niczego – operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych

Zastanawiałeś się kiedyś, co dzieje się z tonami śmieci, które każdego dnia produkują mieszkańcy Twojej miejscowości? A czy Ty segregujesz śmieci? Jak bliski jest Ci recykling? Czy wiesz, w jaki sposób przetwarzają się odpady? Poznaj bliżej zawód **operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych** i zobacz, na czym polega praca w tym zawodzie.

Jeśli...

- jesteś dokładny i spostrzegawczy
 - interesujesz się ochroną środowiska
 - recykling nie jest Twoim zdaniem ważny
- możesz pomyśleć o wyborze zawodu operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych.

Jakie są obowiązki operatora maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych?

- użytkowanie maszyn, urządzeń i narzędzi stosowanych w procesie przetwórstwa tworzyw sztucznych
- prowadzenie procesów produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
- wytwarzanie wyrobów z tworzyw sztucznych

Warunki pracy

Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych pracuje w trudnych warunkach. Jest narażony na hałas oraz zanieczyszczenia wynikające z kontaktu z różnego rodzaju tworzywami. Pracuje zarówno na wolnym powietrzu, jak i w halach.

Kariera zawodowa

Operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych mogą być zatrudnieni w:

- zakładach zajmujących się utylizacją odpadów
- zakładach przetwórstwa tworzyw sztucznych
- zakładach przetwórstwa przemysłowego
- zakładach gospodarki komunalnej

Z pierwszej ręki

Pan Tomek, od 10 lat w zawodzie, pracuje w zakładzie gospodarki komunalnej w Częstochowie:

Obecnie praca jest o wiele łatwiejsza niż jeszcze kilka lat temu. Mamy do dyspozycji nowoczesne urządzenia, które bardzo usprawniają pracę. Nie zajmuję się samym procesem przetwórstwa, tylko segregacją odpadów, które potem trafiają do przeróbki. To ważny proces ze względu na tony śmieci, które nas zalewają.

Z pierwszej ręki

Pan Jan, od 8 lat w zawodzie, pracuje w zakładzie gospodarki komunalnej w Częstochowie jako koordynator działu:

Poszukujemy osób, które nie boją się ciężkiej pracy oraz mają wiedzę z zakresu przetwórstwa tworzyw sztucznych. Jest ona niezbędna, aby system segregacji odpadów przebiegał prawidłowo. Rzetelni pracownicy i tacy, którzy nie boją się ciężkiej pracy w trudnych warunkach, są dziś bardzo potrzebni.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć bezpośrednio po gimnazjum, ucząc się w 3-letniej zasadniczej szkole zawodowej. W trakcie nauki w tej szkole będziesz zdobywał 1 kwalifikację składającą się na ten zawód: *Obsługa maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych*. Kształcenie zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie świadectwa potwierdzającego posiadanie ww. kwalifikacji. Po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Natomiast jeśli zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zdobyć zawód operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnym kursie zawodowym (KKZ), z zakresu kwalifikacji *Obsługa maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych*. Po ukończeniu kursu i zdaniu egzaminu zawodowego otrzymasz świadectwo potwierdzające nabycie tej kwalifikacji. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Jak widzisz, możliwości zdobycia zawodu jest wiele. Posiadając maturę, możesz podjąć naukę na studiach.

Perspektywy pracy w zawodzie

Popularność tworzyw sztucznych będzie ciągle wzrastać, a dzięki unikalnym właściwościom będzie znajdować coraz więcej ciekawych i innowacyjnych zastosowań, które będą alternatywą dla dzisiejszych rozwiązań. Inwestycja w ochronę środowiska oraz wykorzystywanie w produkcji tworzyw w pełni powracalnych i ponowne ich wykorzystanie dzięki procesom wewnętrznego recyklingu – to obecnie ważne elementy polityki państwa. Zakłady działające w tej branży na pewno będą się rozwijać.

Co ma garnitur do szkolnej wycieczki, czyli o poznawaniu zawodów „od podszewki”

Doradcy zawodowi, za Richardem Bollesem, powtarzają, że z karierą jest jak z garniturem czy garsonką. Na wieszaku albo na koleżance wygląda świetnie, ale czy bez założenia na siebie zaryzykował(a)byś kupienie rzeczy drogiej i którą będziesz nosić niemal codziennie?

A teraz rachunek sumienia: **ilu z nas tak „bez przymierzania” kupuje przyszły zawód**, inwestując swój czas i wysiłek w zdobycie kwalifikacji i dyplomu zawodu, który nie wiadomo jak będzie „leżał”?

A jak wybieramy garnitur?

1. Sprawdzasz rozmiar – zwłaszcza wymiary, na które poprawki krawieckie nie pomogą. **Przyjrzyj się zadaniom w obserwowanej pracy** – jakich wymagają zdolności? Czy praca ma charakter fizyczny, czy może umysłowy? Wiesz, że nie urośniesz 20 cm i nie ściśniesz się w pasie o 20 cm. Zatem np. jeśli kompletnie nie masz zdolności matematycznych, zawód technika rachunkowości jest „nie w Twoim rozmiarze”.
2. Sprawdzasz też, jak leży na Tobie ten fason – czy czujesz swobodę ruchów? Czy podkreśla walory Twojej figury, czy nie obnaża niedoskonałości? **Poobserwuj atmosferę w miejscu pracy, wymagania wobec stylu pracy i osobowości.** Trudno na co dzień, zmuszać się do zachowania, którego nie lubimy. Osobom niecierpliwym źle będzie w dziale reklamacji, a urodzony lider będzie się męczył, nie mogąc o niczym decydować.
3. Kupując ubranie, sprawdzasz też tkaninę – czy jest miła, czy przewiewna? **Sprawdź zatem i warunki** w miejscu pracy – czy odpowiadają Twojemu temperamentowi? **Odwiedź wybrane miejsce pracy.** Jak tam jest? Czy wytrzymujesz ciągly hałas lub przeciwnie – czy nie usypiasz po godzinie bibliotecznej ciszy? Czy wytrzymasz w pomieszczeniu typu open space kilka godzin dziennie?
4. Czasem pytasz o opinie innych, już noszących daną markę. Jak się nosi i pierze? **Zrób zatem wywiad z pracownikiem i pracodawcą** – co jest w tej pracy wyzwaniem, a co korzyścią w długoterminowej perspektywie, czy można awansować, jakie są tendencje, która marka (czyli jaka szkoła/firma?) daje możliwości rozwoju.
5. Jednak w sklepie nie zabierasz do przymierzalni wszystkich garniturów. Wiesz, że zwężane nogawki – to nie dla Ciebie, bo sprawdziłaś to, nosząc dżinsy. Poznając zawód, możesz **skorzystać ze swoich doświadczeń nieprofesjonalnych**: opiekując się siostrzenicą – przymierzasz pracę opiekunki, projektujesz plakat na dyskotekę – właśnie próbujesz swoich sił w obszarze reklamy. **Czy to było przyjemne? Jak sobie poradziłeś? Czy chciałabyś to robić przez większość dnia, przez resztę życia?**

Dyscyplina w górniczej rodzinie – wywiad z pracodawcą zatrudniającym techników górnictwa

Pan Marcin, od 12 lat pracuje w kopalni na Dolnym Śląsku. Z wykształcenia jest inżynierem górnikiem.

– Jak długo pracuje Pan w branży?

W sumie 14 lat, ale już w szkole średniej odbywałem praktyki w kopalni.

– Czego oczekuje Pan od kandydata do pracy?

To trudne pytanie, gdyż jest to uzależnione od stanowiska. Ale zespół, z którym mam przyjemność pracować, to ludzie zdyscyplinowani i dobrze wykonujący powierzone im zadania, i to jest dla mnie ważne. Oczekuję, że każdy, kto do nas dołączy, poczuje, że praca górnika to nie tylko zawód, bo członkowie zespołu tworzą jedną rodzinę.

– Czego często brakuje kandydatom – absolwentom szkół?

Doświadczenia, ale to normalne, bo trudno je zdobyć w szkole. Czasami niestety również wiedzy z niektórych obszarów, a to już należy nadrobić bardzo szybko. Dyscyplina w pozytywnym tego słowa znaczeniu to także cecha niezwykle ważna w naszej pracy.

– Czy łatwo jest znaleźć pracownika w tym zawodzie?

Na pewno trudno znaleźć doświadczonych pracowników kopalni, trudno też znaleźć inżynierów, specjalistów. Na szczęście jest coraz więcej absolwentów techników, którzy chcą kontynuować naukę.

Dogłębnie i na gorąco – poznawaj zawody górniczo-hutnicze

Zjechać w głąb, czyli poznawanie zawodów związanych z eksploatacją złóż

- Wybierz się na wycieczkę do kopalni, to pomoże Ci poznać ewentualne środowisko pracy.
- Poszukaj w internecie wywiadów z górnikami, którzy opowiadają o swojej pracy.
- Porozmawiaj z rodzicami o swoich planach, może są w stanie Ci pomóc.

Sprawdź, nim „zastygniesz” w zawodach odlewniczych

- Sięgnij do filmów o zawodach i obejrzyj te, które Cię interesują.
- Weź udział w dniach otwartych szkół ponadgimnazjalnych i porozmawiaj z nauczycielami o praktycznej nauce zawodów.
- Poproś doradcę zawodowego lub pedagoga o test predyspozycji zawodowych i sprawdź, czy pasujesz do tej branży.
- Odwiedź Muzeum Odlewnictwa Artystycznego w Gliwicach.

Zahartuj się, czyli o praktycznym poznawaniu zawodów hutniczych

- Przeprowadź wywiad: porozmawiaj ze starszymi kolegami, którzy uczą się w wybranym przez Ciebie zawodzie.
- Poszukaj na stronach internetowych szkół programów nauczania zawodów związanych z hutnictwem.
- Przejrzyj poradniki z propozycją i opisem interesujących Cię zawodów, zajrzyj do prasy branżowej: „Hutnik”, „Czasopismo Górniczo-Hutnicze”.
- Odwiedź Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu.

„Żona przeżywa każdy dzień” – wywiad z technikiem górnictwa podziemnego

Pan Paweł ma 34 lata. Od 8 lat pracuje w jednej z kilku kopalń należących do Południowego Koncernu Węglowego SA. Z wykształcenia jest technikiem górnictwa podziemnego i zajmuje się eksploatacją węgla kamiennego.

– Dlaczego wybrał Pan ten zawód?

Wybór był dość prosty – mój tata był górnikiem, brat jest górnikiem. To tradycja i nie ukrywam: wiedziałem, że o pracę będzie łatwiej niż w innym zawodzie.

– Co sprawia Panu satysfakcję?

Może to głupie, ale chyba podziw innych ludzi, którzy nie mają zbyt wiele wspólnego z kopalnią, jest dla mnie miły. Każdy, komu opowiadam, czym się zajmuję, patrzy na mnie, jakbym dokonywał czegoś wielkiego. Lubię tę pracę, na pewno nie zmuszam się do niej, choć jest bardzo ciężka fizycznie i psychicznie.

– Co jest trudne w wykonywaniu tego zawodu?

To, że rodzina bardzo się o mnie martwi, ich stres – to chyba najtrudniejsze. Żona nie rozumie, że to normalna praca, przeżywa każdy dzień. Na pewno zmęczenie fizyczne również należy brać pod uwagę, jeśli chce się wykonywać ten zawód.

– Jak wygląda Pana dzień pracy?

Każdy dzień rozpoczynam oczywiście od sprawdzenia odzieży ochronnej. W czasie tej czynności staram się z kolegami śmiać, dużo rozmawiać o różnych rzeczach, ogólnie rozluźniamy atmosferę. Potem zjeżdżamy i zajmuję się głównie doбором urządzeń do poszczególnych etapów wydobywania węgla, a także nadzorem nad pracą maszyn transportujących wydobyty węgiel. Każdy dzień jest inny, czasami mam inne obowiązki, w zależności od etapu pracy, na którym jestem jako zespół.

– W jaki sposób znalazł Pan pracę?

Po ukończeniu szkoły złożyłem dokumenty w paru kopalniach i jedna z nich mnie zatrudniła, ale już kończąc szkołę, wiedziałem, że o pracę nie będzie trudno w moim rejonie.

– Jaka jest Pana rada dla gimnazjalistów rozważających wybór tego zawodu?

Należy przemyśleć wybór tego zawodu bardzo dokładnie, świadomie podjąć decyzję, gdyż jest to praca tylko dla osób odważnych i silnych psychicznie.

Kariera (łac. *carrere*), czyli droga Twoim zdaniem słuszna. Wartości i przekonania

Richard Bolles, autor „Spadochronu”, o którym już wspominaliśmy na łamach e-gazetek, twierdzi, że **idealna dla ciebie praca** to taka, w której twoje potrzeby przecinają się z ważnymi, twoim zdaniem, potrzebami świata. Taka, w której wspierasz, wzmacniasz **ważne dla siebie idee, wartości**, ale też realizujesz **swój potencjał**. Znam projektantkę wnętrz, dla której dbanie o estetykę codzienności jest misją, budowaniem kultury. Inni uważają, że „zachęca ludzi do wyrzucania pieniędzy na zbytki, ot co”. Znam przedsiębiorcę, który uważa, że rozwijając swą firmę, daje innym miejsca pracy, a płacąc spore podatki, wspiera rozwój kraju. Inni uważają, że „on po prostu robi kasę dla siebie”. Ludzie różnią się hierarchią wartości i przekonaniami.

Jeśli wartością jest dla Ciebie rodzina, musisz wziąć pod uwagę charakter pracy w zawodach z wybranej grupy: czy kolidują z życiem prywatnym (czy przewidywalne są godziny pracy, ile czeka Cię wyjazdów, stresu). Jeśli cenisz niezależność albo komfort życia – musisz podczas wyboru zawodu ocenić, czy wykonując go, masz szansę na sukces finansowy.

Szkolę ponadgimnazjalną warto wybierać przede wszystkim **zgodnie z zainteresowaniami i zdolnościami**. Dlaczego? **Po to, by je rozwinąć i wybrać zawód najbardziej zgodny z predyspozycjami. Dopiero przy wyborze miejsca pracy zwróć uwagę, czy rodzaj zadań i rezultaty Twoich działań pomogą realizować ważne dla Ciebie wartości. Co więcej, do tego momentu Twoja hierarchia wartości może się zmienić.**

Od A do Z – skrócone kompendium trafnego wyboru

ABC

A – Analizuj siebie!

- Zdolności i związane z nimi często zainteresowania.
- Umiejętności – mogą świadczyć o zdolnościach, a dodatkowo stanowią już teraz Twój „zawodowy pakiet startowy”.
- Osobowość – temperament, czyli usposobienie, styl działania, a także Twoja emocjonalność, Twoje przekonania.
- Wartości – jakim chcesz być wierny w swoim życiu (pomaganie innym? sukces finansowy? niezależność? – wciąż się kształtujesz jako Osoba, ale nie da się podejmować decyzji wbrew nim).

B – Badaj rynek mądrze!

- Nie ograniczaj swych marzeń ze względu na aktualne warunki rynku pracy i edukacji, to są czynniki zmienne, weź je pod uwagę, ale:
- pamiętaj, że ludzie ludzie „dobrzy w tym, co robią”, znajdą pracę zawsze – choć nie zawsze w rodzinnej miejscowości.

Czas na Cel – gdzie Twoje predyspozycje i potrzeby krzyżują się z możliwościami rynku? Pamiętaj, że przy odrobinie przedsiębiorczego zmysłu

możesz sam stworzyć sobie miejsce pracy, a bazując na zdobytych w szkole kwalifikacjach, założyć firmę!

X Y Z – czyli jak **NIE** wybierać

X – Nie zostawiaj wyboru losowi!

To nie los będzie codziennie chodził do Twojej pracy na 8 godzin.

Y – Nie pozwól wybrać innym za Ciebie!

- Nie ulegaj naciskom Rodziny – rozważ argumenty bliskich, sprawdź aktualność podawanych przez nich informacji i podejmij decyzje sam(a).
- Zastanów się, czy warto zrezygnować z zainteresowań po to, by iść szkoły tam, gdzie przyjaciele. Jeśli oni wybrali zgodnie z zainteresowaniami, będą w pracy z szczęśliwi, a Ty? A przecież nawet nie wiadomo, czy za kilka lat będziesz z nimi pracować.
- Nie daj się porwać owczemu pędowi. To, że „wszyscy wybierają... (np. liceum)”, nie powinno być wskazówką dla Ciebie.

Z – Nie zostawiaj wyboru na ostatnią chwilę – nie wolno!

Pod koniec roku może się okazać, że jesteś słabo przygotowany/a, by dostać się tam, gdzie pragniesz.

Z życia wzięte: Był nudny, ale pewny?

Mam na imię Ola. Pochodzę z biednej rodziny i gdy dorosnę, przede wszystkim chce żyć godnie. Uwielbiam szyć, wymyślać kroje, wszystko szyję sobie i siostrze sama. Ale tata mówi, że po zawodówce krawieckiej słabo płacą i dużo jest bezrobotnych, i wysłała mnie do technikum ekonomicznego, bo jestem niezła z matematyki. Koleżanki mówią, że się zanudzę i zmarnuję talent. Nie wiem, kogo słuchać, ale wiem, że muszę przyzwoicie zarabiać i to już wkrótce. Czy możecie mi coś poradzić?

Olu, nie jest dziwne, że chcesz poczuć wreszcie bezpieczeństwo finansowe – to ludzkie prawo. Rozumiem też troskę Twego Taty. Ale trudno być świetnym w pracy, do której nie mamy serca. A osobom, które nie są dobre, nawet w poszukiwanym zawodzie trudno będzie zdobyć dobrze płatne zatrudnienie. Sprawdź statystyki urzędów pracy – czy są na nich technicy ekonomiści. Podpowiem już teraz: są, choć szwaczek jest więcej. Ale nie to powinno być główną wskazówką.

Po pierwsze: **zapotrzebowanie na zawody się zmienia.**

Po drugie: niektóre zawody łatwiej niż inne stwarzają możliwości samozatrudnienia. I krawiectwo właśnie jest takim obszarem!

Po trzecie: absolutnie każdy zawód może zapewnić godny byt, choć nie w każdym wysokie zarobki możliwe są od razu. Czy wiesz, ile zarabiają kostiumolodzy w filmie i teatrze? A projektanci mody i styliści? Czy słyszałaś o obleganych krawcowych, które potrafią idealnie dobrać krój i styl stroju do klientki? Współcześni klienci poszukują usług i produktów dopasowanych do swoich indywidualnych potrzeb. Dopasowywanie to istota

umiejętności krawieckich – jeśli masz takie umiejętności, a oprócz tego będziesz rzetelna, uprzejma i zapracujesz sobie na dobrą opinię – sukces murowany.

Wybierając szkołę, pomyśl o tym, czy będzie ona rozwijać umiejętności i wiedzę przydatne w Twojej przyszłej pracy. Może warto rozważyć szkołę o profilu artystycznym (nauczysz się projektować ubiór, nie tylko go wykonywać), nawet jeśli jest daleko od domu? Może mogłabyś od 16. roku życia zarabiać już, szyjąc ubrania na zlecenie i w ten sposób zdobywać doświadczenie i środki na utrzymanie? A może zrealizowane już po zasadniczej szkole zawodowej technikum ekonomiczne lub kwalifikacyjne kursy zawodowe pozwolą Ci rozwinąć umiejętności przedsiębiorcze, potrzebne do reklamowania i wyceniania swej oferty? Prześledź kariery edukacyjne znanych krawców, zbadaj, co jest warunkiem sukcesu, czego musisz się nauczyć, żeby być profesjonalną, wybraną przez klientów i pracodawców krawcową. To zaprocentuje zarobkami i satysfakcją.

Trzymam kciuki.

Małgorzata

W następnych numerach

Przed nami omówienie kolejnych obszarów zawodowych. Przedstawimy wiele różnorodnych i poszukiwanych zawodów z różnych branż. Być może któryś z tych zawodów to Twoja przyszła profesja? Aby się o tym przekonać, śledź kolejne wydania naszej e-gazetki.

W każdym numerze:

- charakterystyka całego obszaru i poszczególnych grup zawodów
- porady doradcy zawodowego
- wywiad z profesjonalistą – pracownikiem i pracodawcą
- list od rówieśnika – być może masz podobny problem?
Sprawdź, co odpowie doradca!
- ciekawostki, quizy i psychozabawy

Zajrzyj tu do nas koniecznie! 😊

Klucze do psychozabaw

Klucz do psychozabawy ze strony 6

1-T, 2-T, 3-T, 4-T, 5-T, 6-T, 7-T, 8-N, 10-T

Wyniki: Im więcej punktowanych odpowiedzi, tym silniejsze Twoje predyspozycje do pracy pod ziemią. Nie bierz wyników na serio. W końcu to psycho-ZABAWA. Swoje plany i wątpliwości, także te związane z wynikiem niniejszej psychozabawy, omów z doradcą zawodowym lub psychologiem w szkole czy poradni psychologiczno-pedagogicznej.

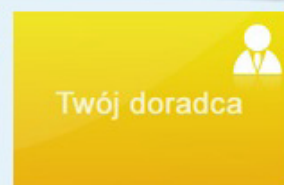
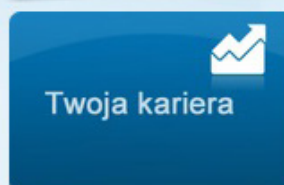
Klucz do psychozabawy ze strony 10

1-N, 2-T, 3-T, 4-N, 5-T, 6-T, 7-N, 8-T, 9-T, 10-N

Wyniki: Im więcej punktowanych odpowiedzi, tym silniejsze Twoje predyspozycje do rzemiosła artystycznego. Ale pamiętaj: to tylko psychozabawa – punkt wyjścia do porządnej refleksji nad swoim potencjałem i predyspozycjami, inspiracja do rozmowy z doradcą zawodowym lub psychologiem.

Klucz do psychozabawy ze strony 14

Punktacja: 1-T, 2-T, 3-T, 4-T, 5-T, 6-T, 7-T, 8-N, 9-T, 10-T

Witamy na stronie poświęconej tematyce wyborów edukacyjnych i zawodowych.

Kimkolwiek jesteś - na pewno znajdziesz tu coś dla siebie! Z jednym wyjątkiem - to nie jest strona dla ludzi zdających się na los. Spodobamy się tym, którzy cenią świadomy wybór i biorą życie w swe ręce. Jeśli jesteś Uczniem - to naprawdę dobrze, że tu zaglądasz! Podajemy sposoby na **poznanie siebie** i zaplanowanie dopasowanej do siebie edukacji i kariery, opisujemy w **Informatorze** zawody szkolnictwa zawodowego, podpowiadamy **gdzie znaleźć doradców** zawodowych i jak korzystać z ich pomocy.

W zamian prosimy podzielić się z nami swoją opinią - w **Sondzie** i na **Facebooku**. Interesuje nas jak planujesz karierę i jakie napotykasz trudności. By nie zapomnieć do nas zaglądać - zapisz się na **Newsletter**.

Absolwentom wkraczającym na rynek pracy oferujemy porady z zakresu **poszukiwania zatrudnienia** i **autoprezentacji**, linki do stron z ofertami **praktyk i staży**, informacje o **rynku pracy**.

Rodzicom wyjaśniamy w **Poradniku dla Rodzica** jak pomagać dziecku wybrać zawód by mu nie zaszkodzić :). Nie zapominamy o Uczniach i Rodzicach uczniów mających **specjalne potrzeby edukacyjne** - piszemy jak **pokonywać bariery** na ścieżce edukacji zawodowej i zarządzania karierą.

[Czytaj więcej...](#)

Szukaj...

Znajdź nas na facebook podyskutuj na forum

Materiały dla doradcy

Poradnik Rodzica

Wyszukiwarka zawodów

Czy znasz?

Z pierwszej ręki

Pan Marcin, inżynier górnik, od 12 lat pracuje w kopalni na Śląsku:

Od pracowników oczekuję zdyscyplinowania i szybkiej reakcji w określonych sytuacjach. Ciągłe poszukujemy osób z wykształceniem z zakresu górnictwa podziemnego oraz specjalistów z inżynierii mechanicznej.

Z pierwszej ręki

Pan Jacek, od 3 lat w zawodzie:

Jestem odpowiedzialny za zaopatrywanie moich kolegów w oprzyrządowanie oraz materiały. Praca jest wymagająca, trzeba być zorganizowanym oraz wytrzymałym na niesprzyjające warunki pracy, szczególnie hałas.

Z pierwszej ręki

Pan Jarek, modelarz odlewniczy, od 7 lat w zawodzie: *To praca samodzielna, ale jednocześnie wymagająca dobrej organizacji. Nie miałem problemu ze znalezieniem zatrudnienia, a obecnie jestem bardzo zadowolony z warunków pracy. Podniosłem swoje kwalifikacje i ciągle uczę się czegoś nowego, bo technologia wkracza także do naszej fabryki.*

Opracowanie:

Wioleta Duda – autorka tekstów na stronach 4-19

Małgorzata Kałaska – autorka tekstów na str. 2-3, 19-22 oraz redakcja numeru

Zawody administracyjne i usługowe

Część II

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Po co Ci ta e-gazetka?

Czym mam zająć się w przyszłości? Jaką mam wybrać szkołę? Który z zawodów jest ciekawy? Czym kierować się, szukając pomysłu na siebie i dla siebie?

To całkowicie zrozumiałe, że zadajesz sobie te i inne pytania. Spokojnie, natłok pytań jest czymś naturalnym. Odpowiedź możesz znaleźć samodzielnie albo przy pomocy tej e-gazetki.

Czy już masz odpowiedź na pytanie, które pojawiło się w tytule? Jeśli tak, to super. A jeśli nie, to możesz liczyć na podpowiedź.

Ta gazetka jest po to, by:

- zachęcić Cię do poszukiwania pomysłów na siebie, na swoją karierę (naprawdę),
- podzielić się z Tobą informacjami o zawodach (nie martw się, nie o wszystkich),
- zaprosić Cię do korzystania z różnych „pomocy” w planowaniu kariery,
- pokazać Ci różne ścieżki dojścia do zawodu. Pamiętaj, że zawód możesz zdobyć nie tylko w technikum czy zasadniczej szkole zawodowej, ale także na kwalifikacyjnych kursach zawodowych. Na kurs może pójść każda osoba dorosła, która ma ukończone gimnazjum. Natomiast dla osób dorosłych, które uczyły się dwa lata w danym zawodzie lub dwa lata w nim pracowały, możliwością zdobycia kwalifikacji zawodowych są eksternistyczne egzaminy zawodowe. Ale o karierze edukacyjnej dalej.

Gazetka jest dla Ciebie. Możesz ją polecić innym! Komu? Kolegom, koleżankom, rodzicom, nauczycielom i tym, o których myślisz, że im się przyda. Możecie mieć przecież jeszcze jeden wspólny temat.

Milej lektury!

A co w numerze e-gazetki?

Oczywiście, świetne info w pigułce:

- Informacje o zawodach związanych z:
 - chemią, ceramiką, szkłem i drewnem,
 - transportem,
 - usługami fryzjersko-kosmetycznymi.
- Quizy, psychozabawy, ciekawostki
- Wywiady
- „Doradca radzi...”
- Informacje o kolejnym numerze e-gazetki

Polecamy ***Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego***

Dlaczego? Bo możesz:

- mieć dostęp do krótkich opisów 193 zawodów.
- znaleźć odpowiedź na pytanie: Kim mogę być?
- dowiedzieć się, w jakich typach szkół występuje interesujący Cię zawód.
- znaleźć go w prosty sposób w internecie, a dokładnie na www.koweziu.edu.pl.

Zajrzyj, bo warto!

Spis treści

Po co Ci ta e-gazetka?	2
Zawody administracyjne i usługowe (cz. II)	4-5
Quiz, psychozabawa, ciekawostki	6
Zawody związane z ekonomią, finansami i pracą biurową	7
Zawód: technik ekonomista	8
Zawód: technik organizacji reklamy	9
Quiz, psychozabawa, ciekawostki	10
Zawody związane z poligrafią i fotografią	11
Zawód: fototechnik	12
Zawód: technik cyfrowych procesów graficznych	13
Quiz, psychozabawa, ciekawostki	14
Zawody związane z wyrobami skórzano-włókienniczo-odzieżowymi	15
Zawód: technik technologii odzieży	16
Zawód: rękodzielnik wyrobów włókienniczych	17
„Posmakuj zawód” i wywiady	18-19
Doradca radzi...	20-21
Co w kolejnej e-gazetce?	22
Godne polecenia	23

**Czy zawód:
technik
ekonomista
to coś dla
Ciebie?**

Sprawdź na
stronie 6.

**Co wiesz
o wybranych
zawodach?**
Zajrzyj na strony
7, 11, 15.

Doradca radzi...

Jeśli chcesz wiedzieć,
w jakich sprawach, to
zajrzyj na strony 20-21.

Charakterystyka obszaru administracyjno-usługowego (A)

Do obszaru administracyjno-usługowego zaliczono 52 zawody. Dużo, prawda? Dlatego podzieliliśmy je na sześć grup i omawiamy w dwóch numerach e-gazetki.

Ale co się kryje pod nazwą: zawody administracyjne i usługowe?

Jeśli chodzi o zawody administracyjne, to są to zawody, w których osoby zajmują się pracami administracyjnymi, tzn. przygotowują dokumenty, rozliczenia, statystyki, zestawienia danych, piszą pisma, gromadzą informacje dla różnych odbiorców (dla swoich szefów, osób, z którymi współpracują, bądź dla klientów). Przykłady? Proszę bardzo: technik administracji, technik archiwista.

Jeśli chodzi o zawody usługowe, to są to takie zawody, w których osoby zajmują się świadczeniem usługi na rzecz innych ludzi. Krótko mówiąc, idziesz do fryzjera i prosisz o podcięcie grzywki. Czy jest to usługa? Oczywiście. Idziesz do sklepu po deser i prosisz sprzedawcę o jego podanie. To też jest przykład usługi. Podobnych zawodów jest wiele.

Warto pamiętać, że są też takie zawody, które są administracyjnymi i usługowymi zarazem. Przykłady: technik ekonomista, technik archiwista, technik prac biurowych. Osoba wykonuje swoją pracę, np. gromadzi dane, porządkuje je, a na czyjąś prośbę przygotowuje potrzebne informacje, zestawienia czy dokumenty.

Poznaj kolejne trzy grupy zawodów administracyjnych i usługowych.

I grupa: Zawody związane z ekonomią, finansami i pracą biurową

Trudno wyobrazić sobie świat bez kalkulowania cen, planowania wydatków, transakcji, reklam, książek, obsługi biurowej i finansowej. Przyznasz rację? Ktoś musi ustalić ceny wyrobów, wypisać i wydrukować faktury, odpowiedzieć na e-maile, przygotować pisma, opracować ciekawą reklamę, zachęcić do lektury książki, wyliczyć wynagrodzenia i przelać je na konta. Osoby wykonujące te prace to „armia” sekretarek, księgowych, kadrowych, sprzedawców książek, twórców reklam, pracowników urzędów zajmujących się meldunkami, podatkami, wydawaniem zaświadczeń.

Zawody należące do tej grupy: **technik organizacji reklamy, sprzedawca, technik handlowiec, technik księgarstwa, technik ekonomista, technik archiwista, technik prac biurowych, technik administracji, technik usług pocztowo-finansowych.**

II grupa: Zawody związane z poligrafią i fotografią

Jest taka grupa zawodów, w których można zająć się uwiecznianiem wydarzeń. Kto z Was nie lubi robić i oglądać zdjęć? O ile zdjęcia z wakacji czy wycieczki są naszego autorstwa, to już inne ważne zlecamy zawodowemu **fotografom**. Z fotografią związany jest także **fototechnik**, który zajmuje się obróbką fotochemiczną zdjęć. Dokonuje zapisu oraz przetwarzania i wizualizacji informacji obrazowej w laboratoriach fotograficznych usługowych, profesjonalnych, przemysłowych. W tej grupie zawodów wymieniany jest też **technik cyfrowych procesów graficznych**. Od jego umiejętności zależy bowiem ostateczny wygląd ulotek, prospektów, gazet, czasopism kolorowych oraz książek. A zastanawialiście się, gdzie oprawić zniszczoną, „zaczytaną” książkę, dać jej nowe życie? Oczywiście, u **introligatora**. Oprawia książki, albumy, słowniki.

Zawody należące do tej grupy: **drukarz, technik procesów drukowania, technik procesów introligatorskich, introligator, technik cyfrowych procesów graficznych, fotograf, fototechnik.**

III grupa: Zawody związane z wyrobami skórzano-włókienniczo-odzieżowymi

Można powiedzieć, że osoby pracujące w tych zawodach ubierają nas, robią dla nas buty i torebki, a także wytwarzają dekoracyjne wyroby włókiennicze, np. narzuty. **Garbarz skór** zajmuje się wyprawianiem skór zwierzęcych i ich przygotowaniem do szycia z nich, np. płaszczy czy kurtek. Krojeniem i szyciem rzeczy ze skór zajmuje się **kuśnierz**. **Kaletnik** robi i naprawia torebki, a **obuwnik** – jak sama nazwa wskazuje – wykonuje obuwie. W tej grupie zawodów jest jeszcze **krawiec**, który szyje odzież na miarę, a czasem ją przerabia. Są to zawody rzemieślnicze stare jak świat. Od zawsze ludzie nosili ubrania i buty (no, prawie od zawsze). Jeśli wybierzesz się na kiermasz, to zobaczysz ręcznie robione paski, biżuterię, serwetki, obrusy. Są to wytwory **rękodzielnika wyrobów włókienniczych**. W fabrykach częściej niż w zakładach rzemieślniczych pracują technicy (w zawodach z tej grupy), którzy planują, organizują i nadzorują procesy technologiczne.

Zawody w tej grupie: **technik włókiennik, technik technologii odzieży, technik technologii wyrobów skórzanych, technik obuwnik, technik garbarz, technik włókienniczych wyrobów dekoracyjnych, garbarz skór, kaletnik, obuwnik, kuśnierz, krawiec, rękodzielnik wyrobów włókienniczych, operator maszyn włókienniczych.**

Psychozabawa

Czy zawód: technik ekonomista jest dla Ciebie?

Technik ekonomista	Tak	Nie
1. Czy lubisz matematykę?		
2. Czy dokładność to Twoja mocna strona?		
3. Czy lubisz pracować samodzielnie?		
4. Czy lubisz liczyć?		
5. Czy jesteś osobą systematyczną?		
6. Czy radzisz sobie ze stresem?		
7. Czy potrafisz wysiedzieć 8 godzin przy biurku?		
8. Czy lubisz pracę z komputerem?		
9. Czy praca w biurze jest interesująca?		
10. Czy lubisz robić wykresy, schematy?		

Obliczanie wyników:

Za każdą odpowiedź TAK otrzymujesz 1 punkt. Podlicz zdobyte punkty i dowiedz się, czy jest to zawód dla Ciebie.

Punktacja 7–10

Twoje kompetencje wskazują, że jest to zawód, który możesz wziąć pod uwagę w swoich wyborach.

Punktacja 6–4

Możesz rozważać ten wybór, ale zastanów się – być może istnieją zawody lepiej dopasowane do Twoich zdolności i predyspozycji.

Punktacja 3–0

Porozmawiaj z doradcą zawodowym, może uda Ci się znaleźć zawód idealnie pasujący do Ciebie.

Pamiętaj, to tylko psychozabawa!

Zawody ekonomiczne, związane ze sprzedażą i finansami – quiz

Odpowiedz na pytania:

1. Czy każdy absolwent gimnazjum może kształcić się w zawodzie technik prac biurowych?
2. Czy nieśmiałość jest zaletą w zawodzie technik organizacji reklamy?
3. W jakim zawodzie nieśmiałość nie będzie przeszkodą?
4. Jakie zainteresowania są mile widziane w zawodzie technik księgarstwa?
5. Przedstawicieli którego zawodu można znaleźć prawie w każdym miejscu zamieszkania?
6. Czy w małej miejscowości można łatwo otrzymać pracę w zawodzie technik organizacji reklamy?
7. Czy zawód technik ekonomista można zdobyć w 3-letniej zasadniczej szkole zawodowej?

Odpowiedzi: 1 – nie. Kształcenie w zawodzie technik prac biurowych jest przeznaczane tylko dla osób niewidomych i słabo widzących. 2 – nie; 3 – np. w zawodzie technik archiwisty; 4 – zainteresowania literackie; 5 – w zawodzie sprzedawcy; 6 – nie. W tym zawodzie łatwiej znaleźć pracę w dużym mieście. 7 – nie. Kształcenie w tym zawodzie odbywa się 4-letnim technikum.

Zawody związane z finansami, administracją i ekonomią

Branża ekonomiczna jest dzisiaj na topie. Specjalistów zatrudniają firmy, banki, urzędy, biura zajmujące się finansami. Zawód **technik ekonomista** został opisany szczegółowo na stronie 8. Często słyszymy, że nie wystarczy coś wyprodukować, trzeba jeszcze umieć to „sprzedać”, czyli zareklamować. Tym może zająć się zawodowo **technik organizacji reklamy** (szczegółowo opisany na stronie 9).

Ciekawą grupą są również **technicy księgarstwa** zajmujący się przygotowaniem, promowaniem i sprzedażą książek, albumów i wydawnictw typu mapy, płyty, gry komputerowe itp. Sprowadzają książki, przygotowują je do sprzedaży, doradzają klientom w ich wyborze i oczywiście sprzedają. Warto pamiętać, że w dobie e-czytników księgarz powinien orientować się w nowościach wydawniczych dostępnych w innej formie niż tradycyjna pachnąca drukiem książka.

W tej grupie zawodów jest też **technik archiwista**, który wykonuje prace w archiwum polegające na przyjmowa-

niu, przechowywaniu, porządkowaniu, zabezpieczaniu i udostępnianiu materiałów archiwalnych. Osoby niewidome i słabo widzące, zainteresowane pracą w biurze, mogą wybrać zawód **technik prac biurowych**, który jest dla nich zarezerwowany. Młodzież podejmująca kształcenie w tym zawodzie pomimo dysfunkcji może nabyć wiedzę i umiejętności pozwalające na wykonywanie pracy biurowej. W tej grupie zawodów jest wymieniany także **technik administracji**, który gromadzi informacje, dokumentację, sporządza sprawozdania, porządkuje akty prawne i dokumenty, prowadzi korespondencję, redaguje pisma urzędowe oraz koordynuje działalność jednostek organizacyjnych, np. w kancelarii, urzędzie.

Jeśli nie praca z papierami, to może z banknotami i towarami? Możesz wybrać zawód: **technik handlowiec**, który polega na organizowaniu i prowadzeniu sprzedaży, zajmowaniu się reklamą i marketingiem, zarządzaniu działalnością handlową w firmie. A może zawód **sprzedawcy** i organizacja sprzedaży towarów? Rynek pracy czeka na profesjonalnych sprzedawców.

Technik ekonomista

Zadania zawodowe:

- prowadzi działalność gospodarczą w firmie;
- oblicza podatki;
- prowadzi sprawy kadrowo-płacowe;
- prowadzi rachunkowość;
- wykonuje analizy i sprawozdania finansowe.

Jeśli...

- jesteś dokładny, spostrzegawczy
 - masz zdolność koncentracji uwagi
 - jesteś gotowy do ciągłego uczenia się
 - masz dobrą pamięć – szczególnie do cyfr
 - masz uzdolnienia rachunkowe
 - umiesz logicznie rozumować
- może wybierzesz zawód technik ekonomista?

Warunki pracy: praca ekonomisty to typowa praca biurowa, wymagająca spędzania czasu za biurkiem i przed komputerem. Warunki organizacji pracy zależą od instytucji. 8-godzinny dzień pracy obowiązuje w bankach i urzędach. W firmach i przedsiębiorstwach prywatnych czas pracy ekonomistów jest różny. Praca jest samodzielna i wymaga odpowiedzialności finansowej.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć w 4-letnim technikum. W trakcie nauki będziesz zdobywał dwie kwalifikacje składające się na ten zawód: *Planowanie i prowadzenie działalności w organizacji* oraz *Prowadzenie rachunkowości*. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie dwóch świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo

Z pierwszej ręki

Główny księgowy w dużym przedsiębiorstwie, 25 lat pracy:

Kandydat do pracy w dziale ekonomicznym powinien być zainteresowany gospodarką i polityką, zagadnieniami gospodarki i ekonomiki przedsiębiorstw, mieć zamiłowanie do pracy z danymi liczbowymi oraz do planowania, kalkulowania i organizowania. Powinien mieć umiejętności w zakresie przetwarzania danych, prowadzenia negocjacji, przekonywania.

Z pierwszej ręki

Pani Maria, 2 lata pracy w biurze rachunkowym: *Odpowiada mi taka praca, prowadzę księgowość dwóch średnich firm, księguję faktury, sprawdzam terminy płatności itp. Jestem systematyczna, uważam, że w pracy się pracuję. Wyrabiam się więc na bieżąco, nie muszę zostawać po godzinach, dzięki temu mogę planować spędzanie czasu po pracy.*

dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale to niejedyna droga.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zostać technikiem ekonomistą, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 2 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu zawodowego otrzymasz dwa świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Warto również wiedzieć, że zawód technik ekonomista ma wspólną kwalifikację (*Prowadzenie rachunkowości*) z zawodem technik rachunkowości. Zatem będąc technikiem ekonomistą, możesz dodatkowo zdobyć i potwierdzić kwalifikację *Rozliczanie wynagrodzeń i danin publicznych* i zostać technikiem rachunkowości.

Kariera zawodowa

Nabyte umiejętności zawodowe umożliwiają absolwentowi prowadzenie własnej działalności bądź zdobycie zatrudnienia w firmach na wielu stanowiskach, np. księgową, opiekun klienta banku, specjalista ds. rachunkowości, specjalista ds. płac. W tym zawodzie konieczne jest posługiwanie się nowoczesną technologią oraz korzystanie z komputerowych programów finansowo-księgowych, kadrowo-płacowych.

Perspektywy pracy w zawodzie

Ekonomiści są osobami cenionymi na rynku pracy. Pracodawcy oczekują umiejętności związanych m.in. z polityką zatrudnienia, naliczaniem wynagrodzeń, rozliczaniem ubezpieczeń i podatków, obrotem pieniężnym, sprzedażą, rozliczaniem produkcji, wykonywaniem prac biurowych. Analiza internetowych ofert pracy pozwala stwierdzić, że wzrasta zapotrzebowanie na specjalistów w zakresie księgowości, finansów, obsługi sprzedaży i marketingu.

Technik organizacji reklamy

Zadania zawodowe:

- organizuje oraz prowadzi sprzedaż produktów i usług reklamowych;
- organizuje oraz prowadzi kampanie reklamowe;
- projektuje oraz wykonuje środki reklamowe.

Jeśli...

- jesteś uzdolniony artystycznie, twórczy, kreatywny
 - umiesz abstrakcyjnie myśleć, a do tego
 - szybko pracujesz
 - umiesz przechodzić od jednej czynności do drugiej
 - masz łatwość wypowiadania się w mowie i na piśmie
 - jesteś samodzielny i cierpliwy
- możesz spróbować swoich sił w reklamie.

Warunki pracy: praca technika organizacji reklamy odbywa się w agencjach reklamowych, w pracowniach wykonujących materiały reklamowe, w sklepach, domach handlowych, na targach i wystawach reklamujących określone towary i usługi. Technik organizacji reklamy kontaktuje się z wieloma kontrahentami i współpracuje z różnymi instytucjami.

Z pierwszej ręki

Właściciel agencji reklamowej, 5 lat funkcjonowania na rynku:

Pracownik reklamy musi być sprawny językowo, zarówno jeżeli chodzi o bezpośrednią prezentację produktu, jak też korespondencję czy kontakty z klientami i współpracującymi agencjami.

Umiejętność przygotowania i przeprowadzenia prezentacji najczęściej przed dużym gronem również jest konieczna.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć w 4-letnim technikum. W trakcie nauki będziesz zdobywał dwie kwalifikacje składające się na ten zawód: *Sprzedaż produktów i usług reklamowych* oraz *Organizacja i prowadzenie kampanii reklamowej*. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie dwóch świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje. Po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale to niejedyna droga.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zdobyć zawód technik organizacji reklamy, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 2 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie otrzymasz dwa świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Posiadając świadectwo dojrzałości, można kontynuować naukę na studiach, np. na kierunkach takich, jak grafika komputerowa czy reklama.

Kariera zawodowa

W zależności od struktury organizacyjnej firmy można awansować na menedżera zespołu, kierownika działu reklamy, kierownika czy dyrektora agencji reklamowej. Poza tym specjalista ds. reklamy, zdobywając doświadczenie i uczestnicząc w szkoleniach i kursach, staje się cenionym pracownikiem, co ma wielkie znaczenie, np. przy poszukiwaniu nowych zleceń. Dla odważnych jest możliwość założenia własnej agencji reklamowej.

Perspektywy pracy w zawodzie

Technik organizacji reklamy ma możliwość podjęcia pracy w: agencjach reklamowych, agencjach public relations, działach marketingu i reklamy przedsiębiorstw produkcyjnych i handlowych, biurach ogłoszeń, agencjach scenariuszowych, studiach graficznych, agencjach ds. kontaktów z prasą i kształtowania opinii publicznej. Specjaliści ds. reklamy mogą też współpracować z agencjami, pracując na umowę o dzieło jako tzw. wolni strzelcy. Zapotrzebowanie na dobrą kadrę w tej dziedzinie wzrasta.

Psychozabawa

Czy zawód: technik cyfrowych procesów graficznych jest dla Ciebie?

Technik cyfrowych procesów graficznych	Tak	Nie
1. Czy lubisz pracę z komputerem?		
2. Czy masz zdolności artystyczne?		
3. Czy jesteś osobą komunikatywną?		
4. Czy lubisz uczyć się nowych rzeczy?		
5. Czy dotrzymujesz słowa?		
6. Czy radzisz sobie ze stresem?		
7. Czy umiesz pracować pod presją czasu?		
8. Czy jesteś cierpliwy?		
9. Czy praca w biurze jest interesująca?		
10. Czy jesteś osobą pomysłową?		

Obliczanie wyników:

Za każdą odpowiedź TAK otrzymujesz 1 punkt. Podlicz zdobyte punkty i dowiedz się, czy jest to zawód dla Ciebie.

Punktacja 7–10

Twoje kompetencje wskazują, że jest to zawód, który możesz wziąć pod uwagę w swoich wyborach.

Punktacja 6–4

Możesz rozważać ten wybór, ale zastanów się – być może istnieją zawody lepiej dopasowane do Twoich zdolności i predyspozycji.

Punktacja 3–0

Porozmawiaj z doradcą zawodowym, może uda Ci się znaleźć zawód idealnie pasujący do Ciebie.

Pamiętaj, to tylko psychozabawa!

Zawody fotograficzne, poligraficzne – quiz

Przeczytaj pytania, a następnie zaznacz odpowiedzi.

- Zawód technik fotograf można zdobyć w technikum?
a) tak
b) nie
- Poniższe zadania zawodowe dotyczą fotografa czy fototechnika?
a) wykonywanie prac graficznych przeznaczonych do wydruku
b) przygotowywanie prezentacji graficznych i multimedialnych
c) wykonywanie i wdrażanie internetowych projektów multimedialnych
- Czy część społeczeństwa będzie zmieniać swoje przyzwyczajenia i rezygnować z papierowych wydań gazet na rzecz wydań elektronicznych?
a) tak
b) nie
- W jakim segmencie przemysłu nie zmniejszy się zapotrzebowanie na techniki poligraficzne?
a) w segmencie opakowań
b) w segmencie czasopism kolorowych i codziennych gazet
- Czy absolwent liceum ogólnokształcącego (LO) może zdobyć zawód fototechnika w szkole policealnej?
a) tak
b) nie
- Poniższe zadania:
• sporządzanie form drukowanych
• przygotowywanie materiałów, maszyn i urządzeń do procesu drukowania
• drukowanie nakładu z form drukowych
to obowiązki zawodowe:
a) drukarza
b) intrologatora

Jak Ci poszło udzielenie odpowiedzi? Jeśli celując, to gratulacje! Jeśli były trudności, to nic się nie stało. Po prostu przeczytaj kolejne strony e-gazetki.

Odpowiedzi:
1. b); 2. b); 3. a); 4. a); 5. b); 6. a)

Zawody związane z fotografią i poligrafią

Jeśli chodzi o zawody związane z fotografią, to mamy na myśli fotografa i fototechnika.

Fotograf wykonuje zdjęcia do legitymacji/dowodów osobistych, zdjęcia portretowe, reklamowe, reportaży wo-prasowe, dokumentacyjne, fotokopie pism i dokumentów – w atelier fotograficznym lub w plenerze. Zajmuje się też obróbką fotochemiczną wykonywanych przez siebie lub powierzonych zdjęć. Coraz częściej posługuje się komputerowymi programami fotograficznymi dla dalszego wykorzystania zdjęć, np. w poligrafii. Może wykonywać fotoreportaże dla gazet, agencji prasowych, świadczyć usługi w kryminalistyce, medycynie, astronomii i innych dziedzinach nauki. W jego pracy ważne są zainteresowania techniczne, uzdolnienia artystyczne i manualne. Konieczne są: łatwość rozróżniania barw i form, pamięć wzrokowa, wyobraźnia, oryginalność, cierpliwość, dokładność, staranność i kultura osobista.

Fototechnik jest opisany szczegółowo na stronie 12.

Zakłady poligraficzne oprócz gazet, czasopism i książek drukują też ulotki, papierowe torby, wizytówki, notesy, kalendarzyki kieszonkowe itd.

Od **technika procesów drukowania** oczekuje się zdolności komunikacyjnych, wysokiej kultury osobistej, samodzielności i odpowiedzialności oraz prawa jazdy.

Zwykle uzgadnia on z klientami treść i szatę graficzną tego, co będzie drukowane, czasem zabiega o zlecenia, rozwozi do odbiorców wykonane materiały.

Drukarz to specjalista, który zajmuje się prowadzeniem procesów drukowania na maszynach drukujących. Do jego obowiązków należy m.in.: przygotowanie maszyn i materiałów do procesu drukowania, prowadzenie drukowania nakładu, obsługa maszyn drukujących, a także kontrola i ocena jakości produktów poligraficznych. Obecnie obserwuje się rosnące zapotrzebowanie na specjalistów procesów drukowania w branży poligraficznej.

I jeszcze **intrologigator**, który wykonuje oprawy książek, posługując się narzędziami i urządzeniami intrologatorskimi. Przygotowuje materiały (np. płótna, skóry, kartony), obsługuje maszyny i urządzenia, niekiedy szyje ręcznie komplety składek. Może zabezpieczać starodruki oraz zniszczone karty i oprawy książek. Po nabyciu dodatkowej kwalifikacji: *Planowanie i kontrola produkcji poligraficznej* (np. na kwalifikacyjnym kursie zawodowym), potwierdzeniu tej kwalifikacji na egzaminie zawodowym oraz po uzyskaniu wykształcenia średniego (np. w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych), można uzyskać dyplom **technika procesów intrologatorskich**.

Technik cyfrowych procesów graficznych jest opisany szczegółowo na stronie 13.

Fototechnik

Zadania zawodowe:

- organizuje prace fotograficzne;
- dokonuje zapisu oraz przetwarzania i wizualizacji informacji obrazowej w laboratoriach fotograficznych usługowych, profesjonalnych, przemysłowych;
- zajmuje się obróbką fotochemiczną wykonanych przez siebie lub powierzonych zdjęć;
- przygotowuje projekty multimedialne, wykonuje do nich materiały.

Jeśli...

- masz zainteresowania techniczne, elektroniczne i informatyczne
 - jesteś uzdolniony manualnie
 - nie lubisz rutyny
 - lubisz fotografowanie, kontakty z ludźmi
 - masz wyobraźnię przestrzenną, pamięć wzrokową
 - jesteś dokładny i staranny
- możesz wybrać zawód fototechnik.

Warunki pracy: praca fototechnika odbywa się w pracowniach i w atelier fotograficznych, halach zdjęciowych i montażowych (w których występuje duże zróżnicowanie warunków oświetleniowych), w działach obróbki materiałów fotograficznych (w kontakcie z chemikaliami) lub na wolnym powietrzu podczas wykonywania zdjęć. Czas pracy z reguły jest nienormowany.

Kariera edukacyjna

Zawód fototechnik możesz zdobyć w 4-letnim technikum. W trakcie nauki będziesz zdobywał 2 kwalifikacje składające się na ten zawód: *Rejestracja i obróbka obrazu* oraz *Wykonywanie i realizacja projektów multimedialnych*. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończono jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie 2 świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale to niejedyna droga.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zostać fototechnikiem, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach za-

Z pierwszej ręki

Pan Tadeusz, fototechnik, 3 lata pracy w prywatnym zakładzie fotograficznym:
Nie zdawałem sobie sprawy, że będę pracować w nienormowanym czasie pracy, że będzie to praca w dzień i w nocy. Nie umiałem naprawiać i konserwować podstawowego sprzętu specjalistycznego, np. lamp błyskowych, obiektywów czy statywów – musiałem się tego nauczyć. Muszę poruszać się w warunkach ciemni fotograficznej, posługiwać się papierem fotograficznym, suszarką i odczynnikami chemicznymi.

wodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 2 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu otrzymasz 2 świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje.

Posiadając świadectwo dojrzałości, możesz kontynuować naukę na studiach, np. na kierunku fotografia.

Kariera zawodowa

Fototechnik może być zatrudniony w laboratoriach fotograficznych usługowych, profesjonalnych, przemysłowych, w wydawnictwach i drukarniach, telewizji i wytwórni filmowej. Fototechnicy znajdują również zatrudnienie w innych sferach działalności, np. w laboratoriach naukowo-badawczych, kryminalistycznych, medycznych, archeologicznych, archiwach, muzeach itp.

Perspektywy pracy w zawodzie

Fototechnik najczęściej sam musi zadbać o reklamę swoich usług, o pozyskiwanie klientów. Miernikiem awansu w tym zawodzie jest to, że dana osoba jest rozpoznawalna, otrzymuje dużo zleceń, a tym samym staje się niezależna. Możliwości awansu w tym zawodzie są nieograniczone. O tym może decydować miejsce pracy – im bardziej znana agencja reklamowa czy studio, tym większe szanse rozwoju i zdobycia uznania.

Z pierwszej ręki

Właściciel zakładu fotograficznego od 30 lat:
Fotograf i fototechnik powinien mieć smykałkę do robienia reportaży, fotomontaży, wernisarzy i pracy w plenerze. Liczy się zamiłowanie i talent.

Technik cyfrowych procesów graficznych

Zadania zawodowe:

- projektuje i przygotowuje materiały graficzne do procesu drukowania;
- opracowuje publikacje, przygotowuje je do druku;
- przygotowuje i wykonuje projekty multimedialne;
- wykonuje wydruki cyfrowe.

Jeśli...

- masz zainteresowania techniczne, artystyczne
 - masz podzielność uwagi, poczucie estetyki
 - jesteś spostrzegawczy, systematyczny, cierpliwy, dokładny
 - lubisz pracę zespołową i z komputerem
- możesz wybrać zawód technik cyfrowych procesów graficznych.

Warunki pracy: praca w tym zawodzie odbywa się w pomieszczeniach zamkniętych, w których ze względu na sprzęt komputerowy powietrze jest przesycone promieniowaniem jonizującym. Zwykle technik cyfrowych procesów graficznych pracuje 8 godzin dziennie; zdarzają się sytuacje, że trzeba pracować dłużej.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć w 4-letnim technikum. W trakcie nauki w tej szkole będziesz zdobywał 3 kwalifikacje składające się na ten zawód: *Wykonywanie i realizacja projektów multimedialnych, Przygotowywanie materiałów graficznych do procesu drukowania oraz Drukowanie cyfrowe*. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie 3 świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale to niejedyna droga.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zostać techni-

kiem cyfrowych procesów graficznych, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 3 kursów i zdaniu po każdym z nich egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie otrzymasz 3 świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Mając zawód technik cyfrowych procesów graficznych, możesz dodatkowo zdobyć i potwierdzić egzaminem kwalifikację *Rejestracja i obróbka obrazu*, a tym samym uzyskać dyplom fototechnika.

Posiadając świadectwo dojrzałości, możesz kontynuować naukę na studiach.

Kariera zawodowa

Technik cyfrowych procesów graficznych może być zatrudniony w szeroko pojętych multimediami: studiach reklamowych, studiach grafiki, studiach fotografii cyfrowej, usługach szkoleniowych (prowadzenie kursów komputerowych), przemyśle (np. wzornictwo przemysłowe), badaniach naukowych (tworzenia modeli, symulacji komputerowych), w zakładach poligraficznych, drukarniach.

Perspektywy pracy w zawodzie

Absolwent może zatrudnić się w jednym z wielu zakładów (zwanym w branży „agencjami”) lub zarejestrować działalność gospodarczą, oferując usługi w zakresie: grafiki wydawniczej i reklamowej, projektowania graficznego, obróbki zdjęć, retuszu oraz w zakresie grafiki artystycznej (np.: wystrój wnętrza, kartki okolicznościowe) i usług takich, jak tworzenie i administrowanie stronami internetowymi, modelowanie 3D, wizualizacja). Na rynku pracy stale wzrasta zapotrzebowanie na profesjonalistów w tym fachu.

Z pierwszej ręki

Marek, stażysta w małej drukarni:
Przy składzie odpowiadam za szatę graficzną drukowanej u nas gazety lokalnej, ulotek reklamowych zamawianych przez firmy. Ostatnio szef oferuje stałym klientom tworzenie i administrowanie stron internetowych, prawdopodobnie będę się tym zajmował. Na razie trenuję na witrynie pracodawcy.

Psychozabawa

Czy zawód technika technologii odzieży jest dla Ciebie?

Technik technologii odzieży	Tak	Nie
1. Czy interesujesz się modą?		
2. Czy doradzasz koleżankom, kolegom w kwestiach ubioru?		
3. Czy masz poczucie estetyki?		
4. Czy jesteś osobą komunikatywną?		
5. Czy dokładność jest Twoją mocną stroną?		
6. Czy masz zdolności manualne?		
7. Czy próbowałeś/aś coś uszyć?		
8. Czy jesteś osobą cierpliwą?		
9. Czy szycie to ciekawe zajęcie?		
10. Czy jesteś osobą pomysłową?		

Obliczanie wyników:

Za każdą odpowiedź TAK otrzymujesz 1 punkt. Podlicz zdobyte punkty i dowiedz się, czy jest to zawód dla Ciebie.

Punktacja 7–10

Twoje kompetencje wskazują na to, że jest to zawód, który możesz wziąć pod uwagę w swoich wyborach.

Punktacja 6–4

Możesz rozważać ten wybór, ale zastanów się – być może istnieją zawody lepiej dopasowane do Twoich zdolności i predyspozycji.

Punktacja 3–0

Porozmawiaj z doradcą zawodowym, który może Ci pomóc w znalezieniu zawodu dla Ciebie.

Pamiętaj, to tylko psychozabawa!

Czy znasz zawód obuwnik? – quiz

Przeczytaj pytania, a następnie zaznacz odpowiedzi.

1. Czy w zawodzie: obuwnik można kształcić się w technikum?
 - a) tak
 - b) nie
2. Obuwnik zajmuje się:
 - a) wyprawianiem skór,
 - b) rehabilitacją stóp,
 - c) wykonywaniem butów,
 - d) naprawą obuwia.
3. Czy jest ważne, by wybierając zawód obuwnik, myśleć o tym, czy lubi się ludzi?
 - a) tak
 - b) nie
4. Czy absolwent liceum ogólnokształcącego (LO) może zdobyć zawód obuwnik, w szkole policealnej?
 - a) tak
 - b) nie

1. b) ; 2. c) ; 3. b) ; 4. b) – w zasadniczej szkole zawodowej lub na kursach.

Jak Ci poszło udzielenie odpowiedzi? Jeśli celująco, to gratulacje! Jeśli były trudności, to nic się nie stało. Po prostu przeczytaj kolejne strony e-gazetki.

Czy wiesz...

Ile specjalizacji składa się na zawód obuwnik? Może być obuwnik: miarowy, przemysłowy, ortopedyczny, obuwnik-szewc.

W Polsce znajdują się dwie wsie o nazwie **Kaletnik**. Jedna położona jest pod Łodzią, a druga na Suwalszczyźnie.

Kto to był Adam Gierdys? – To krawiec ze Szczecinka, który zasłynął jako astronom.

Zawody związane z wyrobami skórzano-włókienniczo-odzieżowymi

Można powiedzieć, że to grupa zawodów „bliskich skórze”.

I tak **garbarz skór** pracuje w zakładach produkcyjnych prowadzących procesy wyprawy skór, w zakładach rzemieślniczych lub zakładach usługowych wykonujących odnawianie wyrobów skórzanych.

Kuśnierz jest kolejnym specyficznym zawodem. Osoby posiadające ten zawód mogą znaleźć zatrudnienie w zakładach rzemieślniczych oraz przedsiębiorstwach produkcyjnych wytwarzających wyroby odzieżowe i galanteryjne ze skór futerkowych, a także wyroby, w których stosuje się łączenie skór futerkowych z innymi materiałami. W ostatnich latach można zaobserwować wyraźny wzrost zapotrzebowania na wyroby futrzarskie, dlatego rynek pracy poszukuje kuśnierzy posiadających odpowiednie kwalifikacje.

W tej grupie zawodów znajduje się też **kaletnik**, który wytwarza ręcznie lub maszynowo wyroby galanteryjne ze skóry, tworzyw sztucznych i materiałów włókienniczych – teczki, torby, walizki, smycze itp. W obecnych warunkach w branży kaletniczej funkcjonuje wiele małych i średnich firm. Analiza internetowych ofert pracy wskazuje na to, że fachowcy w branży kaletniczej należą do grupy poszukiwanych pracowników. Dotyczy to także zawodów: **obuwnik, rękodzielnik wyrobów włókienniczych, krawiec i technik technologii odzieży**.

Trochę inny charakter pracy ma **operator urządzeń w przemyśle włókienniczym**. Obsługuje on i nadzoruje

je maszyny przygotowujące włókna, przędzę i tkaniny, wyprawiające skóry, futra oraz wytwarzające tekstylia, obuwie, wyroby futrzarskie i skórzane.

Technicy należący do tej grupy zawodów to osoby posiadające zarówno umiejętności praktyczne typowe dla danego zawodu, jak i dodatkowe umiejętności w zakresie sporządzania dokumentacji, planowania, organizowania i nadzorowania pracy innych osób.

W każdej z tych grup potrzebne są nieco inne predyspozycje. W garbarstwie przyda się zainteresowanie chemią. W obuwnictwie niedokładność może wyrządzić wiele szkody – bo kto chciałby chodzić w niewygodnych butach? W kaletnictwie bardziej niż gdzie indziej można puścić wodze fantazji, projektując wzory torebek i pasków. Krawcy, kuśnierze i obuwnicy muszą śledzić trendy w modzie. Operatorom maszyn włókienniczych potrzebna jest umiejętność czytania rysunku technicznego i wykonywania powtarzalnych czynności. Natomiast rękodzielnik wyrobów włókienniczych nie zmechanizuje sobie pracy, a dodatkowo musi na bieżąco zastanawiać się, jaki produkt wykonać i gdzie go można sprzedać.

Zawód technik technologii odzieży jest opisany szczegółowo na stronie 16.

Zawód rękodzielnik wyrobów włókienniczych jest opisany szczegółowo na stronie 17.

Technik technologii odzieży

Zadania zawodowe:

- opracowuje dokumentację wyrobów odzieżowych;
- dobiera materiały odzieżowe i dodatki do wyrobów odzieżowych;
- wykonuje modele wyrobów odzieżowych;
- obsługuje maszyny i urządzenia stosowane podczas wytwarzania wyrobów odzieżowych;
- organizuje i kontroluje procesy wytwarzania wyrobów odzieżowych.

Jeśli...

- jesteś osobą cierpliwą, dokładną, staranną, pomysłową
 - umiesz skoncentrować się dłużej na jednym zadaniu
 - masz zmysł estetyczny, poczucie smaku, dobry gust
- to może zainteresuj się zawodem: technik technologii odzieży.

Jeśli dodatkowo...

- interesuje Cię moda
 - masz uzdolnienia plastyczne, zamiłowanie do szycia, poznawania nowych technik szycia
- to zdecydowanie pomyśl o tym zawodzie.

Warunki pracy: miejscem pracy jest pracownia, w której samodzielnie lub w zespole innych pracowników szyje się odzież miarową – lub przygotowuje ją do szycia. W dużym zakładzie produkcyjnym będą to: wzorcownia, szwalnia, krojownia, dział przygotowania produkcji, wykończalnia. Można też pracować we własnej pracowni krawieckiej.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć w 4-letnim technikum. W trakcie nauki w tej szkole będziesz zdobywał 3 kwalifikacje składające się na ten zawód: *Wykonywanie usług krawieckich*, *Projektowanie wyrobów odzieżowych* oraz *Organizacja procesów wytwarzania wyrobów odzieżowych*. Kształcenie w ramach każdej z tych kwalifikacji zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie dwóch świadectw potwierdzających ww. kwalifikacje, a po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale to niejedyna droga.

Jeśli po gimnazjum zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zdobyć zawód technik technologii odzieży, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), z których każdy będzie obejmował jedną kwalifikację w zawodzie. Po ukończeniu 3 kursów i zdaniu po każ-

Z pierwszej ręki

Magda, absolwentka technikum technologii dzieży, 5 lat stażu w dużej firmie odzieżowej:
Zajmuję się kontrolą krojenia materiałów odzieżowych, operacji szycia, prasowania. Oceniam jakość wyrobów i kwalifikuję je do ewentualnej poprawki. Opracowuję kolejność operacji dla nowo wprowadzanych sztuk do szycia, czuwam nad pierwowzorem produktu końcowego, przyzywaniem metek do ubrań. Wszystkiego nauczyłam się w pracy, ale podstawy ogólne ze szkoły były konieczne.

dym z nich egzaminu otrzymasz 3 świadectwa. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje.

Warto wiedzieć, że zawód krawiec ma wspólną kwalifikację (*Wykonywanie usług krawieckich*). Zatem będąc krawcem, możesz zdobyć dodatkowo i potwierdzić kwalifikacje: *Projektowanie wyrobów odzieżowych* oraz *Organizacja procesów wytwarzania wyrobów odzieżowych* i zostać technikiem technologii odzieży. Posiadając świadectwo dojrzałości, możesz kontynuować naukę na studiach.

Kariera zawodowa

Technik technologii odzieży może pracować jako: projektant odzieży, konstruktor odzieży, stylistka wizerunku, technolog, kierownik produkcji, sprzedawca w branży odzieżowej, dekorator wystaw sklepowych. Technik technologii odzieży jest przygotowany do prowadzenia własnej działalności gospodarczej związanej z produkcją odzieży. Może także studiować i rozwijać swoje talenty związane z branżą odzieżową.

Perspektywy pracy w zawodzie

Na rynku pracy brakuje pracowników z branży odzieżowej. Produkcja odzieży w Polsce wchodzi w nowy etap rozwoju, potrzebni są fachowcy, zaangażowani i profesjonalni, potrafiący uszyć odzież na miarę, dokonać poprawek, wykonać modele odzieży zgodnie z projektem oraz zorganizować proces wytwarzania wyrobów odzieżowych.

Rękodzielnik wyrobów włókienniczych

Zadania zawodowe:

- przygotowuje surowce i półprodukty do wytwarzania rękodzielniczych wyrobów włókienniczych;
- wytwarza, konserwuje i przeprowadza renowacje wyrobów rękodzielniczych;
- wykonuje rękodzielnicze wyroby tkane i haftowane, dziane i koronkarskie;
- wykonuje konserwacje i renowacje włókienniczych wyrobów dekoracyjnych.

Jeśli...

- masz dobry wzrok
 - masz zdolności manualne, artystyczne, poczucie estetyki
 - rozróżniasz barwy
 - jesteś osobą cierpliwą, dokładną
 - potrafisz wykonywać czynności powtarzające się i to Cię nie nudzi
- możesz wybrać zawód rękodzielnik wyrobów włókienniczych.

Warunki pracy: praca rękodzielnika jest monotonna (ale niektórym to nie przeszkadza), siedząca, wykonywana w pomieszczeniach zamkniętych. Zwykle to 8 godzin pracy, najczęściej samodzielnej.

Kariera edukacyjna

Zawód ten możesz zdobyć, ucząc się w 3-letniej zasadniczej szkole zawodowej.

W trakcie nauki będziesz zdobywał jedną kwalifikację składającą się na ten zawód: *Wytwarzanie, konserwacja i renowacja rękodzielniczych wyrobów włókienniczych*. Kształcenie zakończone jest zewnętrznym egzaminem zawodowym, którego pozytywny wynik umożliwi Ci otrzymanie świadectwa potwierdzającego posiadanie ww. kwalifikacji. Po ukończeniu szkoły otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ale to niejedyna droga.

Jeśli zdecydujesz się na 3-letnie liceum ogólnokształcące, to w przyszłości chcąc zostać rękodzielnikiem wyrobów włókienniczych, możesz podjąć naukę na tzw. kwalifikacyjnym kursie zawodowym (KKZ), z zakresu kwalifikacji *Wytwarzanie, konserwacja i renowacja rękodzielniczych wyrobów włókienniczych*. Po ukończeniu kursu i zdaniu egzaminu zawodowego otrzymasz świadectwo potwierdzające nabycie tej kwalifikacji. Mając świadectwo ukończenia liceum, otrzymasz dodatkowo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Z pierwszej ręki

Pani Jola, 8 lat temu skończyła zasadniczą szkołę zawodową w zawodzie rękodzielnika wyrobów włókienniczych w Kościerzynie:

Pracuję w sklepie z tkaninami, akurat było miejsce dla sprzedawcy, przynajmniej znam się na tkaninach i dzianinach, mogę doradzać klientom.

Uzupełniłam średnie wykształcenie, nauczyłam się obsługi kasy, sporządzania raportu i obsługi klienta.

Warto również wiedzieć, że mając zawód rękodzielnik wyrobów włókienniczych, możesz zdobyć dodatkowo zawód technik włókienniczych wyrobów dekoracyjnych, nabywając 2 nowe kwalifikacje (np. na kwalifikacyjnych kursach zawodowych) oraz potwierdzając je na egzaminach zawodowych. Zdobycie dyplomu technika wiąże się jednak z koniecznością posiadania/uzyskania wykształcenia średniego (np. w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych).

Kariera zawodowa

Pracę można zdobyć w pracowniach wyrobów rękodzielniczych, przedsiębiorstwach produkujących wyroby dekoracyjne, w muzeach, pracowniach konserwatorskich i dekoracyjnych oraz w punktach usługowych. Można też założyć własną pracownię. Jeśli ma się pasję, pomysły i szczyptę przedsiębiorczości, może to być ciekawy sposób na życie.

Perspektywy pracy w zawodzie

Możliwości zarobkowania daje założenie działalności gospodarczej, wytwarzanie wyrobów rękodzielniczych i sprzedawanie ich np. w sklepie internetowym, na kiermaszach, festynach itp. Dla osób prowadzących gospodarstwa agroturystyczne lub pensjonaty jest to okazja do prezentowania swoich umiejętności, organizowania zajęć z rękodzielnictwa. Można też prowadzić zajęcia terapeutyczne dla dzieci czy osób niepełnosprawnych. Trzeba być po prostu aktywnym i wykorzystywać dostępne możliwości.

Posmakuj zawód!

Tytuł brzmi ciekawie. Ale o co chodzi? Tekst ten ma na celu zachęcenie Cię do tego, abyś będąc dopiero, albo już (jak wolisz) w gimnazjum, pomyślał o tym, czy można i w jakiś sposób poznać praktycznie, czyli „posmakować” interesujący Cię zawód. Czy są sposoby, które po zastosowaniu zwiększą prawdopodobieństwo, że Twój wybór będzie trafny? No pewnie, że są:

- Rozejrzyj się i poszukaj osób, które wykonują interesujący Cię zawód; porozmawiaj, zapytaj, rozwiejsz swoje wątpliwości.
- Poproś wychowawcę, by zorganizował wycieczkę zawodoznawczą do firmy, która Cię interesuje.
- Sięgnij do filmów o zawodach, zobacz, o co w nich chodzi (patrz: strona 21).
- Pomyśl, czy możesz popracować jako wolontariusz w firmie, o której myślisz, a może nawet marzysz.
- Zaproponuj w szkole, by zorganizowano spotkanie z osobami, które wykonują interesujący Cię zawód.
- Zorientuj się, sprawdź, czy w Twojej okolicy szkoły ponadgimnazjalne mają w swojej ofercie tzw.

lekcje zawodoznawcze (ich celem jest przedstawienie zawodu w sposób praktyczny).

- Korzystaj z tzw. drzwi otwartych w szkołach ponadgimnazjalnych. Zwykle są to prezentacje, pokazy tego, co robi się w danym zawodzie.
- Porozmawiaj ze swoimi nauczycielami; bywa, że wśród nich są przedstawiciele branż, które mogą Cię zainteresować (np. marzysz o byciu informatykiem, porozmawiaj z nauczycielem informatyki w Twojej szkole).
- Bierz udział (jeśli tylko masz możliwość) w konkursach związanych z dziedziną wiedzy, która Cię interesuje (jeśli lubisz uczyć się tego, co w danym zawodzie jest konieczne, to gratulacje!).
- Zwracaj uwagę na to, czego wymaga się od osób chcących wykonywać dany zawód i stawiaj sobie pytanie: „Czy to dla mnie?” Takie teoretyczne „smakowanie zawodu” też się może przydać.
- Jeśli masz inny pomysł, to „smakuj zawód”, do dzieła!

Wywiad z pracownikiem

Julia, pochodzi z Chojnic, skończyła miejsce we technikum ekonomiczne. Od 3 lat mieszka w Gdyni, pracuje w zakładzie produkcyjnym. Często uczestniczy w szkoleniach, rozpoczęła też zaoczne studia na wydziale finansów i rachunkowości.

– *Dlaczego wybrała Pani ten zawód?*

Każda firma, każda osoba prowadząca działalność gospodarczą musi rozliczać się z urzędem skarbowym. Dzięki temu dla księgowych praca znajduje się zawsze i właśnie to najbardziej zmotywowało mnie do wyboru tego zawodu. A im bardziej skomplikowane są przepisy, tym częściej ludzie zgłaszają się do nas po pomoc i to nie tylko w okresie rozliczeń rocznych.

– *Co sprawia Pani satysfakcję?*

Jest powiedzenie „w księgowości nic nie zginie”. Jeśli tylko wszystkie dokumenty są dobrze zaksięgowane, to można wydobyć ze sprawozdań lub różnych analiz praktycznie każdą informację. I właśnie świadomość, że księgowość często jest ostatnią deską ratunku sprawia, że z przyjemnością księguje się kolejny dokument.

– *Co jest trudne w wykonywaniu tego zawodu?*

Zrozumienie i odpowiednia interpretacja przepisów, które napisane są bardzo zawiłym językiem. Dodatkowo różne urzędy skarbowe potrafią różnie interpretować ten sam przypadek.

– *Jak wygląda Pani dzień pracy?*

Dzień pracy księgowej jest dosyć uporządkowany – część czynności musi być wykonana codziennie, część raz w tygodniu lub miesiącu. Tak naprawdę wszystko zależy od ilości przyniesionych dokumentów. Zdarza się, że nad jedną fakturą pracuję godzinę – wszystko zależy od ilości pozycji i stawek VAT. Czasem konsultuję się z koleżankami i wspólnie próbujemy zinterpretować niektóre przepisy. W ostateczności dzwoniemy do Krajowej Izby Podatkowej. Najgorętsze okresy przypadają na początek i połowę miesiąca – wtedy trzeba liczyć się z nadgodzinami, ale zwykle, dzięki odpowiedniej organizacji, wychodzę z pracy o normalnej godzinie.

– *W jaki sposób znalazła Pani pracę?*

Odpowiadając na ogłoszenie. Odbyłam jedną rozmowę kwalifikacyjną, podczas której musiałam wykazać się ogólną wiedzą na temat podatków i finansów. Byłam również sprawdzana pod kątem dopasowania do zespołu.

– *Jaka jest Pani rada dla gimnazjalistów rozważających wybór tego zawodu?*

Nie poddawać się i nie myśleć o tym, że zawód jest nudny, bo to tylko „dłubanie w papierach”. On daje naprawdę dużo możliwości, a polskie prawo i instytucje państwowe skutecznie urozmaicają codzienne obowiązki. Skrupulatność i rzetelność, umiejętność logicznego myślenia oraz podstawowa znajomość języków obcych zapewnią w przyszłości pracę, która wynagrodzi poniesione trudy.

Wywiad z pracodawcą

Marzena, 48 lat, nadzoruje pracę kilkusobowego zespołu w niewielkiej firmie produkcyjnej.

– Jak długo pracuje Pani w branży?

Około 15 lat.

– Co jest najtrudniejsze?

Podejmowanie niepopularnych decyzji oraz konieczność dyspozycyjności. Zawsze muszę być w pogotowiu, ponieważ niektóre rzeczy dzieją się niezależnie od zaplanowanego urlopu.

– Czego oczekuje Pani od kandydata do pracy?

Przed wszystkim otwartego umysłu i ciekawych pomysłów oraz umiejętności wykorzystania zdobytej wiedzy w praktyce. Niezwykle ważna jest również umiejętność negocjacji z przełożonym. Nie zawsze mam rację i od swoich pracowników oczekuję, że w takich sytuacjach będą umieli powiedzieć mi, że się mylę.

– Czego często brakuje absolwentom szkół?

Odwagi w wyrażaniu własnych poglądów oraz praktycznej znajomości języka obcego choćby w stopniu

komunikatywnym. Od kandydatów oczekuję, że jeśli w CV piszą: znajomość języka angielskiego na poziomie podstawowym, to faktycznie będą mogli z mar-szu zamienić ze mną kilka słów, udzielić prostych informacji oraz odpowiedzieć na nieskomplikowane-go e-maila. Niestety, często zdarza się, że to co na pa-pierze, nie ma pokrycia w rzeczywistości.

– Czy łatwo jest znaleźć pracownika w tym zawodzie?

Wbrew pozorom wcale nie jest to takie łatwe. Trudność polega na konieczności posiadania zarówno wiedzy, znajomości języka obcego, jak i predyspozycji do pracy w grupie. Nowy pracow-nik po prostu musi pasować do zespołu, gdyż przez najbliższe co najmniej kilka miesięcy bę-dzie spędzał w tym towarzystwie dużo czasu, zaś współpraca pomiędzy poszczególnymi osobami musi dobrze przebiegać.

– Pani rada dla gimnazjalistów wybierających ten zawód?

Młodym ludziom życzę wytrwałości oraz tego, aby nie zrażali się pierwszymi trudnościami.

Jak „smakować” zawód? – Oto przykłady

Zawody związane z ekonomią, finansami i pracą biurową

- Ekonomista, księgowy, sekretarka, pracownik biurowy – to zawody popularne. Każdy zna takie osoby. Spróbuj rozmawiać z nimi. Jeśli powiesz, że chciałbyś posiedzieć kilka godzin i przyjrzeć się ich pracy, na pewno się zgodzą.
- Poproś znajomą sprzedawczynię w sklepie lub kiosku, aby pozwoliła Ci poobserwować swoją pracę. Zobaczysz, że to nie tylko obsługa klienta, ale też przyjęcie towaru, sprawdzanie zgodności z fakturą, ustalanie cen detalicznych, metkowanie, układanie na półkach, sporządzanie raportu kasowego itd.
- Kiedy robisz zakupy, masz świetną okazję przyjrzeć się pracy sprzedawcy, handlowca.

Zawody związane z poligrafią i fotografią:

- Zorientuj się, kto w klasie zna osobę pracującą w jednym z tych zawodów. Niech ją poprosi o przyjęcie Cię na kilka godzin w swoim miejscu pracy.
- Poproś wychowawcę, aby zorganizował wyjścia do różnych zakładów. Nie musi iść cała klasa – nich idą osoby zainteresowane zawodem.
- Robiąc zdjęcia, zadaj sobie pytanie „Czy mogłaby to być moja praca?”

- Spróbuj coś zaprojektować na komputerze. Jeśli masz do tego smykałkę, porozmawiaj o pracy graficznej z kimś obeznanym, np. ze swoim nauczycielem informatyki.

Zawody skórzano-włókienniczo-odzieżowe:

- Zaproponuj w domu, że zanieśiesz buty do naprawy. Skorzystaj z okazji i zapytaj szewca o jego pracę, wykształcenie, klientów itp.
- Podczas jarmarków, kiermaszy lokalnych (regionalnych) wystawiają swoje prace hafciarki, wikliniarze, tkacze. Często pilnując stoiska, pracują nad następną „sztuką”. Spróbuj nawiązać kontakt.
- Jeśli myślisz o zawodzie: krawiec – spróbuj sam/a cokolwiek uszyć. Zorientujesz się, czy to zajęcie dla Ciebie.
- Jeśli masz możliwość, spróbuj doradzić domownikom, koleżankom, kolegom dobór stroju i dodatków.
- Często podczas akcji promocyjnych szkół mających w swoich ofertach zawody odzieżowe są organizowane pokazy prac, projektów – weź w nich udział, sprawdź się.
- Jeśli masz możliwość, wybierz się na targi, wystawę, pokaz odzieży.

Doradca radzi

Cześć, Gimnazjalisto!

Wszyscy pytają: do jakiej szkoły idziesz? Czy już wybrałeś zawód, szkołę? Założę się, że te i inne pytania padają pod Twoim adresem. Wiem, że podejmowanie decyzji w wieku 15–16 lat może być czymś trudnym. Ale nie niemożliwym... Chyba się zgodzisz?

Co zrobić, by podjąć decyzję optymalną? Usiądź wygodnie i przeczytaj ten tekst. Nie jest zbyt długi, bo zależy mi na tym, aby Cię nie zanudzić!

I. Poznaj siebie

Może to brzmi nieco obco, ale ważne jest, by wiedzieć dużo o sobie, np. o swoich:

Zainteresowaniach

Warto przyjrzeć się swoim zainteresowaniom, ponieważ większość osób zadowolonych z życia, a zwłaszcza z pracy mówi, że sekret ich szczęścia polega przede wszystkim

Z życia wzięte

Asia, III klasa gimnazjum:

Mam problem. Chodzi o moją mamę. Od dawna myślę o tym, jaką wybrać szkołę po gimnazjum. Już od kilku miesięcy, a w zasadzie od lat marzy mi się szkoła samochodowa. Tata prowadzi warsztat mechaniki samochodowej. Tam czuję się dobrze, czasem pozwala mi coś zrobić. Zapach smaru, brudne ubranie i ręce to nic. Jak uda się naprawić i klient jest zadowolony, to nic więcej nie trzeba. Tata dostrzega to, że samochody mnie interesują. Mama nie chce słyszeć o takim pomysśle. Mówi „Popatrz na Jołę, idzie do liceum, potem zostanie kimś”, „Zuzia będzie fryzjerką, a Ty?”, „Skończ żartować, wybierz coś dla dziewczyny”. Ja nie żartuję, a ona tego nie rozumie. Co mam zrobić?

Doradca zawodowy:

Przede wszystkim porozmawiaj z mamą i tatą. Poszukaj w tacie sprzymierzeńca, może uda się Wam przekonać mamę. Powiedz tacie o swoich planach, o swojej pasji. Czy on zna Twoje plany? Przygotuj się do tej rozmowy. Chodzi o to, by mieć argumenty. Nie musisz czuć się źle z tym, że chcesz wybrać coś innego, niż sugeruje Ci mama. Może w Twojej okolicy jest warsztat zatrudniający kobietę? Jeśli tak, to spróbuj namówić mamę na rozmowę z panią w warsztacie. Pamiętaj tylko, by najpierw skontaktować się z tą osobą. Rozmowa powinna odbyć się za jej zgodą. Trzymam kciuki.

kim na tym, że płacą im za to, co uwielbiają robić. Może uda Ci się znaleźć to „coś”, co będziesz uwielbiał robić i jeszcze Ci za to zapłacą.

Uzdolnieniach

Jedni tyrają na szósteczkę i nie zawsze im się to udaje, a inni prawie nic nie muszą robić i mają szóstkę w kieszeni, a dokładniej w dzienniku (różnica w efektach może wynikać z uzdolnień językowych). Zapytasz o przykłady uzdolnień? Z pewnością można do nich zaliczyć: matematyczne, językowe, literackie, interpersonalne, plastyczne, muzyczne, techniczne, sportowe czy organizacyjne. A Ty, jakie masz uzdolnienia?

Umiejętnościach

Może zastanawiasz się (czasami) nad tym, co umiesz robić? Może ktoś Cię już pytał o to, co potrafisz? Jeśli tak, to przypomnij sobie udzielone wówczas odpowiedzi. Jeśli dojdiesz do wniosku, że nie wiele możesz wymienić, to nic takiego. Pomyśl zatem, jakimi umiejętnościami jesteś zainteresowany, co chciałbyś umieć robić. Powodzenia w poszukiwaniach!

Temperamencie

Z pewnością zaważyłeś, że w tych samych okolicznościach ludzie różnie reagują na to samo zdarzenie. Jedni potrafią długo wykonywać monotonne zajęcie, innych po minucie dopada zniecierpliwienie i zniechęcenie. Są osoby niezwykle łatwo nawiązujące kontakt z innymi, ale są też takie, które wolą samotność i własne towarzystwo. Różnice w reagowaniu związane są właśnie z temperamentem. Do jakiej grupy osób Ty należysz?

Zbadaj swoje predyspozycje zawodowe!

TalentGame, czyli Tajemnice Aeropolis
Pobierz grę z <http://talentgamedownload.pl/>

Cechach charakteru

W przypadku cech charakteru mówimy o mocnych i słabych stronach. Na przykład w stosunku do obowiązków: niektóre osoby są systematyczne, skrupulatne, dokładne i sumienne, podczas gdy inne zachowują się beztrosko, „spoko”, „na luziku”. A Ty, jaki jesteś?

Stanie zdrowia

Jeśli jesteś pod opieką jakiejś specjalistycznej poradni, to zapytaj lekarza, czy nie ma przeciwwskazań do wykonywania wybranego przez Ciebie zawodu. To też jest ważne!

II. Poznaj zawody

Jeśli interesuje Cię jakiś konkretny zawód, to zachęcam do tego, by dowiedzieć się o nim jak najwięcej. Dowiedz się na początek, co robi osoba wykonująca dany zawód. Potem dowiedz się jeszcze, jakie są wymagania wobec osób zainteresowanych określonym zawodem, w jakich warunkach wykonuje się pracę, jakie trzeba mieć wykształcenie, jakie są szanse na znalezienie pracy. I to tyle!

III. Poznaj ścieżki kształcenia

Ostatni etap Twojej pracy, to wybranie szkoły, która umożliwi zdobycie wymarzonego zawodu. Jeśli nie zdecydujesz się na wybór zawodu bezpośrednio po gimnazjum albo wybierzesz zawód, który jest dostępny dopiero na studiach czy w szkole policealnej, to z pewnością Twoim wyborem może być liceum ogólnokształcące. Ale jeśli już dziś jesteś przekonany/a, że od razu po gimnazjum chcesz zdobyć zawód, to wybierz szkołę zawodową (technikum lub zasadniczą szkołę zawodową). Nawet jeśli najpierw zdobędziesz zawód, potem zawsze możesz uczyć się dalej, również na studiach.

Szkoła zawodowa może być szkołą pozytywnego wyboru!

O placówce
Kontakt

BIP

Wersja tekstowa · Wersja WAI

Strona Główna > Strefa ucznia

strefa ucznia

- Filmy i spoty
- Wybór zawodu
- Plakaty - ulotki - broszury

Modernizacja Kształcenia Zawodowego

- Podstawy programowe
- Szkolne plany nauczania
- Przykładowe programy nauczania
- Rekomendowane wyposażenie pracowni
- Pytania i odpowiedzi

Projekty systemowe

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

PAŃSTWA

Strefa ucznia

strefa ucznia

Drodzy Uczniowie!

Witamy Was w Strefie Ucznia, gdzie znajdziecie wiele informacji pozwalających Wam wybrać ścieżkę edukacyjną.

- Po co ta Strefa?

Jak zapewne wiecie, od września 2012 weszła w życie reforma kształcenia zawodowego.

Reforma stanowi dla Was szansę, ale i wyzwanie. Wymusza zmianę myślenia o zawodzie i budowaniu swojej ścieżki edukacyjnej, która od teraz będzie bardziej elastyczna!

Co to oznacza? Otóż będziecie mogli budować swoją karierę edukacyjno-zawodową zgodnie z Waszymi zmieniającymi się potrzebami, aspiracjami, możliwościami, sytuacją życiową oraz z oczekiwaniami rynku pracy.

A wszystko po to, abyście w przyszłości mogli wykonywać zawód w poczuciu satysfakcji i spełnienia.

- Co tu znaleźć?

W Strefie znajdziecie wiele informacji dotyczących możliwości kształcenia w szkole, ale i poza nią, na temat zawodów, kwalifikacji oraz zasad „budowania” zawodu oraz ścieżki edukacyjno-zawodowej.

W następnych numerach

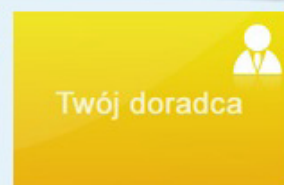
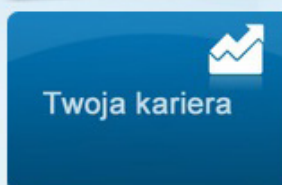
Przed nami omówienie kolejnych obszarów zawodowych. Przedstawimy wiele różnorodnych i poszukiwanych zawodów z rozmaitych branż. Być może któryś z tych zawodów to Twoja przyszła profesja? Aby się o tym przekonać, śledź kolejne wydania naszej e-gazetki.

W każdym numerze:

- charakterystyka całego obszaru i poszczególnych grup zawodów
- porady doradcy zawodowego
- wywiad z profesjonalistą – pracownikiem i pracodawcą
- list od rówieśnika – być może masz podobny problem?
Sprawdź, co odpowie doradca!
- ciekawostki, quizy i psychozabawy

Zajrzyj tu do nas koniecznie! 😊

Witamy na stronie poświęconej tematyce wyborów edukacyjnych i zawodowych.

Kimkolwiek jesteś - na pewno znajdziesz tu coś dla siebie! Z jednym wyjątkiem - to nie jest strona dla ludzi zdających się na los. Spodobamy się tym, którzy cenią świadomy wybór i biorą życie w swe ręce. Jeśli jesteś Uczniem - to naprawdę dobrze, że tu zaglądasz! Podajemy sposoby na **poznanie siebie** i zaplanowanie dopasowanej do siebie edukacji i kariery, opisujemy w **Informatorze** zawody szkolnictwa zawodowego, podpowiadamy **gdzie znaleźć doradców** zawodowych i jak korzystać z ich pomocy.

W zamian prosimy podzielić się z nami swoją opinią - w **Sondzie** i na **Facebooku**. Interesuje nas jak planujesz karierę i jakie napotykasz trudności. By nie zapomnieć do nas zaglądać - zapisz się na **Newsletter**.

Absolwentom wkraczającym na rynek pracy oferujemy porady z zakresu **poszukiwania zatrudnienia** i **autoprezentacji**, linki do stron z ofertami **praktyk i staży**, informacje o **rynku pracy**.

Rodzicom wyjaśniamy w **Poradniku dla Rodzica** jak pomagać dziecku wybrać zawód by mu nie zaszkodzić :). Nie zapominamy o Uczniach i Rodzicach uczniów mających **specjalne potrzeby edukacyjne** - piszemy jak **pokonywać bariery** na ścieżce edukacji zawodowej i zarządzania karierą.

[Czytaj więcej...](#)

Szukaj...

Znajdź nas
na facebook
podyskutuj
na forum

Materiały
dla doradcy

Poradnik
Rodzica

Wyszukiwarka
zawodów

Czy znasz?

Z pierwszej ręki

Pracownik agencji reklamowej:
Konieczna jest umiejętność pracy w szybkim tempie, często pracuje się pod presją czasu. Ważna jest w tym zawodzie także umiejętność podejmowania trafnych decyzji. Natomiast ze względu na intensywność pracy, różny jej czas, stres związany z presją czasu, niezbędna jest odporność emocjonalna i wytrzymałość na długotrwały wysiłek.

Z pierwszej ręki

Pani Inga, 15 lat kieruje drukarnią, którą przejęła po ojcu:
Nasza drukarnia jest znana w mieście, od lat w tym samym domu. Jestem do dyspozycji od 8 do 20. Czasem ojciec mi pomaga. Muszę się głowić, aby zarobić na utrzymanie. Tymczasem powstają w okolicy nowe punkty. Właściciele zamiast się wspierać, wykorzystywać maszyny, które już są, i kupować te, których nikt z nas nie ma – robią sobie wzajemnie konkurencję.

Z pierwszej ręki

Właścicielka małego zakładu odzieżowego:
Dla mnie jest ważne, aby osoba umiała wykonywać praktyczne czynności, np.: fastrygowanie poszczególnych elementów odzieży, odwzorowanie formy na materiale, prasowanie, przygotowanie formy na papierze, wykrawanie poszczególnych elementów odzieży z materiałów, zszywanie elementów odzieży.

Z pierwszej ręki

Pani Ania, absolwentka ZSZ w zawodzie rękodzielniczki wyrobów włókienniczych w Kościerzynie:
Zawsze lubiłam coś robić ręcznie, choćby ozdoby choinkowe. Dobrze się składa, że mój mąż pochodzi z rodziny, która zajmuje się plecionkarstwem. Przystosowujemy dom do prowadzenia agroturystyki. Wykonuję drobne rzeczy rękodzielnicze w domu, nie tracę czasu na dojazd, a w dobie internetu i telefonu kupuję towar i sprzedaję wyroby, nie jadąc do miasta. Na razie robię haftowane kołnierzyki, serwetki i obrusy, ale chcę wyposażać się w krosna. Zamierzam zaproponować prowadzenie nauki rękodzielnictwa w naszym domu kultury.

Redakcja: Katarzyna Druczak, Anna Karbowniak

Autor tekstu źródłowego: Halina Nowak, Katarzyna Druczak

Recenzja: Daniel Kukla